

H. C TERSLIN:

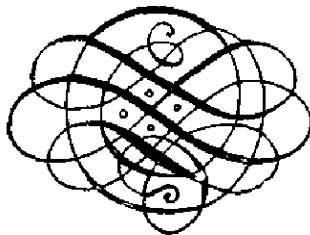
GUVERNØR OVER DANSK VESTINDIEN

GABRIEL MILAN

OG HANS EFTERKOMMERE I DANMARK

SLÆGTEBOG

UDARBEJDET MED SÆRLIGT HENSYN TIL FAMILIEN I GILLELEJE

HELSINGØR

TRYKT I N. P. THYSENS BOGTRYKKERI
MCMXXVI

Til Aase 14. 1. 1961.

H. C. Terslin

INDHOLD:

Forord.....	3
Kilder	5
Gabriel Milan, Oberst, marchand, Faktor, Guvernør.....	9
Felix Milan, Løjtnant.....	58
Frantz Ferdinand Milan, Løjtnant.....	59
Carl Friderich Milan, Maler.....	62
Gabriel Ferdinand Milan, Maler, Hofforg. Viceborgm.....	65
Juliana Regina Nissen, født Milan.....	81
Friderich Carl Milan, Hofforgylder	83
Anna Christiana Dorothea Bræstrup, f. Milan	89
Anna Fridericka Ziehlefeldt, f. Milan.....	94
Elisabeth Floor, f. Milan.....	102
Kirstine Marie Davidsen, f. Milan.....	106
Ulrich Christian Milan, Købmand.....	107
Anna Cathrine Bech, f. Milan.....	112
Anna Friderica Bremer, f. Milan.....	113
Lovise Ulricha Nielsen, f. Milan	114
Friderica Carolina Pechüle, f. Milan.....	117
Fortegnelse over Lovise Ulricha Milans og Fisker Kristen Nielsens Efterkommere.....	119
 Andre Milan'er	134
Personregister.....	137

Billeder i Teksten: Milans Brev og 2 Segl (S. 15)

Schumachers Brev og J. Regina Breitenbachs Navnetræk (S. 32)

Milans Gaard, Stengade, set fra Gaden og fra Gaarden (S. 64)

Milans Gaard, Stengade, set fra Gaarden og Huset Strandgade (S. 80)

Kristen Nielsens Hus, Gilleleje. (S. 113).

Tillæg

2 Stamtavler bag i Bogen. Nb. (<http://www.gabrielmilan.dk>)

Milan

Family

Links

Books

Forum

FORORD.

I 1920 udarbejdede Underarkivar Harald Hatt, Landsarkivet, København, paa Opfordring af Fisker P. A. Petersen, Gilleleje, en Stamtavle over Milan-Slægten, af hvilken en Del Efterkommere er bosat i Gilleleje. Denne Stamtavle, som var ført til ca. 1800, er blevet udvidet; bl. a. har jeg udarbejdet en Fortegnelse over Lovise Ulricha Milans og Kristen Nielsens Efterkommere.

Paa Familiens Anmodning har jeg skrevet Afsnittet om Guvernør Gabr. Milan, paa Grundlag af Fr. Krarups Athandling, ligesom ogsaa nyere Kilder og Arkivalier i Rigsarkivet er benyttet. — Desuden har jeg medgivet Bogen forskellige Oplysninger om flere Personer af Slægten, væsentligst Stof, som ikke før har været trykt. Paa den Maade er Bogen blevet større, end det oprindeligt havde været tænkt. Personalhistorikere vil muligvis have et og andet at indvende mod Bogen, der bedes modtaget som Resultat af en ikke-Fagmands Arbejde. At der trods Umage for at undgaa Fejl kan være indløbet saadanne¹⁾, bedes undskyldt.

Tak til Underarkivar Hatt, hvis talrige Oplysninger og hvis Raad har været mig en stor Hjælp, — til Pastor emer. Erh. Qvistgaard for tilsendte Oplysninger, — til Historikeren, Overlærer Laurits Pedersen for Oplysninger om Milans Ejendomme i Helsingør, — til Redaktør Carl Behrens, som har gennemlæst Manuskriptet og givet mig nyttige 'Vink, — til min Kollega, Kommunalærer, cand. phil. Knud Nemmin'g, for Oversættelsen af nogle franske Breve — og til Rigsarkivet og Landsarkivet i København for venlig Bistand.

Gilleleje, i August 1926.

H. C. TERSLIN.

¹⁾ Meddelelse om eventuelt indløbne — forhaabentlig Smaafejl — bedes sendt gabrielmilan@gmail.com

LITERATURHENVISNINGER.

Hauch-Faausbøll: Jødernes Færden og Ophold i den danske Stat i 17.

Aarh. (Tidsskr. f. jød. Hist. og Lit. II).

Kayserling: Jødernes Historie.

J. Margolinsky: Benjamin Musaphia (Tidsskr. f. jød. Hist. og Lit. III).

Fr. Krarup: Gabr. Milan og Somme af *hans* Samtid (Pers. hist. Tidsskr. 3. R. II-III).

Danmarks Riges Historie IV.

Johan Ottosen: Vor Historie.

Gyldendals illustrerede Verdenshistorie.

L. Bobé: Slægten Ahlefeldts Historie IV.

Harbou: Hannibal Poulsen (Pers.hist. Tidsskr. 3. R. V).

Tuxen: Oplysninger om Carl af Løvendal (Pers.hist. Tidsskr. 3. R. VI).

Stolpe: Dagspressen i Danmark I.

Fr. Krarup: Jørgen Iversen (Pers.hist. Tidsskr. 2. R. VI).

Gullach-Jensen: Bidr. t. d. dsk. vestind. Øers Personhist. (do. 7. R. I).

W. Westergaard: The Danish West Indies, New York 1917.

B. v. Petersen: En hist. Beretn. om de dsk.-vestind. Øer. 1855.

Høst: Efterretn. om St. Thomas. 1791.

"*Museum*" I (Paludans Afhandl. om St. Thomas).

C. F. Allen: Bidr. t. Danmarks Hist. under Kristian V fra udenl. Arkiver.
(„Danske Saml." 2. R. V: Svenske Relationer).

Historiske Meddel. om København VI.

Wolffs Journal for Politik etc. I. 1812.

Marquard: Kgl. Kammerregnskab fra Kristian V's Tid.

Matthiessen: Fredericia.

Hostrup-Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør.

Helsingør Handelsforen. 1744—1919.

„*Kjøbenhavns Adresse Contoires Efterretninger*" („Adresseavisen", flere Aargange).

Katalog over F. C. Milans Kunstsaml. 1787 (se Bruun: Bibliotheca Danica I S. 1110). Kgl. Bibl., Kbhvn.

- Grandjean*: Familien With fra Romø.
Nicolajsen: Norske Stiftelser III.
Lengnicks Uddrag af Kirkebøger.
Erlandsen: Gejstligh. i Trondhjems Stift.
Barjod: Den falsterske Gejstligh. Hist. II.
Wibergs Præstehistorie.
Richter: 100 Aars Dødsfald i Danmark 1791—1890.
Worms Lexikon over lærde Mænd.
Nyerup og Krafts Literaturlexikon.
Erslevs Forfatterlexikon.
Bricka: Dansk biograf. Lexikon.
Personalhist. Tidsskr. 2. R. III; 8. R. II; 2. Bd. 1893.
S. Elvius og Hjorth-Lorentzen: Danske patric. Slægter I.
Hauch-Fausbøll: Wøldikeslægten ("Politiken" 28—5—1926).
Schacks Fundatssaml. II.
Hoffmanns Fundatssaml. II.
Hjorth-Lorensen: Repertor. f. Legater I—II.
Salmonsens Leksikon. *Hagerups* do.
Trap: Danmark.
Hirsch: Danske og norske Officerer VII Kgl. Bibl.

Arkivalske Kilder:

- Tyske Kancell. uldenrig. Afdel. (T. K. U. A.). Nederl. C. 266—69: Generalfaktor Milans Arkiv 1668—79 (Breve til Milan). — Holland. A. 239: Milans Brevebog 1669—70 (Udkast t. Breve). R. A.
Danske diplomat. Breve. Milan I 1668 (Milans Bestall. som Faktor). R. A.
Privatarkiver. Gabr. Milans Arkiv 1672—87 (Breve til Milan). R. A.
Samling Griffenfeld, fasc 27 (Milans Breve t. Gr.). R. A.
Rentekammer. Afregn. IX 104 (Milans Regning til d. dsk. Regering 1684). R. A.
Breve t. Vestind.-Guin. Komp. (Breve fra Milan og Niels Lassen 1685). R. A.
Supplikat. t. Krigskancell. 1683 II. Litr. M. (Milans Brev t. Kongen 1683). R. A.

Sjællandske Registre. R. A.
Sjællandske og fynske aabne Breve. R. A.
Odense Magistratsprotokol over indkomne Breve 1719—25 og Odense Amts Arkiv, Copibog 1722—36. — Landsarkiv, Odense.

Helsingør Raadstueprotokol 1750. L. A.
Helsingør Brandtaxationer. L. A.
Kronborg Birks Skøde- og Panteprotokoller. L. A.
Dronningborg, Silkeborg og Mariager Amters Extraskat 1743.
Københavns Raadstuearkiv, Borgerskabsprotokol. Kbhvns. Raadhus.
Admiralitetssarkivet. R. A.
Den almindelige Enkekasse. R. A.
Overformynderprotokollen. L. A.
Stiftelsen for Enker og Børn under Kbhvns. Magistrat. R. A.
Garde: Efterretninger om Søborg—Gilleleje Præstekald (i Søborg Præstegaards Arkiv).
Christonjes Kirkebogsuddrag, diverse Kirkebøger, Folketællingslister og Skifteretsprotokolle^ (L. A.)

FORKLARINGER OG FORKORTELSER.

g¹) m. = gift første Gang med.
f. = født; dbt. = døbt; begr. = begravet.
Helligaands el. Hg. = Helligaands Kirkebog.
Olai etc. = Olai Kirkebog etc.
„Lengnick" efter en Datoopgivelse betyder, **at** Oplysningen er hentet fra Lengnick's Genealogier.
„Christonje" efter f. Eks. en Dato betyder, at Oplysningen er hentet fra Christonjesedlerne i Landsarkivet, Kbhvn.
„Enkekassen", „Folketælling", „Overformynderprot", „Adresseavisen" etc. betyder, at vedkommende Oplysning er hentet fra nævnte Steder.
Gill. = Gilleleje.
Kbhavn. = København.
S. (efter et Stednavn) — Sogn.
Hrd. = Herred.
K. = Kirke. Kb. = Kirkebog.
Kgd. = Kirkegaard.
R. A. = Rigsarkivet, Kbhvn.
L. A. = Landsarkivet, Kbhvn.

Gabriel Milan.

I.

(Milan'erne i Danmark. Musaphia. Gabr. Milan som Oberst i Flandern).

Gabriel Milan eller, som han ogsaa hed. Don Franco de Tebary Cordova¹⁾, var af portugisisk-jødisk Slægt og var vistnok født i Spanien²⁾ c. 1631. I Lighed med, hvad der var Tilfældet med andre af Datidens Jøder, var hans Familie' gaaet over til Kristendommen (Katolicismen). G. Milan fortæller saaledes ved en given Lejlighed, at han er født Kristen. Hans Forældre og deres Samfundsstilling kender vi ikke. Ifølge hans egne Udtalelser om, at der i Spanien næst efter Kongehuset ikke er nogen Familie, der er bedre (fornemmere) end hans, skulde han være af anset, fornem og dannet Slægt. Vi savner imidlertid Midler til at kontrollere hans Udtalelser; men da Jøderne regnede med saavel deres mødrene som fædrene Afstamning, er det højst sandsynligt, at Milan tilhørte ifølge Fødsel de ansete Portugiseres Kred.

Vi kender forskellige Personer, der bar Navnet Milan³⁾.

Milan'erne⁴⁾ kom til at spille en ret stor Rolle i Danmark. Blandt dem skal nævnes Hamborgkøbmanden Emanuel Teixeira Cardosa de Milan. Han var gift med en Søster til de to portugisiske Jøder Albert Dionis⁵⁾ og Gabr. Milans Svigerfader, Lægen Benjamin Musaphia, af

¹⁾ Lind kalder ham Thomas Gabriel Milan (Meddelelser om København VI. 291); men det hed han ikke. Han underskrev sig enten *G. Milan* eller *Gabriel Milan* (se Milans Breve i Rigsarkivet). Det mærkelige Tegn, han brugte foran „Gabriel“, omtales i et Tillæg til nærværende Bog.

²⁾ Jøderne fra den pyrenæiske Halvø kaldtes i Reglen Portugisere.

³⁾ Oplysningerne om disse Milan'er er væsentligt hentede fra Hauch-Fausbøll: Jødernes Færden i den danske Stat i 17. Aarh. i Tidsskr. f. jødisk Historie og Literatur II.

⁴⁾ Vi ved ikke, om de hørte til Gabr. Milans nærmere Familie.

⁵⁾ nævnes 1614 som en af de rigeste Jøder i Hamborg. 1620 stod han i Handelsforbindelse med Kristian IV, der tillige søgte hans Støtte med Hensyn til Koloniseringen af Glückstadt. Rimeligvis ved hans Bistand udstedtes 1620—21 Beskyttelsesbreve for Jøder, som tog Ophold der. og i Samraad med ham opfordrede Kongen 1622 portugisiske Jøder i Hamborg og Amsterdam til at nedsætte sig i Glückstadt mod at erholde visse Privilegier. Ved denne Lejlighed indvandrede Dionis' Svoger Em. Teixeira Cardosa de Milan og Gabriel Gomes (vistnok gift med Dionis' Søster), der var Portugiserjøder. Gomes var en fremragende Mand, der blev kgl. Taksator i Glückstadt, siden Generalfaktor for Kongen. Han handlede med Juveler, Vaaben, Konfitterer etc. og ydede ofte Kongen kontante Pengebeløb.

de Castro-Slægten, en Slægt, der var højt anset¹⁾. Endvidere var Hamborg-Milan'erne indgiftet i den ansete da Costa- (d'Acosta) Familie²⁾

(if. Krarup). Ved at ægte Musaphias Datter..... de Castro³⁾ kom Gabr.

Milan ind i de Castro-Familien. Hvornaar han blev gift, ved vi ikke. Den ældste Søn, Felix, er født før 1658. Omkring ved det Aar fødtes nemlig den anden Søn, Frantz Ferdinand, og Milan boede dengang i Brüssel, hvor han havde Hus. Han var da ca. 27 Aar gammel.

Svigerfaderen, B. Musaphia, var en af Aarhundredets berømte Lærde. Hans fulde Navn var Benjamin ben Immanuel (Dionis) Musaphia, født vistnok i Spanien c. 1606 († 1675 som Rabbiner i Amsterdam). Han var en alsidig Lærd, dr. med., og studerede Historie, jødisk Arkæologi, semitisk Filologi og — Alkymi. Hans Hustru, Sara Abigail de Silva⁴⁾, døde i Hamborg 1634 efter 6 Aars Ægteskab, hvorefter Musaphia nedsatte sig som Læge i den af Kristian IV anlagte By Glückstadt, hvor en Del af hans Slægt boede. Der kom han i Forbindelse med Frederik (III) og Kristian IV, som satte Pris paa ham. 1646 nedsatte han sig i Hamborg, men rejste kort efter til Amsterdam, hvor han var stærkt optaget af talmudiske Studier. Han var Tilhænger af den falske Messias, Sabbatai Zebi⁵⁾. Blandt Musaphias Skrifter skal nævnes „Seker rab" (1635), udgivet til Minde om hans Hustru; dens væsentligste Betydning ligger i dens leksikografiske Materiale, hvorfor den er optrykt flere Gange: 1640 udkom „Sacro medicæ sententiæ", som indeholder c. 800 medicinske Raad; en Artikel i den (om Alkymi) gav Anledning til en heftig Polemik. 1642 kom „Ebbe og Flod", hvori var en Fortale til Kristian IV. Musaphias' berømteste Bog (1655) var en revideret og forøget Udgave af Rabbi Nathan ben Jechiels talmudiske Ordbog „Ha-aruch"⁶⁾. — Musaphia blev Læge⁷⁾ for Kristian IV eller vel rettere for dennes Maitresse, Vibeke Kruse, som Professor D. Si-

¹⁾ de Castro'erne førte et Negerhoved i deres Vaaben.

²⁾ En af de mærkeligste af den Slægt er vel nok Uriel d'Acosta (fra Amsterdam), som Gutzkow har skildret i sit Sørgeespil af samme Navn. Han forlod Kristendommen, gik over til Jødedommen, men traadte bagefter fjendlig op mod Rabbinitismen, hvorfor han lvstes i Band. I Anledning af, at han paastod, Jødedommen ikke lærer Sjælens Udødelighed, fængsledes han, men blev siden udsønet med Synagogen. Bagefter anklagedes han for irreligiøs Færd, banlystes, men vendte atter tilbage til Synagogen. Han skød sig 1640. Han var besvogret med Milan'erne. (Se Kayserling: Jødernes Historie, Side 212 og Fr. Krarups Afhandling om Gabr. Milan i Personalhist. Tidsskr. 3. Rk. II).

³⁾ hendes øvrige Navn er ukendt.

⁴⁾ deres Søn og Sønnesønner kom i fyrstelig gottorpsk Tjeneste som Hof-jøder.

⁵⁾ denne afsløredes ved 1666 at gaa over til Islam.

⁶⁾ skrevet c. 1100.

⁷⁾ næppe Livlæge, hvad Fr. Krarup mener (se hans Afhandl. om Gabr. Milan).

monsen mener, han har behandlet for en Sygdom, da Kongen og Vibeke Kruse 1646 var paa Rejse i Sønderjylland. Blandt de fremragende Danske, Musaphia kom i Forbindelse med, var den kendte Læge Otto Sperling, sammen med hvem han rimeligvis havde studeret i Padua, og hvem han senere traf sammen med i Amsterdam, da Sperling ledsagede Korfitz Ulfeldt paa dennes sidste Gesandtskabsrejse, ved hvilken Lejlighed Ulfeldt deponerede en Del af sit Gods hos Musaphia. Ogsaa Sperlings Søn, Otto Sperling jun.¹⁾, kom Musaphia i Forbindelse med, og fra dette Forhold er opbevaret nogle Breve, af hvilke her medgives en Prøve²⁾).

Brevet er dateret Amsterdam, 26. Sept. 1659.

*„Min højtærede, udmærkede, brave og lærde Ven!
Paa dit saa smagfuldt författede Brev kan jeg desværre ikke som du svare med saa frodige Ord og sirlige Sætninger. Jeg indrømmer, at jeg for længe siden har hørt op med at være elegant i min Brevstil. Da jeg er blevet udmattet af at bringe nogle skjulte Hemmeligheder for Dagens Lys og derfor ikke nu kan holde en glødende Tale til dig, mener jeg, at det egentlig er det bedste, at jeg straks svarer dig paa dit fortræffelige Brev. Det glæder mig, at du har det godt og har faaet en bekvem Lejlighed, saa at du har din gode Sindsligevægt og har Muserne til Stalbrødre. Du er født af en saa fremragende Fader, og hvis du bliver ham lig, vil ingen overhovedet blive større end du. Jeg ønsker dig til Lykke med, at du kan gaa i din Faders og dine Forfædres Fodspor; det vil blive til Ære for dig og den største Glæde for dine Venner. Angaaende min Hengivenhed for dig og dine, da har du ingen Grund til at nære Tvivl derom; jeg har været din Faders Ven, og jeg vil følge dig med Kærlighed; sæt mig kun paa Prøve, og du vil erfare det. Jeg er nu stærkt optaget af Studier i den jerusalemiske Talmud³⁾) og er i Færd med at rense den for Fejltagelser og klarlægge den med Kommentarer, et mægtigt Arbejde, som mange forgæves har forsøgt. Du kan næppe forestille dig, med hvilken uhyre Anstrengelse jeg arbejder med den. Den Bog, som har ligget hos mig, har din Fader förlængst faaet.*

¹⁾ Sperling jun. studerede dengang (1659) i Leyden; hans Interesse for jødisk arkæologi førte ham sammen med sin Faders gamle Ven. Musaphia Sperling jun. blev siden Professor og Historiker.

²⁾ her gengivet efter Margolinskys Skildring af Musaphia i Tidsskr. for jødisk Historie og Literatur III. (Brevet er oversat fra Latin. Rigsarkivet, Kbhavn).

³⁾ Den Kommentar til d. jerusal. Talmud, Musaphia omtaler i dette og andre Breve til Sperling, naaede ikke at blive udgivet, og Manuskriptet er forsvundet.

Undskyld, at jeg fatter mig i Korthed; du maa ikke afholde dig fra hyppigt at sende mig en Hilsen med dine Breve. Lev vel.

Din trofaste Ven, B. M.ⁿ)

Blandt Milan'erne²⁾ skal nævnes Isaac Haim Senior Teixeira (eller: Don Manuel Teixeira Cardosa de Milan³⁾). Han og hans Slægt kom i Handelsforbindelse med det danske Kongehus, og 1664 udstedtes følgende aabne Brev, der gav dem frit Lejde til at søge Ophold i Glückstadt:

Knigl. Protection und Schutzbrieff

auf

Diego Emanuel Teixeira per Famitia da Sie sich in Glückstatt häuzlich niederlaszen werden.

Copenhagen den 26. July Ao. 1664.

Wir Friedrich der Dritte etc. Thun Kundt hiermit demnach wir allergnädigst geneigt sein Vnsere Statt Vnd Vestung Glückstadt zum auffnehmen und wachsthumb in Handel undt wandel allermügligchster maszen zu beforderen, auch zu solchem ende dieselbe Vndt deren Einwohnere mit gewiszen privilegijs frei und gerechtigkeit begnadigt auch noch neulich die Portugisischen Nation Hæbreischer religion Privilegia nicht altein confirmeret sondern auch a uff 25 Jahr extendiret, dasz im fall Texera oder seine Kinder und anverwandten Künftig sich in Unser Stadt und Vestung Glückstadt Häuszlich nieder lasten und Ihr domicilium ausz Unszer Vnderthänigen Statt Hamburg dahin transferiren würden wir alszdan hiermit Ihn Undt dieselben in Unsere Special protection undt Königl: beschirmung auff zu nehmen Allergnädigst verheiszen, vndt wieder männigtich beschützen auch aller der Immunitäten Privilegien Vndt freyheiten so Wihr obgedachter maszen den Einwohnen berührter Vnsrer Stadt undt der Portugisischen nation daselbst gegönet Vndt Verliehen haben fähig vndt theilhafttig machen wollen, Uhr Kundtl. etc.⁴⁾.

¹⁾ Skildringen af Musaphia har til Kilde Margolinskys ovennævnte Afhandling og Kayserling: Jødernes Historie.

²⁾ i „Neues allgem. deutsches Adels-Lex.“ VI. 1865, S. 290, omtales en Handelsmand fra Vicenza ved Navn Hieronymus Milan, der 1817 blev adlet under Navnet Milan, Edler v. Carpane.

³⁾ en Søn af Don Diego Teixeira Sanpayo (eller Abraham Senior Teixeira), der 1643 blev adlet i Antwerpen.

⁴⁾ her gengivet efter Hauch-Fausbøll.

Don Manuel Teixeira kaldtes populært i Hamborg „den rige Jøde“; han handlede ikke alene med Kongen, men ogsaa med f. Eks. Korfitz Ulfeldt og Just Høeg¹⁾, Han var Dronning Christina af Sveriges Resident, hos hvem hun, til Præsternes Forargelse, boede under et Ophold i Hamborg²⁾. Han var gift første Gang med Ribka de Matos, anden Gang med Ester Gomes de Mesquita³⁾. Han døde 1705.

En anden af de kendte Milan'er⁴⁾ var Dionis' Svoger Moseh Abenzur (Paulo de Milao eller: Milan), Poul Diricksen, som han i Reglen kaldte sig. Hans Søn⁵⁾, Josua, var gift med Musaphias Datter og saaledes Svoger til Gabr. Milan. Denne Josua Abenzur kom Milan i Afhængighedsforhold til, idet han ofte arbejdede i sine Handels- og Finansaffærer med hans Penge, og da han døde, kom Milan i en vanskelig Stilling. Josua Abenzur var Skibsreder og handlede med Juveler⁶⁾. Hans Søn⁷⁾, Jacob Abenzur, drev Handel i Østersøprovinserne, og blandt hans Kunder nævnes Fyrsten af Kurland, som gav ham Bestalling enten som Hofjøde eller som Kommissær. Som Faderen var han Reder⁸⁾, og opholdt sig ofte i København, hvor han 1680 indgav et Forslag til Regeringen til Handelens Fremme.⁹⁾

Gabr. Milan var ifølge sine egne Meddelelser Militær i sin Ungdom¹⁰⁾. I en Alder af 22—23 Aar var han Rytteroberst i Flandern i Aarene o. 1654—55, ligesom han ogsaa har betjent anden Charge i Stats- og Finansaffærer. Og o. 1657—58 var (han Rytteroberst i den spanske Konges Tjeneste og deltog som saadan i den fransk-spanske Krig. Han boede dengang i Brüssel og deltog i Kampen

¹⁾ 1664 var Kongens Gæld til ham 74,000 Rdl. Og Rentemester H. Müller stod i saa stor Gæld til ham, at Kongen 1682 gav Ordre til paa Teixeiras Vegne at gøre Indførsel i hans Besiddelser: Dragsholm og Sæbygaards Gods. 1694 solgte Teixeira Dragsholm, og 1692 solgte Sønnen Samuel Godset Annebjerggaard.

²⁾ der blev ogsaa tilbudt ham Stillingen som den dsk. Konges Resident i Tyskland.

³⁾ Sønnerne var: David Andrade, Abraham (Diego) Teixeira de Matos og Samuel Teixeira.

⁴⁾ i Glückstadt. Han var Dionis' Svoger.

⁵⁾ hans Sønner var: Josua, Daniel og David Abenzur.

⁶⁾ 1670 (71) skyldte Frederik III ham for Juveler og Diamanter etc. 34562 Rdl.

⁷⁾ han havde tillige Sønnen Moses Abenzur.

⁸⁾ 1691 havde han 16 Skibe mellem 24 og 150 Læster store. Han handlede paa Norge, Holland, Frankrig, Spanien og Portugal.

⁹⁾ ogsaa Farbroderen, Daniel Abenzur, var ivrig for Handelens Fremme i Danmark, særlig med Henblik paa Altonas Opkomst.

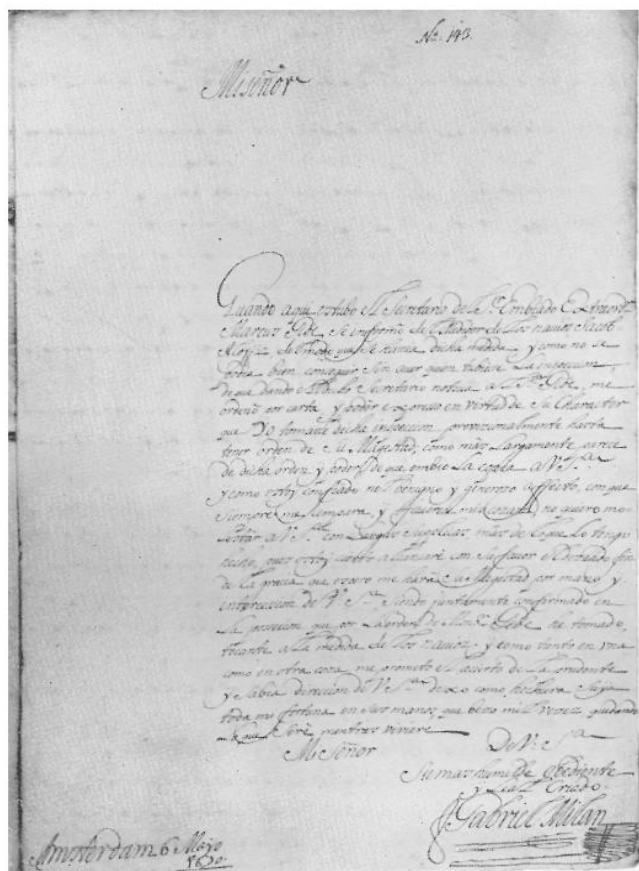
¹⁰⁾ Fr. Krarup meddeler, at Milan har tjent under Mazarin.

om Fæstningen Dunkerque¹⁾. Naar Milan i en saa ung Alder opnaaede en fremragende Stilling, hvis Charge og Betydning dog vist var forskellig til forskellig Tid og Sted, skyldtes det rimeligvis hans Byrd og tillige vel ogsaa hans Evner og Dygtighed.

¹⁾ Frankrig styredes da af Mazarin, som sluttede Forbund med England mod Spanien. Dunkerque blev erobret fra Spanien og overladt England, mens Frankrig ved Fredsslutningen fik Dele af de spanske Nederlande (Belgien), 1659.

Brev fra Gabriel Milan til Griffenfeld

Brev fra Gabriel Milan til Griffenfeld, dat. Amsterdam 6-3-1670 — Samlingen: Breve til Griffenfeld, M. fase. 27: Gabr. Milans Breve til Griffenfeld, Nr. 143. R. A. Kbh. — Fotogr. Kgl. Bibl. Atelier.

Gabriel Milans Segl Paa et Brev til Griffenfeldt (dat. 19-8-1870). Samlingen: Breve til Griffenfeld, M. fase. 27: Milans Breve til Griffenfeld, R. A. Kbh. Fotogr. Kgl. Bibl. Atelier.

Gabriel Milans Segl paa et Brev til Griffenfeld (dat. 1671). — Samlingen: Breve til Griffenfeld, M. fase. 27: Milans Breve til Griffenfeld, R. A. Kbh. Fotogr. Kgl. Bibl. Atelier.

(Milan som Handelsmand og Bankier i Amsterdam. Milan som dansk Faktor).

Gabriel Milan, der som vi har set, i sin Ungdom var inde paa den militære Løbebane, forlod snart denne. Og 1667 træffer vi ham som Købmand (marchand) i Amsterdam. Omkring ved den Tid bliver han Bankier for Frederik III's Søn, Prins Jørgen¹⁾ (Georg), under dennes Udenlandsrejse 1668—70. Det var en kostbar Rejse; 1669 hører vi, at Milans Udlæg var vokset til 21,500 Rdl., hvoraf han fik 6 pCt. i Rente; en Del af Summen tilbagebetaltes ham ved de hollandske Subsidier. Fra denne Periode haves en Del Breve, der nu findes i Rigsarkivet i København; de fortæller os, at Milans Hovedopgave var Indkøb af Juveler og Kostbarheder til Dronningen og videnskabelige Kuriositeter til Frederik III. Hans Breve er i Reglen affattede paa Spansk, men han skriver ogsaa paa Fransk, Portugisisk, Tysk og Hollandsk, om end ikke just fejlfrit²⁾.

Paa Grund af sine Fortjenester for Kongehuset udnævntes han 3—7—1668 til dansk Faktor i Amsterdam³⁾ og skulde i denne Egenkab indsende politiske Nyheder til Danmark fra Spanien, Portugal og Venedig, de saakaldte Aviser. Senere, nemlig under Kristian V, blev han udnævnt til Generalfaktor⁴⁾ i Amsterdam⁵⁾, og hans Bestalling indeholdt Tilhold om at aabenbare, hvad mærkeligt han maatte bringe i Erfaring, som kunde være til Kongens Præjudits, og andet „in publicis“, og i saa Henseende hver Uge sende Relationer og Beretninger⁶⁾.

Som Faktor⁷⁾ kom Milan i løsere Forbindelse med den danske Legation i Haag. 1668 var Peder Charisius Gesandt; med ham kom Milan i et venskabeligt Forhold. Men da Marcus Gjøe 1669 blev Gesandt⁸⁾

¹⁾ Prins Jørgen, yngre Søn af Frederik III og Sofie Amalie, siden gift med Prinsesse (senere Dronning) Anna af England.

²⁾ Milans Sprogevnur bidrog til, at han siden blev Guvernør.

³⁾ hans Bestalling se D. diplom. Breve. Milan I, 1668. Rigsarkivet.

⁴⁾ Titelen smigrede ham som gammel Militær; paa St. Thomas lod han sig kalde „Hr. Generalen“.

⁵⁾ Bestalling dat. 17—6—71.

⁶⁾ Stolpe: Dagspressen i Danmark I, S. 109.

⁷⁾ hans Løn var 400 Rdl. aarl.; men i flere Aar fik han den ikke udbetalt.

⁸⁾ Marcus Gjøe, dsk. Diplomat, blev 1669 envoyé extraordinaire i Haag; hans Opgave *der var* at prøve paa at genoprette det gode Forhold mellem Danmark og Generalstaterne; men Hollænderne syntes ikke om ham. Senere (1672) blev han forflyttet. Han karakteriseres som pligttopfyldende, men egenraadig; han havde stor Selvtillid, kunde være uretfærdig overfor undergivne (f. Eks. Milan), saa at det ikke var let at tjene ham. (Eft. Dansk biograf. Lexikon).

(Envoyé extraordinaire), hørte Milans gode Forhold til Legationen op. Marcus Gjõe var ikke let at omgaas, og Milan selv havde ofte en paa-trængende Maade at gøre sig gældende paa. Det kom snart til et Brud mellem de to. Anledningen var, at Milan havde laant Gjõe en Sum Penge mod Løfte om sikker og hurtig Tilbagebetaling. Men da den ikke fandt rettidig Sted, krævede Milan Renter. I den Anledning sendte Gjõe (gennem Gesandtskabets Sekretær J. H. Pauli)¹⁾ Milan et uforskammet Brev, hvori der forekom en Vending, som maatte saare Milan („en uforskammet jøde“). Denne svarede (Brevet stilet til Pauli), at han er forbavset over de Grovheder, han har været udsat for. Og han benytter Lejligheden til at fortælle om sin fornemme og dannede Slægt, der har beklædt og endnu beklæder fremragende Stillinger i Spanien, Flandern og Italien. Han, som selv har nydt en god Opdragelse, har aldrig været uforskammet mod nogen, men tværtimod tjenstvillig mod alle. Han er stolt af at være Jøde; thi Jøderne har altid vist Troskab mod de Herrer og Fyrster, de har tjent, ja ofret dem Kraft, Liv og Gods. Milan vil nok være Kongens, men ikke Gjøes Tjener, hvem han mener at kunne overfuse med stygge Ord. Hermed gives et Udtog af Brevet:

Af Gabriel Milans Brevbog, 5. Okt. 1670.

„Til Hr. Pauli.

Jeg er meget forbavset over Udtrykkene i Deres Brev, som De siger, at De har skrevet til mig efter Ordre af hans Excellence, Envoyé extraordinaire Marcus Gjõe, eftersom jeg fra min Barndom altid har brugt meget høflige Udtryk og er opdraget blandt Personer af meget høj Rang, med hvem jeg endnu stadig korresponderer, og aldrig har jeg modtaget lignende Breve, saa saarende og med saa mange Bebrejdelser, som De sender mig efter Hans Excellences Ordre, idet det er vel kendt i Europa, af hvilken Herkomst jeg er, og hvilke Titler, Herligheder og høje Embeder mine Forfædre har haft, og alle mine Slægtninge endnu den Dag i Dag har saavel i Spanien og Flandern som i hele Italien, og derfor selv om jeg meget ydmygt og trofast tjener Hans Majestæt Kongen, vor Herre, er jeg ikke Hr. Gjøes Lakaj, som han kan maltraktere i Stedet for at vise mig den Velvilje, som jeg haabede ved de Tjenester, som jeg har gjort ham i alt, hvad det har behaget ham at befale mig. Derfor beder jeg Dem sige ham fra mig, at jeg ikke ved, i hvad han har fundet min Fremgangsmaade og Skrivemaade meget uforskammet og

¹⁾ senere adlet under Navnet Rosenschild.

en rigtig Jøde værdig. Hvad det angaar at være uforskammet, saa er jeg det ikke og har aldrig været det; tværtimod er jeg altid meget højlig over for alle og har aldrig forulempet nogen, men derimod gjort adskillige Mennesker Tjenester; og naar De skriver „en rigtig Jøde“, saa indrømmer jeg det; thi jeg er det og er stolt af at være det, eftersom man ikke vil finde, at der er nogen i hele Verden af de mange Jøder, den har tjent (adskillige) Konger og Fyrster, som ikke altid har gjort deres Pligt lige til at sætte Gods og Liv paa Spil og miste det for at være tro mod deres Herrer. Denne Jødernes Egenskab har jeg selv og vil altid have den, jeg og mine Efterkommere, som mine Forfædre altid har haft den.....”

Blandt andre Danske, Milan i de Aar stod i Forbindelse (Handelsforbindelse) med, skal nævnes de ansete Mænd: Hans Schack, Christoph. Gabel og Ove Juel. Men P. Schumacher, som han tidligere havde faaet Forbindelse med, var og blev hans bedste Støtte.

Ved Tronskiftet 1670¹⁾ foretog Milan sin første Rejse til København, ved hvilken Lejlighed han udnævntes til Faktor for Enkedronningen²⁾. Og han paatager sig den Opgave at forhandle Korn etc. for hende fra hendes Enkesæde, Nykøbing Slot. I den Anledning kom han i den følgende Tid til at føre en livlig Brevveksel med Dronningens Sekretærer.

Rimeligvis paa den Tid kom Milan i Forbindelse med en Person ved Navn Jakob Petersen, en af de ubetydelige og utiltalende Mænd, som havde faaet Indflydelse ved Frederik III's Hof³⁾. Uvis af hvilken Aarsag nødtes han dog til at flygte 1664 til Holland, hvor han giftede sig med en Slægtning til Hollands kendte Raadspensionær Jan de Witt. Jakob Petersen hjalp ofte Milan under dennes Pengevanskeligheder, dog næppe med egne Midler, og han fik en uheldig Indflydelse paa Milan, hvis Virksomhed fra nu af kom paa Afveje. Rimeligvis er det gennem Jakob Petersen og dennes Forbindelse med Jan de Witt, at Milan har det Held at faa anbragt to Danske som Officerer i et hollandsk

¹⁾ paa den Tid blev han som omtalt udn. til Generalfaktor i Amsterdam.

²⁾ Bestallingsbrevet findes i Hof arkivet: Dr. Sophie Amalies Bestallinger. Milan. Rigsarkivet. Bestallingen dateret 19—7—1671.

³⁾ Jacob Petersen nævnes 1663 i den saksiske Beskrivelse af Kurfyrstens Besøg i København som Dronningens Kavalier ved Ringridningsfesten og hendes „geheimtester Cammerdiener“. 1664 nævnes han som Kandidat til det ledige Rentemesterembedet. Han, der var af Landboslægt og havde været Skrædder, blev efterhaanden en rig Mand, ejede bl. a. Østrup (nuværende Fredensborg) og „Gasthaus Schouffshofft“ (Skovshoved). — Efter hans Flugt blev der indledet Retssag mod ham; han stævnedes, men kom ikke, hvorfor hans danske Ejendomme konfiskeredes. 1670 (ved Regeringsskiftet) blev Retssagen mod ham dog hævet ved Enkedronningens Bistand, og han fik sine Ejendomme tilbage. I Holland kaldte han sig Baron Jacob de Petersen. (Fr. Krarups Afhandl. om Milan).

Fri-Regiment, og det er rimeligvis ogsaa gennem ham, at Milan kommer i Forbindelse med nogle „forsprængte militære Elementer af dansk Oprindelse“.

Blandt de Mænd, som søgte Milans Bistand, c. 1675, skal nævnes Carl Ahlefeldt¹⁾, en Søn af den kendte og ansete Feltmarskal Claus Ahlefeldt²⁾ til Klein Nordsee i Holsten, hvis Hustru i andet Ægteskab hed Anna Hedvig v. Buchwald. En af Cl. Ahlefeldts Døtre, ved Navn Eleonora Christine³⁾ (opkaldt vistnok efter Eleonora Chr. Ulfeldt), boede i Holland og var gift med en Ritmester Franz Munch, der søgte Milans Hjælp til at komme i nederlandsk Krigstjeneste. — En anden af de Personer, som søgte Milans Bistand, var „Oberst“ Hannibal Poulsen⁴⁾, der i Aaret 1676 (77), uvist af hvad Aarsag, var i Fængsel, men ved Milans og den danske Gesandt⁵⁾ Chr. Lentes Hjælp blev udfriet, hvorefter han kom i hollandsk Krigstjeneste.

1674 fører Milan i Nederlandene Tilsyn med Opdragelsen af U. Fr. Gyldenløves⁶⁾ Søn med Sofie Urne, nemlig Carl (den senere Friherre Carl af Løvendal). Da Carl og Helbroderen Valdemar skulde studere i Heidelberg, ledsagedes de „af en Broder til den berygtede“ Hannibal Löwenschild (Poulsen). „Det ser altsaa ikke ud til, at Gyldenløves Søn-

¹⁾ blev Ritmester i nederlandsk Tjeneste; faldt ved Omar 1677 (if. L. Bobé).

²⁾ Claus Ahlefeldt til Klein Nordsee og Schirensee havde været gift med Kristian IVs yngste Datter, Elisabeth Sofie Gyldenløve, Hølsøster til U. Chr. Gyldenløve; hun døde som ung (1654). Med sin anden Hustru, Anna Hedvig Buchwald, havde Ahlefeldt flere Børn. Han spillede en fremragende Rolle i Krigene med Sverige. 1659 havde han saaledes den udsatte Post som Kommandant paa Københavns Vestfront. 1665 slog han den engelske Flaade ved Bergen. Ahlefeldt var en god Støtte for Kristian IV og stod i Venskabsforhold til Frederik III (Biograf. Lexikon).

³⁾ hun angives ikke paa den Ahlefeldtske Stamtavle. Men Claus Ahlefeldts Enke kalder hende sin Datter og denne hende sin Moder. Hun var vistnok Cl. Ahlefeldts Barn fra 1. Ægteskab (if. L. Bobé).

⁴⁾ Hannibal Poulsen hørte til den Kreds af Eventyrere, som Milan sluttede sig til: Mikkel Skov, Generaladjutant — Baron Jakob v. Petersen — Ritmester Fr. Munch m. fl. Han havde maattet flygte fra Danmark, fordi han i en Duel havde dræbt en kendt Officer, Johan Heye; kom dog 1683 som Oberst atter 5 dansk Tjeneste; kom siden i Republikken Venedigs Tjeneste og kaldte sig 1687 Baron v. Löwenschild. 1688 var han i østrigsk Tjeneste og udnævntes af Kejseren til Greve. 1691 dør han i Fængsel i Wien. (Se Harbous Skildring i Personalhist. Tidsskr. 3. Rk. V, S. 97 fg).

⁵⁾ i Brüssel.

⁶⁾ Ulrik Frederik Gyldenløve, uægte Søn af Frederik III; han udmærkede sig i Krigen med Sverige 1657—60. I sit første Ægteskab (med Sofie Urne) havde han Sønnerne Carl og Valdemar. Fra 1664 var U. Fr. Gyldenløve Stattholder i Norge og fra 1666 tillige kommanderende General s. St. Han var elsket af Nordmændene. Gyldenløves Forhold til Frantz Ferdin. Milan omtales senere. — (Biograf. Lexikon).

ner har været i det bedste Selskab i Nederlandene. Gabriel Milan og hans Omgangsfæller var næppe egnede til at føre unge Mennesker frem ad Dydens Bane"¹).

Milans Forhold til den danske Legation var og blev daarligt. Han søgte Avancement, men det eneste, han synes at have opnaaet, var i Stedet for Handelsmanden Feigan at faa overdraget Forsendelsen af de danske Breve ved det nederlandske Postvæsen²); paa den Maade fik han Adgang til Posthuset, men nogen større økonomisk Vinding var det ikke for ham.

Milans Hustru de Castro døde ca. 1675; men han giftede sig snart efter med en Enke, Juliane Regina, født von Breitenbach, som efter Navnet at dømme ikke var Jøde, vistnok Hollænderinde.

Hans Svoger, Josua Abenzur, døde ogsaa paa denne Tid; det var et haardt Slag for Milan, der i sine Finansaffærer havde arbejdet med Abenzurs Penge.

¹) if. Tuxen: Oplysninger om Carl af Løvendal, „Personalhist. Tidsskr." 3. Rk. 6. Bd. S. 78 fg.

²) se Milans Brev til Griffenfeld, dat. 8—3—1672.

III.

(Milan og Griffenfeld; et Udvalg af deres Brevveksel).

Allerede ca. 1668 var Milan kommet i Brevveksel med Griffenfeld eller Schumacher¹⁾, som han endnu hed. Brevvekslingen drejede sig væsentligst om Indkøb for Kongehuset i de Aar. Men 1670 besøgte Milan Griffenfeld i København, og hans Virksomhed blev i de følgende Aar af noget større Omfang som Følge af, at han var blevet Generalfaktor for den danske Regering, ligesom han ogsaa paa flere Omraader blev Griffenfelds fortrolige i private Anliggender (Forholdet til Mette Trolle, Griffenfelds tidligere Elskerinde). Griffenfeld, der i Aarene 1670—76 stod paa Magtens Tinde, var Milan en god Støtte i de Aar og gav ham forskellige Opgaver at Løse, ligesom Milan selv var ivrig efter at faa Opgaver tildelt. Desværre befandt Landet sig i en økonomisk Krise efter de langvarige Krige med Sverige, og selv om Griffenfeld gjorde, hvad han kunde, kneb det overordentligt at refundere Milan hans store Forskud for Kongefamilien og Regeringen. En Del fik Milan dog udbetalt gennem Subsidierne.

I det følgende gengives Indholdet af nogle Breve til²⁾ og fra Milan³⁾. Ved at gennemlæse dem faar man Indtryk af hans Virksomhed for Danmark i Aarene 1671—1676.

Gentagne Gange lyder slet dulgt Klage fra hans Pen om Vanskeligheder med at faa refunderet sine Udlæg. Men ogsaa Avisnyt læser

¹⁾ Peder Schumacher (Griffenfeld), en af Danmarks betydeligste Statsmænd, spillede allerede under Frederik III en fremragende Rolle; hans Indflydelse paa Landets Styre kulminerede under Kristian V. 1673 blev han Rigskansler. Han styrtedes fra Magten 1676 og dømtes til Døden, sigtet for Bestikkelse, Salg af Embeder, Majestætsfornærmelse og Landsforræderi, hvilket sidste dog ikke kunde bevises; han benaadedes med livsvarigt Fængsel. — Man maa beundre hans Arbejdsomhed, hans Kundskaber, hans Organisationstalent, hans diplomatiske Snille, men mest hans Herskerevne (if. J. A. Fridericia i Dansk biogr. Lexikon).

²⁾ I Rigsarkivet findes o. 29 Breve fra Schumacher til Milan i Tidsrummet 1668—69.

³⁾ De fleste af Brevene er fra Milan til Griffenfeld, enkelte til Kongen og da sendte til Griffenfeld. — Indholdet af nogle af Brevene sigter til Forhold, som har været omtalt i det foregaaende. — Brevene er i Reglen skrevet paa Fransk. — Milans Adresse paa et Brev fra 1672 lyder saaledes: „Monsieur. Monsr. Gabriel Milan Facteur General de la Maisst. de Dennemarc et Norweg præsentement à AMSTERDAM". I flere Breve benævnes han „de Milan".

vi i Milans Breve, f. Eks. at Monsieur Gjõe med 3 Damer er ankommet til Amsterdam, at Mr. Reedtz om nogle Dage vil indskibe sig til San Sebastian, at et dansk Skib, „Phønix“, er ankommet til Trankebar. Brevenes Indhold kan ogsaa være af personlig Art, af direkte Betydning for Griffenfeld, f. Eks. naar de omhandler en Madame Trolle, eller de handler om Milans Indkøb af diverse Artikler til Griffenfeld, eller Lykønskningsskrivelser i Anledning af Griffenfelds Datters Fødsel og Kondolenceskrivelse i Anledning af Fru Griffenfelds Død. Milans Breve vidner ogsaa om hans politiske Virksomhed, f. Eks. naar han paa Danmarks Vegne skal købe Krudt og Musketter, naar han skal forhandle med den hollandske Regering om Subsidiens Betaling, eller naar han skal veksle politiske Brevskaber mellem Satholderen i Nederlandene og Griffenfeld. Man faar ogsaa gennem Brevene Indblik i Milans Forhold til Legationens Medlemmer; der lyder Klager til Griffenfeld over den Behandling, som bliver ham (Milan) til Del af Mr. Høeg o. fl.

Vi ser, at Milan spillede en vis Rolle. Griffenfeld vilde næppe have anvendt ham, om han ikke anerkendte hans Dygtighed paa visse Omraader. Men man maa dog antage, at Milan ofte har været Griffenfeld til Besvær med sine mange Klagemaal, dels i Pengesager, dels i Forholdet til Legationens Medlemmer. Og nogen fremragende Rolle kom Milan næppe til at spille i udenrigspolitisk Henseende for Griffenfeld.

I et Brev, dat. Altona 25—8—1671¹⁾ siger Milan, at han er kommet til Altona den foregaaende Dag og skal straks videre med Prinsessen (hvilken Prinsesse anføres ikke) til nogle Steder i Tyskland, men at han venter om 14 Dage at være i Holland. Han tvivler ikke om, skriver han, at Schumacher vil befale Holger Wind²⁾ at betale Milan de 1900 Rdl.³⁾, saa snart der er Penge i Skatkammeret.

Amsterdam, 18—9—1671: Milan er for 2 Dage siden kommet til Amsterdam. Mr. Gjõe er kommet i denne Uge med 3 Damer og er i Morges vendt tilbage til Haag. Mr. Høeg vil komme i Morgen. Mr. Jørgen Reetz er kommet til Byen i Gaar og vil om nogle Dage indskibe sig til San Sebastian i Spanien. Madame Trolle har fra et Sted, vistnok

¹⁾ Milans her anførte Breve findes i Samlingen Griffenfeld, fase. 27: Gabriel Milans Breve til Griffenfeld. Pakke 10 M. Rigsarkivet, Kbhvn. (der findes i denne Samling ca. 140 Breve fra Milan til Griffenfeld i Tidsrummet 1668—76).

²⁾ Holger Wind (1623—83) var Viceskatmester fra 1669 og ledede marks Finansvæsen til 1679, da han udnævntes til Vicekansler.

³⁾ Regeringen stod i Gæld til Milan for 1900 Rd.

i Frankrig, tilskrevet ham (Milan) et uforskammet Brev, skønt han selv direkte og ved sine Venner har gjort hende store Tjenester¹⁾, hvilket han ogsaa for Griffenfelds Skyld vil vedblive med.

Amsterdam, 6—10—1671. Milan takker for Brevet fra Griffenfeld af 16—9. Madame Trolle er i Paris, men har forbudt ham at sige nogen, hvor hun er, og hun maa ikke vide, at Milan har sladret af Skole. Milan væmmes ved at høre om hendes Opførsel.

Amsterdam, 10—11—1671. I Brevet fortæller Milan Griffenfeld om 4 store og smukke Spejle, som han har faaet Tilbud om gennem en Købmand, der ikke vilde sige, fra hvem Tilbudet kom, men har bedt Milan sende dem hurtigst muligt til Griffenfeld, i hvis store Sal de var bestemt til at hænge. Milan er lige vendt tilbage fra Haag.

Amsterdam, 20—11—1671. Det glæder Milan, at Griffenfeld har fundet hans Relationer fra Haag gode. Han vil sende de 4 Spejle med Cornelius Corneliussen Rob, der sejler med sin Galliot til København i næste Uge. Han skal sørge for, at „lé meilleur et véritable Cochunde“, som ventes til Lissabon med de indiske Skibe, kommer til København uden Ophold. — „Min Svigerfader²⁾ kysser ærbødigt Deres Excellences Hænder.“

Amsterdam, 1—1—1672. Milan meddeler, at naar det ene af de fire Spejle var knust, saa er det Skipperens Skyld; han vil sende et nyt. Giverens Navn er det ham forbudt at røbe. Men han sender alligevel et Brev fra den paagældende Person, hvoraf Griffenfeld kan se, hvem det er. Men Griffenfeld maa ikke røbe, at han ved det. Milan sender til Nunez Henriques i Hamborg en Æske med 200 Piller, „die Medicin vom Straeten“, med Besked om straks at sende dem videre til Griffenfeld. Han vil sende „le Cochunde“ (en Medicin) samt Træer og Blomster, som Dr. Worm har givet ham Besked om.

Milan takker Griffenfeld for hans Omsorg for hans Finansforhold.

¹⁾ Milan havde ved Tilbagerejsen fra København til Amsterdam Aug. 1671 ledsaget Mette Trolle efter Griffenfelds Anmodning; og han antog sig hendes Døtre, da de skulde anbringes i et Kloster ved Brüssel.

²⁾ Dr. Mussaphia, Rabbiner i Amsterdam.

Amsterdam, 5—1—1672. Milan har modtaget „le Cochunde" og vil sende den med første Lejlighed.

Af følgende Brev¹⁾ fra Griffenfeld til Milan ser vi, at han har modtaget den tilsendte Medicin:

Min Herre!

Jeg er Dem i højeste Grad taknemlig saavel for Deres Piller fra van Straeten som for „le Cochunde". Jeg indrømmer, at „le Cochunde" er højst udmærket, og man kan ikke lade være at nære Venskab for Hr. de Milan, fordi han har haft hele den..... (Resten ulæseligt).

Min Herre,

Deres meget hengivne Tjener

P. GRIFFENFELD.

København, d. 27. Januar 1672.

Den gode Dame²⁾ har ikke skrevet til mig i lange Tider. Derfor Taalmodighed, Hr. Milan!

(Brevet er paa Fransk).

Amsterdam, 29—1—1672. Milan sender Griffenfeld Brev fra Mr. Reetz. Han har selv hverken hørt fra ham eller Madamen (Mette Trolle), skønt han har gjort dem store Tjenester. Man har meddelt ham fra Madrid, at man dér ikke ved, hvor hun er.

Milan fortæller politiske Nyheder fra Spanien. Han ønsker paa en eller anden Maade sine store Portoudlæg dækkede.

Haag, 6—2—1672. Det glæder Milan, at van Straetens Piller er kommet (til Griffenfeld); han haaber, at „la Cochunde" ogsaa maa komme og være til Gavn for hans Sundhed. løvrigt meddeler Milan politiske Nyheder fra Holland.

Haag, 16—2—1672. Det glæder Milan, at Griffenfeld har modtaget „le Cochunde".

¹⁾ T. K. U. A. Nederlandene C. 266. Gabr. Milans Arkiv. Indkomne Breve 1668—79 (indk. Breve fra P. Griffenfeld 1672, 1674) Rigsarkivet, København.

²⁾ „Den gode Dame" er Mette Trolle, gift med Diplomaten Jørgen Reetz. Hun var en af Griffenfelds Elskerinder. Da han 1670 ønskede at gifte sig, blev Reetz forflyttet til Madrid. Griffenfeld stod dog stadig i Forbindelse med Mette Trolle, og Milan besørgede deres Breve. (Dsk. biogr. Lexikon).

Amsterdam, 8—3—1672. Milan sender et Brev til Griffenfeld og et til Kansler Reetz, begge tilsendt ham fra Madrid, uden en Linie til ham selv. Milan beklager sig over Jørgen Reetz's og Mette Trolles Op-træden overfor ham; de behandler ham som en Slave. Det er kun af Hensyn til Griffenfeld, at han vedbliver at være til Tjeneste for Madame. Han beder om, at enten alle (diplomatiske) Breve sendes til ham (og ikke til Feigan), og at han saa faar den samme aarlige Sum som Feigan, eller at han faar sine Portoudlæg refunderet.

Amsterdam, 18—3—1672. Ifg. Meddelelse fra en af Direktørerne for det indiske Kompagni er et dansk Skib „Phønix“ kommet til Trankebar.

Haag, 21—3—1672. Milan har maattet kautionere for ca. 5000 ecus¹⁾ for Mr. Gjõe, der skylder dette Beløb og nu i Kongens Ærinde skal til England. De Penge skal betales i Løbet af 7 Uger. Han beder om snarest at faa Pengene anvist.

Amsterdam, 25—3—1672. Mr. Gjõe havde kun 500 Rdl., som han tog med sig, da han rejste. Man havde beslaglagt hans Sager; derfor maatte Milan af Hensyn til Hans Majestæt gaa i Kaution. Han har allerede betalt 500 livres. Han har ogsaa ellers ydet Forskud, men er alligevel klar over, at Mr. Høeg²⁾ og Mr. Muller³⁾ bagvasker ham. Hr. Biermann har meddelt Milan, at Griffenfeld har befalet ham altid at sende Milan Hoffets Breve (d. v. s. Regeringens diplomat. Korrespondance).

Amsterdam, 26—4—1672. Den hollandske Stat gør store Indkøb af Krudt og Musketter, men Milan staar i Underhandling med en Købmand, der har lovet at skaffe et Parti af disse Varer.

Haag, 1—5—1672. Milan er kommet til Haag for af Hr. Høeg at modtage Papirer og Dokumenter vedrørende Subsidierne, if. Kongens

¹⁾ ecu, en fransk Sølvmønt.

²⁾ Just Høeg, dsk. Diplomat. 1670: Envoye i Haag. Omtales som en „hastig Mand“. Med ham, saavel som med Gesandten, Marcus Gjõe, kom Milan i et spændt Forhold. Høeg truede endog engang Milan med Kaarden; maaske er det den Begivenhed, han sigter til i nedennævnte Brev, dat. 1—5—1672. — Høeg spillede en stor Rolle i handelspolitiske Stridsspørgsmaal mellem Danmark og Nederlandene og maatte ofte paamine Generalstaterne om at betale Danmark de skyldige Subsidier. 1674 underskrev han Alliancen mellem Danmark, Kejseren, Spanien og Nederlandene. (Efter Bricka: Dansk biogr. Lexikon).

³⁾ Resident i Haag.

Ordre, og er i den Anledning blevet højst uforskammet behandlet af Høeg, der blot gav ham Kongens Ordre tilbage uden at adlyde. Mr. Høeg har været lige saa grov overfor Mr. Gjøe. „som han var lige ved at komme i Slagsmaal med." Mr. Høeg har siden gjort Afbigt og bedt ham (Milan) om ikke at skrive noget om, hvad han har sagt, og det har Milan lovet, hvorfor han beder Griffenfeld om ikke at omtale Sagen¹). Høeg viil imidlertid ikke uden nærmere Ordre udlevere de paa-gældende Dokumenter, hvorfor Milan beder Griffenfeld gentage Ordren. Han har talt med Pensionæren Witt²) om de manglende Subsidiers Betaling, og denne har sagt, at Milan kunde forsikre Kongen om, at de nævnte Subsidier snart vilde blive betalt.

Haag, 23—5—1672. Milan har en Købmand, der vil levere 4000 gode Musketter fra Liège³); de er allerede paa Vej til Amsterdam. Skønt Generalstaternes eget store Forbrug gør det meget vanskeligt, vil Milan søge ogsaa at faa et Parti Krudt, men han tør ikke endeligt afslutte Handelen, saa længe det er saa absolut usikkert, om der kan faas Udførselstilladelse. Mr. Høeg har desangaaende sendt Generalstaterne en Ansøgning, der nu er sendt til Statsraadet og derved vil blive trukket i Langdrag. Saa snart Udførselstilladelsen foreligger for Musketter⁴) eller Krudt eller begge Dele, skal det blive afsendt. Han har endnu ikke modtaget de lovede Ordre med Hensyn til Subsidierne⁵), som han skulde modtage og deraf tage Dækning for gjorte Udlæg og Udlæg ved Købet af Vaaben etc. Han beder om snarest at faa disse Ordre.

Han har sendt pr. Skib nogle fra Lissabon modtagne tropiske Træer til Griffenfeldts Have (8 Orangetræer fra Kina, 2 Citrontræer og 2 Limettræer).

Amsterdam, 31—5—1672. Milan er kommet tilbage fra Haag, „saa daarlig i mine Øjne, at jeg kun med stor Smerte kan se Dagslyset", men har alligevel ikke villet undlade at lykønske Griffenfeld til Datterens Fødsel⁶). Milan forsikrer om sin Tjenstvillighed, men han er i stor Pengemangel, og nu har Mr. Reetz, uden at advertere, trukket en Veksel paa ham paa 5000 Gylden. Han har ikke villet afvise den med

¹) D: til Kongen.

²) Jan de Witt, Hollands Raadspensionær og Nederlandenes Styre 1653—72.

³) Liège, By i Belgien, kendt for sin store Metalindustri (især Geværer).

⁴) Musket, Benævnelsen for en svær Fodfolksbøsse, alm. i 16.—17. Aarh.

⁵) Subsidier, Pengebidrag, som den ene Magt yder den anden til at føre Krig for.

⁶) Hun hed Charlotte Amalie.

Protest, men beder da om at faa tilsendt de 5000 Gylden, saa han til Forfaldstid kan indfri Vekslen. Da Griffenfeld er hans eneste Støtte i Verden, beder han ham om Hjælp, fordi Mr. Høeg er kommet til Amsterdam for at træffe Aftale med Mr. Muller om at skrive mod Milan. Han har derfor skrevet til Hans Majestæt en kort Beretning om Sagen mellem ham og Høeg, som er vedlagt sammen med en Kopi deraf og af hans Billet til Høeg; Milan beder Griffenfeld gøre dermed, hvad han finder rigtigst. (NB. Kun Kopien af hans Brev til Kongen ligger ved Brevet til Griffenfeld i Arkivet). Han fortæller heri, at han overfor Høegs Grovheder, som han ikke vil citere, bevarede sin Ro. „Ikke fordi han var ledsaget af 3 Lakajer, og jeg var ganske alene, men for den Ærbødighed, som jeg skylder Deres Majestæts Minister, sagde jeg blot til ham, at jeg var godt kendt, og at man meget godt vidste, at jeg altid havde været og endnu var en Mand af Hjerte og Ære, som aldrig har lidt den mindste personlige Haan, men at jeg paa Grund af min store Taalmodighed vilde bevidne ham den store Respekt, som jeg nærede for hans Stilling som Deres Majestæts overordentlige Gesandt."

Da Høeg blev ved med sine Injurier, trak Milan sig tilbage uden at sige noget. Siden sendte Høeg Sekretæren, Mr. Pauli, for at overtale Milan til ikke at skrive om Sagen til Hans Majestæt, hvad Milan lovede; men da han senere har erfaret, at Høeg er kommet til Amsterdam for med Mr. Muller at aftale et Bagvaskelsens Felttog mod Milan, har han nu ikke villet undlade at lade Hans Majestæt „allerunderdanigst vide Tingene (Forholdene) ubesmykket, som de er passeret."

Han (Milan) beder nu Kongen befale, at hans Ordre bliver udført, saa Milan kan fremskynde Betalingen af Subsidierne.

Amsterdam, 3—6—1672. Milan har erfaret, at de til Griffenfeld sendte Træer er faldet i Gyldenløves Hænder; dersom han beholder dem til sin egen Have, skal Milan skaffe Griffenfeld andre i Stedet for.

Haag, 10—6—1672. Milans Kondolencebrev til Griffenfeld i Anledning af Fru Griffenfelds Død¹).

Amsterdam, 29—7—1672. Milan klager over, at han ikke trods Løfter faar sit Tilgodehavende betalt. Enkedronningen havde givet ham

¹) Fru Griffenfeldt (Karen Nansen) var Sønnedatter af den kendte Hans Nansen. 14 Aar gl. blev hun 1670 gift med Griffenfeldt, hvem hun fødte ovennævnte Datter. Hun døde allerede 1672.

en Obligation paa 22,000 ecus for Diamanter, leverede til Prinsesse Vilhelmine Ernestine¹⁾ at betale paa Kieler Omslag Jan. 1672²⁾). Dem har han ikke faaet, ej heller de 18—19000 ecus, han skulde have af de hollandske Subsidiar. Han beder nu Griffenfeld udvirke, at begge Summer betales ham. De resterende Subsidiar er endnu ikke betalt, men han har talt med Skatmesteren og haaber snart at have Sagen i Orden.

Haag, 6—1—1673. Milans Nytaarsbrev til Griffenfeld.

Haag, 13—6—1673. Milan beder om at faa overdraget Ordningen af den Ammunitionsliverance, som er tilladt ved den nylig afsluttede dansk-hollandske Traktat³⁾.

Amsterdam, 8—8—1673. Da Milan ikke har faaet Svar paa sit Brev af 4—7, beder han paa ny Griffenfeld foranledige, at Kongen giver ham Ret til „som de andre Embedsmænd af ministeriel Rang at optræde i Sagerne, som det er blevet mig paalagt, først og fremmest i Sagerne om Subsidiarne, saadan som jeg har gjort indtil nu." Endvidere beder han om Refusion af sine Udlæg og Forskud og om sin for 2 Aar tilgodehavende Gage.

Amsterdam, 3—11—1673. Milan er meget forfærdet over, at han i lang Tid ikke har hørt fra Griffenfeld og spørger, hvormed han har fortjent denne Unaade.

Endelig anfører vi følgende Brev fra Griffenfeld til Milan (T. K. U. A. Nederlandene C. 266, Gabriel Milans Arkiv. Indkomne Breve 1668—79. Indk. Breve fra P. Griffenfeld 1672, 1674. Rigsarkivet).

(Paa Fransk).

„Min Herre!

Intet kunde have været mig mere behageligt end de smaa morsomme Dyr, som De har sendt mig med Deres Tilgodehavende den 6te i denne Maaned, og da jeg staar i stor Taknemmelighedsgæld til Dem, beder jeg Dem ogsaa lade mig vide, hvad de har kostet Dem, for at jeg

¹⁾ Frederik III's Datter.

²⁾ Omslag = Termin.

³⁾ Traktaten mellem Danmark og Holland undertegnedes 1673 og var rettet mod Frankrig og Sverige. Nederlandene var dengang i Krig med Frankrig.

kan yde Dem Godtgørelse; og vær for Resten overbevist om, at jeg vil bestræbe mig for, at De i Gerning skal se min Erkendtlighed.

Jeg forbliver, min Herre, Deres meget hengivne Tjener.

København, den 27. Oktober 1674.

GRIFFENFELD.¹⁾"

Amsterdam, 4—1—1676. Lykønskningsbrev i Anledning af Wismars Erobring²⁾ — og for det nye Aar. Milan har straks overbragt Prinsen af Oranien³⁾ Griffenfelds Brev og sender hermed 2 Breve fra Oranien, til Kongen og til Griffenfeld.

- ¹⁾ I et Brev dat. Flensborg 13—5—1674 meddeler Griffenfeld, at de to Aar, Milan har skaffet ham, er døde, og beder ham sende en ny; muligt er det saa disse nye Eksemplarer, der omtales i ovenstaaende Brev.
- ²⁾ Wismar i Pommern (en svensk Fæstning) erobrede 13—12—1675 af de Danske.
- ³⁾ Prinsen af Oranien, o: Vilhelm af Oranien, Statholder i Nederlandene til 1702 (Konge af England fra 1688).

IV.

(Milans Forhold til Leo Ulfeldt og Anna Beate Ahlefeldt; hans Rejse til København 1678; hans Udnævnelse til Guvernør i Vestindien).

Som bekendt styrtedes Griffenfeld 1676, i hvilken Anledning Bølgerne gik højt, ogsaa uden for Danmark. Saaledes fremkom i Holland en Pjece, hvis Indhold var det rene Makværk, der i vore Dage vilde være tilstrækkeligt til, at den vilde blive tiet ihjel. Men anderledes dengang! Den indeholdt de største Uhyrligheder og Usandfærdigheder, bl. a. ærekrænkende Beskyldninger mod Enkedronning Sofie Amalie, og det var nok til, at den i hine Enevoldstider fik større Betydning, end den fortjente.

Den danske Gesandt i Haag, Meiercrone, fik Ordre til at opspore Forfatteren. Og i Egenskab af Generaliaktor og Enkedronningens Faktor henvender Milan sig til Retten i Amsterdam med Protest mod Salg af Pjecen. Ogsaa Jakob Petersen tilbyder Enkedronningen sin Bistand med Hensyn til at faa Smædeskriveren fat, hvad dog ikke lykkes for ham eller for Milan. Derimod meddeler Milan Enkedronningen, at Legationens Medlemmer: Ambassadør Just Høeg, Envoyé Meiercrone¹⁾ og Resident Muller holder venkabelig Omgang med Leo Ulfeldt²⁾, som pønser paa at udfri sin Moder af Blaataarn! Og i et andet Brev advarer han atter om de ulfeldtske Planer; han fortæller, at Moderen til den førmtalte Carl Ahlefeldt er ankommet til Amsterdam³⁾ sammen med Datteren Anna Beate Elisabeth og bor hos Svigersønnen, Franz Munck.

Milan fortæller, at Leo Ulfeldt agter at indgaa Ægteskab med Anna Beate og haaber ved denne Forbindelse med den ansete ahlefeldtske Familie at blive taget til Naade i sit Fædreland. Men Franz Munck, som var imod Partiet, og Vennen Milan, modarbejder denne Forbindelse, Mi-

¹⁾ H. Meiercrone, dsk. Diplomat; Gesandt i Haag 1675.

²⁾ Beskyldningen blev af Meiercrone overfor Regeringen i Danmark stemplet som det rene Opspind. Han meddeler forøvrigt, at han ikke har vidst, at Dommen over Korfitz Ulfeldt ogsaa rammer hans Børn; Fru Ahlefeldt har han advaret mod at pleje Omgang med Leo U. Meiercrone kan tillige meddele, at han har bidraget sit til, at Leo U. ikke fik den Ansættelse ved Militærvæsenet, han søgte i Holland.

³⁾ 1677, i Anledning af Carl Ahlefeldts Død.

lan for at skaffe sig en Position i Danmark. Og hans Opgave var nu med Munck som Mellemand at opspore, hvem der besørgede Brevene mellem Leonora Christine og Leo Ulfeldt¹).

Munck omgaas nu Leo Ulfeldt under Venskabs Maske, men i Virkeligheden for at samle Anklager mod ham og eventuelt at faa fat i hans Papirer, hvad dog ikke lykkedes. Men Milan, Hannibal Poulsen, Franz Munck og Jakob Petersen gjorde fremdeles et større Arbejde dels for at kompromittere Høeg og Meiercrone, dels for at samle Materiale mod Leo Ulfeldt og Fru Ahlefeldt. Milans Indberetninger om Sagens Gang indeholder dog ikke just fældende Beviser, men derimod mere eller mindre usandfærdige Sladderhistorier, der ikke er Omtale værd.

Noget fik Milan dog ud af sine Undersøgelser. Han havde jo Adgang til Posthuset. Og han faar Muncks Tilladelse til at afhente Brevene til hans Hus. Derved faar han fat i nogle Breve fra den ahlefeldtske Familie, Breve, som han beholder, mens han fortæller Munck, at der ingen var. Et Brev er fra en Husjomfru, der omtaler Leo Ulfeldts Godhed imod hende. To andre Breve er fra Anna Beate Ahlefeldt til Søsteren Eleonora Chr. Ahlefeldt (Muncks Hustru). Interessante har de næppe været for Milan, da de ikke indeholdt Oplysninger, han havde Brug for. For os derimod har de Interesse, derved at vi faar Indblik i en ung, elskværdig Piges triste Kærlighedsforhold. Hun taler om sin pinlige Stilling i Hjemmet. Nu er hun atter kommet hjem (fra Holland) til Moderens Gods Klein Nordsee i Holsten; men hun færdes der saa underligt fremmed og har glemt at passe Køkken og Kælder, saa andre maa gøre hendes Arbejde. Der vanker Smil og Øjne, saa at man ønsker sig langt borte for at undgaa at maatte høre saa meget. Dog være alt med Taalmodighed stillet i Guds Faderhaand! Og hun anraaber Søsteren om Forbøn²). Et andet Brev, dateret 17—12—1677, vidner endnu mere om den nyforlovede unge Piges Veksel mellem Smil og Graad, mellem Haab og Frygt. Hun betror sin „allerkæreste Søster“, hvor pinligt hun vaander sig under de onde Menneskers giftige Tunge. Hun venter med Længsel sin anden Søster, Christine, fra København med Nyheder (rimeligvis om Stemningen i højere Kredse ang. det paa-

¹) Leo Ulfeldt var Søn af Rigshofmester Korfits Ulfeldt. Denne, der var gift med Kristian IV's og Kristine Munks Datter, Leonora Christina, var som bekendt 1664 blevet dømt som Landsforræder, men opholdt sig i Udlandet, hvor han døde 1664. Leonora Christina derimod blev fængslet og var 1663—85 Fange i Blaataarn hvor hun skrev en Bog om sit Fængselsophold, „Jammersminde“, et literært Mesterværk. Hun døde 1698 i Maribo.

²) Brevet er dat. Klein Nordsee den 25—11—1677. Brevene citeret efter Fr. Krarup.

tænkte Giftermaal). Gud maa vide, hvorledes alt skal ende! — Milan faar ogsaa fat i et Brev fra Anna Beates Moder (dateret 16—1—1678) til Fru Munck. Hun udtaler deri sin Forundring over ikke at have faaet Svar paa Brevene, som nogle Lømler maa have opsnappet!¹⁾

Henimod Slutningen af Milans Ophold i Holland kom han ind i stedse vanskeligere økonomiske Forhold. 1677 erklærer han i et Brev til Storkansler Fred. Ahlefeldt, at han ikke har Midler til at indløse Brevene fra Postvæsenet, fordi alt lige til Kaarden er pantsat.

1677 skriver Marskallen ved Hoffet, at man er forbavset over, at Milan ikke vil betale Marcus Gjøe²⁾ 800 Rdl., som han havde paataget sig at indkassere for ham i Bergen, inden han havde faaet sin Betaling af Enkedronningen og sin øvrige Løn. Det er en Sag, Milan maa se at faa ordnet, da en Kommissionær ikke maa tilbageholde betroede Midler, og da Milan ikke har uklarerede Fordringer paa Enkedronningen. I øvrigt beklages i Brevet, at Milan maa staa i Forskud for Regeringen, men man gør dog det bedste for at hjælpe ham!

Under disse fortvivlede. Forhold besluttede Milan at rejse til København for at virke for sin Sag; han faar den ønskede Rejsetilladelse, og i Juli 1678 forlader han Holland. Samtidig faar han en anbefaling af Jakob Petersen til Enkedronningen. Jakob Petersen anbefaler Kongen at give Milan et Embede i Skatkammeret eller i Commerce-Kollegiet, hvortil hans Iver for Kongehuset gør ham værdig, ligesom hans Evner gør ham skikket dertil. Gennem Milan vil der kunne skabes Forbedringer, da han er kendt med Handels- og Penge-mænds Kneb, saa han ikke af dem lader sig narre³⁾. Milan naaede København i samme Maaned og paabegyndte straks sin lidet lystelige Ansørgang.

Hans Fordringer lød paa 38,000 Rdl., som man i disse Krigstider (Danmark var i Krig med Sverige, den skaanske Krig 1676—79) ikke

¹⁾ Forholdet mellem Anna Beate Ahlefeldt og Leo Ulfeldt blev løst 1678, da hun blev forlovet med Baron Carl v. Friesen til Altranstädt.

Leo Ulfeldt giftede sig først 1697, 46 Aar gl., med Komtesse Maria v. Sinsendorff, Datter af Grev Rud. v. S. (if. L. Bobé og Fr. Krarup). Paa Grund af Faderens Forræderi havde Leo U. ingen Chance for at vinde frem i sit Fædreland. Og han gik under paataget Navn i Kejsersens Tjeneste. 1682 fik han et Kompagni at føre og blev siden Chef for et Rytteriregiment. P. Gr. a. sin Tapperhed avancerede han til Generalmajor, og han blev endelig Generalfeltmarskal og Vicekonge i Catalonien. — Sin ulykkelige Moder besøgte han 2 Gange (1691 og 93). Leo Ulfeldt † 21—4—1716; hans Enke † i Brüssel 31—7—1736. (Bricka: Dsk. biograf. Lexikon og L. Bobé: Slægten Ahlefeldt IV S. 48).

²⁾ Paa den Tid Envoye i England.

³⁾ Citeret efter Fr. Krarup.

Brev fra P. Schumacher

Señor

Aj ocho dias que le escribí tocante à aquel globo, y de verdad aunque es mucho dinero, no demenas aviendo releido su carta de v.m. que me escribió a y algunos meses, en que da tantas alabanzas a aquesta maquina, ~~si~~ si despertó de nuevo mi curiosidad, y si lo que fuera, se quiere el dueño venderlo por quatro mil quinientos patagones, estoy contento de comprarlo, v.m. mi hara el favor de dar mi noticia se lo puede alcanzar por este precio ò no, y en quantos meses quiere ser pagado, y si quiere embianle à su cargo. Me confio à la usada diligencia de v.m. y quedo por siempre su muy aficionado servidor.

en Copenhag. el 10 de Abril año 1669.

P. Schumacher.

Brev fra P. Schumacher (Griffenfeld) til Gabriel Milan, dat. Kopenhavn 10.4.1669 (efter et Brev i Samlingen T. K. U. A. Nederlandene c 266—69 R. A. Kbhvn.). Fotogr. Kgl. Bibl. Atelier.

Juliana Regina Selg. Milans Wæltterse
Josephus von Quitzbach

Guv. Milans Enke, Juliana Regina Milans (f. Breitenbach) Underskrift paa et udateret Brev. — ca 1689 — til en ukendt Excellence, Rentemester. Samlingen: Afregninger IX 104 Rentekammeret. R. A. Kbh. Fotogr. Kgl. Bibl. Atelier.

kunde skaffe. Men man lovede ham Embede, et Løfte, det kneb med at holde, hvorfor Milan foreslaar Kongen, at han vil eftergive 9000 Rdl. mod at faa Lov til at udmønte 300,000 Rdl. i Glückstadt; der blev dog intet ud af dette Forslag. I Stedet for fik Milan 4 pCt. af en Udmøntning paa 150,000 Rdl., som Kommissarius Johan Schwertfeger foretog. Men de 6000 Rdl., Milan efterhaanden fik udbetalt, kunde ikke slaa til i Længden; Milan havde en stor Husstand (Mand, Kone og 13 Børn, Stifbørnene¹) iberegnet).

Milan boede altsaa nu i København; dog synes han i 1679 at have været i Glückstadt. 1682 gaar han over til Protestantismen for lettere at faa et Embede; saadanne Overgange fra een Religion til en anden var ikke ualmindelige i disse Tider. Den stakkels Supplikant prøvede mange Udveje af den Nødstilstand, hvori han befandt sig; saaledes søgte han at blive Landkommissær paa Fyen, men uden Held. 1680 er han i saa stor Gæld, at Kreditorerne gør Indførsel hos ham. 1682 pantsætter hans Kone noget Sølvtoj og gamle Mønter. 1683 fortæller han i et Brev til Rentemester Peder Brandt, gennem hvem han anmoder om at faa sit Tilgodehavende og et Embede, at han er saa ilde stedt, at Selvmord synes den eneste Udvej af Elendigheden.

Brevet, der gengives i Udtog, lyder saaledes:

„Hochedele wolgeboren Herr Rentmeister. Mein hochgeehrter Herr und Patron.

Habe unterscheidlich mahl auff die Rentkamer gesocht den gluck zu haben mit mein hochgeehrter Hr. zu sprechen. Weilen aber solches durch seine grosse geschäften nicht habe erlangen können, und der noht bey mihr und meine frauw und kinder alschon so gross ist, dass mehr als eisen brecht, bin ich gezwungen, mein hochgeehrten Hr. Rentmeister mit diese zeilen zu importunieren, also sie mihr alzeit geneicht und bewogen sint gewesen, und mihr wollbekant ist, dass ich ohne seine Protection nichts werde können erlangen, sondern um die äusserste miserie muss sterben, oder mihr selber mein unglücklich leben benemen umb meine frauw und kinder nicht länger in solchen elendt zu sehen. Es ist weltkundige, dass ich nicht allein schon vor 29 jahren in Flandern Obrister zu Pferde bin gewesen, sondern auch andere charge bedienet, sowoll in affairen von Stat aus financen, und ahn Ihr Königl. Mqyt. Und gansche Königl. Hause so woll wie auch ahn jetweder bekant was für guthe und thrauwe dienste dass ich alleruntertanigste geleistet habe in

¹) Juliane R. Breitenbachs Børn fra 1. Ægteskab.

16 Jahren zeit, und was für belobten von recompense dass mihr darüber gethan seint etc."

Brevet lyder saaledes i Oversættelse:

„Højædle, velbaarne Hr. Rentemester. Min højtærede Herre og Patron.

Jeg har flere Gange i Rentekammeret¹⁾ søgt den Lykke at tale med min højtærede Herre. Men da jeg paa Grund af hans store Forretninger ikke har kunnet opnaa dette, og Nøden hos mig og min Kone og mine Børn nu er saa stor, at det kan faa mere end jern til at briste, er jeg tvunget til at ulejlige min højtærede Hr. Rentemester med disse Linier, da De altid har været mig gunstig og bevaagen, og det er mig velbekendt, at jeg uden hans (o: eders) Protektion intet vil kunne naa, men maa dø i den yderste Elendighed eller ulykkelig berøve mig selv Livet for ikke længere at se min Kone og (mine) Børn i saadan Elenlighed. Alverden ved, at jeg ikke alene allerede for 29 Aar siden i Flandern var Oberst til Hest, men ogsaa har betjent anden Charge, saavel i Stats- som Finansaffærer, og det er Hans Kgl. Majestæt og det hele Kgl. Hus saavel som enhver (anden) bekendt, hvad for god og tro Tjeneste jeg allerunderdanigst har ydet i 16 Aar, og hvad for Løfter om Belønning der er givet mig til Gengæld o. s. v"

Milan beder i det følgende om at faa sit Tilgodehavende og en Stilling, som han kan leve af, og, indtil det sker, en midlertidig Hjælp²⁾.

Endelig, 6 Aar efter Ankomsten til København, synes Lykken at tilsmile Milan, idet han 26—4—1684 bliver udnævnt til Guvernør paa St. Thomas i Dansk Vestindien. Han var da 53 Aar gammel.

¹⁾ Rentekammeret var Betegnelsen for den Afdeling af Administrationen, hvorigennem indtægter og Udgifter gik; i Spidsen herfor stod 2 Rentemestre (eller 1), der sorterede under Righofmesteren eller Kongen. — 1660 oprettedes et Skatkammer (Kammerkollegium). 1680 udskiltes de egentlige Kasseforretninger under et Zahlkammer, og Skatkammerkollegiet fik atter Navn af Rentekammer. Nu er dets Forretninger væsentlig delt mellem Finans- og Indenrigsministerierne.

²⁾ T. K. U. A. Nederlandene C. 268, Milans Arkiv. Pakken Koncepter etc. 1670—78. Nr. 25 a: udateret Koncept til et Brev fra Milan til Rentemester Peter Brandt, fra 1683. Rigsarkivet.

Et Sted i Koncepten (5: det ikke renskrevne, skriftlige Udcast) omtaler Milan sine 13 Børn; Stifbørnene (5: Juliane R. Breitenbachs Børn fra 1. Ægteskab) er naturligvis medregnede, men Tallet er overstreget. — I 25 b findes en omtrent enslydende Koncept, muligt benyttet ved Renskrift af Brevet.

(St. Thomas. Milan som Guvernør. Hans Oprørsforsøg og hans Afsættelse).

St. Thomas¹⁾ har et Areal paa 86 km².

Da Øen 1671 blev taget i Besiddelse af det danske „Vestind.-Guin. Kompagni“, var den ubeboet. Den første Guvernør var Jørgen Iversen Dyppel,²⁾ som paabegyndte Koloniseringen. Det var ikke de bedste Folk, han fik derover: Straffanger, som det var vanskeligt at styre. Efterhaanden kom Folk af mange Nationer til, og der indførtes Neger-slaver fra de danske Forter paa Guld-kysten af Afrika. St. Thomas blev Moderøen til de danske Besiddelser i Vest-indien. 1692 fik vi den første Garnison der. 1685 fik et brandenborgsk-hollandsk Handelskompagni for et Tidsrum af 30 Aar Ret til at handle paa St. Thomas³⁾. Aaret i Forvejen var St. Jan⁴⁾ blevet taget i Besiddelse for Danmark. I Aaret 1700 var der c. 800 Indbyggere paa St. Thomas, heraf kun faa Danske. I 1701⁵⁾ gives der følgende Skildring af Øen: Fortet⁶⁾ bestaar af en lille Firkant med smaa Bastioner, uden Grave og Udenværker; i Stedet for findes en 6—8 Fod bred Kak-tushæk uden om Fortet, saa tæt og uigennemtrængelig, at den yder et ikke ringe Værn. Byen Charlotte Amalie var i 1688 lille. Der boede 35 Hvide og 4 Slaver i den; der var 3 Tømmermænd, 2 Skræddere, 1 Skomager, 1 Værtshusholder, 1 Smed, 1 Fisker, 1 Vaskekone og 1 Strygerske. I 1701 skildres den saaledes: Der var een lang Gade, som strakte sig fra Fortet til Faktoret (hvori fandtes Lager- rum — og Fængsel); de tidligere Hytter var erstattet af smukke Enetages Huse af Mursten, dækkede med Tegl. Plantagerne, af hvilke der 1688 var 90, var 1701 smaa, men velholdte. Havnen var fortrinlig.

— Man havde ikke været heldig i Valget af Guvernører efter Jørgen Iversen⁷⁾. Nikolaj Esmi⁸⁾, som en Tid havde afløst ham, var nærmest en gal Mand, og hans Broder, Adolph Esmi⁹⁾, der udnævntes efter ham, havde i Forvejen deltaget i et Oprør mod Broderen. Der var derfor

¹⁾ delvis efter „Museum“ I, 1894.

²⁾ Se B. v. Petersen: En historisk Beretning om de dansk-vestindiske Øer 1855, S. 38 fg.

³⁾ Efter sin anden Udnævnelse til Guvernør og paa Udturen blev han 1683 kastet over Bord af Straffefangerne og Besætningen. — Jørgen Iversen var for- øvrigt en pligtro og arbejdsom Guvernør. (Se Krarups Afhandling om ham i Personallhist. Tidsskr. 2. Rk. 6. Bd.).

⁴⁾ 55 km²) stor.

⁵⁾ B. v. Petersens ovenn. Bog S. 44 fg.

⁶⁾ Christiansfort, anlagt 1671—72.

⁷⁾ Bestalling som Guvernør 28—9—1671, Afrejse 20—10, Ankomst til St. Thomas 23—5—1672; afleverer Guvernørmyndigheden 5—7—1680 til Nikolaj Esmi. Ny Bestalling som Guvernør 26—9—1682, Afrejse 10—11. (If. Gullach- Jensen: Bidrag til de dansk-vestindiske Øers Personhistorie i Personallhist. Tidsskrift 7 Rk. I, S. 247).

⁸⁾ Nikolaj Esmi, Bestalling som Guvernør 6—9—1679, Ank. til St. Thomas 4—7—1680, afsat 29—10—82, hjemsendt, dømt, løsladt 17—11—84 (ib.).

⁹⁾ Adolph Esmi, Bestall. 17—7—83, afsat 7—5—84. Ny Bestall. 13—9—87. Afsked 25—1—1690 (ib.).

langt fra noget lovende ved hans Udnævnelse. Det viste sig da ogsaa, at hans Virksomhed blev en Skandale; han stod i Ledtog med Sø-røvere¹⁾, af hvilke der var mange i de vestindiske Farvande; St. Thomas kaldtes „Røverreden“, og Englænderne, f. Eks. den engelske Guvernør paa Øen Nevis, paatænkte at tage sig selv til Rette over for Ad. Esmiit. Af Frygt for, at England altsaa skulde besætte Øen, afsattes Esmiit 1684, og en ny Guvernør skulde vælges. Guineisk-vestindisk Handelskompagni, som ejede St. Thomas, havde to Kandidater at vælge imellem: Auditor B. Lachmann og Gabr. Milan. Man valgte den sidste, da man mente, at han havde Forstand paa Handel, „kendte sine Sprog“ og havde „god Fornuft“ til at udfylde Pladsen. Og Kongen stadfæstede Valget.

Det er ikke helt forstaaeligt, at man valgte Milan til saa ansvarsfuld en Post, hvortil han næppe havde Kvalifikationer. Men vi maa erindre, at Danmarks Lyst til at erhverve Kolonier dengang ikke var et Led i en naturlig Udvikling. Vi vilde blot ikke staa tilbage for de andre Nationer i Kapløbet om Kolonierne; desuden befandt Landet sig i en økonomisk Krise, hvorfor det gjaldt om at gribe alle Midler til at bedre Forholdene. Hvad om Besiddelsen af Kolonier kunde hjælpe til en Bedring!

7—5—1684²⁾ fik Milan da Bestalling som Guvernør. Der blev nu udarbejdet en Instruks³⁾ for ham. Han skulde ved Ankomsten til St. Thomas straks gribe Tøjlerne, at ikke Ad. Esmiit atter skulde begynde Oprør. Milan skulde være tro, holde Fred med Naboerne og ikke have Samkvem med Sø-røverne, og han skulde ophjælpe Øens Produktion, især fremme Tobaks- og Sukkeravl⁴⁾. Hans Løn skulde være 600 Rdl. plus 150 Rdl. i Bordpenge, fri Fortæring og Bolig paa Fortet. Hans Myndighed indskrænkedes ved Raadet paa Øen, bestaaende af Købmand Niels Lassen og Løjtnant Christopher Heins paa Fortet. Ved særlige Lejligheder skulde tilkaldes et Par Plantere. Desuden skulde Milan

¹⁾ Se Bricka: Dsk. biograf. Lexikon (Esmiit).

²⁾ eller 26—4—84, konfirmeret Bestall. 12—5. Afrejse 27—5—84 sammen med Hustru, 5 Børn, Guvernante og 8 Tjenestefolk, Ank. til St. Thomas 12—10—84. „Gift 1. Gang med B. Musaphias Datter, med hvem han havde Sønnen Frants Ferdinand (Felix omtales ikke), 2. Gang med Juliane Regine v. Breitenbach, med hvem han havde 6 Børn“ (han havde kun 5). (Gullach-Jensen).

³⁾ I Vestind. Komp. Kopibog (Kontrakter, Bestallinger etc). 1682—84. (Ind. r. Nr. 296) Rigsarkiv, findes Milans Instruks. — Hans Bestalling (Patent) som Guvernør findes (paa Latin) i D. K. vestind. Sager 1671—99, Rigsarkiv. S. 72 fg., dat. 26—4—84. Milan kaldes her „Gabrielem Milanum“ (Akkusativform).

⁴⁾ B. v. Petersen fortæller, at Milan søgte at fremme Sukkeravl (tidligere havde man dyrket Tobak).

beslaglægge Nik. Esmits Ejendele (N. Esmit var blevet dømt) og fremskaffe nogle Regnskaber i Sagen mod ham.

Kongens Skib, „Fortuna“, paa 40 Kanoner og 80 Mand, ført af Kaptajn J. Meyer, blev nu rustet til at føre Milan og Niels Lassen til Vestindien. Milan kom straks i Strid med Kaptajnen om, hvem der havde Førsterangen om Bord. Milans Husstand var paa 16 Personer: han selv, hans Hustru, den voksne Søn Felix (Frantz Ferdinand var ikke med), 4 Børn (3 Dreng og 1 Pige), en Lærerinde, 3 Tjenestepiger, 3 Lakajer, en Karl og en Tartar¹). Foruden Milans og Niels Lassen medfulgte en Assistent, Joh. Lorenz (siden Guvernør) og 3 Kvinder.

Milans Gods fyldte godt i Skibet; desuden medbragte han 6—7 Hunde, „somme af Størrelse som en Kalv“, 8 Skippd. Stangjern, 5 Amer Rhinskvin, 8 Oksehoveder Franskvin etc. Nøden var forbi; Kongen havde udbetalt ham 6000 Rdl. af hans Tilgodehavende. I de forskellige Skrivelser, der udfærdigedes inden „Fortuna“s Afrejse, beordredes Ad. Esmit til at nedlægge Kommandoen og rejse tilbage med Skibet; i en hemmelig Skrivelse fik Kapt. Meyer Ordre til, saafremt Milan døde undervejs, da at indsætte Niels Lassen i hans Sted eller eventuelt Løjtn. Heins. Endvidere medbragtes en Ordre fra den engelske Konge til Guvernør Stapleton paa Nevis til eventuelt at være Milan behjælpelig over for Ad. Esmit. 7. Juli 1684 anløb „Fortuna“ da Helsingør og naaede St. Thomas 13. Okt. s. A. Rejsen havde været ubehagelig. Kaptajnen klager over Børnevrvøl og Hundesorger, Milan over Meyers Hensynsløshed.

Niels Lassen klager over den Maade, hvorpaa Milan under Overrejsen havde udmalet Eneherrredømmets Herligheder. Paa Vejen havde „Fortuna“ anløbet Nevis, hvor Milan besøgte Guv. Stapleton, der var en gammel Bekendt, idet han en Tid havde ligget syg i Milans Hjem i Brüssel, mens denne havde deltaget i Kampen om Dunkerque. Det ser ud til, at Stapleton har ledsaget Milan til St. Thomas. Ved Ankomsten gjorde Ad. Esmit intet Vrvøl; der blev fejret et Drikkelag om Bord, i hvilket Esmit deltog, men hvorved Milan benyttede Lejligheden til at behandle Esmit paa en saarende Maade.

Hos Stapleton havde Milan faaet god Underretning om Esmits Ledtog med Sørøverne. Han vidste tillige, at en spansk Kaptajn s. A. havde bortført 56 Slaver fra St. Thomas til Haiti. Løjtnant Heins og 2 Plantere havde været udsendt for at faa Slaverne igen, hvad dog

¹) Ved en Tartar forstod man i Middelalderen en Mand fra det indre Asien.

ikke lykkedes. Her var jo en Opgave! tænkte Milan.----- Han var klar over, at Esmit var i Besiddelse af røvede Værdier, det vilde være rart at faa Fingre i. Da han tilmed ifølge sin Instruks skulde være agtpaagivende overfor ham, fandt han et Paaskud til at anstille Undersøgelser, der kunde komme ham selv til Gode. Nu viste det sig, at Esmit havde sørget for, at nogle af de røvede Værdisager (Guld, Sølv, Bomuld m.m.), var blevet ladet om Bord i et hollandsk Fartøj, der var paa Vej til Europa. Milan sendte da Bud og Brev til den hollandske Governør paa Eustatius og forlangte Godset udleveret, idet han henviste til, at Kongen havde bemyndiget ham til at lægge Beslag paa Esmit's Ejendele, hvad dog ikke var rigtigt, idet han blot skulde sikre sig Esmit og hans Familie. Da man vægrede sig ved at udlevere Godset, udstedte Milan en højtidelig Proklamation, der begyndte saaledes: „Wir Gabriel Milan“¹⁾og han bemyndigede Kaptajnen paa Kompagniets Skib, „Charlotte Amalie“, til om muligt at optage det hollandske Skib som lovlig Prise, et Skridt, Milan ikke havde Lov til at foretage paa egen Haand.

Som ovenfor omtalt bestod Øens Raad af Milan, Niels Lassen og Chr. Heins, hvilken sidste Milan imidlertid afsatte²⁾ og erstattede med sin Søn Felix, der ikke var afholdt paa Øen. Af de Plantere, der skulde supplere Raadet, skal nævnes den af Milan oftest benyttede Fr. Giga, der ikke kunde skrive.

Milan var saa optaget af at undersøge Ad. Esmit's Forhold, at „Fortuna"s Hjemrejse med Returlast lod vente paa sig. Men Milan havde sat sig godt fast paa Fortet, kaldte sig Generalgubernør og Excellence, førte stort Hus — 12 Retter Mad daglig.

Ad. Esmit behandledes daarligt⁴⁾; han sattes i Fortets Fængsel og maatte nøjes med Vand og Brød. Men Milan selv havde det ikke godt trods sin store Magtudfoldelse. Hans Nervesystem var i Uorden³⁾. Negrenes støjende Festligheder kunde han ikke taale. Han forbød⁵⁾

¹⁾ If. Høst: Efterretn. om St. Thomas, 1791, S. 19, kaldte Milan sig i Plakaterne: „G. M. van syn Coningl. Mayt. en de Royale geocroyerede Westindische en Guineische Compagnie bestelte General-Gouverneur ower de Eylanden St. Thomas, St. Jan, en andere ommeleggende Plaetzen.“

²⁾ Milan beskyldte ham for at have deltaget i den omtalte Sammensværgelse mod N. Esmit.

³⁾ Han kunde ikke taale Klimaet, laa til Sengs af Feber. Og han havde den Sorg at miste Sønnen, den lille Conrad Adam (begr. 16—12—1684).

⁴⁾ han fik fra Fængslet Forbindelse med Kapt. Meyer og bad denne hjælpe sig ud af Fangenskabet. Trods den Rettergang, der ventede ham (som Oprører mod sin Broder) i København, vilde han bort fra Milan. Men Meyer kunde intet udrette.

⁵⁾ Ved Plakat dat. 24—11—1684.

dem at holde Fest og Trommedans; det var jo hedenske Skikke, de havde ført med fra Afrika! Men det var nu deres Maade at højtidelig holde deres Fridage og navnlig Julen paa. Fremdeles blev det forbudt Negrene at gaa med Knive og Knipler, og de skulde om Søndagene være hjemme paa Plantagerne ved Solens Nedgang, andre Aftener ved Tappenstreg. Overtraadte en Slave disse Forbud, skulde han 1. Gang „brav piskes“, 2. Gang „skulde begge Ører skæres af ham“, 3. Gang „skulde han ophænges og hans Hoved sættes paa en Stage“. Men denne strenge Bestemmelse blev dog næppe overholdt i sin fulde Udstrækning¹⁾.

Kaptajn C. F. Paludan, der i „Museum I“ (1894, S. 341 fg.) har en Afhandling: „Blade af de dansk-vestindiske Øers Historie“, fortæller, at lignende Forbud som dem, Milan indførte over for Neger-slaver, fandtes paa de omliggende Øer, hvor de blev strengt overholdt, mens man paa de danske Øer i Reglen saa gennem Fingre med deres Overholdelse²⁾, Samme Forfatter gengiver en Plakat³⁾ af 31—1—1733 (for dsk. Vestindien), hvori det bl. a. hedder:

Hovedmændene for bortløbne Slaver skal knibes 3 Gange med gloende Jern og derefter hænges.

Medskyldige i et Komplot skal miste et Ben, medmindre Ejeren vil pardonere dem mod at miste et Øre og faa en „Lussing“ paa 150 Slag.

Otte Dages Maroonslaver (bortløbne Slaver) skal straffes med 150 Slag, 12 Ugers Maroonslaver skal miste et Ben og 6 Maaneders Maroonslaver har deres Liv forbrudt, medmind're deres Herrer vil pardonere dem med Tabet af et Ben.

En retskaffen Blanks (o: Hvid) Vidnesbyrd skal være nok mod en Slave, og om der er Formodninger i Sagen, maa Slaven sættes under Tortur. En Slave, som kommer en Blank i Møde, skal gaa til Side og staa stille, indtil den Blanke har passeret, under Straf af en Lussing.

Den Slave, som kan overbevises om at have været til Sinds at forgive en Blank, skal 3 Gange knibes med gloende Jern, derefter radbrækkes og lægges paa en Stejle⁴⁾.

Nævnte Plakat indeholdt 17 Paragrafer af lignende Indhold. Streng-heden forklares ved Tidens Barbari med Hensyn til Straffe. Som bekendt var vor daværende hjemlige Militærlovgivning ikke blid ved Udmaaling af Straffe og end værre var Forholdet over for Slaver.

¹⁾ if. B. v. Petersen: Hist. Beretn. om de dsk. vestind. Øer 1855, S. 37 fg.

²⁾ „Museum I“ 1894, S. 364.

³⁾ udstedt af Øernes Raad.

⁴⁾ „Museum I“, S. 343.

Før nævnte Plakat blev publiceret, var der tilført et stort Antal Slaver til Vestindien, og disse var vilde, lastefulde og hævnerrige. Da de hvide var i Mindretal¹⁾, mente man, det var nødvendigt at holde streng Justits. Ikke desmindre, eller vel netop paa Grund af de Hvides Haardhed, udbrød samme Aar²⁾ en blodig Opstand paa St. Jan.

I Retten beklædte Milan Dommersædet. Et Eksempel paa hans Justits er følgende: Nov. 1684 stod en Planter anklaget for Retten; hans Modpart var en Neger, som Planteren overfaldt i selve Retslokalet, hvorover Milan blev saa krænket, at han dømte Planteren til 30 Slag Pisk ved Pælen samt 6 Aars Landsforvisning. — Milans Kolleger i Raadet maatte føje sig efter hans Luner. Lovbogen, som Guvernøren ikke kunde læse, da han ikke forstod Dansk, benyttede han sig ikke af. Og Retsforhandlingerne blev ikke førte til Protokols, men paa løse Papirer. — Efter at have ventet i $\frac{1}{2}$ Aar afsejlede J. Meyer 30—3—1685 med halvkladet Skib, og uden at Milan medsendte alle de paakrævede Oplysninger. Dog sendte han en Skrivelse til Kongen, hvori han bl. a. klager over Kapt. Meyer, ligesom Joh. Lorenz beklager Meyers hurtige Afrejse, der forhindrede Guvernøren i at gøre sin Skyldighed; men Niels Lassen medsendte et Brev, hvori han klager over Forholdene.

I dette Brev, som er dateret St. Thomas 25. Marts 1685³⁾, fortæller Niels Lassen først, at de kom til St. Thomas 13. Okt. 1684, og at der kun havde været liden Sygdom blandt Mandskabet. Derefter fortsætter han:

Angaaende vores Gouv. Millan, som siden hans Fortræk fra Kjøbenhavn er bleven til en General, som han sig mægtig for lader titulere, da har Hans Excellence nu og ligget til Sengs henved en fire Maaneders Tid mest med en hidsig Feber og anden Syge, hvilket har været Kompagniet skadeligt og foraarsaget Uenighed mellem ham og Hans Majts. Captejn Jürgen Meyer, som meget har tragtet her med hans Officerer at fuldbringe, hvis som var tjenligt til Compagniets og deres Kolonis Opbyggelse, og videre hvad som af de ædle Herrer var ordineret at skulle forfærdiges. Eftersom det lod sig anse (desværre) med Guvernør Millan, at naar han laa til Sengs, saa skulde alt, hvad som kunde strække til gemene Bedste, staa stille, af Aarsag han maatte bilde sig ind, at alting stod paa ham, og i kort sige han var Eneherre,

¹⁾ 1773 var der 2434 Indbyggere paa St. Jan, hvoraf 2330 var Slaver („Museum I" 1894, S. 343).

²⁾ 23—11—1733. („Museum I" 1894, S. 344).

³⁾ Breve og Dokumenter indkommet til Vestind. Kompagnis Direktion fra Vestindien 1683—89. Rigsarkivet, Kbhvn.

thi H. M. Capt. Meyer var her lidet heller intet agtet af ham, som de gunstige Herrer dog havde kendt god at være for Inventariseringen, og jeg som hans anden Stemme her paa Landet, som og ej mindre har søgt det ædle Kompagnis Bedste, som med Guds Hjælp noksom skal spørges med Skibets lykkelige Hjemkomst, da kan jeg forklare i Sandhed, at Gouv. Millan har aldrig communiceret mig noget, som enten var til Compagniets Intereser eller Skade, heller kendt mig god i noget, som kunde være til Landets Opbyggelse, men vel sagt det mange Gange paa vores Hidrejse, at han vilde sætte mig af, førend han nogen Tid vidste, om Gud skulde give os Lykke at komme hid, hvor han kendte sig Eneherre, hvilket han har mere ønsket, at naar han ikkun var paa en Plads, hvor han havde ene Kommando og Regering, da var han fornøjet, hvilket synes nu saa at være. Videre kan jeg i Sandhed forklare, at han og har betaget mig mit Bord for mig og mine Folks Underholdning, hvorpaa jeg saa at sige aldrig har haft, uden det kunde være i min Syge, noget Traktement, om det jo var, hvis de ej paa deres Bord gad haft, nej ingen skal hvem han og være vil sige, at jeg i mine Dage har købt saa meget som et Æg for en Styver af Kompagniets Penge, eller ført her tit Dags en Skilling endnu til Omkostning for dem, ej heller skal gøre, førend jeg faar Ordre herom fra de ædle Herrer og det jeg vilde tænke til at lade hente noget fra Kompagniets Plantage eller de Steder, hvor der kunde være Fæ eller andre ædendes Varer, eftersom min Ordre lyder, at jeg saa vel som Gouv. Millan skal leve af hvad som Landet giver, det maa jeg vel lade, uden jeg har Hans Excellences Tegn til Mesterknægten, som saavel staar under mig som under ham, jeg drager det igennem med Patientie, ja mere, er det en Neger, at jeg som skulde og burde med Rette være hans anden Haand, at jeg har fornøden til Compagniets Tjeneste i en eller anden Maade, al var det nok af saa ringe Emportans, da maa jeg først have hans Tegn, det er at forstaa hans Signet¹⁾ trykt med Lak paa smaa Stykker Papir, hvilket jeg nogle Gange har ladet Capt. Jürgen Meyer se, som vel skal sige, at det saa i Sandhed er. Dog skulde jeg herved opskrive alt hvad skriveværdigt var, da havde jeg vel en halv Bog Papir eller mere fornøden, dog hvad det er, refererer jeg mig paa Capt. Meyer, som vel skal, ved Gud, ved hans lykkelig Hjemkomst gøre de ædle Herrer mere bekendt, end de ønskede at vide, og derforuden, dersom de ædle Herrer begærer af ham en Kopi af hans Journal paa hele (?) Rejsen, da vil de deraf fatte og se, hvem der er først Aarsag af ham og Gouv. til den Uenighed, som dem er imellem.

1) Se Faksimilen af Milans Segl.

mig paa Capt. Meyer, som vel skal, ved Gud, ved hans lykkelige Hjem-

Jeg maa og ej forglemme at skrive et Ord, hvorledes det er med Gouv.s Søn, hvad ham angaar, da er han bleven her Lieutenant udi Comp. Tjeneste, siden vi kom hid, som hans Fader Milian har gjort ham til, nu gør de hvad som helst de lyster, fordi at de er begge udi Fortet tilsammen. Denne hans Søn Felix Milian kan man høre hele Dagen snart naar man er alskønt uden Fortet, thi det er dog og har altid vaaren som man siger bab, bab med ham, og det alt med stor Grandeci, som her desværre er nok af iblandt dem, hvilket dog ej kan importere her noget, heller være Compagniet profitlig. Jeg ved ej, kan og ej heller tro, at Hans Excellences Pung er saa ved Magt, at han kan holde sligt et Bord, som han gør, saa at sige daglig, med tolv Retter Mad; dog det maa komme nogen Vej fra. Dog skal det continuere, da kan han her spantere i korte Tider hvis Kvæg og andet som her er at faa i Landet, hvorfor jeg med mere Comp. Betjenter lider Nød, som jeg forhaaber, at mine højgunstige Herrer vil betids behage at forekomme. Og det er alene Gouv. Øjemærke, at han kan søge at bringe mig til en Side, som han lystig har og lader sig forlyde om, og naar jeg er fra dem, saa kan de brygge og bage, mener de, som de vil, hvilket jeg (næst Guds Hjælp) haaber ej at skal ske. Jeg skulde og vilde sendt mine Regnskaber hjem med Skibet, hvilket er mig forbøden og strengelig, formedelst Hans Excellence er sengeliggende, og det er Komp. Ordre, som han siger, at han skal likvidere Bøgerne med mig, hvilket ej kan ske formedelst hans Hoved staar ej dertil, og andre grandeci Ord, som her ej er tjenlig, saa det er at beklage, at det saaledes her continuerer, at naar Comp. har tro Betjenter af deres egen Natie, saa skal de her være plaget med onde Oper Hoveder, som er ingen Maner her i hele Vestindien, at en General-Guvernør eller hvem det maa være, har noget at gøre, ej i mindste Maade, med Købmand, som ligger her med Comp.s Forretninger og søger derved Comp. Fordel, saasom de bedst kan, men paa St. Thomas der kan Guv., naar de er ikkun forlegen, sende for Købmanden og sige til ham: her er Penge fornøden, og naar Købmændene ej vil, da tør Guv. vel vise dem noget andet og sige: ved I vel, I staar under min Commando, og saa fort. Jeg tør ej skrive mere denne Gang, thi jeg frygter, at han skulde komme efter, at jeg gjorde sligt de høje Herrer bekendt, som dog vil med Skibets Hjemkomst blive eder herforuden meget mere bekendt. Jeg forbliver de højædle Herrer Direktørers tjenstskyldigste Tjenere.

Niels Lassen.

P. S. Jeg haver sendt nok et Brev med Capt. Meyer til de ædle Herrer, hvori Ladningen specificeres, udi hvilket Brev jeg skriver intet

om Guvernør Milian, uden af hans Svaghed, og hvis videre vil de gunstige Herrer derudi erfare, thi om han vidste af dette Brev, da blev jeg, straks hængt, fortroer uden nogen Ret eller Rettergang, der Gud og alle Mennesker skal vidne, at jeg skriver ingen Usandfærdighed men mindre end det i sig selv er."

Udskrift (paa Hollandsk):

Aen de hoogh edele ende welgebooren, weledele ende hoogh achtbare Herren etc. i octroyerede Deensche ende Guinesche Comp. Directeurs in Coppenhagen.

Saa snart „Fortuna" var afsejlet, genoptoges Esmits Sag. April 1685 blev Mand og Kone sat i haardt Fængsel; under Forhørene tillod Guvernøren sig at behandle Esmitt paa voldelig Maade, ligesom Fru Charity Esmitt var Genstand for ublufærdig Behandling.

Forholdet til Niels Lassen var heller ikke godt. 30—4—1685 kastede Milan ham i Fængsel, idet han beskyldte ham for Besvigelser. Men den egentlige Grund var rimeligvis, at Milan vilde have Raadighed over Kompagniets Kasse.

Det vilde ogsaa være rart at faa fat i noget af det rige Gods, Spanierne havde om Bord! Der var jo mange af dem i Farvandet. Milan erindrede, at de engang havde forøvet Overfald paa St. Thomas. Kompagniet ønskede Affæren ordnet ad diplomatisk Vej, og i ethvert Tilfælde havde Milan ingen Ret til at ordne den. Ikke desmindre udstedte han 6—5—1685 et Represaliebrev mod Spanierne, hvorved det blev tilladt at kapre spanske Skibe og føre dem til St. Thomas, og han udrustede Kompagniets Skib til dette Formaal, uden at det vistnok fik Fangst.

Imidlertid maatte Kapt. Meyer nu være kommet til København, ganske vist med halvladet Skib, men til Gengæld selv ladet med Anklager mod Guvernøren. Tanken herom kunde nok gøre Milan nervøs, hvad han forøvrigt var i Forvejen. Endnu havde han ikke skrevet til Kompagniet om Forholdene paa Øen, hvad man med god Grund kunde undres over i København. Altsaa skrev han nu et Brev, dat. 26—7—1685. Han meddelte heri, at Grunden til hans Tavshed var hans lange Sygdomsperiode, og han undlod ikke at klage over Meyer. Han taler om Naboernes Overgreb, men at han har truet Spanierne med Represalier¹⁾, „som man bruger det derovre".

¹⁾ Naar et Land krænkede et andet eller dets Undersaatter ved Angreb paa Personer og Gods, gjorde man Gengæld for at skaffe sig Midler til Fyldestgørelse for den folkeretlige Krænkelse; det skete ved, at man bemægtigede sig f. Eks. Skibe med Ladninger. Dette kaldtes Represalier.

Her gengives Brevet i Udtog:

26—7—1685. *Til Vestind.-Guin. Komp.s Direktion¹⁾*.

16—10—1684 har Milan med sin underdanige Skrivelse over England meldt sin lykkelige Ankomst til St. Thomas med Kongelig Majestæts Skib „Fortuna”. Han selv, hans Kone og hele hans Familie var bleven syge, en af hans Sønner død, hans Kones Kammerpige død, den gamle Konstabel død. Saa syg, som han var, har han ikke undladt saa vidt muligt at arbejde, at inventarisere alle Sager og at inspicere alt efter Direktionens Befaling, med Assistance af Kapt. Meyer, med hvem han har holdt Raad om alle Ting, og hvem han har givet Meddelelse om alt. *„Und wann mir das fieber so stark käme, dass ich aus dem bette nicht kante, so habe ich selbigen Meyer nebenst zweyen Pflanzern von der Compagnie Seite undt zwei andern von Esmits Seite demselbigen Meyer committieret, um keine Zeit vergeblich zu verlieren, sondern die Sache zur Endschaft zu bringen, in den Gedanken, dass gedachter Meyer, folgens seiner lachenden und falschen Worten, ein getreuer Diener wäre von Ihrer Kön. Mayt. und der hochlöbl. royale Comp., habe aber zu meinem Leidewesen das Contrarium geexperimentieret und gesehen”*. (I Oversættelse: „Og naar Feberen blev saa stærk, at jeg ikke kunde staa op af Sengen, saa har jeg betroet (Sagen) til samme Meyer med to Plantere som Repræsentanter for Kompagniet og to andre som Repræsentanter for Esmits, for ikke at spille nogen Tid til ingen Nytte, men bringe Sagen til Ende, i den Tanke, at nævnte Meyer, efter hans leende og falske Ord at dømme, var en tro Tjener af Eders Kgl. Majestæt og det højlovlige Kgl. Kompagni, men jeg har til min Sorg erfaret og set det modsatte.”). I det hele taget har Jørgen Meyer paa forskellig Maade generet Undersøgelsen af Esmits Forhold. Siden har han med sine Folk hele Dage og selv Nætter sviret og horet i Landsbyen sammen med Niels Lassen. De har en Dag overfaldet Kapt. Daniel Moy og Baadsmanden fra Kompagniets Bark med blottede Kaarder og saaret Baadsmanden. Meyer har stukket en portugisisk Jøde, Manuel Brun, der var kommen med en engelsk Bark fra Portorico, i Maven med sin Kaarde og undskyldte sig næste Dag med, at han havde været fuld. (Sagen med en engelsk Matros fortælles vidtløftigt). Skulde han (Milan) fortælle alle Meyers „Impertinentien”, vilde et helt Ris Papir ikke være nok. Paa Overreisen gav han Milan og hans Familie et usselt Traktement, skønt Bør-

¹⁾ Breve og Dokumenter (til Vestind. Guin. Komp. Direktion fra Vestind. 1683—89. Brevet fra Milan er paa Tysk.

nene hele Tiden var syge, i Almindelighed et Stykke saltet Kød, som man ikke kunde spise, og hvad der blev tilovers til Middag, lod han til Aften skære i smaa Stykker og koge op med Sirup „*und dabey alle Abend gedrogten Schulden voel Maden*) (∴ „og dertil hver Aften tørrede Flyndere fulde af Maddiker“?). Paa hele Rejsen har hans Kone ikke faaet mere end 2 Høns; han lod dem hellere flyve over Bord; undertiden, om Søndagen, lod han en eller to Høns koge i Vand og Ris til 11 Personer. Øllet havde han ladet brygge i Arendal og betalt med 1 Rdl. pr. $\frac{5}{4}$ Tønde, og han var meget kneben med det. Hvis han (Milan) ikke havde taget nogle „Provisen“ med fra København, Sundet og Norge, saa havde hans Kone og Børn maattet „crepiren“. Af Brød fik de kun Brokker af sort Biscuit.

7. Okt. var de kommet til Nevis¹⁾, hvor han og hans Hustru var blevet vel modtaget af den engelske Guvernør. General Stapleton, som kendte ham, før Milan kendte Stapleton, „*weilen er in der Zeit, da Don Jan d'Austria²⁾ General in den spanischen Niederlanden war, und ich Obrister der Pferde in Diensten des Königs von Spanien, er damals Volonteur ist gewesen unter meinem Riegement, und in meinem Hause in Brüssel krank gelegen, wie ich in Campagne zog wehrender* (∴ während der?) *Belagerung von Dünkerck*“ (∴ „idet han (Stapleton) paa den Tid, da Don Juan d'Austria var General i de spanske Nederlande og jeg Rytteroberst i Kongen af Spaniens Tjeneste, dengang var Volontør under mit Regiment og laa syg i mit Hus i Brüssel, medens jeg drog i Felten under Belejringen af Dunkerque“), o. s. v. Det er et meget langt Brev³⁾.

Imidlertid var „Fortuna“ ankommet til København 10—6—1685, og Aktionærerne i Kompagniet afholdt Møde 12. s. M. Man undrede sig over, at Milan ikke havde ladet høre fra sig⁴⁾, ligesom man ogsaa undrede sig over Skibets ringe Last af Pokkenholt, Bomuld og Sukker. Efter Kaptajnens Udsagn var nok heller ikke Forholdene gode paa St.

¹⁾ Ø i Vestindien, siden 1628 i Englands Besiddelse.

²⁾ Don Juan var en uægte Søn af Filip IV af Spanien og blev ca. 1655—56 Guvernør i de spanske Nederlande (Belgien); han førte sammen med den berømte franske Hærfører, Prinsen af Condé, der var gaaet over til Fjenden — Spanien — den forlængst paabegyndte Krig mod Frankrig, hvis Hære stod under Turenne og Laferté. Frankrig styredes dengang under Ludvig XIV's Mindreaarighed af Kardinal Mazarin. 1658 erobrede Turenne og Englænderne i Forening Fæstningen Dunkerque i Flandern. (England og Frankrig havde 1657 sluttet Forbund). Paa den Tid var det altsaa, at Milan var Rytteroberst i den spanske Hær i en Alder af 26—27 Aar.

³⁾ c. 103 Foliosider.

⁴⁾ hans foran omtalte Brev var endnu ikke ankommet til Kbhavn.

Thomas! Ad. Esmit var fængslet i Stedet for at blive hjemsendt, og Milan havde ikke efterkommet sin Instruktion. Man anmodede da Kongen om atter at sende „Fortuna“ til Vestindien og sende en Fiskal¹⁾, Mikkel Mikkelsen²⁾, med for at undersøge Forholdene paa Stedet.

Milan havde paa den Tid Sønnen Frantz Ferdinand i København; han var Løjtnant, et bravt og afholdt ungt Menneske. Paa Faderens Vegne stod han i Forbindelse med Gyldenløve og Dronningens Sprogmeister, Visconti. Igennem Ferdinand fik Milan rimeligvis Underretning om, hvad der var i Gære. Ganske vist er han noget desorienteret, idet han mener, at Kaptajn Meyer kommer tilbage for at blive hans Efterfølger som Guvernør.

Mikkel Mikkelsen modtager nu før Afrejsen en Instruktion (30—9 og 2—10—1685), hvori det hedder, at han skal se at faa Klarhed over Forholdene paa St. Thomas, især Guvernørens. Hvis denne har været ulydig overfor sin Øvrighed, og det viser sig, at man ikke kan være tjent med ham, skal Mikkelsen sende ham og hans Husstand hjem, og Milan skulde have Lejlighed til at hjembringe, hvad der kunde tjene ham til Forsvar. Han skal ikke afsættes, men Heins skal være Viceguvernør, hvis Milan bør fjernes. Ogsaa Esmit med Husstand skal medsendes. Niels Lassen skal have en Irettesættelse, fordi han ikke har tilsendt Regnskaberne. Tonen i denne Instruks er mildere, end man skulde have ventet, hvilket sikkert skyldes den milde Dronning Charlotte Amalie, der var Hovedparticipant i Kompagniet og viste sig som en Beskytter af Fru Milan. — Men Meyer modtager samtidig en Instruks fra Admiralitetet, gaaende ud paa, at hvis Milan skulde gøre Modstand, skal Meyer bemægtige sig Fortet og overlevere det til Kommissæren (Mikkelsen).

Imidlertid regerede Milan som en stormægtig Hersker paa Fortet, uvis over, hvad Fremtiden maatte bringe, men ikke derfor mildere i sin Færd.

Sønnen Felix traf en Dag en Planter, med hvem han kom i Snak. Det endte med, at Felix slog ham med sin Pisk, hvorover Planteren blev fortørnet og sagde, at der vel nok var Lov og Ret endnu. Det kom han til at føle; thi han blev kastet i Fængsel og kom først fri efter at have betalt en Bøde (8—9—1685).

¹⁾ If. Kristian V's „Danske Lov“ af 1683 havde en Fiskal den Opgave at undersøge Embedsmænds Forhold og forfølge dem til Straf, hvis de ikke opfyldte deres Embedspligter. Siden bortfaldt Fiskalinstitutionen, og man fik i Stedet Kammeradvokater og Sagførere.

²⁾ Mikkelsen var Fiskal i Søetaten og Havnemester i Kbhavn. (If. „Hist. Meddel. om Kbhavn“ VI, S. 291, Linds Artikel).

En anden „Rets"sag skal her omtales: En Neger, Antonio, stod anklaget for at være flygtet¹). Det kunde iflg. Lovene medføre Dødsstraf. I Almindelighed ordnedes en saadan Sag dog med, at Planterne i Fællesskab hjalp Ejeren af Slaven ved i Stedet for at betale en Sum lig Negerens Værdi. (Men Milan besluttede egenmægtigt, at Antonio skulde dø, og han skærpede Straffen ved at lade ham spidde, en Dødsstraf, som Svenskerne havde anvendt mod Gøngerne i den skaanske Krig, men som ellers vistnok ikke blev anvendt. — Naar Milan eksekverede en saadan Dødsmaade, skyldes det sikkert hans Overnervøsitet, hans Frygt for Opgørelsens Time.

Endnu en anden „Retssag" skal omtales: Man fik fat i 4 „Spaniere", som var rømt fra Fortet; de 3 af dem var Mulatter, den fjerde Indianer. Kun den ene af dem kunde læse. Det var klart, at de skulde dø. Men i Forhøret 19—10—1685 omtaltes deres Forbrydelse slet ikke. Thi Milan havde forud haft en privat Samtale med den ene Mulat og lod ham for Retten fortælle en Beretning. Guvernøren var Tolk og forelagde de andre Tilstaaelsen, som ogsaa de stod ved. Og Milan lod Lorenz paa Tysk nedskrive (efter Diktat) Tilstaaelsen, som derpaa blev oplæst og bekræftedes af Arresterterne, der dog ikke kendte Sproget. Tilstaaelsen gik ud paa, at de fire var rømt, fordi de havde været indviklet i en Sammensværgelse, der havde haft til Hensigt at aflive Guvernøren og hans Hus samt Fortets Beboere, for at Esmith kunde blive fri. Esmith, N. Lassen, Meyer, Erlach, Reedtz, Sehested²) og Chr. de Rothe havde været Deltagerne i Sammensværgelsen, Rothe, Esmith og N. Lassen Hovedmændene. Kun Rothe blev forhørt, og iflg. Milans Fremstilling havde han bekendt. Bisidderne i Retten nægtede dog siden at have hørt denne Tilstaaelse, men sagde, at de havde været under Guvernørens Tvang og havde maattet underskrive meget, de ikke kendte. Rothe kom i Fængsel, hvor han siden fandtes hængt. Milan erklærede, at han havde naturligtvis aflivet sig af Frygt for Sagens Udfald! Iflg. Dom blev Liget ophængt i Galgen. Rothe havde imidlertid et Par Timer før sin Død skrevet til Retten et Forsvar mod de løgnagtige Beskyldninger³).

¹) If. Georg Høst: Efterretninger om St. Thomas, Kbhavn 1791, Side 18: Maron eller bortløbne Negre bandtes til en Pæl, hudflettedes og besmurtes med Peber og Citronsaft to Gange ugentl. i en Maaned og fik Jern om Hals og Hoved. Om denne Straf, der anvendtes i Vestindien, ogsaa eksekveredes af Milan, vides ikke.

²) Meyer, Erlach, Reedtz og Sehested var Officerer paa „Fortuna".

³) En af Assessorerne i Højesteret (Niels Benzon) mente siden, at Milan havde hængt Rothe.

3—11—1685 dømte Milan de to af Rømningsmændene til at miste Livet, de andre to blev solgt ud af Landet som Slaver. Men Sammensværgelsen mod Guvernøren angives som den eneste Grund til Straffen.

Under Retssagen var det blevet oplyst, at Esmit havde sendt Breve fra Fængslet ved Hjælp af Soldaterne Klein og Lange (der havde været Milans Lakajer) til Meyer og Rothe. Brevene indeholdt imidlertid kun Klage over Fængselsopholdet, hvilket dog ikke var formildende Omstændigheder. Da Milan tilmed erklærede, at Klein var delagtig i Sammensværgelsen, var hans Stilling ikke gunstig. Dommerne vilde dog have Sagen nærmere undersøgt, hvad Milan protesterede imod, og det endte med, at Klein blev dømt til Døden. Planterne bad om Naade, men Milan truede dem til at tie og rettede Fortets Kanoner mod Retterstedet (11—11—1685). Lange slap med Pisk og Landsforvisning.

24. Nov. 1685 sendte Milan en Skrivelse til de omboende Guvernører, hvori han fortalte om Sammensværgelsen. Rimeligvis troede han nu selv paa at have gode Kort paa Haanden, naar Opgorets Time snart skulde komme. Nu stod jo hans farligste Modstandere, Kapt. Meyer og Skibets Officerer, stemplet i Rettens Aktstykker som medskyldige i Attentatplanerne mod ham, saa de maatte ikke kunne bruges i en Sag mod ham! Lige saa slette Anklagere vilde den fangne Esmit og N. Lassen være! Og de Vidner, som eventuelt havde kunnet frelse de sammensvorne, var aflivede eller landsforviste.

Men nu gjaldt det om for Milan at faa Beboerne paa Øen til ofentlig at give ham deres Tillidsvotum. 31—10—1685 havde han samlet Planterne; han havde fortalt dem, at Meyer var undervejs og skulde indsættes til Guvernør i Stedet for ham, skønt han „burde hænges i det højeste Træ". Han sluttede sin lange Tale med at opfordre Planterne til Modstand og skyde Skibet i Sænk, saa snart det kom. Men det vilde de ikke gaa med til. Da bad Milan dem om at hjælpe ham ud af Landet. Samtidig bad han dem skrive under paa en Erklæring, gaaende ud paa, at de nødigt vilde give Slip paa deres Guvernør, som de i alle Maader havde været glade ved.

Han fik virkelig deres Underskrifter; siden erklærede de dog, at den var blevet dem aftunget, og at de ikke havde kendt Skrivelsens Indhold. Dog, noget af den maatte de vist have været fortrolig med!

For at faa Folk til at hjælpe sig under den forestaaende Opstand søgte Milan — dog uden Held — at faa hvervet 50 Soldater fra de franske Øer. Fortet blev gjort i Stand, Folkene fik Geværer udleveret, og Kanonerne blev ladet med skarpt. Konstablen fik Ordre til at skyde, naar „Fortuna" sejlede i Havn.

Men da Krig koster Penge, og Milan ingen havde, prøvede han paa at foranstalte en lille Fejde mod de forhadte, men rige Spaniere. Kompagniets Skib fik da ogsaa Lejlighed til at skyde paa en spansk Galej, der imidlertid skød igen, saa „Charlotte Amalie" maatte søge Havn. Og Spanieren drillede Milan med at sende et Brev, hvori han udtalte, at han havde ventet at finde en Ven, men traf en Fjende, samt anbefalede ham næste Gang at møde bedre rustet.

— Imidlertid havde „Fortuna"¹⁾ anløbet Nevis 19. Febr. 1686 og man havde der faaet Underretning om Forholdene paa St. Thomas.

24—2—1686 naaede man Øen.

Der blev intet ud af Skydningen. 2 Løjtnanter sendtes i Land, medbringende Kongens og Kompagniets Skrivelser til Milan. De blev modtaget af Felix Milan og nogle Soldater. Guvernøren spurgte dem om Meyer, Erlach og Nikolaj Esmitt var om Bord. Da han fik at vide, at Meyer og Erlach var med, sagde han, at hvis de vovede sig i Land, vilde han enten dræbe dem med sine Vaaben eller slide dem itu med sine Tænder. Milan skrev derefter et Svar til Mikkelsen (der jo paabød ham at nedlægge Kommandoen), hvori han udtalte, at han var blevet bagtalt overfor Kongen og Kompagniet. Samtidig anmoder han Mikkelsen om at komme.

Da Fiskalen — for Resten med Nød og næppe — fik Adgang til Milans Værelse, var Sengen fuld af Vaaben og Guvernøren selv stærkt bevæbnet. Forhandling blev der intet af den Dag. Mikkelsen lovede da at komme igen næste Dag, hvad han dog bagefter fortrød, idet Milan havde forbudt al Forbindelse med Skibet. I Nattens Løb kom Heins og et Par Plantere dog om Bord og forsikrede om deres Loyaltet. De fortalte, at Milan havde ondt i Sinde, og man flyttede „Fortuna" uden for Skudlinie. Milan var virkelig til Sinds at skyde paa Skibet, idet han havde indkaldt nogle Plantere til Fortets Besætning.

Dagen efter sendte Mikkelsen to Løjtnanter til Fortet med Opfordring til Milan om at overgive sig. Han svarede, at han havde aflagt Ed paa at forsvare Fortet til sidste Blodsdraabe, og han vilde ikke nedlægge Kommandoen, før han var klar over, at Beslutningen mod ham var taget, upaavirket af Meyers Løgnehistorier. Samtidig erklærede han, at det ikke var sandt, at Beboerne ikke maatte nærme sig Skibet. At Mikkelsen havde haft Vanskeligheder med at faa Guvernøren i Tale, skyldtes Landets Skik.

¹⁾ afsejlet fra Kbhavn 15—10—85.

Mikkelsen svarede paany med Opfordring til Milan om at nedlægge Kommandoen inden 24 Timer.

Man benyttede nu Tiden godt om Bord, bl. a. fik man Tilsagn fra Planterne om god Bistand i Kampen mod Milan. — Efter Fristens Udløb begav en Styrke paa 76 Mand sig mod Fortet. Forinden sendte Mikkelsen Milan en Note, hvori han udtalte, at han ikke kan forstaa, at en „gammel erfaren Cavallier" kan stille Betingelser for at lystre en modtagen Ordre. Milan svarer, at han opgiver ikke Fortet, før han ser Kongens utvetydige Ord derfor.

I Løbet af Natten — thi Styrken drog ikke straks til Fortet — kom nogle Plantere til. Den 27. om Morgenen holdtes Krigsraad. Milans Mandskab var paa 10—11 Mand, som vilde være lette at overmande, især da de næppe var videre tro. Et nyt Brev sendtes Milan med Bud om, at han vilde blive betragtet som mensvoren Undersaat og Oprører, hvis han ikke overgav sig straks.

Da fandt endelig Overgivelsen Sted; 12 Plantere og 12 Mand fra „Fortuna" overtog nu under Heins' Overkommando Fortet.

Mikkelsen paabegyndte sine Undersøgelser 3. Marts. Den 9. maatte Milan i Forhør; men længe inden Fiskalen (i Juli) blev færdig med at undersøge Klagerne mod Milan, havde Milan 13. Marts sendt en Beretning om Forholdene til Direktørerne for Kompagniet, idet han henviste til sin Indberetning fra Juli 1685. Han fortæller, at han lige efter at være kommet op fra sit lange Sygeleje havde opdaget en Sammensværgelse, der gik ud paa at rydde ham og hans Familie tillige med Mandskabet (med Undtagelse af Klein og Lange) af Vejen. Det var Esmitt og Rothé, som havde været Hovedmændene. De skyldige var blevet straffet. Men Milan havde nok hørt, at Kapt. Meyer hjemme havde omtalt ham som Jordens argeste Skurk. Han kunde dog med Glæde konstatere, at Beboerne paa Øen havde givet, ham et Tillidsvotum; desværre havde *de* nu ogsaa svigtet ham, selv Lorenz, da Meyer kom med Ordren, at Milan skulde nedlægge Kommandoen. Nu raaber alle: Korsfæst ham! Korsfæst ham! Men Milans Troskab skal nok være en Borgen for, at han og hans faar en naadig Behandling! Selvfølgelig fortæller han lidet om den Modstand, han har gjort. Det var mere interessant at dvæle ved den opdagede Sammensværgelse.

Sammen med Milans Brev sendtes ogsaa to Breve fra Esmitt og N. Lassen, hvori de takker for Udfrielsen af Fængselet. Esmitt, der lover tro Tjeneste for Fremtiden, fortæller om den elendige Tilstand, de var i. Milan havde regeret som en Tyran; han havde handlet ilde med Kompagniets Gods og ført Krig mod Spanierne!

Milan, der nu var i Arrest, maatte af og til i Forhør; bl. a. stævnedes han af Meyer den 15. April. Han maatte vedgaa at have været raa overfor Esmitt og dennes Hustru, og han maatte give Meyer en Undskyldning.

Inden Afrejsen lod Mikkelsen føre til Protokols 20 Poster over forskellige Anklager mod Milan (4. Juli); en Del af disse kender vi fra det foregaaende.

Milan medtog paa Rejsen hjem 1002 Pd. Tobak, ca. 60,000 Pd. Flæsk, ca. 300 Pd. Kød, 1500 Pd. Sukker m. m. Foruden Milans medfulgte Esmitts, Niels Lassen, Lorenz m. fl., der skulde vidne i Retten. 5. Juli afsejlede „Fortuna“¹⁾. Paa Overrejsen, der var besværlig, fødte Fru Milan en Søn²⁾. — Skibet led nogen Overlast: mistede Roret og fik en Læk. Det naaede dog København i god Behold 12. Okt. 1686.

¹⁾ forinden var Heins blevet udnævnt til Viceguvernør 29—6—1686 (Bestalling som Guvernør 25—9—93); if. Qullach-Jensen: Bidrag til de dansk-vestind. Øers Personhistorie i Personahist. Tidsskr. 7. Rk. I, S. 247 fg.

²⁾ se Stamtavlen; Barnet † vistnok spæd.

VI.

(Milan som Arrestant i Citadellet. Den milanske Sag vækker Røre. Dommen. Milans Henrettelse. Milans Enke og Børn).

Milan var nu Arrestant. 16—10—1686 blev han, hans Hustru, to af Børnene¹⁾, Tjenestepigen og en lille Negerpige indsat i Kastellet. Felix kom i Arresthuset (der var ogsaa rejst Sag imod ham). Det blev ingen lystelig Rettergang, bl. a. fordi den p. Gr. af sin Langvarighed maatte slide paa Nerverne. Fiskal Mikkelsen irettesattes af Kompagniet, fordi han ikke fuldt ud havde afgjort nogle Sager, som kunde have været paadømte paa Stedet. Nu havde han medtaget denne store Skare af Tiltalte, hvad man ikke syntes havde været nødvendig. Desuden vilde Underholdet for den milanske Familie blive dyr, 10 Dl. ugentlig, saa det gjaldt om snart at faa paabegyndt Retssagen. Det siges, at Kristian V var stemt for hurtig Retsfølgning: Milan var jo en almindelig Oprører, der burde dømmes ved Admiralitetsretten. Men Kompagniet fik sat igennem, at en Kommission blev nedsat for at paadømme de forskellige Sager. Medlemmer af denne blev: Etatsraad Tage Thott til Vognserup, Kancelliraad, Assessor i Kancellikollegiet Peder Hjort til Bonderup, Professor Povl Vinding og Assessor i Kommerce-Kollegiet Hans Nielsen (Aalborg). Til Milans Forsvarer blev beskikket Jørgen Simonsen, Kompagniets Anklager blev Reinhold Wordemann. Der forestod nu de Mænd et stort Arbejde med at faa Materialet sigtet og tilrettelagt. — Milan førte 4 Vidner for Københavns Byting til at vidne i sin Favør. Et af Vidnerne, Jan Jansen Smith, aflagde ved denne Lejlighed en Forklaring modsat af, hvad han i Forvejen ved Underadmiralitetsretten havde fortalt, hvorfor han kasserede. Et andet af Vidnerne, Milans Neger, Sence Perez, forklarede, at den spiddede Neger var blevet dømt, fordi han havde myrdet en Negerkvinde. Men da han blev adspurgt om, hvorfra han vidste, hvem der havde myrdet Negerinden, svarede han, at det havde den myr-

¹⁾ Carl Friderich og Christian Ulrik. — Af de øvrige Børn var Conrad Adam og Charlotta Isabella døde i Vestindien.

dede selv fortalt ham! Saa var han kasseret. De andre to kom slet ikke til at vidne.

Om Milans Fængselsophold ved vi kun lidt. Han havde Vagt baade inden og uden Døre. Efter et Aars Forløb fik Fru Milan sin Frihed. Hun gjorde sig bemærket i København ved at fortælle om de vestindiske Herligheder. Saavel Kongehuset som Kompagniets Direktører fik meget at høre, f. Eks. om den lille Ignez (Nutie), der levede med sin Moder paa St. Thomas, mens Faderen, Perez, var fulgt med til København — om den lille Sara, som havde været i Fru Milans Hjem — og om Drengen Ballahu, som Milan havde villet forære Dronningen, men ikke maatte tage med for Mikkel Mikkelsen! Det endte med, at Heins fik Ordre til at skaffe Børnene til København, for at de kunde blive Kristne, og for at de kunde blive til manges Glæde, selv om man rimeligvis atter maatte sende dem til Vestindien! Man paatalte ogsaa, at Heins havde solgt Ballahu til en Kaperkaptajn. Heins fik endvidere Ordre til foruden Negerbørn at sende Konkylier, Marekatte med rødt Hoved og hvidt Skæg og Ænder, som dem, Milan havde paa sin Plantage¹⁾.

Heins svarede paa Anklagen, at han havde solgt Ballahu, fordi han var en uartig Dreng, som Fru Milan forøvrigt havde spoleret ved at slaa ham døv. For Resten var han nu blevet ædt af en Haj!

Den milanske Affære var en stor Sag, der var Samtaleemne i København og ogsaa debatteredes uden for vort Land. Saaledes indberettede den svenske Gesandt i København, Mauritz Wellingsks, følgende overfor sin Regering²⁾:

København, 16—10—1685: „Compagniet³⁾ har varit olyckligt och satt mycket tillbaka, först derigenom, at dett Skepp, som till St. Thomas för 3 år sedan destinerat war, under vägen rebellerade⁴⁾, och sedan att så mange omskiftelser med Gouverneurer på en korrt tid der förelupne åro, hwilka alla beskillas icke troligen hofwa umgått och ment Compagniets bästa. — Den förstå ibland dem war en benämnd Smitt (☉: Esmitt),

¹⁾ paa denne var der 1688 20 Mænd, 18 Kvinder, 1 Dreng, 6 Børn, 100 Høns, 60 Ænder samt Hest, Svin og Muldyr.

²⁾ Efter C. F. Allen: „Bidrag til Danmarks Historie under Kristian V, fra udenlandske Arkiver“, udg. af Chr. Bruun i „Danske Samlinger“ 2. Rk. 5. Bd., Afsnittet „Svenske Relationer“ (Rigsarkivet, Stockholm). VII 1679—99. S. 145 fg og 175 fg.

³⁾ ☉: Vestind. Kompagni.

⁴⁾ sigter til Opørret mod Guv. Jørgen Iversen, ved hvilken Lejlighed han blev kastet over Bord.

som på ett illistigt wis och falskt angifwande blef af sin egen broder der utstötter, och som, då han begaf sig hit att purgera sig, och att klaga öfwer sin brors öfwerwåld, gick honom icke bättre, än att man tog honom wid Hufwudet och satte honom in här i Slutriet, der han öfwer år och dag setat har. Korrt derefter kom åter klagomål öfwer brodren, att han sig uti mascopie hade lagt med Sjörfware och tillställt dem fritt asylum wid St. Thomas, hvarigenom han store rikedomar för sig sjelf skulle hafwa samlat, blef altså en annan, wid namn Milan (Ϸ: Gabriel Milan), som Sal. Konung Frederics Factor i Hotland warit, genom Hennes Majt. Drottningens recommendation förordnad och härifrån utskickad till Gouverneur, hwilken den förre der fångslig hålla skall, uti mening att tvinga honom dermed att bekänna, hwarest han sine medet hafwer, och som jag hörer, är man och icke synnerligen med denne sista belåten, så att Commissarien (Ϸ: Fiskal Mikkel Mikelsen), som nu ofrest är, befällning skall hafwa, i fall han funne hans actioner icke riktige, att afsätta honom, och föra honom tillika med den andre med sig hit tillbaka."

Og her angives Ordlyden af en anden Indberetning fra Gesandten, dateret Kbhvn. 11. Nov. 1687:

„Här ligga trenne Skepp nu aldeles segelfärdiga på reddeu att utlöpa med första wind, hwaraf det ena förer 30, det andra 12, och det tredje 6 stycken, som förordnade äro att öfwerföra till St. Thomas i West Indien och insätta der Gouverneuren Adolf Smitt igen¹⁾), som för hatfannat år sedan jemte Gouverneuren Milan derifrån fångslig hit bragt blef. Han är nu aldeles här befriad blifwen ifrån de swåre beskyllningar, man honom har welat tillägga, men Milan dömd ifrån lifwet, ehuruwäll att execution in suspenso än blifwer. Och såsom denne Smidt (Ϸ: Esmit) har gifwit Konungen anslag på en Spansk Galtion, som mycket rikt med Silfwer ladat skulle wara icke långt ifrån St. Thomas för 40 år sedan blifwen, altså reser Vice Admiral Hopp nu med, hafwandes några dykare och en hop maskiner och redskap med sig, uti intention att söka upp silfret, med hwad success torde sig innan änden af nästkommande Maji månad yttra, helst emedan Januarii och Februarii månader allenast då Sjön stillast är, dertill skola kunna brukas. Hans Kong. Majt. har icke allenast sjelf, utan också åtskillige particulier personer forskjutit penningar intill 20,000 Rd. Capital till att

¹⁾ Beboerne paa St. Thomas modsatte sig dog at faa Ad. Esmit som Guvernør 2. Gang. 1688 hjemsendtes han, og han forlod Danmark s. A. (Bricka: Dansk biograf. Lexikon — se under Esmit).

befrämja detta fiskerie, uti förhoppning att hemta en ymigare winst igen."

Milan var langt fra blevet en ydmyg Mand under sit Fængselsophold. Gang paa Gang klagede han, især over Kapt. Meyer: det var dennes Overgreb, som havde bragt ham i saa skævt et Forhold, der var resulteret i, at han var blevet sendt bort! Endvidere klagede han over Mikkelsen og dennes Folk, en Klage, som dog hurtigt blev tilbagevist.

Imens arbejdede den nedsatte Kommission Aar og Dag med at bringe Materialet i Orden, saa Sagen kunde blive paadømt.

Endelig, 17—11—1687, fældede Kommissionen Dommen over Milan; den lød paa Fortabelse af Ære, Liv og Gods. Der blev appelleret til Højesteret. Milans Forsvarer blev Prokurator Hans Knudsen, mens Wordemann førte Sagen for Kompagniet.

Først 14—2—1689 kom Sagen for Højesteret. I henved en Maaned havde H. Knudsen og Wordemann Ordet. Forsvareren, der var en ældre Mand, havde vanskeligt ved at klare Milans haabløse Sag. Til Eksempel søgte han at forsvare Milans Dom over den spiddede Neger med at henvise til, at Ejermanden havde faaet Erstatning.

14—3—1689 indgav de 11 Assessorer skriftlige Vota. Af disse ret udførlige Afhandlinger skal især nævnes Marcus Gjoes, der er særlig klar og maadeholden i sin Dom. Selv om han maa indrømme, at Milans Brøde er stor, kan han dog forklare, ja endog forsvare, visse af Milans Handlinger. F. Eks. Represalie-Brevet mod Spanierne kunde man vel „soustenere til hans Undskyldning og justificere til Kompagniets Tjeneste". Men hans Misgerninger er dog saa store, at de „ey giffue Plads til sær Straf for de smærre" (∴ de smaa). Selv om Milan i god Mening har fristet Planternes Troskab, „da bør man ej at spille (∴ lege) med Ed. Majestæts Højhed og Regalier". — Ved en anden Lejlighed udtalte Gjøe sig i skarpere Vendinger: „Milan satte Retten selv, dømte, undertegnede og exekverede i sine egne Sager, som bestod alene i at røve A. Esmits og andres Formue, ja han lod aflive En og Anden uden ringeste forhergaaende Lovmaal, og vilde gjøre Undersaatterne oprørske og stillede Kanoner imod Hs. Majestæts Skibe Alt er ilde gjort og lige saa ilde forsvaret" (cit. efter Krarup).

21—3—89 afsagdes Dommen, som lød paa Fortabelse af Ære, Liv og Gods. Hoved og Haand skulde sættes paa Stage. Milans Blod- og Æresdomme kasseres, hans Beskyldninger tilbagevises, han skulde ud-

rede Erstatninger etc. Ved kgl. Benaadning slap han for at klæde Stejle og for at faa Haanden afhugget.

I sine sidste 5 Dage sad Milan i Arresthuset. I Lighed med andre dødsdømte fik han rigeligt af Drikkevarer: 4 Potter Rhinskvin, 2 Potter Franskvin, Øl og Brændevin.

26—3—1689 fuldbyrdes Straffen ved 5—6-Tiden om Morgen paa Nytorv i København¹). If. kgl. Benaadning skulde Liget lægges i Fyrrekiste og nedgraves paa Retterstedet uden for Vesterport. Det blev dog atter opgravet og, rimeligvis af Familien, ført andetsteds hen. Udgifterne ved Henrettelsen betales af Kompagniet. Mestermændene havde forlangt 40 Rdl., Prisen for at „justificere en Øvrighedsmand og Standsperson“, men maatte nøjes med 12 Rdl. Og Natmanden, som havde forlangt 12 Rdl. for Nedgravning (og atter Opgravning) af Liget, maatte nøjes med 8 Rdl.²)

Nogen Erstatning fik Kompagniet i Milans Bo, som bortsolgtes ved Auktion paa Børsen 25—2—1690, og ved at erhverve Milans Plantage paa St. Thomas. Kompagniets Tilgodehavende var c. 31,571 DL, Plantagens Værdi ca. 12,000 DL, saa Kompagniets Tab var stort.

Milans Enke, Juliane Regina Breitenbach, der havde delt ondt og godt med ham, var tillige med Børnene meget daarligt stillet. I Rigsarkivet³) findes 2 Breve fra hende med Bøn om Hjælp. Hendes Mand har med sit Blod bødet for de Fejl, han muligvis har begaaet; men man vil høste ringe Ære, om hun nu maa tigge sig ud af Landet! Hun begærer Rejsepenge i Stedet for det Beløb, paa 43,000 Rdl., hendes Mand havde til Gode. Alt har hun mistet, ingen Trævl er hende levnet. Men den Gud, som kender alt, lader sig ikke spotte, og hun stævner Kompagniet og dem, som har forfulgt hende, for hans Domstol. Hun sendte ogsaa Kongen et Bønskrift, hvori hun skildrede sin Nød. Fra Kompagniet fik hun ingen Hjælp, idet Direktørerne erklærede, at de Tab, man havde lidt ved Milan, ikke kunde dækkes ved hans Efterladenskaber.

Men Kongen hjalp hende. If. Kgl. Kammerregnskaber fra Kri-

¹) Milans Henrettelse omtales i Wolffs Journal for Politik etc. 1812 I: „21. Martz 1689 er i Højesteret fældet Dom over den forige Gouverneur paa St. Thomas i Vestindien, Gabriel Milan, at han for sin Mishandling og sine store Forbrydelser skulle miste den højre Haand og Hoved — etc.“

²) Mestermændenes og Natmandens Regninger er opbevarede i Rigsarkivet.

³) Rentekam. Afr. IX104 e, R. A. Det ene Brev (udateret — se Faksimilen) er stilet til „Ober Reichs Rentmeister“ vistnok Peter Brandt, Rentemester fra 1681 (se Gabr. Milans Brev, Side 32), Overrentemester fra 1684, Leder af Danmarks Finansvæsen til 1692.

stian V's Tid (udg. af Marquard): 12—1—1698 faar Milians Enke af Naade 100 Rdl.¹⁾.

Juliane Regine Breitenbach døde 1698, vistnok i September. Kongen bevilgede i den Anledning et Beløb til hendes Begravelse. If. ovennævnte Regnskaber: 1—10—1698: Udi Kiøbenhafn til Milians enkis begravelse 100 Rdl.²⁾. Og Sønnerne fik et Beløb til at klare deres Moders Gæld: 14—11—1698 Milians sønner til deris afgangne moders giæld 30 Rdl.³⁾. Som før meddelt var Juliane R. Breitenbach vistnok Hollænderinde og reformert. Og rimeligvis stod Kristian V's reformerte Dronning bag ved disse Understøttelser, ligesom det var hende, som tog sig af Sønnen Carl Friderich Milan.

Ved til Slut at kaste et Blik tilbage over Gabriel Milans Levned⁴⁾ maa vi indrømme, at han var en interessant Mand, hvis Livsførsel kunde afgive Stof til en Roman. Hans ansete Afstamning skulde i Forening med hans rige Evner og Initiativ have gjort ham skikket til at beklæde en Stilling til Gavn for vort Land. Men han opgav, som Fr. Krarup siger, sin hæderlige Slægts betryggede Kaar for i en gærende Tid at indtræde i det store Kapløb udad, opad og fremad. Han snublede og faldt, ved egne Fejl, blev trampet ned og glemte. Fr. Krarup, som fandt det udviskede Spor, skal have Slægtens Tak for den udmærkede Afhandling, han skrev om Milan, uden hvilken nærværende Skildring ikke vilde være blevet til⁵⁾.

¹⁾ Side 496.

²⁾ Side 506.

³⁾ ib. S. 507.

⁴⁾ I Wald. Westergaard: The Danish West Indies 1671—1754, New York 1917, findes en Skildring af Gabriel Milan (Side 57—70), der væsentlig støtter sig til Krarups Afhandling. — I Høst: Efterretninger om St. Thomas 1791 findes en Skildring af Milans Virksomhed paa St. Thomas. — Høst, der ikke kender Grunden til Milans Afsættelse og Straf, meddeler forskellige Oplysninger til Gunst for Milan: Han forbød Folk af fremmede Nationer, som havde tjent deres Penge paa St. Thomas, at udføre Guld, Sølv etc, naar de rejste hjem. — Handel og Sukkerplantning tiltog. — Det var ogsaa i Milans Tid, det brandenborgske Handelskomp. paa St. Thomas oprettedes, 1685. — L. Laursen har en Artikel om G. Milan i Bricka: Dansk biogr. Lexikon XI, S. 337—38.

⁵⁾ I nærværende Skildring af Gabr. Milan er Fr. Krarups Kildehenvisninger ikke medtaget, da de vil kunne findes i hans Afhandling.

BØRNENE:

Gabriel Milans og — de Castros Børn:

- 1) Felix Milan, Fødsels- og Dødsaar ukendt.
- 2) Frantz Ferdinand Milan, født 1658 i Brüssel (el. Amsterdam?). Dødsaar ukendt.

Gabriel Milans og Juliana Regina von Breitenbachs Børn¹⁾:

- 1) Carl Friderich Milan, født ca. 1676 i Amsterdam(?), † i København 1738. Gift med Anna Maria Kesler (født 14—2—1676, † 25—11—1730 i Odense),
- 2) Christian Ulrich Milan, levede vistnok i København 1698, sikkert død ung (if. Hatt).
- 3) Charlotta Isabella Milan, † vistnok paa St. Thomas ca. 1685.
- 4) Conrad Adam Milan, begravet p. St. Thomas 16—12—1684.
- 5) en Søn, Navnet ukendt, født 1686 paa Rejse fra St. Thomas til København, vistnok † spæd.

¹⁾ Fr. Krarup nævner disse som „Halvsøskende(?)“ til Felix og Frantz Ferdinand Milan.

Løjtnant Felix Milan.

Han var Guvernør G. Milans ældste Søn med ... de Castro.

Hans Fødselsaar og Dødsaar kendes ikke; formodentlig er han født i Brüssel¹⁾. Under Faderens Guvernørtid spillede han en vis Rolle paa St. Thomas, ingen heldig: han havde en særlig Evne til at gøre sig ilde lidt. Han blev af Faderen ansat i Øens Raad i Stedet for Løjtnant Chr. Heins. I Brevet fra Niels Lassen²⁾ siger denne, at Faderen har gjort ham til Løjtnant i Kompagniet; „man kan høre ham hele Dagen, snart naar man er alskønt uden Fortet, thi det er dog og har altid vaaren som man siger bab, bab med ham, og det alt med stor Grandeci". Paa Forlangende af A. Esmitt (den tidligere Guvernør) blev han medtaget som Fange til København 1686, men kunde dog ikke overbevises om nogen Brøde. Efter at have siddet 14 Mdr. i Arrest løslodes han, og Ad. Esmitt maatte endog betale ham 300 Rdl. Efter Faderens Henrettelse faldt han Vestind. Komp. til Besvær, dels med Krav paa en enkelt Neger af de konfiskerede Slaver, dels med Bøn om Rejsepenge til at komme ud af Landet for³⁾,. 18—10—1689 bevilgede man ham 10 Rdl. (siden forhøjet til 15 Rdl.), men Negeren maatte han give Afkald paa. Dermed forsvinder Felix Milan, saa vidt vides, her fra Landet⁴⁾.

¹⁾ Felix født før 1658; det Aar boede Faderen i Brüssel, hvor han havde Hus.

²⁾ Se Brevet (dat. St. Thomas 25—3—1685) fra Niels Lassen.

³⁾ if. Supplik til Kancelliet 1689 Litra M. søger han om Rejsepenge 27—5—1689 for at søge sin „Fortuna" andetsteds, da han ej kan komme frem hjem. (Se ogsaa Hirsch: Danske og norske Officerer, VII, S. 180). F. Milans Brev gengives i nærværende Bogs Tillæg.

⁴⁾ if. Krarups Afhandling om Gabr. Milan.

Løjtnant

Frantz Ferdinand Milan

(f.c. 1658¹), Dødsaar. ubekendt).

Han var Guvernør Milans anden Søn med ... de Castro. I sit haandskrevne Værk om dansk-norske Officerer meddeler Hirsch, at Frantz Ferd. Milan har tjent som Militær i Holland, „hvor han gjorde nogle Kompagnier“, hvorefter han lærte Fortifikation²) og Fyrværkerkunst³), under Oberstløjtnant Kregel. Faderen, G. Milan, fik ham dernæst ansat i svensk Tjeneste som Løjtnant i et Dragon-Kompagni under Oberstløjtnant Schultz. Generalmajor Wedel lovede ham derpaa Plads i dansk Tjeneste, og han tog derfor Afsked med Sverige 1683. Han blev 1683 Sekondløjtnant i Prins Friderichs Regiment (Kaptajn Peperlows Kompagni). Men da Peperlow vilde have sin Broder ansat ved Kompagniet, maatte Frantz Ferd. Milan fortrække 1686⁷). 1687⁸) blev han af Gyldenløve sendt til Norge, hvor han skulde have den første ledige Fændriks⁴) Plads. August s. A. blev han Fændrik reformé i Oberst Arnolds Komp. i Skien paa Sergeants Traktement. Da Fændrikpladsen i Major Idekings Komp. blev ledig, gav Gyldenløve Ordre til, at Milan skulde have denne Plads; men Zacharias Lemfort forhindrede det og meddelte, at Sekr. Harboe havde erklæret, at Kongen ikke kunde give Pladsen til en Jøde⁵). Frantz Ferdinands Fader, Gabriel Milan, skriver i den Anledning et Brev til Kongen, hvori han udtaler sin Tvivl om, at denne kan have udtalt sig paa en saadan Maade; han benytter Lejligheden til at fortælle, at Sønnen er Kristen, og han selv endog fødte Kristen, samt at han er af fornem Byrd, hvad han er rede til at bevise, om det skulde blive nødvendigt; han anmoder Kongen om, at Frantz Ferdinand maa faa den Fændrikplads, Gyldenløve har lovet ham, og endelig udtaler han, at han har visse Grunde til, at han hidtil har

¹) rimeligvis i Brüssel. Hirsch angiver Fødselsaaret fejlagtig til 1664, idet han siger, at Fr. F. Milan var 25 Aar gl. 1689. Han var 25 Aar i 1683.

²) Ingeniørkorpset, oprettet 1684, kaldtes Fortifikations-Etaten.

³) maaske Artilleri.

⁴) Fændrik kaldtes i de gl. Landsknægtregimenter den Officer, der bar Fanen.

⁵) se Hirsch: Danske og norske Officerer VII, S. 180. Kgl. Bibi.

⁶) U. Fr. Gyldenløve.

⁷) Se Fr. Ferd. Milans Brev 1686, gengivet i nærværende Bogs Tillæg.

⁸) Hirsch tager fejl af Aarstallet. If. nedennævnte Brev maa Milan være sendt til Norge *før* 1683, maaske 1682.

skjult sit virkelige Navn: Don Franco de Tebary Cordova, og at han kun paa Grund af sin Ulykke kalder sig G. Milan¹⁾.

Brevet er skrevet paa Fransk og lyder i Oversættelse²⁾:

*Deres Majestæt!*³⁾

Om end den stærkeste Taalmodighed svækkes med Alderen, saa meget mere som man lider uskyldigt, saa har hverken min hele Elenighed eller alle mine Ulykker eller den ynkværdige Tilstand, hvori jeg befinder mig med min Kone og mine stakkels 13 Børn⁴⁾ været i Stand til at svække min Udholdenhed. Men nu ser jeg, at nogle i deres Ondskab ikke kan taale den Troskab, med hvilken jeg altid underdanigst har virket i Deres Majestæts og hele det kongelige Hus's Tjeneste; de benytter sig af min Ulykke, da jeg ikke har den Naade som de personligt at kunne tale med Deres Majestæt, og da jeg som fremmed har mistet de fleste af mine Venner ved dette Hof, har jeg ingen, som protegerer mig (hvad der er almindeligt for Folk, som man ser prisgivet af deres Herrer som jeg); de kan ikke se, at jeg paa nogen Maade havde gjort min Pligt; de søger og opdiger, for at skade mig, Bagateller, som ikke desmindre skader min Anseelse og min Ærte, for hvilken jeg vilde miste 1000 Liv, om jeg havde dem. Dette bringer mig til den yderste Fortvivelse og tvinger mig til at lade Deres Majestæt det vide. Jeg har nemlig en Søn paa 25 Aar ved Navn Ferdinand Milan, som hverken mangler Mod, langt mindre militær Kundskab; han har som frivillig gjort nogle Felttog i Holland og har lært Befæstningskunst og Vaabenlære (Fyrværkeri) i hened 2 Aar af Oberstløjtnant Kregel; desuden har han gjort Tjeneste i Sverige, uden mit Vidende, som Løjtnant i et Dragonkompagni i Oberst Schutz's Regiment. Hr. Feltmarskal, Løjtnant Wedel har underrettet mig derom og samtidig sagt mig, at jeg skulde faa min nævnte Søn til at forlade den svenske Tjeneste, og at han vilde give ham den første ledige Plads i sit Regiment. Jeg har straks tvunget min Søn til at tilbagegive sit (Officers-) Patent til nævnte Oberst Schutz og lade sig antage i Deres Majestæts Tjeneste. To Aar herefter har Hans Højhed Excellencen Hr. Gyldenløve haft den Godhed at give min Søn Ordre til at rejse til Norge for at overtage den første ledige Fane. I otte Maaneder har han været i Deres Majestæts Tjeneste i Scheen⁵⁾ i Oberst

¹⁾ Brevet er skrevet i den Periode, da Gabr. Milan opholdt sig i København og kæmpede haardt for sin Eksistens.

²⁾ Supplik til Krigskancelliet 2. Halvaar 1683. Litra M. Rigsarkivet.

³⁾ Kristian V.

⁴⁾ med Stifbørnene.

⁵⁾ ♂: Skien i Norge.

Arnolds Kompagni som Reservefændrik med Underofficersgage. Da der endelig blev en Fændrikplads ledig i Majorens Kompagni i Oberst Edekings Regiment, saa gav Hans Højhed Excellensen skriftlig Ordre, egenhændigt underskrevet til Generalauditor Lemført til at lade udfærdige Bestalling for nævnte Stilling til min Søn. Men i Stedet for at gøre dette har denne Lemført tilbagesendt Ordren til Hs. Højh. Exc., idet han sagde, at Hr. Krigssekretær og Krigsraad Harbo havde sagt ham, at Deres Majestæt ikke vilde give sit Samtykke dertil, idet Deres Majestæt skulde have spurgt, om der var Mangel paa Folk at give denne Stilling til? Om det var nødvendigt at give den til en Jøde? Deres Majestæt! Jeg kan ikke fåa mig selv til at tro, at saadanne Ord er udgaaet af Munden paa en Konge saa stor og retfærdig som Deres Majestæt, da min Søn er saa god en Kristen som nogen i Verden, og jeg ikke blot en født Kristen, men af et Blod saa purt, rent og ædelt, saa at ingen anden Familie i Spanien (uden for det Kgl. Hus) kan sige at være bedre end jeg, hvad jeg er parat til at forsvare til den sidste Draabe Blod i mine Aarer, og hvad jeg tilbyder at bevise og godtgøre, hvis det skulde behage Deres Majestæt at befåle mig det, saavel som underdanigst at røbe de lovlige Grunde, som hidtil har tvunget mig til at skjule mit sande Navn og min Familie. Forøvrigt er min Søn i Deres Majestæts Tjeneste og er i Stand til vedblivende at være det; Hs. Højhed Excell. har valgt ham til den ledige Fændrikpost i Majorens Komp. i Oberst Edekings Regiment; jeg beder derfor underdanigst Deres Majestæt, at det maa behage Dem at vise mig den Naade at befåle Hr. Harbo, at han ufortøvet udfærdiger Bestalling for min Søn, Ferdinand Milan, i Overensstemmelse med Hs. Højhed Excell.s Ordre. Forventende denne Naade af Deres Majestæts kongelige Retfærdighed og Godhed forbliver jeg bestandig til min sidste Stund med usvigelig Respekt, Underdanighed og Nidkærlighed Deres Majestæts underdanigste, lydigste, mest hengivne Tjener Don Franco de Tebary Cordova, nu paa Grund af min Ulykke.

København¹⁾ den 23. Marts 1683.

G. Milan.

Om Frantz Ferdinands senere Liv vides intet¹⁾.

¹⁾ han var ikke, som Fr. Krarup lader formode, Fader til Viceborgmester Milan; thi dennes Fader var Carl Friderich Milan.

Maler

Carl Friderich Milan.

C. Fr. Milan¹⁾ var Søn af O. Milan og dennes anden Hustru, Juliana Regina, f. von Breitenbach. Han fødtes 1676 (rimeligvis i Amsterdam). Ved Faderens Henrettelse, 1689, var han altsaa 13 Aar. Dronning Charlotte Amalie, der, saa vidt vides, tog sig af Milans ulykkelige Enke, tog sig ogsaa af hendes Dreng, idet hun lod ham lære Skildre-Kunsten. I Odense Magistratsprotokol over indkomne Breve 1719—25 (335) hedder det om C. Fr. Milan, at han af Charlotte Amalie var antagen og fremholden til at lære Skildre-Kunsten²⁾ og siden har tjent 8 Aar ved sælandske Regiment og 9 Aar ved Drabantgarden³⁾. Hirsch fortæller, at C. Fr. Milan og en anden Drabant, Thomas Andreas Winter, en Dag kom i Strid med hinanden paa Slotspladsen, og det ender med Haandgribeligheder, hvorfor de begge arresteres⁴⁾. Hirsch meddeler, at C. Fr. Milan var gift med Anna Marie Wiet, en Søster til en Margrete Wiet, der var gift med Kaptajn Rosenvold⁵⁾, og han fortæller, at de to Hustruer 8—12—1701 anraaber Kongen om Naade for deres Mænd⁶⁾.

Men Hirsch tager fejl! Carl Fr. Milan var ikke gift med en Anna Marie Wiet, hans Hustru hed Anna Marie Kesler. Sønnen Friderich Carl Milan derimod var gift med Inger Marie *With*. (Se nærv. Bogs Tillæg),.

Carl Fr. Milan blev siden Malermester i Odense. If. Odense Magistratsprotokol over indkomne Breve⁷⁾ søgte han Ansættelse som Slotsfoged i Odense og Fritagelse for at svare borgerlig Tyngte:

„Carl Friderich Melian, Søn af Gabriel Milan, Guvernør i Vestindien, hvor han tilsatte Liv og Gods, og som (C: Carl Fr. Milan) af Charlotte Amalie (Dronningen) var antagen og fremholden til at lære Skil-

¹⁾ han var med Forældrene paa St. Thomas.

²⁾ Malerkunsten.

³⁾ if. Hirsch: Danske og norske Officerer VII, S. 180, blev han ansat som Drabant 12—4—1701. If. Rigsark., Milit. Etat. 1705 var han Fændrik i Drabantgarden (12—4—1701).

⁴⁾ if. Refererende Sager 13—12—1701 § 2.

⁵⁾ if. Ref. Sager 22—12—1751 § 23 og Ref. Sager 13—12—1701 § 2.

⁶⁾ ibidem.

⁷⁾ 1719—25. Fol. 335.

dre-Kunsten og siden har tjent 8 Aar ved sælandske Regiment og 9 Aar ved Drabantgarden, søger 16—7—1724 om at blive Slotsmester eller eventuelt Slotsfoged i Odense og om Fritagelse for at tage Borger-skab og for at svare borgerlig Tynge."

1725 klager Milan over, at en „løs og ledig Person" muligvis vil betage ham hans Næring:

If. Odense Amts Kopibog¹⁾, skriver Amtmanden 11—4—1725 til Oberst Brockenhuus til Bramstrup angaaende en Klage fra Maleren Monsr. Melan, der er bange for, at en her til Landet ankommen løs og ledig Person skal søge paa et og andet Sted at gaa i hans Arbejde og betage ham hans Næring.

If. Odense St. Hans (borgerlige) Kirkebog²⁾ døde C. Fr. Milans Hustru 25—11—1730. Kirkebogen fortæller:

„1730, Løverdagen d. 25de Novbr. om Morgenen mellem 4 og 5 døde Seign. Christian³⁾ Friderich Melan Maler hans Kone navnlig (C: ved Navn Anna Maria Kesler⁴⁾, f. 1676, 14. Febr., begravet 2. Dec. (1730) i deres første Part Jord til 12 slet med Jordpaakastelse af Hr. Wöldike⁵⁾. Kirkeværgens Seddel paa Jorden med Skolens Paaskrift for Sangen forevist og leveret."

I Odense Skifteprotokol⁶⁾ Nr. 18 staar: Anno 1730, d. 25de November, indfandt Skifteforvalteren sig paa Dødsfaldets Tilkendegivelse hos Carl Friderich Melan for efter hans salig Hustru, Anna Maria Melans, at foretage en lovlig Registering og Forsegling til nærmere paafølgende Skifte til den bortskyldige Gælds Afbetaling og dernæst til Deling mellem den salig Kones Arvinger, nemlig deres i Ægteskab tilsammen avlede Børn, hvor da Enkemanden Monsr. Melan selv var tilstede paa egne Vegne, saa var og tilstede Børnene selv, som er 3 Sønner og 2 Døtre: 1) Gabriel Ferdinandt⁷⁾ 3 (skal være 30) Aar gl., 2) Casper Felix Melan, 29 Aar gl., fraværende i Amsterdam, paa hvis Vegne var tilstede Christen Christensen, 3) Friderich Carl, 19 Aar gl., 4) Juliane Regine, 21 Aar gl., 5) Anna Dorthea Melan, 14 Aar gl. — Skiftet sluttedes 22—10—1732(?). Boets Aktiver 108 Rdl. 8 Sk., Passiver 200 Rdl. 3 Mk. 7 Sk. + Omkostninger 4 Rdl. 1 Mk. 8 Sk.

¹⁾ 1722—36. Fol. 68.

²⁾ Aa. 2. 1729—56.

³⁾ skal være Carl.

⁴⁾ eller Kestor, Kehler, Kehter?

⁵⁾ Hans Pedersen Wöldike (1689—1754), Præst i Odense, St. Hans K. If. Wibergs Præstehist. Han tilhørte som Søn af P. Wöldike, Haderslev, den senere omtalte Wöldikeslæg.

⁶⁾ 1729—32, Fol. 354—56, 3—4—1732.

⁷⁾ den senere Borgmester.

Carl Friderich Milan døde 1738 og begravedes i København 30—7—1738¹⁾).

I Helligaands Kirkebog staar følgende herom: 30. Juli 1738 begravedes fra Søndre Kirkegaard Carl Friderich Melan, Maler fra Compagnistræde, 72 Aar gl., død af Brystsyge efter to Aars Sengeleje.

Ifølge denne Aldersopgivelse skulde Milan være født 1666 og saaledes være Søn af Guvernør Gabr. Milan og dennes Hustru de Castro; men Arkivar Hatt mener, Kirkebogen tager fejl af Alderen, og at Milan var født ca. 1676, som Søn af Guvernør Milan og dennes *anden* Hustru.

At Carl Friderichs ene Datter, saavel som flere af Efterkommerne er opkaldt efter J. Regine Milan, kunde tyde paa, at Hatt har Ret i sin Betragtning²⁾).

Carl Friederich Milan og Anna Marie Kesler fik 5 Børn³⁾, nemlig:

1. Gabriel Ferdinand Milan, født ca. 1700 i Københ., t November 1777 i Helsingør, hvor han havde været Borgmester.
2. Casper Felix Milan (født ca. 1701, i København?). Han opholdt sig ved Moderens Død 1730 i Amsterdam. Om ham ved vi intet videre.
3. Juliane Regine Milan, født ca. 1709, † i Norge (Frederiksværn?).
4. Friderich Carl Milan, født paa Fyen ca. 1711, † i Kbhvn., som Malermester 8—9—1787.
5. Anna Christiana Dorothea Milan, født 22—6—1717, begravet i Kbhvn. 6—12—1752.

¹⁾ se Helligaands Kirkes Begravelsesprotokol.

²⁾ 1686 deler Carl Friderich Fangenskabet med Forældrene i Kastellet; det vilde han næppe have gjort, om han paa det Tidspunkt var 20 Aar gl.; det kan bedre passe, at han dengang har været c. 10 Aar. At endelig den reformerte Dronning tager sig af hans Uddannelse, tyder ogsaa paa, at han var Søn af den rimeligvis reformerte Juliane Regina Breitenbach i dennes Ægteskab med Gabr. Milan. — NB. Ogsaa Hirsch meddeler, at Carl Fr. Milans Moder var Juliana Regina Breitenbach.

³⁾ If. Aldersforskellen har der maaske været flere Børn; men de er da døde inden Skiftet efter Moderen 1730.

Viceborgmester G. F. Milans Gaard, Stengade 22 (set fra Gaden), Helsingør. (Efter Foto, 1925).

Viceborgmester G. F. Milans Gaard, Stengade 22 (Gaardinteriør), Helsingør. (Efter Foto 1925).

Hofforgylder, Viceborgmester

Gabriel Ferdinand Milan

(ca. 1700—Nov. 1777).

Han var ældste Søn af Malermester C. Fr. Milan og Hustru Anna Maria, f. Kesler. Han fødtes i København ca. 1700¹⁾. Som Faderen blev han Maler og løste Borgerskab som Mester i en Alder af 27 Aar, nemlig 6. April 1729²⁾. En Maanedes Tid derefter giftede³⁾ den unge Malermester sig 5. Maj (1729) i København med den 28-aarige Ane Marie Jensdatter Mørch⁴⁾, der var Enke efter Skrædderen Johan Abel (eller Appel) og Datter af Staldskrædder i København Jens Ibsen Mørch og dennes Hustru, Elisabeth Sørensdatter⁵⁾. Den nygifte Fru Milan havde to Børn fra første Ægteskab. Og i Løbet af de 18 Aar, deres Samliv varede, fik de 15 Børn⁶⁾, det første allerede November s. A., det sidste ca. 2 Maaneder, før Fru Milan døde. Hendes Ægteskab har, som man kan forstaa, ikke været idel Lyst, især da de fleste af Børnene døde som spæde eller som unge. 9 Smaabørn maatte de to bære til Graven, ligesom hendes 2 Børn fra første Ægteskab ogsaa døde tidligt⁷⁾. Endvidere var en Søn⁸⁾ og en Datter⁹⁾ fra Fødselen aandeligt og legemligt svage.

¹⁾ Ved Skiftet efter Moderen (Odense Skifteprot. Nr. 18 1729—32 Fol. 354 —56 3. April 1732) var han 1730 30 Aar gl., altsaa født ca. 1700.

²⁾ Københavns Raadstuearkiv, Borgerskabsprot, hvor han angives født i København. Hans Navn angives: Gabriel Ferdinand Miland. — Milan-navnet staves paa mange Maader i de forskellige Aktstykker: Milan, Milano, Miland, Milant, Milian, Mellan etc.

³⁾ De boede 1745 i Knabrostræde (6. Juni, if. Helligaandskb., hvilken Dag G. F. Milan er Fadder ved Carl Christian Bræstrups Daab).

⁴⁾ f. 1701, if. Hostrup Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør, S. 19.

⁵⁾ Skifte efter Elis. Sørensdatter 8—12—1765 (Kbhvn. Raadstueark. Reg.).

⁶⁾ Se Stamtavlen. I „Stiftelsen for Enker og deres Børn under Kbhvns. Magistrat" (Rigsark.) nævnes Hofforgylder Gabr. Milans og Hustru Anna M. Mørchs Børn med Fødselsaar og Ægtefælle.

⁷⁾ Ane Marie, f. Jensdatter Mørch havde i sit Ægteskab med Johan Appel (el. Abel) Børnene: Henrich Johansen Appel (begr. 11—5—1730, 4³/₄ Aar gl.) og Elsebeth Johansdatter Appel (Helligaandsk.). Skiftet efter dem sluttet 15—5—1732 (Overformynderprotokol). Arven tilfaldt deres Halvsøskende: Anne Friderica (Milan) og Christiane Ulrikke (Milan); hver fik 79 Rdl. 2 Mk. 12 Sk. Deres Fader, Gabr. Milan, var Væрге. Da Chr. Ulrikke dør 1734, arver Faderen hende efter Loven (Skifte i Kbhvn.).

⁸⁾ Sønnen Ulrich Christian.

⁹⁾ Datteren Anna Friderica Zihlefeldt, f. Milan.

Til at grunde sit Hjem medbragte den 29-aarige nybagte Malermester næppe mange Penge udover, hvad lidet han har kunnet fortjene ved sin Profession, og fra hans Hjem var der vistnok ikke meget at faa eller at vente. Faderen Carl Frid. Milan var næppe formuende. Ved Moderens Død, 1730, var nemlig Boets Passiver omtrent dobbelt saa store som Aktiverne¹⁾).

Muligvis er Milan bleven velstillet gennem sine Ægteskaber, og som Malermester har han nok ogsaa tjent gode Penge. I ethvert Tilfælde blev han velhavende med Aarene. Saaledes købte han 1740 den kendte Gaard Marsvinslund i Vium Sogn, ligesom han ogsaa havde Ejendomme i København.

Hans Hustru, Ane Marie, døde allerede i April 1747 og blev begravet 10—4²⁾). Men allerede August 1748 giftede³⁾ han sig paany, denne Gang med Frederikke Wesling (født i Kbhvn. 8—8—1717⁴⁾); angives andetsteds døbt 6—8—1714 i Frue Kirke), Datter af Kammeradvokat Morten Wesling⁵⁾ og Alhed Ingeborg Eisenberg⁶⁾). Bryllupet fejredes 21. Aug. 1748 i Frue Kirke⁷⁾, København. Milan var dengang ca. 48 Aar gl.

Af Børnene var der kun Anne Friderica, Elisabeth, Kirstine Marie, Ulrich Christian og Anne Cathrine tilbage af den store Flok, og de var dengang henholdsvis 17, 9, 7, 5 og 1½ Aar gl.⁸⁾.

Aaret efter fødtes Frederikke Weslings eneste Barn med Milan, Anne Marie. Det er et kønt Træk hos Fru Milan, at hun lod sin lille Pige opkalde efter sin Husbonds første Hustru (andetsteds fra faar vi Indtryk af, at hun var en god Kvinde, nemlig i det Eftermæle hun ved sin Død faar i „Adresseavisen"). Anne Marie blev døbt 19—8—1749⁹⁾ i Frue Kirke¹⁰⁾, København. Herom fortæller Kirkebogen følgende:

Gabriel Ferdinand Milahn, kongelig Hofforgylder¹¹⁾ paa Vandkun-

¹⁾ Se Side 63.

²⁾ If. Christonje.

³⁾ Sjællandske Reg. 106, 1749: Gabr F. Milan og Hustru faar Konfirmation paa deres Ægtepagt og Forening, dat. 21—3—1749. Ægtepagten dat. 2—8—1748.

⁴⁾ if. Christonje og if. „Adresseavisen" Nr. 147 1794. I Lengnick 2,17 angives hun født 1714.

⁵⁾ if. Lengnick 2,17, † i Kbhvn. 1736 som Kancelliraad.

⁶⁾ † c. 14—7—1753, Kbh. (Nikolaj K.).

⁷⁾ if. Lengnick 21,8; if. Chrisfonjesedlerne: 19. Aug.

⁸⁾ Se Stamtavlen bag i Bogen

⁹⁾ If. Lengnick.

¹⁰⁾ Se Hostrup-Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør S. 19, hvor Daabsdatoen for hende og Milans øvrige Børn er forvekslet med Fødselsdato.

¹¹⁾ Sjællandske Reg. Nr. 418, 1740. Milans Bestalling som Hofforgylder, dat. 9—12—1740.

sten, og Hustru Friderica Wesling, en Datter kaldet Anne Marie døbt 19—8—1749 i Frue Kirke. Faddere: Sr. Nicolai Wesling, Hørkræmmer i Klædeboderne, Sr. Jacob Rohde, Vinhandler i Klædeboderne og Mr. Hans Wesling, Barnets Morbroder. Fru Alhed, afg. Cancellraad Wesling (Barnets Bedstemoder) bar Barnet, og Jomfru Anna Friderica (siden gift med Ziehlefeldt) Milahn, Barnets Halvsøster, holdt Christenhuen.

3. April 1750 blev Milan udnævnt til Viceborgmester i Helsingør¹⁾.

Han var ikke en ukendt Mand i den By. 1740 var han blevet 1. Prioritetshaver i en Ejendom, Stengade 22, som han 1747 blev Ejer af og beboede i sin Borgmestertid.

Milans Bestalling som Viceborgmester i Helsingør, udstedt af Frederik V, er saalydende²⁾:

Fridericus 5tus

Giøre alle vitterligt, at Vi allernaadigst have beskikket og forordnet saa og hermed beskikke og forordne Gabriel Ferdinand Milan til at være Vice-Borgemester i Vor Kiøbstæd Helsingøer, dog uden nogen Slags Belønning derfor at nyde, førend den der nu værende Borgemester ved Døden afgaar, eller Embedet i andre Maader lovlig leedig vorder, da at tiltræde den Løn og Indkomst Tienesten er tillagt. Thi skal han være Os som sin absolut og souveraine Arve-Konge og Herre huld og troe, Vores og Vores Kongelige Arve-Huuses Gavn og Beste søge, viide og ramme, Skade og Fordærv af yderste Magt, Evne og Formue hindre, forekomme og afværge saa og ikke for nogen aabenbare, hvis samme hans Embedes Forretninger vedkommer og hemmelig bør at holdes, men sig saaledes skikke og forholde, som det en ærlig, troe og oprigtig Borgemester egner og vel anstaar. Udi Særdeleshed skal hand sig i alle Maader rette og forholde efter den Eed hand Os derpaa allerunderdanigst giort og aflagt haver. Hvorfore Vi hermed byde og befale samtlige Borgerskabet i fornævnte Helsingøer, at de bemeldte Gabriel Ferdinand Milan for deres Vice-Borgemester og i Fremtiden for deres Borgemester agter og holder.

Givet etc.

Christiansborg den 3. April 1750.

¹⁾ Helsingør Raadstueprotokol: Milans Bestalling som Viceborgmester oplæst paa Helsingør Raadstue 1—6—1750.

²⁾ Efter Sjællandske Registre 1749—50. Fol. 460. Nr. 122, 1750.

8. Oktober 1750¹⁾ tiltraadte Milan sit Embede og flyttede til Helsingør. Hans Kolleger i Byens Raad²⁾ var Borgmester Mathias Fersleff, Raadmændene H. Moinicken, P. Bendtzen, J. A. Enghavn, C. Harboe, N. Dahl, G. J. van Deurs og Byskriveren P. Heicksen.

Milan havde nok haabet med Tiden at blive Helsingørs Borgmester, men blev det aldrig, idet hans foresatte, Math. Fersleff, der døde 25—3—1763, vistnok blev i Embede hele Milans Embedstid. I en Alder af 61 Aar maatte Milan søge sin Afsked p. G. a. Alder og Svagelighed. Og Tevis Wilde blev hans Efterfølger som Viceborgmester³⁾.

Milans Ansøgning om Afsked blev bevilget af Kongen 24-6-1762⁴⁾:

Fridericus 5tus

Giøre alle vitterligt, at eftersom Gabriel Ferdinand Milan, Vice-Borgmester i Vor Kiøbstad Helsingør, for Os allerunderdanigst haver andraget, at hand, formedelst Alderdom og Svaghed, ikke har Kræfter længere at kunde forestaae dette Embede; thi ville Vi, efter hands herom allerunderdanigst gjorde Ansøgning og Begiæring, samt efter den fra Os elskelig Hr. Holger Scheel etc. herover indhentede Erklæring, hvoraf det formeenes, at hand har opført sig retsindig og reedelig i samme Embede, bemeldte Gabriel Ferdinand Milan fra forskrevne Embede som Vice-Borgmester i Helsingør, hermed allernaadigst have forløvet; dog skal hand til den øvrige Magistrat i Helsingør aflegge Rigtighed for alt hvis hand, dette hånds Embede vedkommende, maatte have havt under Ansvar. Forbydendes etc.

Gottorph Slot den 24de Junii 1762⁵⁾.

Ved samme Lejlighed bliver der udstedt følgende Rangbrev for Milan⁶⁾:

Fridericus 5tus

Giøre alle vitterligt, at Vi allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at Os elskelig Gabriel Ferdinand Milan, som Vi efter allerunderdanigst Ansøgning allernaadigst have forløvet fra hånds Embede som Viceborgmester i Vor Kiøbstad Helsingør, maae herefter udi alle Samqemme nyde og have sin Rang udi Sæde

¹⁾ If. Helsingør Raadstueprotokol.

²⁾ Se Hostrup-Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør.

³⁾ Wilde blev Viceborgmester 19—11—1762, †14—9—1800 (ib.).

⁴⁾ Milan fratraadte 15—7—1762, if. Hostrup-Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør, S. 19.

⁵⁾ Sjællandske Registre 1762—63. Fol. 208—09 Nr. 337.

⁶⁾ Sjællandske Registre 1762—63 Fol. 208—09 Nr. 338.

og Gang med Raadmændene udi Vores kongelig Residentz Stad Kiøbenhavn, efter Vores seeneste om Rangen allernaadigst udgangne Forordnings Formelding.

Forbydendes etc.

Gottorph Slot den 24de Junii 1762.

Som før omtalt blev Milan efterhaanden en velstaaende Mand.

Han ejede to Ejendomme i København, den ene i Borbergade, den anden paa Hjørnet af Gottersgade og Møntergade. Den første solgte han 1761, hvorom man kan læse i „Kjøbenhavns Adresse-Contoires Efterretninger" Nr. 8 for 1761¹⁾:

„Hr. Borgemester Milahn i Helsingøer har solgt sit Huus her i Staden i Borregaden til Peder Jensen."

Købesummen kendes ikke.

Den anden Ejendom solgte Milans Enke 1778, hvorom „Kbh. Adresse-Cont. Efterr." Nr. 181²⁾ 1778 fortæller:

„Solgt i October Maaned: Frue Borgemesterinde Friderica Milan solgt, og Christian Heinrich Harffe Theehandler købt et Hus paa Hjørnet af Gotters- og Myntergaden Nr. 183 for 3250 Rdl."

Milan ejede tillige en Tid den fra Blichers Digtning kendte gamle Ladegaard Marsvinslund i Vium Sogn, Lysgaard Herred, Jylland³⁾. Han købte den 1740 af Lars Nielsen Schophuus⁴⁾. Marsvinslund var paa 8 Td.⁵⁾ Hartkorn⁶⁾. I de fem Aar (til 1745), Milan havde Gaarden, boede hans Broder, den senere Malermester Friederich Carl Milan, en Tid paa den og havde Opsigt med den, til han 1744 flyttede til København.

Gabriel Milans Eftermand paa Marsvinslund var Didrik Hansen⁷⁾.

I Helsingør ejede han Ejendommen Stengade, nuværende Nr. 22, som han købte tillige med tilhørende Landbrug 1747.

Hermed gives en Skildring af Ejendommen⁸⁾:

Gaarden, Stengade 22, Helsingør⁹⁾, solgtes 1710¹⁰⁾ af Eggert Mad-

1) Kongelige Bibliotek (Se Kaj Uldall: Seddelregister til „Adresseavisen", Kgl. Bibi.).

2) ib.

3) Trap: Danmark (IV 736).

4) ib.

5) I 1662 (Trap).

6) Nu paa 11 Td. Hk. (Trap).

7) Se Dronningborg, Silkeborg og Mariager Amters Extraskat 1743.

8) Meddelt af Historikeren, Overlærer Laur. Pedersen, Helsingør.

9) Brandtaxations Nr. 412.

10) Skøde 23—2—1710.

sen til Farveren Jørgen Hansen Kiem, som man ved boede der endnu i 1734. Samme Aar fik Etatsraad Loutrup 1. Prioritet i Ejendommen for 200 Rdl.¹⁾. Efter Kiems Død ægtede Enken, Inger Jensdatter, Peter Christian Busch, der solgte Gaarden til Farver Poul Zacharisen Hiort²⁾, som gav Busch en 1. Prioritet for 1300 Rdl.³⁾. Obligationen blev udslettet 20—6—1740, og i Stedet fik Hiort et Laan paa 1000 Rdl. hos Maler Gabriel Ferdinand Milan i København mod 1. Prioritet i Ejendommen⁴⁾ og 5 pCt. aarlig Rente. Det angives ved denne Lejlighed, at Ejendommen bestaar „til Gaden af 7 Fag Heltag Huus, 2 Etager højt med dobbelt Port til Indkørsel og 22 Fags Heltag-Sidehuus, ligeledes 2 Etager højt til Gaarden, hvorudi findes et Farver-Verksted med en Jern-Presse og Tilbehør, en Farver-Kobberkedel 2¹/₂ Td. stor, en Bly-Type(?), 4¹/₂ Td. stor, en Kobber-Kedel (¹/₂ Td. stor, med Dæksel og Tilbehør) saa og en Tinkedel (¹/₂ Td. stor), saa og et Tværhuus af 5 Fag Heeltag-Huus, indrettet til Heste- og Kostald, saavel som og et — tag-Huus for Enden af Gaarden, af 7 Fag, til Lo og Lade, og en Port til Udkørsel fra Gaarden til Strandgaden; i Værelserne 3 Jern Bilægger Kakkelovne.-----

Allerede samme Aar fik Hiort et nyt Laan, paa 300 Rdl. hos Hof-forgylder Milan i København mod 2. Prioritet næst efter de 1000 Rdl.⁵⁾. Hiort har aabenbart ikke kunnet blive ved Gaarden; thi ved Købekontrakt 18—1—1746⁶⁾, solgte han den til Andreas Stephensen, som samme Dag udstedte en Panteobligation 1. Prioritet i Gaarden til Milan for 1577 Rdl. og til Hiort en 2. Prioritet paa 300 Rdl., hvorefter Milan ved Auktionsskøde 18—4—1747 fik Gaarden til Eje⁷⁾.

Gaarden beskrives i 1747 saaledes: „— bestaaende til Gaden af 7 Fag Heltag, 2 Etager højt, med Port til Indkørsel, som er brolagt, derud en Dør til en liden Forstue med Flisegulv, hvornest er en Stue med Flisegulv, en Jernbilæggerkakkelovn paa tvende smaa Messingpiller, derved er et lidet med Brædder afdelt Kammer med Flisegulv, derunder er Kælder, 5 Fag, hvortil er Nedgang fra Gaden; den anden

¹⁾ Panteobligation 26—1—1734, læst 1—2—1734 (Pantebog 2. Fol. 271 b).

²⁾ Skøde 26—7—1737, læst 29—7—1737 (Pantebog 2, 498), Købekontrakt 3—4—1737.

³⁾ Panteobl. 26—7—1737, læst 29—7—1737 (Pantebog 2, 499 b).

⁴⁾ Oblig. 20—6—1740, læst s. D., udslettet 16—5—1746 (Protok. 3, Fol. 19 b).

⁵⁾ Panteobligation 12—12—1740, læst 19—12—1740 (Pantebog 3, 61 b), udslettet 16—5—1746.

⁶⁾ Skøde 14—5—1746, læst 16—5—1746 (Pantebog 3, 306 b)

⁷⁾ Læst 31—7—1747, Pantebog 3, 351 b); Gaarden sat til 3. Auktion 18—4—1747.

Etage er indrettet til en Sal med Brædegulv og en do. med Asdra Gulv. Dernæst er en Bygning af 21 Fag, Heltag, 2 Etager, som er indrettet til en Stue med Brædegulv, hvori er en Jernbilæggerkakkellovn paa tvende smaa Messingpiller, og dernæst en liden Stue med Brædegulv, derved er et fuldkommen Køkken med Skorsten, en Retterbænk med tvende Skabe og Stengulv, samt tvende smaa Kamre, med Brædder afdelt, dernæst er en Stue med Stengulv, en liden Jernbilæggerkakkellovn paa Træpiller, dernæst er et Bryghus med Skorsten, en liden indmuret Brændevinspande, $\frac{1}{2}$ Td. stor med Hat, Dæksel og tvende Svalepiber; i samme Bryghus er en fri Brønd med Opstander og Træpumpestang, derunder et 6 Fag Kælder, og derover er Loftsrum. Fra dette Køkken er Opgangstrappe til den anden Etage, som er indrettet til 2 Sale med Brædegulv og een do. med Asdra Gulv. Dernæst er et Sidehus, 5 Fag, Heltag, et Loft højt, som er indrettet til Stalde, hvorover er Loftsrum. Dernæst en Bygning af 6 Fag, Halvtag, indrettet til Lo og Lade, og en Port, hvor der er fri Ind- og Udkørsel til Strandgaden. I Gaarden staar 2de Halvtags Vognskur, en Svinesti og et Locum. —

De tilhørende Jorder, $12\frac{1}{2}$ Tdr. Jords Udsæd, er beliggende udi 3de Stykker, nemlig: 1) et Stykke, $9\frac{1}{2}$ Tdr Udsæd, begynder fra Skottebakkes Mølle og grænser sig ned til Rasmus Peder Møllers Jord paa den syndre Side, mod Øst til den Jord, som tilhører Hans Pedersen Sodenæs samt til Søren Pedersens og Mad. Frodes Jorder mod Nord, mod Sydvest op til Diget, som gaar i Gyden, hvor Fædriften er. 2) et Stykke paa 3 Tdr. Udsæd, grænser mod Syd til Hans Fredboes Jord, mod Vest til Søren Pedersens Jord, mod Nord til Vandløbet, som løber ad Rosenkilden, og mod Øst til Svend Christophersens Jord. 3) Stykke nævnes ikke. Der var sikkert kun to.

Vurderingssummen: 903 Rdl., Købesummen: 904 Rdl.

Milans Bud var „eneste, sidste og højeste.“

1761¹⁾ gives følgende Skildring af Milans Gaard Stengade 22:

Borgemester Gabriel Ferdinand Milans iboende og tilhørende Gaard er ud til Gaden 8 Fag, Heltag, 2 Loft højt, med 1 Kvist af 1 Fag og Kælder under. I Gaarden et Sidehus, 22 Fag, Heltag, 2 Loft højt med Kælder under; nok et Sidehus, 5 Fag, Heltag, 1 Loft højt. 1 Baghus, 6 Fag, Halvtag, 1 Loft højt, alt af Mur og Bindingsværk. I Gaarden staar 4 Fag malet Stakitværk. Dette Sted er i god Stand og for Tiden kan taxeres for 1300 Rdl.

1) Brandtaxation 1761. 4 Fj. Nr. 74

1771 beskrives Forhuset ligesaa og vurderes til 550 Rdl. Det er af Mur og Bindingsværk. Sidehuset i god Stand, vurderes til 550 Rdl. Sidehuset (det andet) 5 Fag er i maadelig Stand, vurderes til 100 Rdl. Baghuset paa 6 Fag med Halvtag er for Tiden i god Stand — 100 Rdl. I alt vurderes Ejendommen til 1300 Rdl.¹⁾

Milan købte 1752²⁾ en Grund³⁾ ved Stranden (nuværende Strandgade Nr. 26.

Skøde:

Til Borgmester Milan fra Borgemester og Raad _____ en Grund ved Stranden paa dens nordre Side mod Jens Treeds Enke (345) og paa dens søndre Side op til Hans Jørgen Færgemands Grund (359). Vester til Strandgaden er den med det som gaar fra Hjørnet til Renden for Shiøttenstrædet 24 Alen bred og strækker sig i Bredde lige til Stranden⁴⁾.

Jordskyld til Byen: 3 Mk.

I Haven findes 3 Skure (el. Lysthuse), paa henholdsvis 4, 1 og 1 Fag, udvendig beklædt med Bræder, som vurderes til 180 Rdl.⁵⁾

Endvidere købte Milan 1752⁶⁾ et Hus i Strandgade 29, af Færgemand Lars Børgesen (af Skotterup).

Skøde:

Fra Lars Børgesen, Færgemand, til velædle og velvise Hr. Borgmester Miland paa et Hus i Strandgade, liggende mellem Jeppe Empsens Hus i Syd (Nr. 360 m. fl.) og Rasmus Andersens Hus. Husets Grund er i Bredden ud til Strandgade 13 Al. 7 T., i Dybden indad 48 Al. 3 Kvarter og i Bredden bagtil 12 Al. 3 Kvarter. I Gaarden findes en Brønd. Indtil Jeppe Empsens 3 Fag Plankeværk at vedligeholde. I Huset findes en Jernbilæggerkakkellovn med 8 Messingknapper paa Træfodder.

1761⁷⁾ gives følgende Skildring af Huset:

„Borgemester Milans tilhørende Gaard, hvoraf hand selv betiener sig, er ud til Gaden 6 Fag, Heeltag, 2 Loft høyt, med Kielder under, Muur og Bindingsværk. Dette Stæd, som med 4re Fag Plankeværk er

¹⁾ Ved Taxationen 1782 gives Bemærkningen om Ejendommen: uforandret.

²⁾ Skøde 8—4—1752, læst 17—12—1759 (Pantebog 4, 107 b).

³⁾ Brandtaxationsnr. 346.

⁴⁾ Brandtaxation 1761. 4 Fj. Nr. 11.

⁵⁾ I 1771 takseres Lysthuset paa 4 Fag og de to smaa Bygninger af Tømmer og Bræder til 180 Rdl.

⁶⁾ Skøde 31—7—1752, læst 14—8—1752. Panteb. 3, 519 b. Brandtaxations-Nr. 361.

⁷⁾ Brandtaxationen 1761, 4. Fj. Nr. 29, Strandgade.

indhegnet, er fornyelig af nye opbygget og nu for Tiden kand taxeres for 450 Rdl."

Milan har altsaa nedrevet det gamle Sted og opført et nyt.

1771¹⁾) skildres Ejendommen, Strandgaden 29, saaledes:

Ejer Borgemester Milan.

1) En Bygning ud til Gaden paa 6 Fag, 2 Etagier høj, med Heeltag over og Kielder under, af Muur og Bindingsværk, for nærværende Tid i goed Stand og kand taxeres for 380 Rdl.

2) I Gaarden er 8 Fag Halvtag Skuur af Tømmer og Brædder, og Indhegningen bestaar af 1 Fag Plankeværk og 8 Fag Stakit, der alt er i maadelig Stand og værd 60 Rdl. Ialt 450 Rdl.

Da Milan var 66 Aar gammel, og fem Aar efter, at han havde taget sin Afsked fra Viceborgmesterembedet, stiftede han og hans Hustru et Legat²⁾), som bevarede deres Navne gennem Tiderne.

Paa Helsingør Raadhus er opsat en Tavle derom:

„1767, 20. Marts skænke Borgemester G. F. Milan og Hustru Frederikke Wesling 1300 Rdl. og Sidstnævnte d. 28. Okt. 1778 100 Rdl. til Helsingør Hospital³⁾)."

Hermed gengives det konfirmerede Gavebrev:⁴⁾

„Vi Christian den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken og Oldenborg; Giøre Alle vitterligt: at eftersom Os elske-
lig Frue Frederikke Wesling afgangne Borgermester Gabriel Ferdin-
and Milans Efterleverske af vor Kjøbstad Helsingør for Os allerun-

¹⁾ Brandtaxation 1771, 4. Fj. Nr. 29, Strandgaden. Taxationsnr. 361.

²⁾ If. Hjort-Lorensen: Repertorium for Legater II S. 117: Milans Legat, stiftet 1767 af Maler og Hofforgylder, Vice-Borgmester Gabriel F. Milan, † 1—5—1777, og Hustru, f. de Wesling, med 1300 Rdl. (Gavebrev: 20—3—1767, konf. 9—12—78, if.: Schacks Fundatser II S. 335 og Sjæll. Reg. Nr. 717, 1778, Fol. 322—23). Milans Dødsdato her forkert: 1—5—77; han døde i Nov. 1777

³⁾ Helsingørs almindelige Hospital (Kloster) indrettedes 1541 i det af Erik af Pommern 1430 stiftede (men 1541 ophævede) Karmeliterkloster, hvis Bygninger endnu for største Delen er bevarede i oprindelig Skikkelse (restaurerede 1900—07). Klostret er et af de faa fuldstændig bevarede middelalderlige Klostre i Danmark og er af stor arkitektonisk og antikvarisk Interesse. En Del af Hospitalets Indtægter anvendtes til fattiges og gamles Underhold; de boede paa Klostret og fik der fuld Forplejning, men fra 1720 fik de i Stedet for Kosten Kostpenge.

⁴⁾ Citeret efter Schacks Fundatssamling 2. 1834 S. 335 fg., hvor det angives, at de 1400 Rdl., „nu er nedsjunken til 1043 Rbdrl. 65 Mk. — Foruden den anførte Kapital lode Donatorerne tillige opbygge et Huus i Hospitalets Gaard for de Personer af Borgerstanden eller lige med dem qualificerede (se ogsaa Hoffmanns Fundatssaml. 2. S. 305. Sjæll. Reg. Nr. 717. 1778. Fol. 322—23: Hjorth Lorentzen: Repertorium for Legater)

derdanigst haver anmeldt om vor allernaadigste Confirmation paa efterskrevne af fornævnte hendes nu afgangne Mand og hende oprettede Gavebrev paa 1300 Rbdlr. til Hospitalet i bemelte Helsingøer, som hun siden udi Skrivelse af 28de October sidstleden til Directeurerne for Hospitalet haver forøget med 100 Rbdlr. lydende Ord efter andet som følger:

„Da jeg Borgermester Gabriel Ferdinand Milan i lang Tid har atraaet at udtænke og i Gjerningen at udvise noget, som kunde blive Helsingøer til almindeligt Gavn og Bedste, saa haver jeg tilligemed min Hustru Frederikke Wesling i en gudelig og vel intentioneret Hensigt udi Herrens Navn resolveret at skjænke og legere til Hospitalet i Helsingøer en Capital af 1300 Rbdlr., skriver Eet Tusinde og Tre Hundrede Rigsdaler, paa det at samme Hospital kunde forøges med 2de Lemmer meer, end der nu for Tiden er, og af bemeldte Capitals Renter nyde den samme Forflegning og Pleie med Opvartning og Ugepenge, som de andre nuværende Lemmer nyde. Men om Reciterne bleve nedsatte til mindre PCt. end nu for Tiden gives, da nyde disse tvende Lemmer ikkun Renten af bemeldte Capital, ligesom og om Renterne skulde forhøjes til større PCt., nyde de da ligeledes Renten af ermeldte Capital. Og til saadan vores god Villies Opfyldelse vente vi at blive anvist et bequent Sted til, at vi paa vor egen Bekostning kunne lade bygge et Værelse til disse tvende Lemmer, hvilket Værelse Hospitalet siden vedligeholder, hvorimod ermeldte Capital strax skal vorde erlagt. Dog er herhos vores Mening, at ingen uden vi saalænge nogen af os lever, skal have Rettighed til at antage eller indlægge nogen paa disse tvende Pladser, hvorhos dog iagttages, at de Lemmer, vi indlægge, skal i det mindste være 50 Aar gamle, eller ogsaa skrøbelige og svage, at de ikke selv kan fortjene deres Ophold, ogsaa skal de være, eller have været skikkelige Borgerfolk, eller og lige med dem, der alle bør forevise Attest fra deres Sjelesørger og det Steds Øvrighed, hvor de sig have opholdt, om deres christelige Liv og Vandel, saasom ingen uværdig dertil maa antages, dog bør og skal saaledes, som før er meldt, hveranden Gang i det ringeste, naar nogen til disse Pladser forundes Valg, være en af Helsingøers Indvaanere, som der skal antages og indlægges, med mindre det skulde hænde sig, at nogen af vores Familie dertil skulde være trængende, da det følger af sig selv, at en saadan bør have Præference, uden at der skal hensees paa Alder, naar der ikkun fremlægges Attest om deres christelige Opførsel. Naar nu saa skeer, at Gud ved en salig Død kalder os begge til sig, da skal vores efterlevende Børn, nemlig Elisabeth og Kirstine Maria og Chri-

stian Ulrik Milan have den samme Rettighed, som vi have havt, til at indlegge Lemmer paa disse Pladser, naar Vakance skeer, paa den Maade, som forhen er meldt. Og paa det ingen Uorden herover i Fremtiden skal indløbe, saa skal vores eneste Søn Christian Ulrik Milan have Rettighed den første Gang at kalde den, som indlægges paa en af disse Pladser, og derefter vores ældste Datter og siden den Anden, om de ere i Danmark, og naar da enhver af dennem saaledes en Gang har kaldet, saa begyndes dermed fra ermeldte vores Søn, om han lever, og derefter den ældste Datter og siden den Anden. Men naar disse vore Børn er døde, da skal Hospitalets Directeurer alene have Rettighed, efter de residerende Directeurs sædvanlige Proposition, at belegge disse 2de Pladser, dog at det bliver ved saadanne Personer, som allerede forklaret er. Naar en af disse Pladser, eller de begge paa en Gang skulde blive vacante, tilmeldes det os af Hospitalets residerende Directeurer, og om vi skulde være døde meldes det for vore Børn. Dersom denne vores Forening allernaadigst approberes, da skulde vi paa vores Side uopholdelig efterkomme og opfylde vores Forenings Indhold.

Helsingøer, den 20de Marts 1767.

G. F. Milan.

F. Milan (født) de Wesling.

Da ville vi efter saadan giort Ansøgning samt den fra Os elskelige Hr. Henrik Adam Brockenhuus, Ridder, Vores Geheimeraad og Kammerherre, samt Stiftsbefalingsmand over Sjellands Stift og Færøerne som og Amtmand over Roskilde Amt og bemeldte Færøer, og Hr. Ludvig Harboe, Biskop over Sjellands Stift, Vores Confessionarius og General-Kirkeinspecteur, herover indhentede Erklæring, foreskrevne Gavebrev udi alle dets Ord, Clausuler og Puncter, saasom samme heroven indført findes, allernaadigst have confirmeret og stadfæstet, saa og herved confirmere og stadfæste, dog saaledes, at de 2de indlæggende Lemmer nyde, efter Gavebrevets Formelding, til Underholdning og Ugepenge Renten af de 1300 Rdlr, og det i alle Tilfælde og enten det saa maatte stige eller falde, samt iøvrigt Lys. Ildebrand, Tilsyn og Opvartning ligesom de andre Lemmer i Hospitalet, da for disse sidste Poster Tillægget af de 100 Rdl. kan anses at være et Æquivalent, og naar Fru.Milan og øvrige i gavebrevet Benævnte udvælge og indlægge Lemmer paa disse saaledes blivende 2de nye Pladser, bør det ske paa Overdirecteurernes Approbation. Forbydende Alle og Enhver herimod, efter som foreskrevet staaer, at hindre eller i nogen Maade Forfang at gjøre, under Vor Hyldest og Naade.

Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residents-
stad Kjøbenhavn den 9de December 1778.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

Christian Rex.

(L. S.)

O. Thott. Luxdorff. P. Aagaard.

Confirmation paa et af afgangne Borgermester Gabriel Ferdinand
Milan og Hustru af Helsingør oprettet Gavebrev paa 1300 Rdlr. til Ho-
spitalet sammesteds.

Copiens Rigtighed testes.

L. Harboe.

In fidem copiæ.

Steenfeldt."

I November 1777 døde Milan i Helsingør, 76 Aar gl. Han havde
for Aar tilbage købt Familiegravsted i Olai Kirken¹⁾. Men inden Be-
gravelsen skulde man ansøge Kongen om Tilladelse til at nedsætte
hans Lig der. Noget forsinket indløb følgende kongelige Tilladelse²⁾:

C. 7 mus (Kristian VII)

Giøre alle vitterligt, at Vi, efter herom allerunderdanigst giorte An-
søgning og Begjæring, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og
hermed bevilge og tillade, at forrige Borgermester i Vor Kiøbstæd Hel-
singør afgangne Gabriel Ferdinand Milans Liig maae, uagtet den Kon-
gelig Forordning, som anno 1682 om Begravelser allernaadigst er ud-
gangen, sligt forbyder, om Eftermiddagen begraves, under Ringning
med Klokkerne, samt Liig Kisten med forsølvet Plade ziires, og nogle
fleere Par at følge Liiget, end ellers tilladt er; hvilket de vedkommende
strax til Efterretning skal kundgiøres. — Givet etc.

Christiansborg Slot, den 28de Novembris 1777.

ad mandatum.

Tirsdag den 11. November 1777 foregik da den gamle Hofforgylder
og Viceborgmesters Begravelse i Olai Kirken i Helsingør. Den vellærde
og veltalende Hr. Bastholm³⁾, Olai Kirkens Præst, talte skønne Ord i Ti-

¹⁾ I dette stod allerede Kister med Ligene af Datteren Anna Fridericka
Ziehlefeldt, Svigersønnen Niels Davidsen og Datteren Anne Cathrine Bech.

²⁾ Sjæll. Reg. Nr. 671, 1777 (1776—77, Fol. 843), Rigsarkivet.

³⁾ Rimeligvis har han forrettet Begravelsen. Dr. teol. C. H. Bastholm, den
kendte rationalistiske Præst og Forfatter, blev kaldet til Olai K. 20—8—1777.

dens Stil om hans Dyd, hans Nidkærlighed i Tjenesten og om hans opofrende Sindelag overfor de gamle og svagelige.

Olai Kirkebog fortæller følgende om Begravelsen: Tirsdag den 11. November 1777. Hr. Gabriel Ferdinand Milan, Vice-Borgermester i Helsingør, 76 Aar gl., nedsat i sit Ejendoms Begravelse indenfor den liden Kirkedør og tæt udenfor Kordøren i den smalle Mandfolkegang om Eftermiddagen imellem 4 og 5 slet under alle Klokkernes ringen, alt med Kongl. Bevilling. Kirkeværgen Møller (fik), betalt for gravens aabning 8 Rdl. 2 Mk. og for alle Klokkernes ringen 3 Rdl.

Efter sin Mands Død havde Fru Milan mange Formaliteter at bringe i Orden. Men vi ser, hun blev bistaaet af sin Svoger i København, Malermester Friderich Carl Milan.

I „Adresseavisen" Nr. 111 for 1778¹⁾ indrykkede Fru Milan følgende

Proclama:

Skjønt jeg er temmelig forvisset om, at min sal. Mand afg. Borgmester Gabriel Ferdinand Milan i Helsingør ikke har efterladt sig nogen Gield, saa lader jeg dog for desto større Sikkerhed i Fremtiden dette Dødsfald trede Gange i Aviserne bekendtgjøre med Tilhold, at den eller de, som maatte formeene sig nogen Slags Krav eller Fordring at have, ville anmelde sig hos mig her i Helsingør eller hos min sal. Mands Broder Friderich Carl Milan i Kiøbenhavn som min Laugværg, i det seneste inden 6 Uger a Dato,⁴⁾ da enhver skal blive betalt det dem med Rette tilkommer; efter den Tid antager jeg ingen Fordring. Kiøbenhavn, den 10. Julii 1778.

Friderike sal. Milans, fød Wesling.

Friderich Carl Milan

som Laugværg²⁾.

Fru Milan overlevede sin Mand i 17 Aar. I de sidste 10 Aar var hun vækrbruden. Hun døde 23. Maj 1794³⁾ i en Alder af 77 Aar og

¹⁾ Se Uldall: Register til „Adresseavisen" Nr. 111, 1778, Kgl. Bibliotek, Kbhvn.

²⁾ If. „Danske Lov" er en Enke fuldmyndig uden Hensyn til Alder; hvis hun ønsker det, kan hun tage sig en Lavværg som Raadgiver. Hvis Forholdene taler derfor, kan der beskikkes hende en fast Lavværg, under hvis Tilsyn hun staar i økonomisk Henseende.

³⁾ If. Skifteretsprotokollen. — Ved Forseglingen var til Stede: Carl Christian Lembach, Cathrine Marie Dyring og dennes Døtre: Jomfruene Friderica Milan og Lovise Ulrica Milan. Endvidere levede endnu Caroline Frederica Milan. (Helsingør..Skifteretsprotokol).

⁴⁾ a Dato = fra Dato.

begravedes i Olai Kirken 5. Juni¹⁾, hvad Kirkebogen fortæller: 5—6—1794 begravedes afg. Frue Fridericha Wesling, Enke efter forrige Borgmester Milan, født 8—8—1717, † 24—5—1794, nedsat i sit Ejenomsbegravelse inden for den lille Kirkedør. Kirkeværgen modtog for Gravens Aabning 8 Rdl. 2 Mk.; for Alle Klokkers Ringen 3 Rdl.

I „Kjøbenhavns Adresse Contours Efterretninger" faar Fru Milan følgende smukke Eftermæle²⁾:

„Velsignet være Ihukommelsen
af
Frue Frederica Wesling,
Enke efter forrige Borgemester Milan
i Helsingøer,
født i Kiøbenhavn 8. Augusti 1717,
død i Helsingøer den 23. Maj 1794,
Enke i 17 Aar,
værkbruden i 10 Aar,
saare elsket, æret, ja, beundret
for
sin Forstands Nærværelse,
sit Hiertes Taalmodighed,
sin Husholder Kunst
og
sin gavnlige Godgiørenhed;
men især for
sin Religions-Styrke
og
ukunstlede og faste Dyd.
*Hun syntes skabt til at lide,
men hun var valgt til at sejre.*

Ja, lide maatte hun; dels var hun jo legemligt svag, dels maatte hun opleve, at hendes eneste Barn, den lille Anne Marie Milan døde i 7—8 Aars Alderen (1757)³⁾. Af Stifbørnene døde Anne Fr. Milan i 42 Aars Alderen Juledag 1773 som Enke efter Lægen Ziehlefeld. Kirstine

¹⁾ Efter kgl. Bevilling (Sjæll. Reg. 30—5—1794).

²⁾ Nr. 147, 1794.

³⁾ Olai Kb. 9—8—1757: Begravet Borgemester Milans Datter 7 Aar gammel. Liget nedsat i Kirken i Raadmand Moinickens Grav. Derfor (er) betalt Kirkeværgen efter Moderation 7 Rdl. og intet videre." — Paa dette Tidspunkt havde Milan endnu ikke faaet indrettet eget Begravelsessted i Olai Kirken.

Marie Milan døde, 44 Aar gl., af Gigt, 1785, som Enke efter Købmand Niels Davidsen, Helsingør; Ulrich Christian Milan, der var svag, døde som Købmand i Helsingør 1783, 40 Aar gl., faa Dage efter sin lille Piges Død, og Anne Cathrine Milan, hvis Forhold til den unge Hans Bech Forældrene var imod, døde kun 20 Aar gl., 1767, faa Maaneder efter at være blevet gift og efter at have bragt et dødfødt Dregebarn til Verden.

BØRNENE:

Ane Marie Milan (f. Mørcks) Børn i første Ægteskab (med Johan Appel):

1. Henrich Johansen Appel, begravet 11—5—1730, 4³/₄ Aar gl.
2. Elsebeth Johansdatter Appel.
Se Skiftet efter dem 15—5—1732.

G. F. Milan og Ane Marie Mørcks Børn:

1. Anna Fr. Milan, døbt 19—11—1729, begr. 15—5—1730, Helligaands K., Kbhvn.
2. Anna Fr. Milan, døbt 20—3—1731 Helligaands K., † 25—12—1773, begr. 4—1—1774, Olai K., Helsingør. Gift med Kirurgen Ziehlefeldt.
3. Chr. Ulricha Milan, døbt 1—5—1732, begr. 16—8—1734, Helligaands K.
4. Elsebeth Milan, døbt 28—5—1733, begr. 5—8—1733, Helligaands K.
5. Regine Milan, døbt 24—5—1734, begr. 16—11—1734, Helligaands K.
6. Chr. Ulriche Milan, døbt 2—6—1735, begr. 29—11—1736, Helligaands K.
7. Caroline Milan, døbt 24—8—1736, begr. 31—8—1736, Helligaands K.
8. Chr. Ulriche Milan, døbt 22—8—1737, begr. 29—11—1737, Helligaands K.
9. Chr. Ulriche Milan, døbt 9—10—1738, begr. 6—2—1741, Helligaands K.
10. Elsebeth Milan, døbt 25—11—1739, Helligaands K. † 30—9—1809, Brarup S., Falster. Gift 1) med Pastor Floor, 2) med Færgemand Lemming.
11. Kirstine Marie Milan, døbt 18—1—1741, Helligaands K. † 1—8—1785, begr. 5—8—1785, Nikolaj K., Kbhvn. G. m. Kbmd. Davidsen.
12. Carl Fr. Milan, døbt 28—4—1742, begr. 17—2—1748, Helligaands K.

13. Ulrich Chr. Milan, døbt 4—10—1743, Helligaands K., begr. 16. 4—1783, Olai K., Helsingør. Gift med Cathr. Marie Dyring.
14. Chr. Ulriche Milan, døbt 3—11—1744, begr. 20—9—1746, Helligaands K.
15. Anne Cathr. Milan, døbt 22—2—1747, Helligaands K., begr. 16—11—1767, Olai K., Helsingør. Gift med H. Beoh.

G. F. Milan og Frederikke Weslings Barn:

Anne Marie Milan, døbt 19—8—1749, Frue K., Kbhvn., begr. 9—8—1757, Olai K., Helsingør.

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'G. F. Milan'.

Viceborgmester G. F. Milans Navnetræk, c. 1761.
Af „Helsingør alm. Hospital“. Forstanderens Arkiv. Indkomne Breve 1761—75. Landsarkivet, Kbhvn.
Fotogr. Kgl. Bibi. Fotogr.-Atelier.

Viceborgmester G. F. Milans Gaard, Stengade 22 (Gaardinteriør), Helsingør. (Efter Foto 1925).

Viceborgmester G. F. Milans Hus, Strandgade 29, Helsingør. (Efter Foto, 1925.

Juliana Regina Milan

(g. m. Zahlmester Nissen),

var Datter af Maler Carl Fr. Milan (i Odense) og dennes Hustru, Anna Marie Kesler. Hun fødtes c. 1709 og var ved Moderens Død, 1730, 21 Aar gl.¹⁾. 28—4—1742 er hun Fadder ved Broderen G. F. Milans Søn, Carl Friderichs Daab i Helligaandskirken, København. Hun blev gift med Poul Nissen; hvornaar ved vi ikke. Men de var formodentlig gift 1744, idet Poul Nissen 14—1 s. A. var Forlover ved sin Svigerinde, Anna Christiana Dorothea Milans²⁾ Bryllup i Enkefru Mørchs³⁾ Hjem i Brolæggerstr., Kbhvn. Poul Nissen var dengang Sergeant ved Holmen. Samme Aar optræder han som Fadder til den omtalte Svigerindes første Barn, nemlig den lille Johanne Marie Bræstrup, døbt 31—3—1744 i Helligaandskirken, København. Poul Nissen nævnes i Kirkebogen som Underofficer ved Holmen. 1746 er han Skibsskriver. Siden nævnes han som Sergeant i Marinen. Han udnævntes 17—12—1750 til Zahlmester, Vejermester, Inventarieskriver og Bygningsinspektør ved Frederiksværn i Norge; hans Bestalling som saadan er dateret 25—3—1751. Samtidig afskedigedes han fra Sergeanttjenesten og fik i Stedet tillagt 70 Rdl.⁴⁾ den 14—3—1754. Familien flyttede altsaa til Norge, og man hører ikke mere til den. Jeg har forespurgt det norske Rigsarkiv, om det kunde give Oplysninger af Interesse (f. Eks. Dødsdata eta), om Juliana Regina og Poul Nissen; men Arkivet svarede, at deres Navne ikke findes i dets Arkivalier.

Juliana Regina og Poul Nissen fik 2 Børn; om deres Daab fortæller Holmens Kirkebog følgende:

Carl Friderich, Søn af Poul Nissen, Compagniets Skibsskriver, og Juliane Regina Miland, døbt i Holmens Kirke 6. Juli 1746. Faddere: Gabriel Ferdinand Miland, Hofforgylder; Friderich Miland⁵⁾ og Jens Bræstrup, Malere; Mad. Anna Marie Miland⁶⁾ og Inger Maria Miland⁷⁾.

¹⁾ Se Side 63.

²⁾ Helligaands Kb. Anna Christiana Dorothea Milan, g. m. Jens Chr. Bræstrup.

³⁾ G. F. Milans Svigermoder.

⁴⁾ If. Admiralitetsarkivet, Rigsarkivet, Kbhvn. (167, 61, 39).

⁵⁾ Broder til Gabr. F. Milan.

⁶⁾ Gift med Gabr. F. Milan.

⁷⁾ Født With.

Elisabeth Kirstine, døbt i Holmens Kirke 13—2—1748, Datter af Povel Nissen ,Sergeant i Dronningens Tvergade, og Juliana Regina Miland. Faddere: Gabriel Ferdinand Miland, Hofforgylde; Friderich Carl Miland, Maler; Jens Brestrup idem; Mad. Elisabeth Mørch (Skrædderenke) i Brolæggerstræde; Friderica Miland¹).

1) Barnets Kusine, siden gift med Ziehlefeldt.

Hofmaler og Hofforgylder

Friderich Carl.. Milan.

Han var Nr. 4 i Rækken af Malermester Carl Friderich Milan og Anna Marie Keslers Børn. Han fødtes paa Fyen (maaske i Odense) 20. Nov. 1711 og var saaledes ca. 10 Aar yngre end Broderen Gabr. Ferd. Milan, den senere Borgmester. Ved sin Moders Død var han 19 Aar gammel¹). Ligesom Faderen blev han Maler, men synes ogsaa en Tid at have været Landmand, idet han boede paa og havde Opsyn med Gaarden Marsvinslund, som Broderen Gabr. F. Milan ejede 1740—45. 1744 træffer vi Friderich Carl i København, hvor han 31. Marts optræder som Fadder i Anledning af Søsterdatteren Johanne Marie Bræstrups Daab i Helligaandskirken. Paa dette Tidspunkt er han Sergeant ved Søetaten, saa han maa altsaa en Tid have været ved Marinen²). Næste Aar, 1745, er han atter Fadder, nemlig i Anledning af Søstersønnen Carl Christian Bræstrups Daab 6. Juli i Helligaandskirken; han var dengang Malersvend og logerede i Kompagnistræde i København³). 3. Febr. 1744 havde han løst Borgerskab som Maler i København⁴). Han blev siden Hofforgylder⁵) og Hofmaler⁶).

To Aar efter giftede han sig i en Alder af 35 Aar, den 16. Maj 1746, med Pigen Inger Marie With⁷), født 22. Maj. 1716⁸) i Christianssand, Norge. Hun var Datter af Organisten ved Domkirken i Christianssand, Henrik Christian With⁹). Hendes Søskende var: Margrethe With, gift med Kapt. Rosenwold, Marie With og Pernille With, begge ugifte¹⁰). (Se denne Bogs Tillæg).

Om Milans og Inger Marie Withs Vielse fortælles følgende i Helligaands Kirkebog:

„Frederik Carl Milan, Ungkarl og Maler, og Inger Marie Widt, Pige, efter kongelig Bevilling copulerede paa Christianshavn i Oberst Lützous

1) Se Side 63.

2) If. Helligaands Kirkebog 31—3—1744.

3) If. Helligaands Kirkebog 6—7—1745.

4) If. Kbhvns. Raadstuearkiv: Borgerskabsprotokol (han kaldes Milahn, „født paa Fyn“).

5) If. Lengnick.

6) If. Personalh. Tidsskr. 2. Rk. 3. B. S. 197 (Thomles' Artikel).

7) Eller Widt, if. Lengnicks Uddrag af Holmens Kirkebog.

8) If. Inger Marie Milans Legat (Hjorth-Lorensens Repert. I S. 118). Hun angives andetsteds født 1712.

9) 22—12—1702 udnævntes han til Organist i Christianssand † 3—12—1747 sm. St. (if. Personalh. Tidsskr. 2. Rk. 3. Bd. S. 197. Thomles Artikel).

10) ib. — Pernille maa dog have været gift (med Furring), se senere.

Logement. Begge opholdet sig og communiceret i Helligejst Sogn, og Bruden, som nyligen er kommet fra Lolland, viste derfra sin Sognepræst Skudsmaal og Tilladelse at lade sig copulere, af hvem hun selv vilde. Forlovare: Oberst Lützou og Oberstløjtnant Eigtved. 16—5—1746."

Deres Ægteskab varede til Friderich Carls Død 8—9—1787¹⁾, alt-saa 41 Aar. De fik ingen Børn. Hofmaler Fr. C. Milan (thi det var han avanceret til) blev en velstaaende Mand. Han var bl. a. i Besiddelse af en stor Kunstsamling, som hans Enke solgte ved Auktion i deres Hjem 13. Dec. 1787, faa Maaneder efter Mandens Død. I den Anledning indrykkede hun følgende Annonce herom i Adresseavisen²⁾:

„Torsdagen den 13. December om Formiddagen Kl. 9 bliver endeel Malerier og en Samling af Kobberstykker, Konstværker og Gibsstykker samt nogle Bøger, afg. Malermester Milan og efterlevende Enkes Boe tilhørende, ved Auction bortsolgt i Madame Milans Huus paa Hjørnet af Gotters- og Adelgaden No. 19, hvor saavel som hos Procurator Wosemoese boende i Gottersgaden No. 21 Catalogi neste Mandag ere at bekomme."

I samme Anledning blev trykt et Katalog, hvoraf eet Eksemplar endnu er i Behold, paa det kgl. Bibliotek i København. Det er i Oktavformat og paa 48 Sider. Paa Titelbladet staar følgende: „Fortegnelse over endeel gode Malerier i Oliefarve og Mineatur, samt en stor Samling af Italienske, Franske, Engelske, Hollandske og Tydske Kobberstykker, tilligemed endeel indbundne Konstværker og Gibsstykker, saa og nogle gode og vel conditionerede Bøger, afgangne Malermester Milans og efterlevende Enkes fælleds Boe tilhørende, som Torsdagen den 13. December førstkommende om Formiddagen Klokken 9 Slet, ved Auction bliver bortsolgt i Madame Milans Huus paa Hjørnet af Gottersgade og Adelgade No. 19, imod Betaling naar paafordres til Procurator Wosemoese, boende i Gottersgade No. 21, hvor saavel som paa Auctionsstedet disse Fortegnelser ere at bekomme. Thi vilde de Lysthavende behage sig til bemeldte Tid og Sted at indfinde. Kjøbenhavn 1787. Trykt hos Chr. Frid. Holm, boende i Store Fiolstræde No. 218."³⁾

I Kataloget findes 179 Numre paa Malerier, 87 paa Haandtegninger, 360 paa Kobberstykker, 35 paa Gibsstykker og ca. 500 paa Bø-

¹⁾ Christonje.

²⁾ „Kjøbenhavns Adresse Contours Efterretninger" Nr. 252, 1787, Kgl. Bibi.

³⁾ Se Bruun: Bibliotheca Danica, Fortegn, ov. d. dsk. Litt, 1482—1830, I. S. 1110. Kbhvn. 1877. Fortegn, over endeel Malerier etc, afg. Malermester Milans og efterladte Enkes fælleds Boe tilhørende, Kbhvn. 1787 P. — Kgl. Bibi.

ger. Blandt de sidste skal nævnes: en Del tyske Værker, flere religiøse Bøger, Møllers „Kærligheds Kys“, Biografier af Corfits Ulfeldt, Griffenfeld, Tordenskjold m. fl., Fleischers Pavehistorie, Pontoppidans danske Atlas, Holbergs Værker, Brockmanns Postil, Bastholms nye Testamente, Brorsons Jubelprædikener etc. I Fortegnelsen over Kunstværkerne træffer vi Navne som: Zucarelli, Lancret, Boucher, Vernet, Teniers, Vanloo, Rudera, Fischer, le Bas, Wouvermens, Canaletto, Wagner, le Brun, Rubens, Rugendas, Rembrandt — Milan etc., som man ser, flere berømte Kunstnernavne. Da tilmed Kunstværkets Titel anføres, vil det for de kendte Billeders Vedkommende rimeligvis være muligt at faa at vide, hvilken Kunstsamling de nu findes paa.

Friderich Carl Milan døde 8. Sept. 1787, 76 Aar gl., og blev begravet den 14. s. M.¹⁾ paa Trinitatis Kirkegaard. Til denne Kirkegaard var faa Aar i Forvejen (1781) den unge danske Digter Joh. Ewald „paa Danmarks Skuldre blevet baaret til sin Grav“, som Rahbek siger, og to Aar i Forvejen (1785) var en anden af Danmarks betydeligste Digtere, J. H. Wessel, stedt til Hvile der. Trinitatis Kirkegaard er tilligemed de andre af Københavns indre Kirkegaarde forlængst nedlagt; Joh. Ewalds og Wessels Grave findes dog endnu paa den Plet Jord, der er bevaret bag Kirkens Kor. Milans Grav findes ikke mere. Men følgende Gravskrift over ham, som stod i Adresseavisen Nr. 202 for 1787²⁾, er bevaret:

„Her
giemmes Støvet af
velædle Hr. FRIDERICH CARL MILAN,
Borger og Maler i Kiøbenhavn.
Fød den 20 November 1711,
død den 8 September 1787,
efter at have levet
et kierligt Ægteskab i 41 Aar
med
sin efterladte dybsørgende Enke
velædle Madame INGER WIT.

Træk nu Gardinet fra,
Hans Sjæl er i det Høije,
Hvor den befriet fra
Al Verdens Sorg og Møije

¹⁾ If. Lengnick fejlagtig: Helligaands K.

²⁾ „Kjøbenhavns Adresse Contours Efterretninger“ Nr. 202, 1787, Kgl. Bibl.

Forblive skal, til Gud
Ved sin Basunes Klang
Hans Legem sender Bud
at siunge Lammets Sang."

Disse sidste Strofer minder i Aand og Form om Brorsons Digtning, f. Eks. om følgende Verslinier: „..... din Jesus skal dig vække op, Om ey før, dog eengang Ved GUds Basunes Klang Den Tiid er snart forbi, At du skal vorde frie Fra Kroppens Fængsle Tvang, At gaae din Gang Til Lammets Brude-Sal¹⁾) Om den milanske Familie har været paavirket af Pietismen, som i 18. Aarh. havde sin faste Borg i København, indtil den i Slutningen af Aarhundredet blev fortrængt af Rationalismen, ved man ikke²⁾.

Efter sin Mands Død indrykkede Enken følgende Annonce i Adresseavisen³⁾:

„Endskiønt jeg ikke formoder, at min sal. Mand, afg. Malermester Friderich Carl Milan skulde have efterladt sig nogen Gield, saa finder jeg dog til min Sikkerhed fornødent at indkalde dem, som formeene at have noget hos ham tilgode, for at anmelde og bevisliggiøre saadant deres Krav inden 6 Ugers Forløb fra Dato, hos mig, som er boende i Gottersgade No. 19, hvis de derfor vil vente nogen Betaling. Kiøbenhavn, den 3. December 1787.

*Inger Marie sal. Milans,
som Laugværge Nordborg."*

If. Skiftet 29—11—1787 (Kbhvn., Hof- og Statsrettens Skifteprotokol) og Testamente af 20—2—1778 (konf. 3—4—1778)⁴⁾ fik følgende Arvinger 50 Rdl. til Deling: 1) Broderen Gabriel Ferdinand Milan, som imidlertid er død, men efterlader sig Børn: a) Christian Ulrich Milan i Helsingør, ogsaa død, Enken gift med Hr. Lembach, Nelle-rupgaard „ved Helsingør"; han har efterladt sig Børn; b) Datteren Elisabeth Milan, gift med Færgemand i Guldborg Færggaard, Lolland 2), Søsteren Dorthe, har været gift med Maler Brødstrup i Kø-

¹⁾ Se Brorsons: Troens rare Klenodie med Svane-Sang. Udgaven 1915. Nr. 257.

²⁾ Frederik IV, men især Kristian VI var stærkt paavirket af Pietismen (en Slags Forløber for Indre Mission). Blandt Førerne skal foruden Salmedigteren Brorson nævnes: Johannes Ewalds Fader, Enevold Ewald, Præst i Waisenhuset, Erik Pontoppidan og Hofpræsten J. B. Bluhme.

³⁾ „Kbhvns. Adresse Cont. Efterretn." Nr. 261, 1787 Kgl. Bibi

⁴⁾ Sjæll. Reg. Nr. 214, 1778. Fol. 129—31.

benhavn, begge døde; deres fælles Børn: a) Carl Christian Brødstrup, Maler i København, b) Gabriel Brødstrup i Køge, c) Johanne Marie, gift med Maler Ryde i København, d) Juliane, gift med Urtekræmmer Johan Casse i København.

Inger Marie Milan, f. With, stiftede i Aaret 1800 et Legat¹⁾ paa 489 Rdl. 11 Sk. til Trinitatis Kirke („til Kirkens Prydelse“), et paa 50 Rdl. til Menighedens fattige²⁾ og et paa 50 Rdl. til Trinitatis Skole. Endvidere stiftede hun et Legat paa 150 Rdl. „til deres Gravsteds Vedligeholdelse i Kirkens Have i 60 Aar.“

Hun døde 1. Jan. 1802³⁾ i en Alder af 90 Aar⁴⁾. Børn havde hun ikke haft. Men en Søsterdatter, Frederikke Rosenvold, der som Barn havde været opdraget i det milanske Hjem, og som nu var Enke, var hos hende i hendes sidste Stund (boede muligt sammen med hende). Og denne Frederikke indrykkede følgende i „Adresseavisen“⁵⁾:

„Det har behaget Forsynet ved en salig og roelig Død i Dag Morges at bortkalde til sin himmelske Glæde min kiere Moster Inger Maria, fød With, afg. Borgerlieutenant og Malermester Friderich Carl Milans Enke i 90 Aars Alder, hvilket sørgeligst bekiendtgjøres for Venner og Bekiendte, om hvis Deeltagelse i min Sorg jeg gjør mig forsikkert uden skrivlig Bevidnelse.

Kjøbenhavn, den 1ste Jan. 1802.

*Fridericke Rosenvold sal. Bräutigam*⁶⁾.

Arven efter Inger Marie With deltes mellem Børnene efter hendes to Søstre: Pernille Furring og Margrete Rosenvold, nemlig⁷⁾:

1. Søsterdatteren Elisabeth Furring, Datter af Hans Hansen Furring og Petronelle Hendrichsdatter With; hun var født 14—7—1758,

¹⁾ Se Hjorth-Lorensen og Rosendahls Repertorium for Legater I, S. 118: Inger Marie Milan, f. With, født 22—5—1716 † 1—1—02, gift med Malermester Friderich Carl Milan, født 1711, begravet 14—9—1787. Fællestestamente af 20—2—1778, confirm. 3—4—1778. Enkens Testamente af 3—7—1800, confirm. 9—2—1802.

²⁾ Legatet forbrugt.

³⁾ If. Christonje.

⁴⁾ If. Grandjean: Familien With fra Romø 1906 S. 81 angives Inger Marie With født 22. Maj 1712, † 1. Jan. 1802, gift med Malermester Friderich Carl Milan, født 1711, begravet 14—9—1787.

⁵⁾ „Kbhvns. Adresse Cont. Efterretn.“ Nr. 1 1802. Kgl. Bibi.

⁶⁾ Paa Fru Milans Ligplade paa Kisten stod, at hun var født 22—5—1712— gift med Friderich Carl Milan i 41 Aar, Enke i 14¹/₄ Aar, † 1—1—1802 (meddelt af H. Hatt).

⁷⁾ Se Skiftet i København 1802 eft. Inger Marie With.

døbt 22—7 i Christianssand. Hun var ugift og opholdt sig i Konsul Isaachsens Stiftelse „Ungdommens Undervisning og Alderdommens Hvile" i Christianssand¹). If. Stiftelsens Love tilfaldt Arven Stiftelsen.

2. Søstersønnen Jonas Rosenvold (døbt i Tved 19—5—1732) Captain af Infanteriet, myndig, i Norge.
3. Søstersønnen Johannes Rosenvold, Major ved Infanteriet, i Norge (døbt i Tved 17—6—1737).
4. Ole Schillderup Rosenvold, bor paa Gaarden Søm i Norge, myndig (døbt i Tved 23—6—1741).
5. Søsterdatteren Magdalene Margrethe Rosenvold, Enke efter afg. Studiosus Ole Sørensen Ahl, s. St. (hun døbt 7—5—1739).
6. Søsterdatteren Friderica Rosenvold (døbt 31—1—1749), Enke efter Malermester i København Johannes Christopher Bräutigam²) (Borgerskab i Kbhvn. 8—7—1778).

Arvingerne fik hver 260 Rdl. Frederikkes Arv deltes dog mellem hendes Søskende(?)³).

¹) If. Nicolaysen: Norske Stiftelser III S. 484 fg. oprettedes denne Stiftelse 1797 af Kbmd. og holl. Konsul i Christianssand, Dan. Isaachsen. Der var Bolig for „8 fattige Fruentimmere" og en Skole for 36—40 fattige Børn i samme Ejendom.

²) If. Trinitatis Kirkebog viedes 23—8 el. 20—8—1782 efter kgl. Vielsesbrev Johannes Christopher Bräutigam, Malermester, og Jomfru Friderica Rosenwold, Maler Milans Kones Søsterdatter.

³) I Testament af 1778 siges, at hun har været i Huset hos Fr. C. Milans fra spædeste Alder og opdraget hos dem.

Anna Christiana Dorothea Milan

(g. m. Hofmaler Bræstrup)

var Malermester C. Fr. Milans og Anna Marie Keslers yngste Barn, født 22—6—1717¹⁾, vistnok paa Fyn. Ved Moderens Død var hun ca. 13 Aar gl. Hvorledes hun tilbragte sin første Ungdom, ved vi ikke; rimeligvis er hun fulgt med Faderen til København og har maattet hjælpe og pleje ham²⁾), til han døde 1738, efter nogle Maaneders Sygeleje.

Efter Faderens Død kom den unge Anna Christiana vistnok i Huset hos Enken efter Staldskrædder Jens Ibsen Mørck, Elsebeth Mørck, der var Svigermoder til Anna Christianas Bfoder, Gabr. F. Milan.

27 Aar gi. blev hun gift med Malersvend (siden Mester og Hofmaler) Jens Christian (Christensen) Bræstrup, der var født 30—8—1712 i Bræstrup, Ring Sogn, Thyrsting Herred i Jylland.

Om Vielsen fortæller Helligaands Kirkebog følgende:

„Jens Brestrup, Ungkarl, Malersvend, og Anna Christiana Dorothea Milan, Pige, som opholder sig i Staldskrædder-Enken Mad. Mørcks Hus i Brolæggerstræde, hvor de efter kgl. Bevilling bliver copulerede 14—1—1744. Forlovere: Christian Wohlert, Mestermaler, og Poul Nissen, Sergeant ved Holmen (han var gift med Anna Christianas Søster Juliane Regine).

De nygifte boede en Tid i Knabrostræde, men flyttede siden til Kompagnistræde i København.

Ægteskabet varede kun ca. 9 Aar, og i Løbet af den Tid fødte Anna Christiana 6 Børn, det sidste faa Maaneder før hendes Død. Hun var kun 36 Aar gl, da hun døde 2. Dec. 1752 af Pleuritis. Hun blev begravet fra Helligaandskirken 6. Dec. 1752.

Jens Bræstrup sad nu tilbage med Smaabørn, af hvilke det ældste var ca. 8 Aar gi. Han giftede sig snart efter, 15. Juni 1753, med Ane Christine Jessen³⁾, der var født 5—3—1716 i Neuenkirchen, Holsten⁴⁾,

¹⁾ If. Elvius & Lorensen: Patriciske Slægter I (Bræstrup-Slægten) er hun født 20—6—1717.

²⁾ Han var brystsyg.

³⁾ Kaldes ogsaa Anna Christina á Jessen (Erslevs Forfatterlex.).

⁴⁾ If. Elvius & Lorensen: Patriciske Slægter I.

Datter af Diakon i Neuenkirchen, Tycho å Jessen og Anne Elis. Schrøder¹⁾. — De fik 2 Børn.

Jens Bræstrup døde 28. Maj 1778, 65 Aar gl., og blev begravet 3. Juni. Hans Enke døde 21. Juli¹⁾ 1793 og blev begravet i København 26. Juli. Hendes Svigersøn, Pastor Andreas Wøldike i St. Hedinge, skrev i den Anledning nogle Mindeord om hende (paa Tysk) i „Kiøbenhavns Adresse-Contoirs Efterretninger" Nr. 180, 1793, med følgende Overskrift: „Bey dem Grabe der Madame A. C. Bræstrup geboren Jessen d. 26. Juli 1793, † 77 Aar gl.".

BØRNENE.

Anna Christiana Dorothea Milans og Jens Chr. Bræstrups Børn²⁾:

1. Johanne Marie Bræstrup, døbt i Helligaandskirken 31. Marts 1744. If. Kirkebogen boede Forældrene i Knabrostræde. Anna Marie, Maler Milans Hustru (f. Mørck, G. F. Milans første Hustru) fra Knabrostræde, bar og holdt Barnet over. Madame Fridericka Schelberg, en Drabantgarde-Datter fra Gl. Mønt, holdt Huen. Faddere: Hofforgylder Gabriel F. Milan, Mester og Maler (Barnets Morbroder), Friderich Carl Milan, Sergeant ved Søetaten (ogsaa Barnets Morbroder) og Poul Nissen, Underofficer ved Holmen (gift med Barnets Moster).

Johanne Marie blev gift 26—11—1773 (Helligaandskirken³⁾) med Hofmaler Mathias Ryde, der døde 1—10—1789, 47 Aar gl. Johanne Marie levede endnu 1787.

De fik eet Barn.

2. Carl Christian Bræstrup⁴⁾ døbt 6—7—1745 i Helligaands Kirke, København⁵⁾. If. Kirkebogen bar Madame Ibsen (Gabr. Milans Svi-germoder), Staldskrædder-Enke i Brolæggerstræde, Barnet. Madame Nitzen i Dronningens Tværgade holdt Huen. Faddere: Milan, Maler i Knabrostræde (G. F. Milan), Johan Mintzel, Kleinsmed i Wigantsgaden, Frederik Carl Milan, Malersvend, logerende i Kom-

¹⁾ If. Elvius & Lorensen: Patric. Slægter I.

²⁾ If. S. Elvius og Hjort-Lorentzen: Danske patriciske Slægter I (Skildringen af BræstrupSlægten), findes *nu* ikke flere Efterkommere med Navnet Bræstrup fra Jens Chr. Bræstrups Ægteskab med Anna Chr. D. Milan.

³⁾ If. Kirkebogen: Mathias Røde, Hofmaler, Ungkarl, og Jomfru Johanne Maria Bræstrup viede 26—11—1773, andetsteds: 23—11).

⁴⁾ Født i København (if. Borgerskabsprot. Kbhvn.).

⁵⁾ Barnets Forældre boede dengang if. Kirkeb. i Kompagnistræde.

pagnistræde (Barnets Morbroder, den ovenfor omtalte Sergeant, nu Maler, siden Malermester).

Carl Christian blev Maler som mange af Slægten og løste Borgerskab i København 1—6—1774; siden blev han Hofmaler. 3—12—1779 blev han gift (Helligaands Kirken)¹⁾ med Ellen Møller. Carl Christian levede endnu 1787. Ingen Børn.

3. Anne Marie Bræstrup, døbt 27—5—1747, begravet 22—11—1755.
4. Gabriel Felix Bræstrup²⁾, døbt i Helligaandskirken, København, 10—7—1748 (if. Lengnick). Faddere: Jomfru Friderica Wesling (blev næste Maaned viet til G. F. Milan), Jomfru Maren Ruus(?), Kammerraad Klarup, Brygger Flint(?) og Hørkræmmer Mørch.

G. F. Bræstrup var Møller og siden Kaffe- og Tehandler i Køge, hvor han døde 12—2—1791. Han var gift³⁾ med Martha Johansen Rosted. De havde eet Barn.

5. Juliane Birgitte Bræstrup, døbt 24. Dec. 1750. Hun blev 19—8—1772 viet til Urtekræmmer Johan Casse") i Frue Kirke, København. Om Vielsen fortæller Kirkebogen følgende: Sr. Johan Casse, Urtekræmmer, Ungkarl, og Jomfru Juliane Birgitte Bredstrup fra Vandkunsten, viede 19—8—1772.

Johan Casse blev siden Justitsraad og Overkontrollør. En Brodersøn af ham var Glarmester Peter Casse, hvis Søn blev den kendte nationalliberale Politiker og Minister (f. Eks. i 1864), Andreas Lorenz Casse (f. 1—4—1803, † 22—11—1886). Johan Casse blev født i København, † 18—5—1814, 68 Aar gammel. Juliane Birgitte † 25—10—1787. De havde ingen Børn.

6. Frantz Frederik Bræstrup, døbt 28—8—1752, † før 1787. Havde ingen Efterkommere.

JENS CHRISTIAN BRÆSTRUPS OG ANE CHRISTINE JESSENS

BØRN:

1. Anne Christiane Dorothea Bræstrup (opkaldt efter Bræstrups første Hustru), født 1754, døbt 25—10 s. A. i København, † St. Hedinge

¹⁾ If. Kirkebogen: Sr. Carl Christian Bræstrup, Ungkarl, Hofmaler og Forgylder, og Jomfru Ellen Møller fra Skindergaden, viede 3—12—1779. Forlovere: Hr. F. C. Milan og for Bruden: Hr. Lonnich Møller. Andetsteds: viet 1—12.

²⁾ Johanne Marie, Carl Christian, Gabriel Felix og Juliane Bræstrup arvede (if. Skifte 29—11—1787 Hof- og Stadsretten) en Sum efter Onkelen Frederik Carl Milan

³⁾ Nikolaj K., Kbhvn. 10—8—1779. Han var dengang Møller.

⁴⁾ If. Borgerskabsprot. Kbhvn.: 3—6—1772; andetsteds: 15—8—72.

18—7—1809¹⁾). Hun blev²⁾ gift 10—11—1789 med Præsten til St. Hedinge og Højerup, Andreas Wøldike³⁾). — A. Wøldike fødtes i Haderslev 27—1—1752⁴⁾) som Søn af Peder W., Præst og Provst i Haderslev, og dennes Hustru, Anna Cathr. Arnkiel⁵⁾). Han fik teologisk Eksamen 1776. 1777 udnævntes han til Stiftspræst i Vallø Kloster. 1787 blev han Slotspræst paa Kronborg og Præst for den tyske Menighed samt Garnisonspræst i Helsingør. 1789 blev han Sognepræst til St. Hedinge og Højerup. Han havde været gift engang før, idet han 1777 ægtede Anna Hedevig Olesdatter Jacobsen⁶⁾), der var Datter af Fiske-
mester Ole Jacobsen og Cathrine Marie i Rungsted. Det var den Anna Hedevig, som havde været Genstand for Digteren Johs. Edwards kærlighed, mens han som Rekonvalescent opholdt sig i hendes Hjem (1773). Det siges, at han havde villet ægte hende, men at hans Familie havde modsat sig det. Med Pastor Wøldike fik Anna Hedevig gennem 11 Aars Samliv otte Børn; hun døde 1788, kun 37 Aar gl. I „Kiøbenhavns Adresse Contoirs Efterretninger“, Nr. 238 for 1788 har Wøldike skrevet hendes Eftermæle, ligesom der findes et langt Digt i Tidens Stil om hende.

Af deres Børn⁷⁾) skal nævnes Andreas Wøldike (f. i Helsingør 18—3—1787), der 1836 blev Havneskriver i København og Justitsraad⁸⁾), gift (1829) med Anna M. Haagen, Datter af Politidirektør Hans H. — En anden Søn, Peder W. (f. i Vallø 1—7—1784), blev Toldforvalter i Brunsbüttel og Justitsraad, gift (1815) med Christine E. Lindemann⁹⁾), Datter af Diakon i Brunsbüttel Joh. Lindemann, siden Præst i Rellin-

¹⁾ If. Wibergs Præstehistorie I S. 566.

²⁾ If. Hostrup Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør.

³⁾ Wøldikeslægten stammer fra Husum i Sønderjylland. 1680 blev Peder W. Konrektor i Haderslev, siden Præst i Sommersted. Han havde bl. a. Sønnerne Professor Marcus W. og Andreas W., der 1709 blev Præst i Helsingør, Holmens Provst 1733, Biskop i Viborg 1735. I Olai Kirke, Helsingør, hænger et Maleri forestillende ham. Hans Brodersøn var ovennævnte Andreas W. i St. Hedinge. Om Wøldikesægten se Hauch-Fausbølls Artikel i „Politiken“ 28—5—1926; Hostrup-Schultz' ovenanførte Bog; Elvius og Lorensen „Patriciske Slægter“ I (Bræstrup).

⁴⁾ Eller 30—1—1752.

⁵⁾ Wibergs Præstehist. I S. 566.

⁶⁾ Født i Rungsted 8—1—1751, † i Helsingør 16—10—1788 (if. Wiberg).

⁷⁾ Louise Sophie Frederiche (f. 28—9—1778), Carl L. August W. (f. 31—12—1779), Julius (f. 8—1—1782), Sophie Magdalene W. (f. 10—4—1783), Peder W. (f. 1—7—1784), Julius (f. 24—11—1785) og Andreas W. (f. 18—3—1787) if. Hostrup-Schultz, som kun nævner de 7 af Børnene.

⁸⁾ Om ham se Erslevs Forfatterlexikon.

⁹⁾ Deres ældste Søn var H. Christian Piehl W. (f. i Brunsbüttel 10—1—1818). 1867: Herredsfoged i Helium og Hindsted Hrdd. og Birkedommer i Lindenberg Birk; gift med Anna Cathr. H. Wøldike (hans Søkendebarn), Datter af Andr. W. og A. Haagen. Deres Søn var Skoleinspektør W. († i København 1926).

gen. — Med Anna Christiane D. Bræstrup havde Wøldike Sønnen¹⁾ Marcus W., den senere Krigskancellisekretær. Efter sin Hustrus Død 1809 giftede Pastor W. sig 3. Gang, 27—1—1812, med Dorothea Wium Langemach (f. i Kalundborg 26—12—1767, † i København 23—9—1846), Datter af H. L. I dette Ægteskab var der ingen Børn. Andr. W. døde i St. Hedinge 29—12—1836²⁾, Han omtales i Worms Lexikon over lærde Mænd III, i Øst' Materialier Nr. 110 (Thaarup), i Nyerup og Krafts Literaturlexikon og i Erslevs Forfatterlexikon III. Han var Forfatter til flere Skrifter paa Latin, Tysk og Dansk, f. Eks. Taler, Prædikener og „Beskrivelse over St. Hedinge" (i Lahdes „Danmarks Kjøbstæder").

2. Tycho (Tyge) Bræstrup (f. 6—3—1756 i København, † 29—5—1814 i Maribo), Dr. med., Fysikus for Lolland-Falster 1808. Gift 10—11—1786 med Inger (Else) Chr. Høyer (døbt i Smørum 16—9—1762, † i Harbos Fruekloster i København 12—2—1843). Bræstrup omtales i Erslevs Forfatterlexikon og Elvins & Lorensen: Patriciske Slægter. Han var Forfatter til flere lægevidenskabelige Skrifter. — De havde 3 Børn: Anna Chr. Br. (1788—1854), gift med Pastor Chr. Thaning til Karise og Alslev; Chr. Jacob Cosmos Br. (1789—1870), Københavns Politidirektør (1823), Overpræsident (1864), Minister i Bluhmes Ministerium (1865), overordentlig Gesandt (1863)³⁾. Gift med Christine E. Lassen⁴⁾; Tycho Br. (1792—1828), Premierløjtnant.

¹⁾ De havde if. Hostrup-Schultz Børnene Marcus W. (f. 26—11—1790) og Marcus (f. 24—10—1793). Marcus W. nævnes som Arving efter Juliane Birgitte Casse, f. Bræstrup.

²⁾ Begr. St. Hedinge Kgd., hvor der findes en Tavle over ham, ligesom der i Konfirmandstuen findes et Billede af ham og hans første Hustru (meddelt af Pastor Nørgaard, St. Hedinge).

³⁾ Om Overpræsident Br. se Bricka: Dsk. biograf. Lexikon. S. Elvius og Hjorth Lorensen: Patriciske Slægter I. Hjorth Lorensen: Repertorium for Legater I, S. 60.

⁴⁾ De fik 10 Børn, deriblandt: C. L. Tycho Br., Herredsskriver i Nørvang—Tornid Hdd., Tycho Br., Oberstløjtnant, Andr. Cosmos Br., Borgmester og Byfoged, sidst i Helsingør (se Hostrup Schultz) og Erasmie Br., gift med Assessor Kammerjunker V. H. Meyer (se Slægten Meyer).

Anna Friderica Milan

gift med Ziehlefeldt

(døbt 20—3—1731¹⁾, begravet 4—1—1774).

Som alle sine Helsøskende fødtes Anna Friderica i København og døbt i Helligaandskirken 20—3—1731²⁾, Hun var næstældste Datter af Gabriel F. Milan og dennes første Hustru, Ane Marie Jensdatter Mørch. I en Alder af ca. 22 Aar blev hun gift med Kirurgen Joachim Ziehlefeldt ved Søetaten³⁾. Vielsen fandt Sted i Trinitatis Kirke 1—2—1754⁴⁾. I Trinitatis Kirkes Trolovelsesbog staar følgende om Vielsen: „Viet i Huset efter Kongebrev Joachim Ziehlefeldt, Feldtskiær ved Holmens Haandværks Stok, og Anna Fridericha Milian, Jomfru, 31. Januar 1754. For ham lover Friderich Carl Milan, Borger og Maler i Gothersgade, for hende Gabriel Ferdinand Milan, Borgemester i Helsingør. Manden Enkemand⁶⁾ fremviste et af Kongen confirmeret Testamente." If. Trinitatis Kirkes Vielsesbog: „1—2—1754 blev Monsr. Joachim Ziehlefeldt, Chirurgus, Ungkarl, og Jomfru Anna Friderica Mehlan viede i Huset." Det omtalte Testamente er dateret 31—12—1753 (konfirm. 26—10—1758⁶⁾). Aaret før Vielsen indsatte Ziehlefeldt 600 Rdl.

¹⁾ If. Christonje født 1732.

²⁾ Hostrup-Schultz: Embeds- og Bestillingsmænd i Helsingør 1906, S. 19, forveksler Fødsels- og Dødsdato med Daabs- og Begravelsesdato i sin Fortegnelse over G. F. Milans Børn.

³⁾ I Fundats af 1740 for Stiftelsen for nødlidende Enker og Børn (Rigsarkivet) S. 5, hvor Gabr. Milans Børn nævnes tillige med deres Ægtefæller, hedder det: Anna Fr. Milan, gift med *Amtsbarber* Joach. Ziehlefeldt.

Amtsbarber (ogsaa kaldet Amtsmester, Amtskirurg el. Bartskeerer) o: Medlem af Barberlavet. Man havde et bestemt Antal Barberamter i hver By; man skulde være Mester, før man havde Lov til at købe et Barberamt. Barbererne optraadte som Kirurger og praktiserede som Læger; de var „Pestmestre" under Epidemier, fordi Lægerne indtil det 18. Aarh. rejste bort under saadanne Forhold. Barbererne gjorde ofte Tjeneste i Hæren og navnlig i Flaaden og behandlede alle Slags Sygdomme. Barbererne var derfor de mest søgte Læger. De maatte ikke give sig af med medicinske Sygdomme; derfor laa de i stadig Strid med de rigtige Læger. Barberstuernes Skilt var 3 Bækkener.

⁴⁾ I Personalhist. Tidsskr. 8. Rk. 2. Bd. S. 217 meddeles fejlagtig, at de blev gift i Helsingør, og ligeledes fejlagtigt: 1753.

⁵⁾ Hans I. Hustru, Mette Marie Nielsdatter, begr. 3—6—1753, 58 Aar gl., Frue K., Kbhvn.

⁶⁾ If. Skiftet i Helsingør 12—4—1774 efter Anna Friderica Ziehlefeldt (Fol. 701 ff.).

til eventuel Enkepension for sin tilkommende Hustru. Dokumentet er saalydende¹⁾ :

„Jeg underskrevne Joachim Ziehlefeldt, hans Kongelige Majst. til Danmark og Norge p. p. Feltskiær ved Holmens Haandværks Stok, indskyder udi den allernaadigst oprettede Pensions-Casse for Land Militair Etatens Enker og Børn den Summa 600 Rdl. for min tilkommende Hustru, Friderica Milan, paa den Condition, at bemeldte min tilkommende Hustru, Friderica Milan, efter min dødelige Afgang, saa længe hun lever, og udi Enkestand forbliver, aarlig af for-bemeldte mit nu gjorde Indskud, ifølge af den for bemeldte Pensions-Casse publicerede allernaadigste Foundation de dato Hirschholm den 22. Maj 1739 til Pension nyder 40 procento og saaledes hvert Aar tilsammen 240 Rdl..... etc.....

Kiøbenhavn, den 22. Septembris 1753.

J. Ziehlefeldt."

1) Enkekassen G. N. 1686. Rigsarkiv.

Ved Anna Friderica Milan og J. Ziehlefeldts Bryllupsfest blev af-sunget følgende Sang, som nu er opbevaret i Oslo Universitetsbibliotek, og som Førstebibliotekar Hj. Pettersen har besørget en Afskrift af. — Ehrencron-Müller har gjort opmærksom paa Sangens Tilstedeværelse, i sin Fortegnelse over gamle danske Bryllups- og Ligvers i norske Bi-blioteker. (Peronalhist. Tidsskr. 8. Rk. II, S. 217). — Sangen gengives her med Typer fra Holbergs Tid. Som man ser, kaldes Brudgommen fejlagtigt: Biehlefeldt.

Da

BRUDGOMMEN

Velædle og Velbyrdige

HERR

Joachim Bieblefeldt,

Kongel. Majestets Velbestalter Divisions-Chirurgus

Bed Søe-Etaten

Og

BRUDEN

Velædle og Dydzjirede Fomfrue,

Hfr. Anna Friderica

MZLN,

Celebrerede Deres Høytidelige Bryllups-Fest i mange Høy-
fornemme Venners Overværelse her i Helsingøer
Bleve disse Blomster samlede til en Brude-Krands
og offereret

Det Velædle Brude-Par

af

Deres

Tienst-forbundne ringe Eienere,

E. L. Wættsteen & H. J. Winding.

Imprimatur

J. P. Anchersen, Dr.

Saa snart vi ikke Bud om Bryllup fik at høre/
Før vores svage Geist begyndte sig at røre;
Men i det samme som udi en Afmagt faldt/
Sig krympede/ hvorfor? vi vidste hvad det galdt.

Vi begge saae vor Pligt/ en Pligt/ som var at yde
Erbødigt Brude-Vers: af Verset kunde fnde/
Naar det var slet/ snart den/ snart den Forseelse/
Og af Forseelser kun Haanhed/ Spot og Spee.

Vi havde Aarsag nok da til at være bange;
Men med vor Pligt vi dog Fornuften tog til Fange:
Vi Fieren tog i Haand i Haab den gjorde Gavn/
Fra Helsingøer den Fier fløy op til Kiøbenhavn.

Hvem gir Dig Lov Ma Seur paa Cronborg Grund at jage/
(Den dristig spurte om) og vore Nymphes tage?
At lokke os den fra/ at stille Helsingeur
Ved sine Jomfruer/ hvem gir Dig Lov Ma Seur?

Du er en Hoved-Stad/ men derfor maa ey sticke;
Du giøre maa dit Greb kun inden dine Væle/
Dog har du Forraad ey paa Jomfruer Ma Seur/
Saa viid/ der Forraad er paa dem i Helsingeur.

Men hvorfor vilde du en Paris saa agere?
Figeer os denne gang/ dog saa kom aldrig meere;
Imidlertid Dit Ran/ den Jomfrue mindes bør/
Som du nu fra os tog i vores Helsingøer.

Dog du for denne gang Dit Onske maa beholde;
Til os du tolder tidt/ vi og til dig bør tolde/
Helft da vi Venner er/ og du saa mager har/
Hun lige dydig Ven i dig ved Haanden tar.

Har du nu altsaa vidst paa hendes Dyd at skionne/
Har du nu altsaa vidst hans Dyder at belønne:
Saa stæm nu op med os Dem til Berømmelse/
Som ere til Guds Lov i Dag foreende.

Døm om Lyksalighed/ om Sundhed/ Fred og Glæde/
Hvor herlige De skal derved til Alder træde:
Vi til Foreningen allene os vil slaae
Og dømme om hvad Frugt/ man deraf vente maae.

Vel an/ af Dette Par/ paa det da maatte spiire
Saa yndelig en Frugt/ som Landet kunde ziire;
Vi efter vores Pligt et velmeent Botum vil
Af et erkjendeligt Sind saa skyldigst legge til.

BRUM.

Vor BRUD og BRUDGOM Himlens Gud
Fornøye mange Dage.

Lev vel Hr. BRUDGOM med Sin BRUD
Foruden Sorg og Klage.

Lev BEGGE udi Kierlighed
Eil Fælleds-Lyst og Glæde;

Lænk Gud/ lænk Sundhed/ Lykke/ Fred/
Eil DEM i Velstands-Kiæde.

Familien Ziehlefeldt boede i Skindergade, København. Kun faa Aar varede Ægteskabet, idet Ziehlefeldt døde 1758¹⁾. I Frue Kirkes Kirkebog staar følgende: Joachim Ziehlefeldt, Divisions chirurgus, 59 Aar gl., fra Skindergaden, begravet Frue Kirkegaard 18—10—1758. Anna Friderica var som de fleste af sine Søkende svagelig. If. „Sjællandske Registre" 1764, Side 154, bliver hun d. A. umyndiggjort, „maa ej faa Raadighed over sin Arv", som blev indsat for hende i Enkekassen — thi hun er „meget svagt begavet". Sine sidste Aar levede hun vistnok i Faderens, Borgmester Milans Hjem i Helsingør, hvor hun døde²⁾, ca. 42 Aar gl. og blev begravet i Olai Kirke. Ifølge Kirkebogen: Fru Anna Friderica Zilefelt, født Mellan, 42 Aar gl., nedsat 3. Jan. 1774 i St. Olai Kirke i den smalle Mandfolkegang i hendes Fader Hr. Borgemester Melans aabne Begravelse³⁾. Ifølge Helsingør Skifteretsprotokol⁴⁾ 12—4—1774 arvede Søsterens⁵⁾ Børn hendes Formue: Skifte efter Fru Anna Friderica Ziehlefeldt, død i Borgemester Milans Hus. Testamente af 5—10—1771 (konfirm. 21—1—1774). Arvingerne er Sognepræst Floors Børn. Testamente af 31—12—1753 (konf. 26—10—1758) mellem afdøde og hendes forhen afgangne Mand, Joachim Ziehlefeldt. Executor testamenti og Curator var Frederik Carl Milan⁶⁾. Arven, ialt 862 Rdl. 1 Mk. 9½ Sk., deles saaledes, at Anna Marie Floor⁷⁾ faar dobbelt Lod: 191 Rdl. 3 Mk. 11 Sk., de andre Børn hver 95 Rdl. 4 Mk. 13½ Sk.

Fru Ziehlefeldt havde ikke selv Børn.

¹⁾ If. Enkekassen †12—10—1758.

²⁾ If. Skifteprot. Helsingør (Fol. 701 ff.).

³⁾ If. Kirkebogen (Olai) modtog Kirkeværgen, Møller, for Gravens Aabning og for Klokkernes Ringen 3 Rdl.

⁴⁾ Folio 701 fg.

⁵⁾ Elisabeth Floors Børn (se andetsteds).

⁶⁾ Anna Fridericas Farbroder.

⁷⁾ 14 Aar gl., Elsebeth Milans og Pastor Floors ældste Barn.

Elisabeth (Elsebeth) Floor, f. Milan.

(døbt 25—11—1739¹) Helligaandskirken, † 30—9—1809 paa Vilhelmsdal,
Brarup Sogn, Falster).

Hun var Datter af Hofmaler (Borgmester) G. F. Milan og Ane Marie Mørch.

I Faderens Borgmestertid blev hun i en Alder af 20 Aar gift den 2—5—1759 i Helsingør med Sognepræst til Vaalse paa Falster Lorens Floor. Han var født i Trondhjem 10—8—1720 og var saaledes ca. 20 Aar ældre end sin Hustru. Faderen var Skibskaptajn P. Floor fra Amrom; hans Moder, Elisabeth Lusie, f. Flensburg²), var Datter af en Købmand i Trondhjem.

Lorens Floor blev fra 12 Aars Alderen undervist i Huset hos Overauditor P. Brøndlund, Helgeland, Norge, i 4 Aar; han kom derefter i Trondhjems Latinskole (Rektor B. Dass). 19 Aar gl. blev han Student, 1739, og Aaret efter cand. phil. Da han var fattig, maatte han tage Plads som Huslærer i Kancelliraad Dons' Hjem. 2—12—1745³) tog han teologisk Eksamen og holdt Dimisprædiken, men blev atter Huslærer, denne Gang hos Provst T. Ross, Ørkedal i Norge; han blev 29—7—1746 Kapellan sammesteds. 1747 blev han personel Kapellan hos Provst H. Hornemann, Meldalen, Norge⁴). 1748 blev han residerende Kapellan smst. Floor døjede meget ondt i dette Embede, var ofte i Livsfare paa besværlige Rejser i Sognet i Embedsmedfør. Han var i Meldalen, til han 1753 blev Feltpræst ved Artilleriet (København). Kort efter forlod han denne Stilling og blev Hjælpepræst hos Pastor G. Treschouw i Birkerød. Han blev dog atter Feltpræst, denne Gang ved Garden, men maa ikke have befundet sig vel der, idet han søgte tilbage til Treschouw i Birkerød. 18—8—1758 udnævntes han til Sognepræst i Vaalse og giftede sig næste Aar, med Elisabeth Milan. Samme Aar

1) I Barfod: D. falst. Gejstligh. Hist. II S. 209, angives hun født 1740.

2) † i Vaalse 20—10—1761, 84 Aar gl.

3) If. Barfod. 11—12 if Erlandsen. — Om Floor se ogsaa Wibergs Præstehist.

4) 40 Daler i aarlig Løn.

indskød han 200 Rdl. for hende i Enkekassen, som det fremgaar af følgende Skrivelse¹⁾:

Jeg underskrevne Lorens Floor, Sogne Præst til Waalse Menighed paa Falster, indskyder hermed udi den for Land Militair Etatens Enker og Børn allernaadigst oprettede Pensions Casse den Sum 200 Rdl. (foruden den anordnede Recognition 10 pro Cento) for min Hustru, Elisabeth Milan, paa den Condition: at bemelte min Hustru Elisabeth Milan efter min dødelige Afgang, saa længe hun lever, og udi Enkestand forbliver, nyder aarlig 40 % og saaledes hvert Aar 80 Rdl., hvorimod jeg da dette mit gjorde Indskud uden nogen min eller mine videre Tiltale derpaa til meerbemelte Casse aldeles at være forfalden hermed declarerer.

Waalse, den 14. Julii 1759.

L. Floor.

6—8—1760 indskyder L. Floor yderligere 200 Rdl (Enkekassen G. N. 2472, Rigsark.).

Floor blev i Vaalse til sin Død 4—12—1776²⁾. Med Elisabeth Milan havde han 8 Børn³⁾:

1. Anna Marie Floor, f. 15—3—1760, † som Enke efter Murmester Rasmus Larsen, Næstved. Hun arver efter sin Moster, Anna Fr. Ziehlefeldt, if. Testamente af 5—10—1771, 191 Rdl. 3 Mk. 11 Sk., mens hendes nedennævnte Søskende maa nøjes med hver 95 Rdl. 4 Mk. 13¹/₂ Sk.⁴⁾,
2. Gabriel Ferdinand Floor⁵⁾, f. 2—8—1761, Student Helsingør 1781, reol. Eks. 5—10—86. Resid. Kapellan til Hellevad 3—5—93, ordineret 31—7—93. Sognepræst til Solbjerg og Sundby Nr. Hrd., Mors: 21—11—98, † 1815. Gift 1) med Dorothea M. Saabye, f. c. 1771, † 27—1—1803. I dette Ægteskab 2 Sønner og 1 Datter. Gift 2) med, f. 1780, † Nykøbing Mors 12—2—1863⁶⁾.
En Søn, Jens Kristian Floor f som Regimentsdyrlæge i Odense⁷⁾.

¹⁾ Enkekassen G. N. 2341. Rigsarkivet.

²⁾ If. Enkekassen † 5—12—76. If. Barfod og Wiberg † 15—12—76.

³⁾ If. Barfod: Den fälsterske Gejstligheds Historie II S. 209 fg. Om Floor se ogsaa Erlandsen: Gejstligheden i Trondhjems Stift, Christiania og Levanger 1844—55, S. 161 fg.

⁴⁾ Se Side 101.

⁵⁾ Kaldes Flor i Wibergs Præstehist.

⁶⁾ If. Wibergs Præstehistorie.

⁷⁾ If. Barfod II S. 211.

3. Elisabeth Lusie Floor, f. 30—9—1762, † Vordingborg 12—6—1812. Gift 1785 med Jørgen Heebo, Prokurator i Rødstof te, Vordingborg, siden Byfoged i Vordingborg, † der 10—3—1820. — 5 Børn¹):
 - a. Lorens Heebo, f. 6—10—1786, † 22—9—1806, cand phil.
 - b. Jørgen Siersted Heebo, f. 5—6—1788, † 25—4—1839. Kaptejn og Branddirektør paa Femern.
 - c. Peter Kristian Heebo, f. 26—10—1794, Kommissionær i København.
 - d. Johan Nikolaj Heebo, f. 25—8—1797, Assistent i Auktionskontoret, København.
 - e. Gabriel Ferdinand Floor Heebo, f. 27—3—1800, † 19—3—1823, Farmaceut, † som Lysestøber i København.
4. Fredrikke Floor, Tvilling m. forrige, † som Enke 17—9—1818. Gift 2—1—1796 m. Benj. Sebbelov, Styrmand i Asiatick Komp., siden Skibsfører, † paa Rejse fra Kina 1804. De fik 3 Børn²):
 - a. Jørgen Floor Sebbelov, f. 1—4—1797, gift 26—3—1842 med Ovine Fr. Dor. Maale, f. 26—3—1808. Ingen Børn.
 - b. Valdeline Kristine Elisabeth Sebbelov, f. 23—2—1799, † 24—8—1839. Gift 23—2—1828 m. Ritmester Niels Gotfred Sauerbrey, f. 29—11—1795, † som Oberstløjtn. 11—3—1851. De fik 6 Børn.
 - c. Nikolaj Kristoffer Sebbelov, f. 10—2—1801, Inspektør paa Klampenborg, gift 5—3—1828 med Joakime Fredrikke Carl- sen, f. 18—6—1801. 4 Børn.
5. Petrea Rikkardine Floor, f. 5—4—1764, gift med H. O. Nørager, Forpagter af St. Fuglede Præstegaard.
6. Karoline Kristiane Floor, f. 15—1—1766, † 1—4—1845 i Vaalse som Enke efter sin Stiffaders Broder Fredrik Lemming (dbt. 27—4—1752, begr. 21—9—1806), Gæstgiver i Køge, død i Vaalse. Deres Børn † spæde.
7. Lovise Floor, f. 13—8—1767, † 12—3—1829. Gift 27—4—1792 med Forvalter Nils Ad. Bagger paa Nilstrup, siden Forvalter paa Bækkeskov, senere Gaardejer i Bakkebølle, Vordingborg, † 29—12—1840. De havde 6 Børn³):
 - a. Lorens Floor Bagger, f. 1793, † 13—11—1817.
 - b. Martin Kristian Bagger, f. 1794, Landmand paa Enø.

¹) 11 Barfod II S. 211.

²) og ³) If. Barfod II S. 212—13.

- c. Karl Ad. Bagger, f. 1795, Gaardejer i Bakkebølle.
 - d. Fredrik V. Bagger, f. 25—3—1797, Urtekræmmer, Vestergade, København.
 - e. Hansine Kristine Bagger, f. 19—2—1801. Gift med Landmand Hans Jørgensen.
 - f. Petra Rikkardine Bagger, f. 10—6—1804, † 21—12—1845. Gift med Smedemester Cappion.
8. Anne Dortea Floor, f. 7—2—1770, † i Vaalse ugift, sindssvag, 11—12—1840.

Efter Lorens Floors Død, 1776, giftede Elisabeth Milan sig (28—11—1777¹⁾) med Færgemand i Guldborg, Hans Jacob Lemming. Hun døde (30—9—1809²⁾) paa Vilhelmsdal³⁾) i Brarup Sogn, Falster, ikke langt fra Guldborg.

I andet Ægteskab havde hun Sønnerne⁴⁾):

1. Caspar Lorentz Lemming (døbt 4—7—1779).
2. Friderich Carl Lemming (døbt 19—6—1782).

1) (f. Wibergs Præstehistorie.

2) If. Brarup Kb. begravedes 7—10—1809 Lemmings Hustru Mad. Elisabeth, født Melan, † 30—9, 69 Aar gi., paa Vilhelmsdal.

3) If. Traps „Danmark" er Vilhelmsdal Sognets største Gaard — 30,2 Td. Hartk., c. 142 ha.

4) Som vi ser, fik Børnene Slægtens gl. Navne: Caspar, Friderich Carl.

Kirstine Marie Milan.

(g. m. Købmand Davidsen),

Datter af Hofforgylder, senere Borgmester, G. F. Milan og dennes første Hustru, Ane Marie Jensdatter Mørch, døbt 18—1—1741 i Helligaandskirken, København. 21. Okt. 1764 blev hun viet¹⁾ af Sognepræst Frankenau²⁾ i Esbønderup til Købmand i Helsingør Niels Davidsen³⁾; hun var da ca. 23 Aar, han 32 Aar gl. (idet han var født ca. 1732). Aaret efter indsatte han 500 Rdl. til hendes eventuelle Enkepension i „Den almindelige Enkekasse“. Dokumentet herom er saadlydende⁴⁾:

„Jeg Niels Davidsen, Kiøbmand i Helsingør, indskyder hermed udi den for Land Melitair Etatens Enker og Børn allernaadigst oprettede Pensions Casse den Summa 500 Rdl., tillige med den anordnede Recognition af 10 pro C.te, 50 Rdl., tilsammen 550 Rdl. for min Hustru Christine Marie Milan, som jeg den 21. October a. p. haver holdt Brøllup med, paa den Condition, at bemelte min Hustru, Christine Marie Milan, efter min Dødelige afgang saalænge hun lever og udi Enkestand forbliver, aarlig af dette mit nu gjorde indskud nyder 40 procento og saaledes hvert Aar 200 Rdl. — — —

Helsingør, 21, Marts 1765.

Niels Davidsen."

Davidsen døde 16—12—1770 i Helsingør, 38 Aar gl., og blev begravet 21—12 i sin Svigerfader, G. F. Milans Gravsted i Olai-Kirken, Helsingør.

If. Olai Kb. 21—12—1770: „Niels Davidsen, Kiøbmand, 38 Aar gammel, begravet i Kirken udi Borgemester Milans Begravelse tæt indenfor den lille Kirkedør med fuld Ceremoni. For Gravens aabning (har) Kirkeværgen Møller (faaet) betalt if. Reglementet; for Klokkernes ringende betalt 3 Rdl.“

Davidsens Enke flyttede vistnok til København, hvor hun døde af Gigt 1—8—1785, 44 Aar gi. Hun blev (if. Kirkebogen), begravet 5—8—1785 i Nikolaj Kirkes søndre Kors Nr. 1.

De efterlod sig ingen Børn.

¹⁾ If. Enkekassen.

²⁾ J. E. Jørgensen Frankenau, kaldet 7—7—1747 som Sognepr. t. Esbønderup, begr. der 13—10—1770 (Wiberg I S. 325).

³⁾ I en Fortegnelse over Helsingørs Købmænd 1760 nævnes Niels Davidsen („Helsingør Handelsforening 1744—1919“).

⁴⁾ If. Enkekassen G. N. 2977, Rigsarkivet.

Købmand
Ulrich Christian Milan
i Helsingør,

(døbt 4—10—1743 Helligaandskirken, København, begravet 16—4—1783,
Olai Kirke, Helsingør).

U. Chr. Milan var Søn af Hofforgylder, senere Borgmester Milan og dennes første Hustru, Ane Marie, f. Jensdatter Mørch. Som de fleste andre af Børnene, der i det hele taget blev voksne, var ogsaa Ulr. Christian svagelig, legemligt som aandeligt. Se nedenstaaende Aktstykke, hvor det anføres, at Faderen har ofret meget paa Sønnens Uddannelse, dog uden synderligt Gavn. Ulr. Christian er nu 28 Aar, og Faderen nødes til at ansøge Kongen om at faa Sønnen umyndiggjort, da han befrygter, at egennyttige Raadgivere skal forøde hans Mødrenearv. Denne var stor, ca. 3300 Rdl.

Umyndiggørelsesbevillingen lyder saaledes¹⁾:

„Borgemester Gabriel Ferdinand Milan af Helsingør Bevilling, at hans Søn Christian Ulrich Milan herefter ikke maae være sine Arve-Midler raadig uden under Curators Tilsyn.

C. 7mus (5: Kristian VII)

Giøre alle vitterligt at eftersom forrige Borgemester Os elskelige Gabriel Ferdinand Milan af Vor Kiøbsted Heilsingør i Vort Land Sieland for Os allerunderdanigst haver andraget, at da hans Søn af første Egteskab naunlig Christian Ulrich Milan, 28 Aar gammel, fra sin Ungdom skal have haft Mangel paa Legems Førlighed og tillige ikkuns være af maadelig Skønsomhed og Begreb, har hand til denne Tiid ikke kundet bestemme ham til noget vist, skøndt hand skal have anvendt betydelige Bekostninger paa ham for at lære det, hvorved hand kunde faae Indsigt i een og anden Videnskab. Men som hand nu, Supplicanten og hands Hustru aldeles uafvidende, er taget ud af deres Huus, og derpaa strax har forlangt bands mødrene Arv, som skal være 3300 Rdl., befrygter hand at samme hands Arvemidler ved egennyttige Raadgivere skal blive forødet og hensvinde og anseer altsaa ikke tienlig for ham at blive hans Arvecapital raadig eller over samme at

1) Sjæll. og fyenske aabne Breve Nr. 333 1771 (1771—73 Føl. 280—81) R. A.

disponere uden under Curators Tilsyn. Thi have Vi, efter fornevnte Gabriel Ferdinand Milans derhos allerunderdanigst giorte Ansøgning og Begiering, samt den af Os elskelig Hr. Eggert Christoph von Knuth etc. derpaa givne Erklæring, allernaadigst bevilget og anordnet, saa og hermed bevilge og anordne, at fornevnte hans Søn Christian Ulrich Milan herefter ikke maae være sine Arvemidler raadig, uden under Supplikantens Tilsyn som Curator. Dog skal denne Bevilling paa behørig Stæder til alle vedkommendes Efterretning bekientdgøres. Forbyndes etc.

Christiansborg Slot, den 1. November 1771.

ad mandatum.

Chr. Ulrich Milan blev dog senere Købmand i Helsingør; han giftede sig 28—8—1773¹⁾ med Cathrine Marie Dyring af Helsingør (f. 1751)²⁾. Efter Faderens, Borgm. Milans Død fik han Borgerskab i Helsingør 1778.

Bevillingen lyder saaledes³⁾:

Christian Ulrich Milan af Helsingøer. Sukker Bevilling.

C. 7mus (Kristian VII)

Giøre alle vitterligt, at Vi, i Anledning af Christian Ulrich Milan, af Vor Kiøbstæd Helsingøer i Vort Land Sieland, hans herom allerunderdanigst giorte Ansøgning og Begiæring allernaadigst have bevilget og tilladt saa og hermed bevilge og tillade, at han i bemeldte Helsingøer, foruden ostindiske og chinesiske Vahre, tillige maae handle med de fra Vores vestindiske Eylande kommende Vahre, saasom Sukkere saavel raffinerede som uraffinerede, Sirup og Caffè-Bønner og samme til alle og enhver i store og smaa Parthier udsælge. Forbyndes etc.

Christiansborg Slot, den 28de Augusti 1778.

ad mandatum.

Og her gengives Chr. Ulrich Milans Handelsbevilling af 1783⁴⁾:

¹⁾ i Søborg, Lengnicks Uddrag af nu tabt Kirkebog.

²⁾ If. Folketælling Gilleleje er hun 36 Aar i 1787 (Nellerupgaard).

³⁾ Sjæll. Reg. Nr. 499, 1778 (1778—79, Fol. 239), Rigsarkivet.

⁴⁾ Sjæll. Reg. Nr. 54 1783 (1782—83, Fol. 692—93), Rigsarkivet.

Christian Ulrich Miland, Handlings-Bevilling.

C. 7mus

Giøre alle vitterligt, at eftersom Christian Ulrich Milan af vor Kiøbsted Helsingør for os allerunderdanigst haver andraget, at endskiønt vi under 28de Augusti 1778 allernaadigst havt tilladt ham at handle med ostindiske og chinesiske Vahre, samt de fra vore vestindiske Eylande kommende Vahre, skal han dog ikke kunde drage nogen Fordeel af den ham derved beviiste Naade, siden den mindste Deel af disse Vahre skal være afsættelige paa det Sted, hvor han boer, der fra Søen skal være langt afliggende, hvor slige Vahre til den søfarende employerer. Saa ville Vi efter hans derhos allerunderdanigst giorte Ansøgning og Begiering samt den fra Stifts Befalingsmanden over Siellands Stift, os elskelig Geheime Conferentz Raad Hr. Henrich Adam Brockenhuus, Ridder, derover indhentede Erklæring, og vores General Land Oeconomie og Commerce Collegii derover afgivne Betænkning allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at han foruden forbemelte Vahre tillige maae handle med de Vahre, som af Bønderne og Almindeligmænd søges, saasom Trol(?), Sæbe, Stivelse, Tierre, Humble, Sild, Fisk, Speserier og andet deslige. Forbydendes etc.

Christiansborg, den 17. Januarrii 1783.

ad mandatum

Købmand Milan døde 1783¹⁾).

I St. Olai Kirkebog, Helsingør, staar følgende:

16—4—1783: Hr. Ulrich Christian Milan, Kiøbmand, 39^{1/2} Aar gl., begravet paa Store Urtegaard med fuld Ceremonie; det er kun i Dag 8te Dage, Onsdagen den 9de April, fulgte han selv sin liden yngste Datter til Jorden²⁾, og i Dag kom selv i Jorden, her maae mand sige: Hvo veed, hvor snart mig er min Ende etc.

If. samme Kirkebog (ang. ovennævnte Datter):

9—4—1783: Hr. Milans liden Datter, Inger Marie, 3 Uger 4 Dage gl., begravet paa Store Urtegaard.

23—10—1787 blev der foretaget Skifte efter „forhen afdøde Købmand Christian Ulrich Milan. Børn: Anna Friderica, 12 Aar, Lovisa Ulricha, 11 Aar; Friderica Carolina, 8 Aar, Anna Kirstina, 6 Aar. Han var ved kgl. Resolution 1—11—1771 blevet erklæret umyndig, fik 28

1) Enken Cathr. M. Dyring faar 23—5—1783 Bevilling til at sidde i uskiftet Bo og at skifte med Samfrænder.

2) If. Kirkeb.: 3 Uger 4 Dg. gl.

—8—1778 Privilegium at handle med ostindiske og kinesiske samt vestindiske Varer, og 19—1—1783 tillige kg. Privilegium til at handle med de Varer, som af Bonden og almindelig Mand søges, samt Concession til at handle med Salt og Tobak" (Helsingør Skifteretsprot.). Disse Oplysninger kender vi fra det foregaaende.

Milans Enke, Cathrine Marie, f. Dyring, giftede sig allerede Aaret efter (10—3—1784¹⁾), i St. Olai Kirke, Helsingør, med Købmand i Helsingør, Carl Christian Lembach (f. 1752²⁾), † mellem 1796 og 1801). Lembach købte Aaret efter Brylluppet (31—3—1785³⁾) Nellerupgaard ved Gilleleje, Søborg S., af Johann von Schinkel, Generalmajor og Chef f. 1. Husarregiment. Han havde dog kun Nellerupgaard til 14—7—1790, da han solgte den⁴⁾ til Johan Siemann. Gaarden havde „fra Arilds Tid" været paa 12 Td. 2 Skp. 2 Fdk. 2 Alb. contribuabelt Hartkorn. If. kgl. Rentekammers Resolution 9—11 1789 kunde der ventes Arvefæsteskode paa Gaarden. Den nye Ejer, Siemann, kunde dog ikke blive ved den. If. Dom 17—8—1791 blev han forpligtet til at udrede forfaldne 4000 Rdl., if. Panteobligation, til Fru Borgmester Milan (Cathr. Marie Lembachs Svigermoder) med Sikkerhed i Nellerup. Og da Pengene ikke blev udbetalt, begærede Enkefru Milan Exekution i Gaarden. 17—9—1791 blev den sat til Auktion; ved fjerde Auktion 3—11 s. A. blev Gaarden tilslaaet Grosserer Johan Dungan, København, for 2470 Rdl.⁵⁾.

Cathrine Marie Dyring overlevede ogsaa sin anden Mand; hun døde efter 1801⁶⁾ i Skjære Mølle hos Datteren, Friderica Caroline, gift med Møller Pechüle.

¹⁾ If. Olai Kbg.: 10—3—1784 viedes Ungkarl Sr. Carl Christian Lembach og Madame Cathrine Marie Meland.

²⁾ If. Folketælling Gilleleje 1787 er han da 35 Aar.

³⁾ Skødet tinglæst 27—4—1785 (Kronborg Birks Skøde- og Panteprotokol).

⁴⁾ Skødet tinglæst 21—7—1790.

⁵⁾ Nellerupgaard omtales første Gang under Kristian III; da hørte den til Kronens Gods. Bonden Oluf Clementsen fik 23—6—1549 if. Kongebrev Livsbrev paa Gaarden (if. „Reg. ov. alle Lande" V 89, trykt i „Danske Kancelliregistr." 1535—50 S. 418; „Tegnels. ov. alle Lande" 1549 S. 71, trykt i „Danske Magazin" 4. Rk. IV Bd. S. 164). 20—4—1579 fik Gillelejes første Sognepræst, Hans Lauritzen, kgl. Forleningsbrev paa Gaarden (if. Kancell. Brevbg. 1576—79 S. 624 og Garde: Efterretn. om Søborg—Gilleleje Præstekald, Søborg Præsteg.-Arkiv). Blandt de senere Ejere skal nævnes den af det danske Fyrvæsen fortjente Peder Jensen Grove til Anholt (if. Ligstenen i Gilleleje Kirke); han havde Gaarden 1648—73. 1674—84 ejedes den af Ridefoged, senere Amtsforvalter i Kronborg Amt Hans Rostgaard til Krogerup (kendt fra „Svenskerne paa Kronborg"). — En Del af ovennævnte Oplysninger er — udarbejdet af Landsarkivet — venligst stillet til Raadighed af Hr. Proprietær, cand. mag. A. Hartel, Nellerupgaard, Gilleleje.

⁶⁾ Det Aar optoges hun paa Folketællingslisten i Asminderød S. (Skære Mølle).

ULRICH CHR. MILAN OG CATHR. MARIE DYRING HAVDE 5 BØRN:

- 1) Anna Friderica Milan (født ca. 1775 i Søborg S.?, † 10—8—1849 i Helsingør Hospital). Gift 1) med Ulrich Bræmer, 2) med ... Winther.
- 2) Lovise Ulrica Milan (f. ca. 1776 i Søborg S., † i Helsingør Hospital 31—3—1862), gift ca. 1794 med Husmand og Fisker i Gilleleje Kristen Nielsen (f. ca. 1756, † i Gilleleje 1—10—1819),.
- 3) Friderica Carolina Milan, f. i Helsingør 13—2—1779, døbt 22—2—1779 (Olai K.), gift i Gilleleje 1—6—1798 (if. Lengnicks Uddrag af nu brændte Kirkebøger) med Møller Jacob Henrich Pechule, Skære Mølle, Asminderød S., Nordsjæll. (f. ca. 1771, † før 1823).
- 4) Anna Kirstine Milan, f. i Helsingør 20—10—1780, døbt 30—10—1780 (Olai K.), † før 23—5—1794.
- 5) Inger Marie Milan, f. i Helsingør 13—3—1783, døbt 24—3—1783 (Olai K.), begravet 9—4 el. 7—4 el. 6—4 (Olai K.), 1783.

Anne Cathrine Bech, f. Milan

(døbt 22—2—1747 i Helligaandskirke, København, begr. 16—11—1767,
St. Olai Kirke, Helsingør).

Hun var yngste Datter af Hofforgylder (senere Borgmester) Milan i dennes Ægteskab med Ane Marie, f. Jensdatter Mørch.

I 19 Aars Alderen blev hun gift (ca. 1767) med Hans Chr. Bech (siden Købmand¹) i Helsingør), der ogsaa var i 18—20 Aars Alderen. Den gamle Milan var imod Partiet, som altsaa dog kom i Stand og under romantiske Omstændigheder. I det ellers ret prosaiske Værk, „Sjællandske Registre“²), fortælles kortelig en hel lille, rørende Beretning om de to unges Kærlighedsforhold, der faar en saa brat Afslutning:

„Andragende fra Borgemester Gabriel Milan i Helsingør i Anledning af, at hans yngste Datter Anne Cathrine Milan har ladet sig forlede til hemmelig og om Nattetider at undvige af hans Hus og uden hans Vilje og Vidende ladet sig vie til en ung 18—20 Aar gammel Person, Hans Bech, som i Henseende til hans Ungdom og Omstændigheder ikke kan forsørge hende osv. Derfor andrager Faderen om Tilladelse til at disponere saaledes over hendes allerede tilfaldne Mødrenearv og efter hans³) Død hendes Fædrenearv, at hendes Mand ikke kan røre derved, og at det maa være ham tilladt af hendes Arvekapital at indsætte 500 Rdl. i Enkekassen for hende og hendes Børn.“

Anne Cathrine døde⁴) samme Aar (i Barselseng); Barnet var dødfødt og begravedes sammen med hende (16—11—1767).

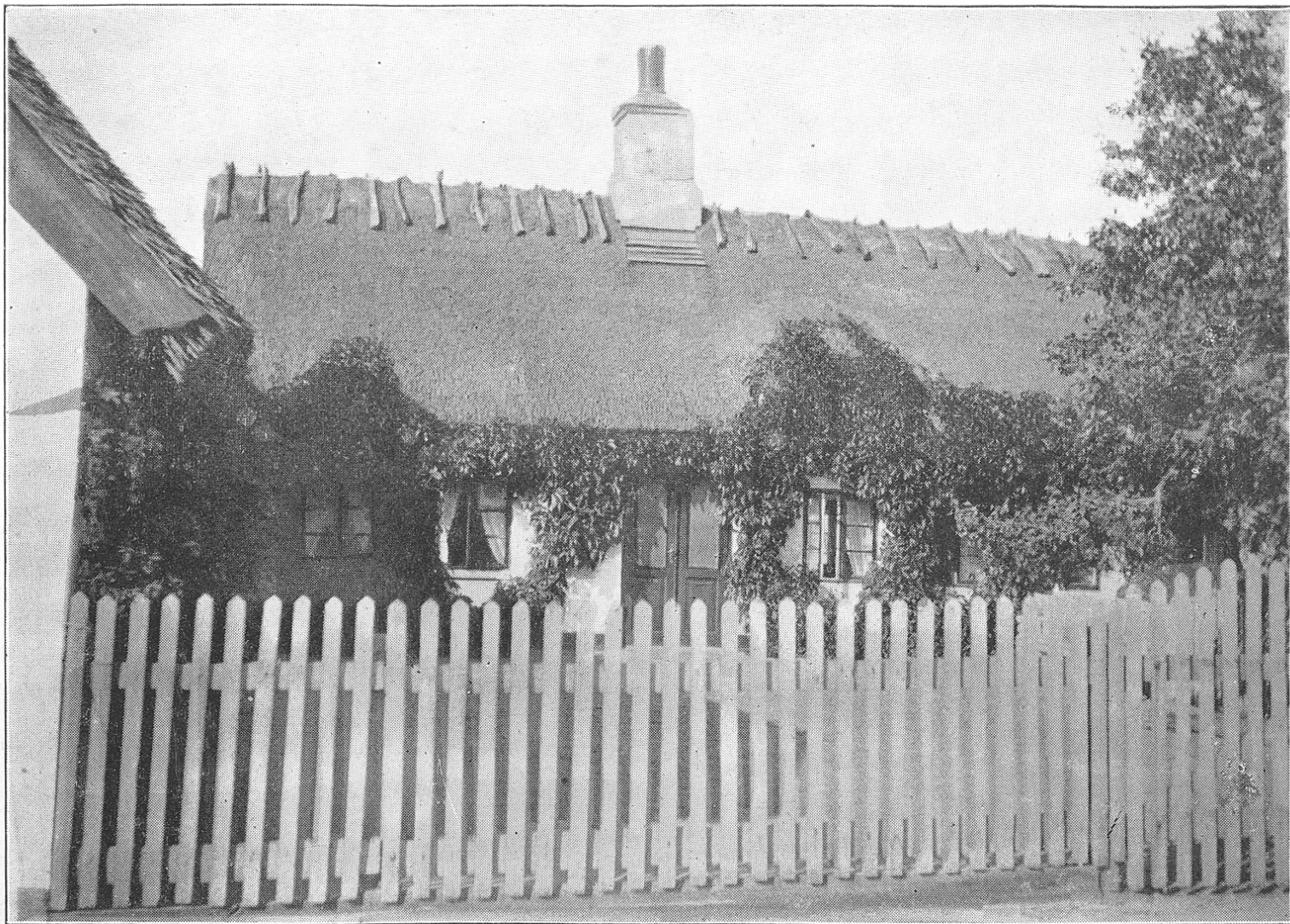
I Olai Kirkebog, Helsingør, staar: „Madame Cathrine, fød Milan, Kiøbmand Bechs Hustru i Helsingør, hendes Lig nedsat 16—11—1767 i Kirken tillige med sit dødfødte Drengbarn — i een Ligkiste — udi sin Faders, Borgemester Milans murede Begravelse lige ved og under Chors Døren i søndre Gang, med fuld Ceremoni, med Kgl. Bevilling, Eftermiddag 4 slet. For Gravens Aabning blev betalt Kirkeværgen efter Regiement og til Klokkeren for alle Klokkernes Tingende 3 Rdl.“

¹) I „Helsingør Handelsforening 1744—1919“ nævnes H. C. Beck 1769 som Medlem af Købmandslauget.

²) Sjæll. Reg. 13—3—1767, Rigsarkivet.

³) d. v. s. Borgm. Milans.

⁴) If. Sjæll. Reg. 13—11—1767 Begravelsesbrev for afg. Anna Cathrine, Hans Chr. Bechs Hustru af Helsingør.

Kristen Niensens og Lovise Ulricha Milans Hus i Gilleleje (Havnevej), opf. af Kristen Nielsen ca. 1781 (?)
Fotogr. H. C. Terslin.

Anna Friderica Milan

g. m. Fuldmægtig Bremer, siden med Winther,
(født ca. 1775 i Søborg Sogn (?) † 10—8—1849, 75 Aar gl. i Helsingør Hospital¹).

Hun var den ældste af Købmand Ulrich Chr. Milans og Cathrine Marie Dyrings Børn. Hun giftede sig første²) Gang med Ulrich Bremer, der var Fuldmægtig hos Auditør (senere Etatsraad og Raadmand) Estrup i Helsingør. Med ham fik hun i alt Fald 5 Børn.

Folketællingen Helsingør 1801 oplyser følgende:

Familien boede dette Aar Sudergade³).

Ulrich Bremer, Husbond, 32 Aar, gift 1. Gang, Fuldmægtig hos Auditeur Estrup.

Ane Frideriche Bræmer, 26 Aar, gift 1. Gang, Hustru.

Andreas Christian Bremer, 4 Aar. i

Marie Ansine Bremer, 2 Aar.

Søren Ludevig Bremer, 1 Aar.

Hans Friderich Bremer, 1 Aar.

}
} Deres Børn.

Caroline Frideriche Bruun, Jomfru, 16 Aar gl., ugift⁴).

Cathrine Maria Lembach, Madamens Moder (første Gang gift med Købmand Chr. U. Milan), 50 Aar, 2 Gange gift, nu Enke⁵).

Bremers havde ogsaa Sønnen Otto Ferdinand Bremer (kaldte sig Bræmer), f. 27—11—1806 i Helsingør, † i København 4—2—83. Efter Konfirmationen kom han i Handelslære, men havde Ulyst til denne Bestilling og ernærede sig nogle Aar med at give Undervisning i Koral-sang. 1834 tog han Lærereksamen som Privatist paa Jonstrup Semi-narium, og 1835 oprettede han en Drengeskole i København⁶). Han var Forfatter til bl. a. nogle historiske Fortællinger og Oversætter af en Mængde engelske Romaner. Tillige var han Redaktør af et Par Tidsskrifter af underholdende Indhold, bl. a. „Skandinavisk Folke-magazin" (1856—64)⁷). Han var gift (1828) med Enken Elisabeth Thane († Kbhvn. 19—1—1884, 77 Aar gl.).

1) If. Erslevs Forfatterleksikon, Suppl. Bd. 1, S. 264.

2) Efter Bremers Død giftede hun sig med..... Winther.

3) Familiens Nr. 77.

4) Rimeligvis Tjenestepige.

5) Hun opføres ved samme Folketælling hos Datteren Friderica Carolina, gift med Møller Pechüle i Asminderød, hvor hun sikkert har haft sit Hjem efter Mandens (Lembacks) Død. 1801 maa hun have været paa Besøg hos Bremers.

6) Han havde Skolen til 1872.

7) Erslevs Forfatterlexikon Bd. I Supl. S. 264, do. Bd. I 5. 244. Bricka: Dsk. biogr. Leksikon (Artiklen af Sophus Bauditz).

Lovise Ulricha Milan

(g. m. Fisker Kristen Nielsen),

var Datter af Købmand Chr. U. Milan og dennes Hustru Cathr. Marie Dyring i Helsingør. Hun fødtes c. 1776¹⁾ i Søborg Sogn, Holbo Herred. Da Faderen døde 1783, var Lovise, som hun kaldtes, c. 7 Aar gl. Moderen giftede sig 11 Maaneder efter, 1784, med Købmand Carl Chr. Lembach i Helsingør; denne købte 1785 Nellerupgaard ved Gilleleje, og Familien flyttede dertil. 1787 opførtes den paa Folketællingslisten i Gilleleje:

Carl Christian Lembach, 35 Aar gl., Ejer af Nellerupgaard. —

1. Ægteskab.

Cathrine Marie Dyring, hans Hustru, 36 Aar, gift 2. Gang.

Lovise Ulricha Milan, 11 Aar. Ane Christine Milan, 6 Aar.

Friderikke Caroline Milan, 8 Aar.

Anna Marie Christensdatter, 36 Aar, ugift. Moster til Cathr. M.Dyring.

Lembachs boede paa Nellerup til 1790, da Gaarden blev solgt, hvorefter Familien rimeligvis flyttede tilbage til Helsingør. Da var Lovise Milan c., 15 Aar gl. Men hun havde „faaet Gillelejesand i Skoene" og skulde senere vende tilbage til det lille Fiskerleje for at blive gift med en Fisker, Christen Nielsen.

Christen Nielsen, der var Enkemand og 20 Aar ældre end Lovise, havde været gift med Elisabeth Andersdatter, med hvem han havde to Børn.

Folketællingen i Gilleleje 1787 oplyser følgende herom:

Christen Nielsen, 32 Aar, Fisker og Husmand, gift første Gang.

¹⁾ If. Aldersopgivelser paa Folketællingslisterne i Gilleleje 1787, 1801, 1834 og 1840.

²⁾ Cathr. Marie Dyrings yngste Barn, Inger Marie Milan, var død 1783.

Det ældste, Anna Friderica Milan, der var 12 Aar, nævnes heller ikke. Muligt var hun paa dette Tidspunkt hos Bedstemoderen, Frederikke Wesling i Helsingør.

Elisabeth Andersdatter, 28 Aar, gift første Gang.

Anne Christensdatter, 5 Aar.

Anne Margrethe Christensdatter, 1 Aar¹).

Deres Børn.

Hvornaar Christen Niensens 1. Hustru døde, ved vi ikke, heller ikke ved vi, hvornaar han giftede sig med Lovise Milan²).

Men den følgende Folketælling i Gilleleje, nemlig 1801 giver dog nogen Oplysning:

Christen Nielsen, 46 Aar, gift 2. Gang, Husmand med Jord og Fisker.

Lovise Fridericka³) Milan, 25 Aar, gift 1. Gang, Hustru.

Margaretha Christensdatter, 15 Aar, hans Datter⁴).

Anna Elisabeth Christensdatter, 6 Aar.

Catharina Christensdatter, 3 Aar.

Christian Christensen, 2 Aar.

Cidse Nielsdatter, Tjenestepige, 20 Aar, ugift.

} Deres Børn.

Christen Niensens og Lovise Milans ældste Barn, Anna Elisabeth, fødtes 15—8—1796⁵), saa Lovise Milan er rimeligvis blevet gift c. 1795 i en Alder af c. 19 Aar, mens Christen Nielsen var c. 39 Aar gl.⁶).

Christen Nielsen og Louise Milan fik 7 Børn. Han døde 1. Okt. 1819 i Gilleleje 63¹/₂ Aar gl.⁷), 7 Aar efter det yngste Barns Fødsel. Han oplevede at være med til Datteren Kathrine Maries Bryllup i Gilleleje Kirke 27—5—1817⁸). Lovise Milan var ved Mandens Død kun 43 Aar gl. og havde endnu 3 ukonfirmerede Børn. Hendes Hus⁹) paa Havnevej i Gilleleje, som findes endnu, velbevaret og velholdt, beboede hun en større Del af sin lange Enketid, ogsaa efter at hendes Datter Frede-

¹) Anne Margrethe (f. c. 1786, † i Gilleleje 14—1—1847) blev gift med Fisker Svend Larsen i Gilleleje (f. ca. 1781), og de fik Børnene Lars Svendsen (f. ca. 1811), Hans Svendsn (f. ca. 1813), Anders (f. ca. 1815), Svend (f. 14—4 1824), Anne Kirstine (f. 16—8—1826), Kristian (f. 27—7—1818, † 24—4—1825), Kristen (f. 24—3—1822, † 5—11—1825). If. Gilleleje Folketæll. og Gilleleje Kirkeb. — Folketællingen Gilleleje 1834 meddeler følgende: Svend Larsen, 53 Aar, Lods og Fisker, Anna Magrethe Kristensdatter, 48 Aar, Kone. Lars Svendsen, 23 Aar, Hans Svendsen, 21 Aar, Anders Svendsen, 19 Aar, Svend Svendsen, 10 Aar, Anne Kirstine Svendsen, 8 Aar, deres Børn.

²) Der haves ikke Kirkebøger i Gilleleje fra før 1814, idet de er brændt.

³) Fejl, skal være Ulricha.

⁴) Søsteren Anne omtales ikke; hun var vist død ung; thi hun mindes ikke af de nuværende gamle i Slægten, som kun har hørt Anne Margrethe omtalt.

⁵) If. Oplysninger fra Helsingør alm. Hospital, hvor hun døde.

⁶) født ca. 1756, vistnok i Raageleje — efter Familiens Udsagn.

⁷) If. Gilleleje Kb.

⁸) Som Forlover.

⁹) Det var Christen Niensens Ejendom, se Billedet.

rikke, det yngste Barn, giftede sig 1833 og sammen med sin Mand overtog Ejendommen²). Endnu 1840 var hun der paa Aftægt³). Hun var Enke i 43 Aar og døde 31—3—1862⁴) i en Alder af 86 Aar, i Helsingør Kloster, i det Hus, hendes Bedstefader, Viceborgmester Milan, havde opført paa Klosterets Grund.

CHRISTEN NIELSENS OG LOVISE ULRICHA MILANS BØRN:

1. Ane Elisabeth Kristensdatter, f. 15—8—1796 i Gilleleje, † 16—1—1883 i Helsingør Kloster.
2. Kathrine Marie Kristensdatter, f. c. 1798 i Gilleleje, † 4—11—1887 i Gilleleje.
3. Kristian Kristensen, f. ca. 1799 i Gilleleje, † 9—3—1852 i Gilleleje.
4. Karl Kristensen, døbt 8—3—1803 i Gilleleje, † 1—6—1863 i Gilleleje⁵).
5. Frederik Kristensen, f. 27—11—1805 i Gilleleje, † 5—1—1876 i Gilleleje⁶).
6. Ane Kirstine Kristensdatter, f. 17—6 (7—7) 1809 i Gilleleje, † 16—6—1878 i Gilleleje⁷).
7. Frederikke Kristensdatter, f. 27—12—1812 i Gilleleje, † 14—7—1891 i Gilleleje.

¹) Folketællingen Gilleleje 1834 oplyser følgende: Peder Larsen, 21 Aar, Fisker, Frederikke Kristensdatter, Hustru, 22 Aar, Anders Pedersen, 1 Aar, deres Barn. Lovise Uldrikke Milan, 57 Aar, Enke, Husfaderens Svigermoder, forsørges af ham.

²) Efter Frederikke og Peder Larsen fik deres yngste Datter, Kristiane, gift med Peter Klausen, Huset, som de endnu bebor.

³) Folketællingen Gilleleje 1840 fortæller følgende: Peder Larsen, 27 Aar, Fisker. Frederikke Christensdatter, 28 Aar, Kone. Anders Petersen, 7 Aar, Ane Lovise Pedersdatter, 5 Aar, Ferdinand Pedersen, 2 Aar, deres Børn. Lovise Uldrikke Milan 62 Aar, Enke, forsørges af Husfaderen.

⁴) if. Mariæ Kirkebog, Helsingør: Ulrikke Nielsen, Hospitalslem, Fisker Nielsens Enke, 85 Aar, død af Alderdom 31—3—1862.

⁵) omtales som deres Søn ved Konfirmationen 5—4—1818, Gilleleje Kb.

⁶) omtales som deres Søn ved Konfirmationen 9—4—1820, Gilleleje Kb.

⁷) omtales som deres Datter ved Konfirmationen 6—4—1823, Søborg Kb.

Friderica Carolina Milan

g. m. Møller Pechüle,

(født i Helsingør, if. Olai Kbg., 13—2—1779, døbt 22—2—1779, † ?).
Hun var Datter af Købmand C. U. Milan og Cathr. M. Dyring i Helsingør.

Hun har rimeligvis opholdt sig en Tid i Søsteren Lovise Milans og Svogeren Christen Nielsens Hjem i Gilleleje. Hun blev 1—6—1798 viet i Gilleleje Kirke til Møller i Skjære, Asminderød Sogn, Nordsjælland, Jacob Hendrich Pechüle. Om Vielsen staar følgende i Lengnicks Ud-drag af Gillelejes nu brændte Kirkebog: „Pechüle, Jacob Henrik, gift 1—6—1798 med Jomfru Friderica Caroline Milan af Gilleleje.” Pechüle var født ca. 1771 og døde før 1823, *hvor* vides ikke. — De fik 6 Børn:

1. Cathrine (kaldes et Sted: Caroline) Justine Henriette Pechüle (f. 8—8—1799).
2. Carl Christian Henrich Pechüle (f. 17—12—1801, døbt 28—5—1802 i Asminderød).
3. Ursuline (kaldes Orseline i Asminderød Kirkebog 4—5—1804) Caroline Pechüle (f. 1803, hjemmedøbt, fremstillet i Asminderød Kirke 4—5—1804; ved denne Lejlighed siges fejlagtig, at Moderen er født Lemback, der jo var hendes Stiffader). I en Alder af 25 Aar blev hun 13—2—1829 viet i Søborg Kirke¹⁾ til Ungkarl Hendrich Hansen (af Fjellingstrup), der var 27^{1/2} Aar gl., og som var døbt i Græsted Kirke 26—7—1801.
4. Frederikke Emilie Pauline Pechüle (f. 4—9—1805 i Asminderød, døbt i Grønholt Kirke).
5. Poul Ferdinand Pechüle (kaldes ogsaa Pechyle), født 17—4—1808 i Asminderød²⁾, konfirmeret i Søborg Kirke, Holbo Herred 6—4—1823; i Kirkebogen staar følgende om Konfirmanden: „Søn af af-døde Møller, sidst Indsieder i Gilleleje Hendrich Pechüle og Hustru Caroline Milan; et fattigt Barn” (if. Gilleleje Kbg.).
6. Louise Frederikke Pechüle (f. 16—7—1810, konf.³⁾ i Gilleleje

¹⁾ Fisker Svend Larsen, Gilleleje, var en af Forloverne (Vielsen fandt Sted i Søborg K. if. Gilleleje Kb.).

²⁾ Ved Drengens Fremstilling — han havde været hjemmedøbt — siges fejlagtigt, at Moderen Caroline Milan er født Lemback (Asminderød Kgb. 23—8—1808).

³⁾ „af Naturen svagt begavet”, if. Kb.

Kirke 1826, „Datter af af g. Møller Pechüle og Caroline Milan“).
23—8—1808 benævnes Pechüle „forrige Møller“, mens han 4—9—
1805 benævnes „Møller i Skjære Mølle“. (Se Asminderød Kbg.).
Folketællingen i Asminderød Sogn for 1801 giver følgende Oplysninger om den pechyleske Familie og Husstand:

Skjære Mølle 1801:

Jacob Henrich Pechüle, 30 Aar, gift 1. Gang, Møller.

Frideriche Caroline Milan, 21 Aar, gift 1. Gang, Kone.

Cathrine Justine Henriette Pechüle, 2 Aar, deres Datter.

Marie Cathrine Lembach, Konens Moder, 51 Aar, Enke efter 2. Ægteskab, lever af sine Midler.

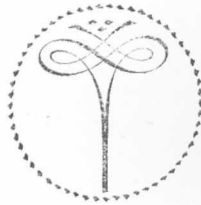
1 Møllersvend, 1 Møllebygger, 1 Karl, 1 Tjenestedreng, Gertrud Marie Bendtsen, 35 Aar, ugift, Husjomfru, 1 Pige og 1 Barne pige, alle hørende med til Husstanden.

Saa vidt vides opholdt Marie Cathrine Lembach (Enke efter Købmand Chr. U. Milan og efter Lembach) sig til sin Død i Huset hos Datteren.

NB. 16—1—1846 vies i Frue Kirke, Kbhvn., Jomfru Laura Henriette Pechüle, 25 Aar gl., fra Rødovre, til Ungkarl, Sømand, Christian William Clemens, 23 Aar gl. Forlover for hende er Skolelærer F. W. Pechüle. — Muligt er disse af ovennævnte Slægt.

KRISTEN NIELSENS
OG
LOVISE ULRICHA MILANS
EFTERKOMMERE

TAVLE 1.

ANE ELISABETH KRISTENSDATTER, født 15—8—1796¹⁾ i Gilleleje, † 16—1—1883 Helsingør Kloster²⁾ (Marie K.), 86 Aar gl.

Gift med Jørgen Andersen Ulle i Helsingør, † 17—3—1859 (Olai K.), 51 Aar gl. (if. Skifte Helsingør for 1859: Afg. Fisker Jørgen Andersen, 51 Aar, og Enke Ane Elisabeth Nielsen (d: Kristen Nielsens Datter). 1 Søn: Chr. Jørgensen, 26 Aar (uskiftet Bo).

I. En Søn: CHRISTIAN JØRGENSEN (født ca. 1833).

TAVLE 2.

KATHRINE MARIE KRISTENSDATTER (født ca. 1798, if. Folketælling 1801 Gilleleje; † 4—11—1887 Gilleleje. Gift 27—5—1817 i Gilleleje med Fisker, Lodsoldermand Bjørn Larsen, Gilleleje (f. 1786, if. Folket. 1834 Gilleleje; † 6—10—1866, Gilleleje). Forlovere: Brudens Fader Kristen Nielsen og Lars Svendsen, Fiskere i Gilleleje. 8 Børn:

- I. KRISTIAN BJØRNSEN (f. 18—9—1817 Gill. † 16—12—1817 Gill.).
- II. KRISTIAN BJØRNSEN (f. 7—12—1818 Gill. † ugift i Amerika) var i Gilleleje ved Folketællingerne 1834 og 1840.
- III. KRISTEN NIELSEN BJØRNSEN (f. 16—3—1822, † 25—2—1824 Gill.).
- IV. CHRISTEN NIELSEN BJØRNSEN (f. 4—11—1824 Gill. † 5—10—1897 Gill.). Opholdt sig ved Folketæll. 1834 Gill., men ikke 1840, muligt dengang Sømand. — Fisker i Gill. Gift 26—8—1849 Gill. med Christine Andersdatter (f. 12—5—1825 Gill. † 10—1—1892 Gill.), Datter af Fisker Anders Nielsen Villingebek, Gill.

5 Børn:

1. Larine (Lavrine) Christiane Christensen (f. 5—10—1849 Gill., † 14—11—1863 Gill.).
2. Christian Christensen Bjørnsen (f. 23—2—1853 Gill), Fisker, Gill. G. 5—11—1881 Gill. m. Anne Jensine Andersen (f. 22—7—1860 Gill). Datter af Baadebygger David Andersen, Gill.
3. Karoline Amalie Christensen (f. 5—6—1858 Gill). G. 15—11—1878 Gill. m. Fisker, Murerm. Niels Christiansen, Gill. (f. 1—5—1852 Gill., † 22—11—1899 Gill.), Søn af Musiker Christian

¹⁾ if. Fortegnelse over Alumner i Helsingør Hospital (meddelt af Forstand. L. Brock, Helsingør Hospital).

²⁾ indkom i Hospitalet 10—7—1862 ib.

4. Petrine Christensen (f. 11—4—1861 Gill., † 1—8—1914 Gill.).
G. 1) 26—6—1880 Gill. m. Købmand i Gill. Jens Fred. Olaf
Christensen (f. 13—4—1854 Taagerup, † 17—6—1881 Gill.),
Søn af Gaardmd. Fred. Ferd. Christensen, Taagerup, Ramløse
S., Fredborg Amt. 2) 23—2—1886 Søborg K. (Gill. Kb.) m.
Købmand Laurits Ferdinand Pedersen, Gill. (Milan-Slægten)
(se Tavle 7).
5. Laurits Carl Christensen Bjørnsen (f. 16—8—1866 Gill.),
Fisker, Gill., ugift.
- V. ANNE LOVISE BJØRNSDATTER (f. 6—8—1827 Gill., † 18—7
1910 Gill. — Gift 22—8—1852 Gill., med Fisker Lars
Svendsen, Gill. (f. 9—12—1825 Gill., † 10—9—1912 Gill.) Søn af
Fisker Svend Rasmussen, Gill. — Ingen Børn.
- VI. LARS BJØRONSEN (f. 19—1—1830 Gill., † 27—10—1908 Gill.,
Fisker, Gill., G. 3—12—1858 Gill., m. Anne Marie Svendsdatter
(f. 3—3—1830 Gill., † 17—10—1919 Gill.) Datter af Fisker
Svend Svendsen Esman, Gill. — Ingen Børn.
- VII. SVEND BJØRONSEN (f. 6—5—1833 Gill., † 22—4—1915 Ros-
kilde, Dom. S.). Skrædderm., Roskilde. Gift med Jeanette Theresia
Colding, f. 17—9—1834 Helsingør (Maria K.), † 24. Marts 1903
Roskilde, Dom S., Datter af With. Colding, Helsingør. De havde
Sønnen:
1. Valdemar Peter Christian Bjørnsen (f. 10—10—1868, Køben-
havn, Johannes S., † 8—11—1920 Gill.), Brygger, Gill., G.
10—11—1896 Gill., m. Marie Bendine Petersen (f. 3—5—
1870 Gill.) (Milan-Slægten). (Se Tavle 7). Datter af Skipper
Anders Pedersen, Gill.
- VIII. MARIE BJØRNSDATTER (f. 28—4—1836 Gill., † 7—9—1921
Gill.). G. 4—4—1863 Gill. m. Fisker Niels Sønnesen, Gill. (f.
25—2—1836 Gill., † 19—1—1905 Gill.). Søn af Fisker Sønne
Svendsen, Gill. — Ingen Børn.

TAVLE 3.

KRISTIAN KRISTENSEN (født ca. 1799 if. Folketæll. Gilleleje 1801
† 9—3—1852 Gill.), Fisker, Gill. Gift 6—1—1824 Gill., m.
Peternille Larsdatter (f. ca. 1800 if. Folketæll., Gill. 1834, †
17—5—1873 Gill.). Forloverne: Fiskerne Lars Olsen og Svend
Larsen, Gill. (NB. Gill. Kb. siger, at hun 6—1—1824 er 20 Aar,

altsaa f. ca. 1804, men 17—5—1873 siger den, at hun er 73 Aar, altsaa f. ca. 1800). — 4 Børn:

- I. KRISTINE NICOLINE KRISTIANSDATTER (f. 1—10—1824 Gill, † 14—11—1825 Gill.).
- II. KARL KRISTIANSEN (f. 15—8—1826 Gill., † 18—3—1910 Gill.)
Fisker og Bræddehdl., Gill. G. 23—10—1849 Gill. m. Nikoline Andersdatter (f. 8—5—1824 Gill., † 3—2—1875 Gill.), Datter af Fisker Anders Larsen, Gill. — 2 Børn:
 1. Christian Adolf Carlsen (f. 13—7—1853 Gill.), Fisker, Musiker, Gill. G. 1) 16—12—1875 Gill. m. Marie Larsen (f. 8—11—1853 Gill., † 15—3—1885 Gill.), Datter af Fisker Lars Madsen, Gill. 2) 18—12—1891 Gill. m. Othilie Karlsen (f. 14—1—1850 Gill., † 1—5—1922 Gill.), Datter af Fisker Karl Kristiansen, Gill.
 2. Anna Petrine Christine Karlsen (f. 5—8—1862 Gill.), ugift, Gill.
- III. ANDERS KRISTIANSEN (f. i Gill. 20—2—1829, † 22—4—1830, Gill.).
- IV. DAVID OLE KRISTIANSEN (f. 8—6—1831 Gill., † 28—10—1903 Gill.), Fisker, Gill. G. 22—10—1852 Gill. in. Martine Pedersdatter (f. 23—8—1827 Gill., † 15—7—1891 Gill.), Datter af Fisker Peder Bendtsen, Gill. — 5 Børn:
 1. Ane Kirstine Davidsen (f. 25—2—1853 Gill., † 29—9—1903 Gill.). G. 21—9—1873 Gill. m. Fisker, siden Havnefoged, Gill. Christian Svendsen (f. 14—4—1848 Gill., † 16—7—1922 Gill.), Søn af Fisker Svend Bendtsen, Gill.
 2. Petrea (Petrine) Olivia Davidsen (f. 30—11—1855 Gill., † 28—12—1915 Gill.). G. 18—12—1880 Gill. m. Fisker, Havnefoged, Gill., Carl August Nielsen (f. 6—10—1860 Gill.), Søn af Fisker Lars Nielsen, Gill.
 3. Laura Nicoline Davidsen (f. 8—4—1858 Gill., † 21—2—1871 Gill.).
 4. Peternille Davidsen (f. 16—5—1861 Gill.). G. 13—6—1885 Gill. m. Fisker Villiam Andersen, Gill. (f. 14—12—1857 Gill.), Søn af Fisker og Lods Anders Kristiansen, Gill.
 5. Christian Peter Davidsen (f. 18—11—1865 Gill., † 19—6—1920 Gill.), Fisker, Gill. G. 23—12—1892 Gill. m. Birgitte Christiane Svendsen (f. 23—6—1869 Gill.), Datter af Fisker Peter Svendsen, Gill.

TAVLE 4.

KARL (CARL) KRISTENSEN (født 1803, if. Folket. Gill. 1834; døbt Gill. 8—3—1803, konfirm. Apr. 1818 Gill., † 1—6—1863 Gill.), Fisker, Gill. Gift 28—5—1824 Gill. med Margrethe Rasmusdatter (f. ca. 1798, if. Folketæll. Gill. 1834, † 25—1—1847 Gill.). Forlovere: Fiskerne Svend Larsen og Rasmus Pedersen, Gill. Hun Datter af Rasmus Pedersen og Nille Larsdatter, der begge forsørges af Svingersønnen (Folketæll. Gill. 1834). 1834 var Rasmus Pedersen og Nille Larsdatter henholdsvis 65 og 70 Aar gl. — 7 Børn:

- I. CATHRINE MARIE KARLSDATTER (f. 6—10—1824 Gill., † 24—10—1824, Gill.).
- II. NIELS KARLSEN (f. 6—12—1825 Gill., † 1—6—1859 Helsingør, Olai K.), Fisker og Sømand, Helsingør. G. 1) 29—10—1852 Helsingør, Olai K., m. Marie Lovise Larsen, 25 Aar gl. († 11—5—1853 Helsingør, Olai K.). — 2) 16—1—1857 Helsingør, Olai K., m. Andrea Bernhardine Emilie Alberg (f. 28—11—1829 Helsingør, † 3—8—1875 Helsingør, Olai K.), Datter af Tømrer Jens Alberg (Helsingør). Hun g. 2) 21—7—1865 Helsingør, Olai K., m. Sømand, Arbmd., Brolægger J. H. F. Westphaling, 28 Aar gl., Helsingør; han døde 1899, Helsingør. Andrea Alberg havde Datteren Louise Westphaling (f. 13—9—1863), g. m. Kaptajn Schultz i C. K. Hansens Rhederi),.

Niels Karlsens Børn:

1. Anne Margrethe Petrea Carlsen (f. 14—4—1853, † som spæd, Olai K.). (1. Ægteskab).
 2. Carl Christian Carlsen (f. 1—4—1858 Helsingør, † 19—7—1858, Olai K.).
 3. Niels Carlsen (f. 27—7—1859 Helsingør, Olai K.), Sømand, nu Nattevagt paa Københ. Flydedok. Gift 24—1—1913 i London med Elisabeth Medier (f. 29—2—1867 London, † 17—6—1917 London), Datter af Bagerm. Medier, London.
- III. FERDINAND KARLSEN (f. 11—9—1828 Gill., † 13—2—1915 Gill., Fisker og Baadebygger. G. 18—5—1855 Gill. m. Johanne Marie Nielsdatter (f. 8—1—1830 Gill., † 23—11—1888 Gill.), Datter af Fisker Niels Magnussen, Gill. — 4 Børn:
 1. Betty Margrethe Ferdinandsen (f. 13—10—1855 Gill.). G. 30—4—1878 Gill. m. Fisker, Gill., nuv. Formand ved Kgl. Teaters Maskinafd. Hans Christian Frederiksen (f. 21—10—1854 Gill.), Søn af Rebslager Frederik Jensen, Gill.

2. Niels Carl Julius Ferdinandsen (f. 5—9—1859 Gill.), Fisker, Gill. G. 21—6—1884, Gill., m. Jensine Hansen, Gill. (f. 25—8—1857 Ballerup), Datter af fhv. Husmand Hans Hansen, København (Gill. Kb.).
 3. Rudolf Lauritz Ferdinandsen (f. 1—4—1862 Gill.), Baadebygger, Gill. G. 17—10—1888 Gill. m. Nielsine Hansen (f. 28—8—1863 Gill.), Datter af Fisker Hans Nielsen, Gill.
 4. Karl Peter Adolf Ferdinandsen (f. 5—2—1865 Gill., † 3—8—1901 Gill.), Baadebygger, Gill. G. 4—9—1887 Gill. m. Amanda Karoline Andersen (f. 28—12—1865, konfirm. 4—4—1880 St. Magleby, Amager), Datter af Fisker Ferdinand Andersen, Dragør.
- IV. ANDERS KARLSEN (f. 20—6—1831 Gill., † 26—6—1910 Gill.), Fisker, Gill. G. 1). 3—6—1854 Gill. m. Elisabeth Hansdatter (f. 6—4—1825 Gill., † 15—2—1869 Gill.), Datter af Fisker Hans Karlsen, Gill. — 2) 19—11—1869 Gill. m. Enken Margrethe Kristine Hansdatter (f. 13—9—1831 Gill., † 31—12—1919 Gill.), Datter af Fisker Hans Erlandsen, Gill. (Hun gift 1. Gang med Tømrer Anders Andersen). — 2 Børn af 1. Ægteskab, ingen af 2. Ægteskab:
1. Marie Kirstine Andersen (f. 17—10—1854 Gill., † 31—10—1900 Gill.). G. 6—11—1881 Gill. m. Fisker Kristian Kristiansen, Gill. (f. 4—10—1853 Gill., † 23—4—1916 Gill.), Søn af Fisker Kr. Larsen, Gill.
 2. Karoline Kirstine Andersen (f. 25—10—1856 Gill., † 22—2—1903 Gill.). G. Joh. K., Kbh., m. Fisker Jens Peter Rasmussen (f. 12—4—1846 Råå, Skåne, Sverige, † 15—11—1910 Gill.), Søn af Skrædderm. R. Poulsen, Råå.
- V. CHRISTIAN (el. CHRISTEN) KARLSEN (f. 5—5—1833 Gill., † 29—6—1856 Gill.).
- VI. NILLE KARLSDATTER (f. 4—7—1836 Gill., † 29—11—1862 Gill.). G. 8—11—1857 Gill. m. Christian Svendsen, Snedker og Fisker, Gill. (f. 7—11—1831 Gill., † 31—12—1868 Gill.), Søn af Fisker Svend Andersen, Gill. — 2 Børn:
1. Martine Christofine Lovise Svendsen (f. 2—3—1858 Gill., † 14—1—1860 Gill.).
 2. Svend Martin Svendsen (f. 6—1—1861 Gill.), Fisker, Gill., G. 28—10—1887 Gill. m. Nielsine Christiansen (f. 21—12—1862 Gill.), Datter af Fisker Lars Christiansen, Gill.

- VII. FREDERIK KARLSEN (f. 27—7—1840 Gill., † 29—10—1898 Gill.), Styrmand, Skipper, Gill. G. 16—12 1868 Gill. m. Ane Oline Andersdatter (f. 15—11—1842 Gill., † 26—8—1916 Gill.), Datter af Skipper og Styrmand Anders Larsen, Gill. — 5 Børn:
1. Antoinette Mathilde Carlsen (f. 4—11—1869 Gill.), G. 28—6 1892 Gill. med Fisker, Gill., nu Fm. f. Dragerkomp., Kbh. Frihvn., Bernt Anton Larsen (f. 28—6—1867 Gill.), Søn af Fisker Niels Larsen, Gill. (Milan-Slægten. Tavle 6).
 2. Anna Nielsine Christine Carlsen (f. 14—10—1871 Gill.). G. 14—10—1892 Gill. m. Thøste Frøsig, siden Mejeriejer, Hillerød (f. 25—8—1863 Ølgod), Søn af Christen Jensen Frøsig, Ølgod.
 3. Carl Adolf Frithiof Carlsen (f. 23—3—1874 Gill.), Skipper, Gill. G. 20—10—1899 Gill. m. Jacobe Margrethe Henriksen (f. 12—9—1875 Gill.), Datter af Drejer Svend Henriksen, Gill.
 4. Emilie Nikoline Carlsen (f. 8—1—1878 Gill.). G. 16—2—1908 Gill. med Skomagerm. Mads Christian Madsen-Østerbye, Hillerød (f. 9—11—1880 Lomborg S.), Søn af Husmand Kristen Møller Madsen, Lomborg.
 5. Christian Otto Carlsen (f. 21—2—1880 Gill.), Fisker, Gill. G. 26—1—1906 Gill. m. Laura Andersen (f. 17—8—1885 Gill.). (Milan-Slægten, se Tavle 3). Datter af Fisker Villiam Andersen, Gill.

TAVLE 5.

FREDERIK KRISTENSEN (f. 27—11—1805 Gill., konf. Gill. 9—4—1820, † 5—1—1876 Gill.), Skomager og Fisker, Gill. G. 4—12—1829 Gill. m. Margrethe Rasmusdatter (f. 1—11—1809 Gill., † 14—7—1894 Gill.). Forlovere: Fiskerne Kristen Kristensen og Svend Rasmussen, Gill. — Hun Datter af Fisker Rasmus Nielsen og Bodil Larsdatter, Gill. — 7 Børn:

- I. NIELSINE FREDERIKSDATTER (f. 22—11—1830 Gill., † 10—11—1832, Gill.).
- II. NIELSINE FREDERIKSDATTER (f. 7—7—1833 Gill., † 1—8—1915 Gill.), G. 7—9—1861 Gill. med Fisker Niels Poulsen (f. 23—5—1837 Gill., † 17—1—1908 Gill.), Gill., Søn af Fisker Poul Nielsen, Gill. — 4 Børn:
 1. Caroline Poulsen (f. 27—11—1861 Gill.). G. 8—5—1891 (Trinit. K., Kbhvn.) m. B. M. Johannsen, Urmager, Brønds-

høj (Højstrupvej) (f. 5—10—1862, Faaborg), Søn af Snedkerm. H. V. Johannsen, Faaborg.

2. Alfred Peder Poulsen (f. 30—7—1863 Gill.), Fisker, Gill. G. 23—11—1895 Gill. m. Caroline Margrethe Svendsen (f. 10—2—1860 Rønne), Datter af Arb. og Tømrer Hans Peter Svendsen, Rønne.
3. Laura Christine Poulsen (f. 20—11—1865 Gill.). G. 3—12—1897 Gill. m. Fisker Edvard Nielsen Svendsen, Gill. (f. 22—4—1861 Gill.), Søn af Fisker Niels Svendsen, Gill.
4. Amanda Marie Poulsen (f. 8—6—1871 Gill.). G. 7—10—1900 Gill. m. Bager Vilh. Chr. Jacobsen, Kbhvn. (f. 22—7—1874 Frederiksberg), Søn af Murer Chr. Jacobsen, Frederiksberg (se Gill. Kb.).

III. CHRISTIAN FREDERIKSEN (f. 8—9—1836 Gill., † efter 1906 i S. Francisco, U.S.A.), ugift, Sømand. (Rejste 1898 til U.S.A.).

IV. REGINE FREDERIKSDATTER (f. 1—10—1839 Gill., † 27—4—1923 Helligaands S., Kbhvn., begr. Gill.). Gift 18—1—1861 Helsingør, Olai K., m. Sejlmagersvend i Helsingør, siden Sejlmager i Gill., Jens Peder Poulsen (f. 15—4—1835 Helsingør, Marie K., † 6—10—1909 Gill.), Søn af Christian Poulsen og Christine Kalstrøm (Beckstrøm), Helsingør. — 5 Børn:

1. Laura Ulrikka Christine Poulsen (f. 1—10—1861, Helsingør, † 16—10—1864, Helsingør, Olai K.).
2. Christian Bernhard Poulsen (f. 17—11—1863, Helsingør, Olai K.), Fisker, Gill. G. 10—6—1888 Gill. m. Oline Elisabeth Marcussen (f. 25—3—1867 Gill.), Datter af Høker og Skomager Bendt Marcussen, Gill.
3. Laurits Poulsen (f. 11—2—1867 Helsingør, Olai K., † 27—1—1911, Kbhvn., Trin. K.), Kok, siden Victualiehdl., Kbhvn. G. 4—8—1893 Kbhvn. m. Ida Christensen (f. 5—11—1868, Kbh., Frederiksb. S.), Datter af Vognmand Anders Christensen, København.
4. Ulrik Albertus Poulsen (f. 24—4—1871 Helsingør, Olai K., † 25—3—1900 Gill.), Kok, Gill. G. 19—11—1893 Hornbæk m. Juliane Nielsen (f. 16—4—1870 Havreholm), Datter af Købmand Jens Nielsen, Havreholm.
5. Rudolf Thorvald Poulsen (f. 10—3—1873 Helsingør, Olai K.), nu Holdepladsforvalter i Maarum. G. 23—10—1896 Gill. m. Maren Kirstine Jensen (f. 16—8—1873 Kjøng), Datter af Smed Jens Pedersen, Kjøng (se Gill. Kb.).

- V. KAROLINE LOVISE FREDERIKSDATTER (f. 21—6—1843 Gill., døbt 20—8—1843 Gill.). G. 8—11—1868 Helsingør med Stabssergent Johan Frederik Severius Davidsen, Kbhvn. (f. 16—8—1839, Kbhvn. C, Frelser S.), Søn af Gæstgiver Mads Davidsen, Kbhvn. C, Brogade 5. — 7 Børn:
1. Johanne Louise Theresia Davidsen (f. 1—8—1869 Kbhvn.). G. 15—3—1901, Kbhvn., Garnisonsk., m. Møbelfabrikant Ole Martin Mortensen (Milan), f. 27—3—1870 Gunderslev, Kbhvn., Søn af Morten Hansen, Gunderslev.
 2. Laura Henriette Margrethe Davidsen (f. 31—7—1871 Kbhvn., St. Poul). G. 1—6—1906, Garnisons K., m. Hans Smidt Brodersen (f. 4—9—1865 Klodskov), Søn af Kristen Brodersen, Klodskov.
 3. Helga Davidsen (f. 17—10—1874, Kbhvn., † 15—7—1896, Kbhvn.).
 4. Georg August Davidsen (f. 11—5—1877, Kbhvn.), Maskinm., Kbhvn. G. 7—11—1909, Hellerup, m. Thyra Haug (f. 31—12—1885, Kbhvn., Johannes S.), Datter af Fred. Oscar Haug, Kbhvn.
 5. Olga Frederikke Augusta Davidsen (f. 16—9—1879, Kbhvn.). G. 8—6—1906 Citadelsk., Kbhvn., m. Gravørn., nu Afdel- leder hos Axelholm, Kbhvn., Poul Lauritz Philip Johansen, nu Gill. (f. 5—8—1877 Kbhvn., St. Pouls S.), Søn af Gørtler Carl Alf. Joh. Johansen, Kbhvn.
 6. Oscar Frederik Davidsen (f. 1—3—1882 Kbhvn.), Mekaniker, Kbhvn. G. 13—4—1912 Detroit, Michigan, U. S. A., Amerika, med Petty Pettersen (f. Sandefjord, Norge).
 7. Henri Davidsen (f. 16—10—1884, Kbhvn.), Urtekræmmer, nu Afskriver i Kbhvn. Frihavn. G. 19—6—1910 Blaagaardsk., Kø- benhavn, m. Fanny Marie Olivia Jensen (f. 23—4—1885, Kø- benhavn F.), Datter af Carl Christian Jensen, Kbhvn. F.
- VI. ULRIK FREDERIKSEN (f. 10—11—1846 Gill.), Fisker, Gill. G. 1—11—1870 Gill. m. Bethsy Kirstine Nielsen (f. 1—8—1850 Gill.), Datter af Skrædder Niels Jørgensen, Gill. — 4 Børn:
1. Cecilie Marie Frederiksen (f. 25—9—1871 Gill.). G. 14—12—1902 Kbhvn, Gethsemane S., m. Arbejdsmd., nu Gill., Johan Alfred Normann (f. 30—5—1863, Åsa, Kronebergs Len, Små- land, Sverige, Søn af Gaardm. Peder Larsson, Åsa.

2. Fanny Nielsine Frederiksen (f. 23—12—1872 Gill.). G, 6—1897 Gill. m. Malerm. Albin Georg Kretzschar, Gill. (f. 24—4—1871, Kbhvn., St. Joh. S.), Søn af Væver Karl Moritz Kr., Kbhvn.
 3. Christian Frederiksen (f. 18—4—1875 Gill.), Fisker, Gill. G. 22—11—1903 Birkerød m. Ellen Birgitte Pedersen (f. 5—11—1872 Birkerød), Datter af Kusk Peter Petersen, Ravnsnæs, Birkerød.
 4. Sophie Vilhelmine Frederiksen (f. 4—7—1878 Gill.). G. 4—11—1899 GM. m. Murer Karl Albert Olsen, GM. (f. 25—7—1875, Esbønderup S.), Søn af Smed Oluf Olsen, Gill. (Gill. Kb.).
- VII. EMILIE FREDERIKSDATTER (*Frederiksen*), (f. 1—2—1850 Gill.), rejst til Amerika 1898 (S. Francisco, U.S.A.). G. i S. Francisco, U.S.A., m. Styrmand (Kaptajn) i S. Francisco, Mathiasen (f. vistnok i Nr. Sundby). — Ingen Børn.

TAVLE 6.

- ANE KIRSTINE KRISTENSDATTER (f. 17—6—1809 Gill., konfirm. Foraar 1823 Gill., † 16—6—1878 Gill.). G. 19—9—1828 Gill. m. Fisker og Lods Lars Nielsen, Gill. (f. 6—7—1803 Gill., døbt 24—7—03, † 24—1—1890 Gill.). Forloverne: Fiskerne Anders Nielsen, Villingebek, og Bjørn Larsen, Gill. — 2 Børn:
- I. LAURINE LARSDATTER (f. 11—10—1830 Gill., † 20—5—1874 Gill.). G. 19—3—1858 Gill. m. Fisker Karl Svendsen, Gill. (f. 20—2—1830 Gill., † 4—8—1898 Gill.), Søn af Lods Svend Andersen, Gill. — 2 Børn:
1. Laura Svendsen (f. 24—10—1859 Gill.). G. 24—10—1883 Gill. m. Fisker Christian Georg Andersen, GM. (f. 22—5—1860 Gill.), Søn af Fisker Lars Andersen, Gill.
 2. Otto Svendsen (f. 21—11—1865 Gill.), Fisker, Gill. G. 2—10—1888 Gill. m. (Olivia) Olevig Hansine Svendsen (f. 16—9—1869, Søborg), Datter af Gaardejer Svend Hansen, Søborg, Holbo Hd.
- II. NIELS LARSEN (f. 3—2—1838 Gill., † 4—2—1918 Gill.), Fisker, Gill. G. 20—7—1862 Gill. m. Karoline Andersdatter (f. 7—12—1842 Gill., † 12—1—1918 Gill.), Datter af Skomager Anders Hansen, Gill. — 9 Børn:
1. Lorentine Augusta Larsen (f. 14—10—1862 Gill.). G. 31—3—1896 Trinit. K., Kbhvn., m. Tømrer Peter Olsen, nu Gill. (f.

- 27—12—1868 Udsholt, Blidstrup K.), Søn af Gaardejer Ole Petersen, Udsholt.
2. Christian Larsen (f. 22—7—1865 Gill.), Fisker, Gill. G. 15—10—1898 Gill. m. Ane Rasmussen (f. 28—10—1865 Haarby), Datter af Parcell. Rasmus Nielsen, Nellemose, Haarby.
 3. Bernth Anton Larsen (f. 28—6—1867 Gill.), Fisker, Gill., nu Fm. f. Dragerkomp., Kbhvns. Frihavn. G. 28—6—1892 Gill. m. Mathilde Carlsen (f. 4—11—1869 Gill.). Milan-Slægten, se Tavle 4. Datter af Skipper Frederik Carlsen, Gill.
 4. Lauritz Larsen (f. 24—4—1869 Gill., † 4—2—1891), forulykket i Sundet ved Vedbæk (meddelt af Familien).
 5. Aurelia Birgitte Larsen (f. 25—7—1872 Gill.). G. 5—2—1904 Gill. med Maskinsmed Karl Peter Bolvig Madsen Lauritsen (f. 3—11—1876, Seem S., Ribe Hd.), Kbhvn., Søn af Gaardmd. Thue Madsen Lauritsen, Seem S.
 6. Christine Laurine Johanne Larsen (f. 22—12—1874 Gill., ugift, Gill.
 7. Julia Christiane Larsen (f. 28—9—1876 Gill., f 5—10—1889 Gill.).
 8. Bente Christine Larsen (f. 11—6—1879 Gill.), ugift, Gill.
 9. Anders Henrik Larsen (f. 22—1—1882 Gill.), Fisker, Gill. G. 15—5—1910 Gill. med Ingeborg Fred. Augusta Hansen (f. 28—7—1883 Nødholm, Glumsø S.).

TAVLE 7.

- FREDERIKKE KRISTENSDATTER (f. 27—12—1812 Gill., konfirm. i Gill. Paasken 1827, † 14—7—1891 Gill.). G. 9—8—1833 Gill. m. Fisker Peder Larsen, Gill. (f. 4—8—1813 Gill., † 3—2—1883 Gill.). Forlovere: Fiskerne Lars Andersen og Karl Kristensen, Gill. — 8 Børn:
- I. ANDERS PEDERSEN (f. 24—12—1833 Gill., † 11—4—1903 Gill.), Skipper, Gill. G. 23—1—1863 Gill. m. Regine Larsdatter (f. 3—11—1840 Gill., † 2—2—1911 Gill.), Datter af Fisker og Bræddehdl. Lars Bendtsen, Gill. — 2 Børn:
 1. Lauritz Ferdinand Pedersen (f. 15—5—1864 Gill.), Købmand, Gill. G. 23—2—1886 Gill. m. Petrine Christensen, Enke efter Købmand Jens Fr. O. Christensen, Gill. (f. 13—4—1854 Taa-gerup, † 17—6—1881 Gill.). Hun f. 11—4—1861 Gill., † 1—8—1914 Gill. (Af Milan-Slægten, se Tavle 2). Datter af Fisker Christen Bjørnsen, Gill.

2. Marie Bendine Pedersen (f. 3—5—1870 Gill.). G. 10—11—1896 Gill. m. Brygger Valdemar Bjørnsen, Gill. (f. 10—10—1868 Kbhvn., Jacobs S., † 8—11—1920 Gill.). Milan-Slægten, se Tavle 2).
- II. ANNE LOVISE PEDERSDATTER (f. 17—11—1835 Gill., † 16—12—1897 Gill.). G. 1), 26—12—1863 Gill. m. Snedker Mads Haagensen, Gill. (f. 30—6—1842 Fjellingstrup, Gill., † 10—1—1871 Gill.), Søn af Anders Madsen, Helsingør, og Margrethe Haagensdatter, Fjellingstrup. 2) 10—3—1875 Gill. m. Fisker Lars Olsen (f. 8—1—1839 Villingebæk, Esbønderup S., men if. Gill. Kb. f. 18—1—1839, † 7—2—1876 Gill.), Søn af Husmd. Ole Larsen, Villingebæk. — 1 Barn af første og 1 af andet Ægteskab:
1. Marie Christine Haagensen (f. 23—8—1864 Gill., † 16—11—1917 Kbhvn., begr. Bispebjerg). G. 12—4—1887 Gill. med Købmand Christian August Korsholm, Kbhvn. (f. 21—8—1861 Aal S.), Søn af Lærer Thuesen, Korsholm, Vium, Jyll.
 2. Laurits Marius Olsen (f. 27—9—1876 Gill.), Skomagerm., Gill. G. 1) 10—12—1905 Marie Kirkesal, Kbhvn., m. Henriette Jensine Jensen (f. 19—9—1882 Kbhvn., dbt. kgl. Fødselsst., † 13—9—1907 Gill.), Datter af Købmand Hans Fred. Jensen, Kbhvn. — 2) 5—11—1911 Gill. m. Karoline Petrea Karlsen (f. 23—9—1886, Paarup, Græsted S.), Datter af Husmand Peter Senius Karlsen, Paarup, Græsted.
- III. FERDINAND PEDERSEN (f. 4—8—1838 Gill., † 24—4—1902 Gill.), Fisker, Gill. G. 21—9—1866 Gill. m. Karoline Jørgensdatter (f. 3—6—1845 Gill., † 8—10—1914 Gill.), Datter af Fisker Jørgen Larsen, Gill. — 8 Børn:
1. Julius Adolf Petersen (f. 26—8—1867 Gill.), Fisker, Gill. G. 24—8—1894 Gill. m. Hansine (Hanne) Christine Hansen (f. 18—8—1869 Gill.), Datter af Fisker Lars Hansen, Gill.
 2. Christian Frederik Petersen (f. 29—9—1869 Gill., † 25—2—1922 Kommunehosp., Kbhvn., begr. Gill.), Købmand, Gill. G. 16—1—1897 Gill. m. Frederikke Charlotte Oline Olsen (f. 9—5—1866 Gill.), Datter af Førstelærer Peter Olsen, Gill.
 3. David Nicolaj Petersen, (f. 31—7—1872 Gill.), Tømrerm., Gill. G. 1) 26—5—1896 Gill. m. Augusta Vilh. Fred. Leonhardt (f. 3—12—1874 Kolding, † 24—12—1912 Gill.), Datter af Barber G. A. V. Leonhardt, Gill. — 2) 16—8—1914 Gill. m. Mette Marie Underbjerg (f. 28—7—1877 Tørring S.), Datter af Gaardejer Jens Kristian Lauritsen, Tørring.

4. Carl Ferdinand Petersen (f. 8—10—1874 Gill.), Fisker, Gill. G. 1—12—1900 Gill. m. Bendte Kirstine Petronille Bendtsen (f. 2—10—1877 Gill.), Datter af Fisker Chr. Peter Bendtsen, Gill.
 5. Peter Laurits Petersen (f. 26—11—1877 Gill.), Fisker, Gill. G. 21—1—1906 Gill. m. Frederikke Jensine Christensen (f. 26—2—1878, Alume, Græsted S.), Datter af Husmand og Tømrer Niels Christensen, Alume.
 6. Augusta Christine Petersen (f. 27—12—1879 Gill.). G. 1) 27—10—1900 Gill. m. Manufakturhdl. Anton Theodor Larsen, Gill. (f. 1—9—1869 Nyborg, † 19—5—1906 Hillerød, begr. Gill.), Søn af Bataillonsskriver, siden Vekselerer Jørgen Jul. Larsen, Nyborg. — 2) 2—6—1908 Gill. m. Lærer Poul Martin Andersen, Atterup, nu Lønholt, Fredensborg (f. 9—11 — 1879 Ll. Svendstrup), Søn af Gaardejer Jens Martin Andersen, Ll. Svendstrup (Gill. Kb.).
- IV. EMILJE PEDERSDATTER (f. 31—3—1841 Gill., † 12—6—1918 Gill.). G. 27—2—1866 Gill. m. Fisker og Lods Anders Svendsen, Gill., (f. 13—2—1840 Gill., † 24—1—1907 Gill.), Søn af Fisker Svend Rasmussen, Gill. — 4 Børn:
1. Svend Peter Svendsen (f. 8—12—1866 Gill.). G m. Poulina Nielsen. Rejst til Australien.
 2. Christiane Frederikke Svendsen (f. 28—1—1870 Gill.). G. 9—11—1896 Gill. m. Fisker Niels Peder Christiansen, Gill. (f. 2—7—1873 Tisvildeleje), Søn af Fisker Hans Christiansen, Tisvildeleje.
 3. Emil Marius Svendsen (f. 27—11—1872 Gill.), Fisker, Gill. G. 5—5—1899 Espergærde K. m. Anna Cecilie Petersen (f. 6—6—1870 Espergærde, Tikøb K.), Datter af Fisker Anders Petersen, Espergærde.
 4. Bendte Kirstine Svendsen (f. 28—12—1875 Gill.). G. 25—7—1903 Gill. m. Sadelmager Oluf Theodor Emil Pedersen, Gill. (f. 17—1—1876 Esbønderup), Søn af Skomager V. Pedersen og Oline Nielsen, Esbønderup.
- V. BENDTE KIRSTINE PEDERSDATTER (f. 30—11—1843 Gill., † 18—12—1863 Kbhvn.), G m. Gjærkarl (Brændevinsbrænder) hos Brøndum, St. Kongensgade, Kbhvn., Niels Christiansen (f....., f.....). — 1 Barn:

1. Christian Peter Christiansen (f. 6—12—1863 Kbhvn., dbt. 26—12—1863 Gill. K.), Fisker, Gill. G. 1) 26—6—1887 Gill. med Ida Christine Magnussen (f. 13—5—1861 Råå, Malmøhus Len, Sverige, † 15—6—1912 Gill.), Datter af Fisker Magnus Jønsson, Råå. — 2) 24—5—1913 Gill. m. Amalie Oline Jørgine Andersen (f. 19—9—1870 Søborg Hestehave, Holbo Hrd.), Datter af Husmand Jeppe Andersen, Hestehave (se Gill. Kb.).

VI. *POUL CHRISTIAN PEDERSEN* (f. 22—8—1846 Gill.), Fisker, Gill. G. 20—3—1872 Gill. m. Ane Line Andreasen (f. 22—9—1848 Gill., † 20—1—1922 Gill.), Datter af Fisker Andreas Jensen, Gill.

— 1 Barn:

1. Peter Andreas Petersen (f. 16—5—1872 Gill.), Fisker, Gill. G. 20—3—1896 Gill. m. Laura Petronille Petersen (f. 26—10—1873 Gill.), Datter af Fisker Niels Peter Petersen, Gill.

VII. *KRISTIANE DORTHEA PEDERSEN* (f. 22—12—1848 Gill.), G. 27—11—1883 Gill. m. Fisker Jens Peder Klausen, Gill. (f. 8—5—1854 Gill.), Søn af Skrædder Klaus Rasmussen, Gill. (I Gill. Kb. siges fejlagtigt 27—11—1883, at J. P. Kl. er f. 1855). — 1 Barn:

1. Karl Julius Klausen (f. 26—11—1885 Gill.), Fisker, nu Fragtmand Gill. G. 6—12—1908 Blidstrup m. Margrethe Sofie Hejntz (f. 22—2—1891 Blidstrup), Datter af Smed Johan Fred. Hejntz, Blidstrup (se Gill. Kb.).

VIII. *BENDT PEDERSEN* (f. 17—5—1851 Gill., † 20—12—1914 Lemvig). G. 1876 i Lemvig m. Kristine Elisabeth Hansen (f. 28—3—1849 Erritsøe, Jyll.), Datter af Smedem. H. H. Hansen, Erritsøe.

— 6 Børn:

1. Frederik Adolf Pedersen (f. 19—9—1876 Gill., † i Brasilien 17—4—1894).
2. Hans Henrik Pedersen (f. 24—3—1880 Lemvig), Sømand, Lemvig. G. 2—7—1913 Lemvig m. Karen Marie Munch (f. 4—4—1886 Tæbring), Datter af Skrædderm. C. A. Munch, Tæbring.
3. Ane Kathrine Pedersen (f. 5—11—1881 Lemvig), Lærerinde, Lemvig.
4. Bente Christine Pedersen (f. 14—2—1884 Lemvig). G. 14—2—1916 Lemvig m. Dykker i Frederikshavn Sofus Peter Davidsen Lou (f. 23—11—1882 Svaneke), Søn af Lods J. P. Fr. Lou, Svaneke.

Marie Kristine Pedersen (f. 14—7—1886 Lemvig), G. 14—2—1915 Lemvig m. Lærer i Struer Alfred Trudsø (f. 19—2—1891 Struer), Søn af Smedem. Kr. Jensen Trudsø, Struer.
Peder Pedersen (f. 2—1—1889 Lemvig), Skibsfører, Ringkøbing. G. 5—8—1922 Skive m. Hemriette Annine Nielsen (f. 30—5—1894 Skive).

Andre Personer ved Navn

Milan (Meylan, Miland etc),

hvis eventuelle Forbindelse med de foregaaende ikke kan ses.

1707 levede en Isaac Milan, tilhørende Handelsstanden, i Hamborg (Personalhist. Tidsskr. 2. Bd. 1893, S. 103).

De to Brødre (om denne Slægt se fr. og tysk reform. Kb. og Christonjesedlerne):

I. Isaac Milan (el. Meilan), Tobaksplantør i Roskilde, f. i Farens-

vol(?), Brandenburg, † 8—2—1739, gift med Anne Celler (eller Duriau). — Børn:

1. Anne Meilan, f. i Roskilde 25—8—1728, dbt. 5—9—1728 (fransk reform. Kb.). Gudmoder: Anne Cathrine d'Elbrat (Jacob Meilans Hustru). Det er vistnok hende, som if. tysk reform. Kb. 1748 blev gift med Christof Fred Denis.

2. Marie Meylan, f. 12—10—1730 i Roskilde, døbt fr. ref. 22—10—1730. Farbroder og Gudfader: Jacob Meylan. Gift 16—1—1750 til Parykmager Poul Gregoire Lollier.

3. Jeanne Meylan, f. 7—5—1732. Det er muligt hende, der 1756 kaldes Johanne Meylan og bliver gift med Joh. Henrik Crantz (tysk ref.).

4. Jacob Meilan, f. 15—1—1734 (el. 15—10—1733).

5. Susanne Milan, f. 21—12—1735.

6. Abigail Melan, f. 24—6—1738.

7. Elisabeth Milan, viet 8—4—1745 til Daniel, Søn af Isaac Fournaise, Tobaksplantør a Stup-Keug.

II. Jacob Meylan (el. Milan), f. 1693, † 12—3—1762, 69 Aar gl., fr. ref., Tobaksplantør i Roskilde. Gift med Anne Cathrine d'Elbrat (el. Belbrat), f 22—12—1762, 75 Aar gl. — Børn:

1. Frederik Meylan, f. 6—9—1726, † 28—10—1741, fr. ref.

2. Marie Madeleine Meylan, f. 8—8—1731, dbt. 12—8—1731, † 30—10—1732 fr. ref.

Georg Meiland, f. 21—2—1605 i Saksen. Sognepr. t. Marie K., Helsingør, 12—2 1637, † 25—3—51. Skifte efter ham 4—9—51. Gift med Enken efter Sognepr. t. Marie K., Th. Lund, Marieke Owe. Ingen Børn (Hostrup Schultz, S. 85).

Anna Christine (Kristine) Meiland (Meylandt) var gift med Peder Olufsen Lundt af Veggerløse, der blev kaldet til Præst i Grevinge, Ods Herred, 21—5—1712. Han var født 1—6—1685, Student fra Nykøbing F. 1706, cand. theol. 1709. De blev gift 1713. A. C. Meiland, f. i Nyk. F. 1693, † i Holbæk 3—8—1773. I Ægteskabet var 1 Datter. Lundt † 16—12 (el. 14—11) 1738). — „Udi Legems Anseelse var han sin Formand (Pastor Bhi), lig; i Embede ikke mindre myndig; i Lærdommen en god Bondepræst, men kunde dog ikke udelukkes af Sydens Regimente" (if. Lyder Høyers Beskrivelse over Grevinge Sogn). — Efter Wibergs Præstehist. og Ods Hrds. gejstlige Skifteprot. 1733—67, S. 321.

Christopher Milandt, Skrædder, 70 Aar, begravet 25—2—1753 Trinitatis K., Kbhvn. (if. Lengnick).

Josef Milahn (se Copulationsprot., Raadstuen, Kbhvn., 1763—83).

Heinrich Meilandt, Bager (se Roskilde Bys Regnskab for 1720).

Nicolaus Meiland fra Holsten (se Kbhvns. Universitets Distinktionsprot. 1764).

Jacques Melan, levede 1721 i Fredericia (se H. Matthiessen: Fredericia, S. 192). Han var fr. reform.

Peter Meyland, Høker, † 16—10—1824, 44 Aar gl., Frue Kb., København.

Joseph Pedersen Milandt, Spanier (se Sjæll. Reg. 1720, Fol. 324).

Georg Chr. Miland, † 21—3—1834, 52 Aar gl., i Hillerød, Arrestforvarer der. Gift med Jacobine Marie, f. Jacobsen. Om denne Familie oplyser Folketællingen 1834 i Hillerød følgende:

Georg Chr. Miland, 52 Aar, Arrestforvarer.

Jacobine Marie Jacobsen, 31 Aar, hans Kone.

Vilhelmine Georgine Miland, 14 Aar,

Jensine Oline Henriette Miland, 11 Aar,

Marie Frederikke Miland¹⁾, 10 Aar,

Gusta Emilie Miland, 8 Aar,

Ferdinand Herman Ivar, 5 Aar,

} deres Børn.

Skiftet efter Arrestforvareren (if. Hillerød Skifteretsprot.) oplyser følgende: 22—3—1834 indfandt Skifteretten sig i Arrestforvarer Georg Chr. Milans Dødsbo. Han døde 21—3. Tilstede var Enken Jacobine Marie og Børnene Vilhelmine Georgina, 13 Aar, Jensine Oline Hen-

¹⁾ † 19—5—1887 (Olai K.) Helsingør, 63 Aar gl., Enke efter Skomagerm. P. Nielsen. En Del af ovenstaaende Oplysninger er indsamlet af Pastor emer. Erh. Qvistgaard, Kbhvn.

riette, 11 Aar, Marie Frederikke, 8 Aar, Gusta Emilie, 7 Aar, Ferdinand Herman, 4¹/₂ Aar (et fattigt Bo).

If. Familiens Opgivelse var sidstnævnte Ferdinand Herman Ivar Miland født 18—4—1830 i Hillerød, † Sept. 1907 i Helsingør. Murer. Gift med Ane Kirstine Andersdatter (f. 1826 i Blidstrup S., † 8—12—1898 s. St.). De havde flere Børn, de fleste fødte i Blidstrup S.

Samuel Meilan, viet 3—1—1744, Søn af Jacob Meilan og Marie le Maire (fr. reform.)¹). Det er muligt den Samuel Meylan, der 1783 nævnes i Vartov.

1) se Christonjesedlerne.

PERSONREGISTER:

- Abel (Appel), Johan, Skrædder. 65, 79.
— Christine. 30.
— Claus, Feltmarskal. 18.
— Eleonora Christina (Munch). 18, 30.
— Fr., Storkansler. 31.
- Anchersen, J. P. Dr. 97.
- Andersdatter, Elisabeth (Kristen Nielsen). 114, 115.
- Anna af England, Dronning. 15.
- Abenzur, Jacob, Reder. 13.
— Josua, Reder. 13, 19.
— Moseh (Paulo de Milao — Milan — el. Poul Diricksen), Handelsmand. 13.
- d'Acosta (da Costa), Uriel. 10.
- Ahlefeldt, Anna Beate Elisabeth (Friesen). 29, 30, 31.
— Carl. 18.
- Appel, se Abel.
- Arnold, Oberst. 59, 61.
- Bastholm, C. H., Dr. teol., Præst. 76.
- Bech, Hans., Købmand. 76, 79, 80, 112.
- Bendtzen, P., Raadmand. 68.
- Benzon, Niels, Assessor. 46.
- Bluhme, J. B., Hofpræst. 86.
- Brandt, Peder, Rentemester. 32, 33, 55.
- Bräutigam, Johs. Chr., Maler. 87, 88.
- Breitenbach, Juliana Regina (Gabr. Milan). 19, 33, 35, 43, 50, 51, 52, 55, 56,
57, 62, 64,
- Bremer (Bræmer), Otto Ferd., Forfatter og Skolebestyrer. 113.
— Ulrich, Fuldmægtig. 111, 113.
- Brockenhuus, H. Adam, Stiftsbefalingsmand. 75, 109.
— Oberst. 63.
- Brorson, Salmedigter. 85, 86.
- Bræmer, se Bremer.
- Bræstrup, Andr. Cosmus, Borgmester, Byfoged. 93.
— Carl Chr., Hofmaler. 65, 83, 87, 90, 91.
— Chr. Jacob Cosmus, Politidirektør. 93.
— C. L. Tycho, Herredsskriver. 93.
— Erasmine (Assessor, Kammerjunker Meyer). 93.
— Gabriel Felix, Møller. 87, 91.
— Jens Chr., Hofmaler. 81, 82, 86, 89, 90, 91.
— Johanne Marie (Maler Ryde). 83, 87, 90.
— Juliane Birgitte (Joh. Casse). 87, 91, 93.
— Tycho, Oberstløjtnant. 93.
— Tycho, Premierløjtnant. 93.
— Tyge, Dr. med. 93.

- Brøndlund, P., Overauditor. 102.
- Buchwald, Anna Hedvig von (Cl. Ahlefeldt). 18, 29, 30, 31.
- Børgesen, Lars, Færgemand. 72.
- Cardosa, se Milan.
- Casse, Andr. Lorentz, Minister. 91.
- Johan, Justitsraad. 87, 91, 93.
- Peter, Glarmester. 91.
- Castro, g. m. Gabr. Milan. 10, 19, 58, 57, 59, 64.
- Charisius, Peder, Gesandt. 15.
- Charlotte Amalie, Dronning. 45, 56, 62, 64.
- Christina af Sverige, Dronning. 13.
- Cordova, se Gabr. Milan.
- da Costa, se d'Acosta. 10.
- Dahl, N., Raadmand. 68.
- Dass, B., Rektor. 102.
- Daidsen, Niels, Købmand. 76, 79, 106.
- Deurs, G. J. van, Raadmand. 68.
- Dionis, Albert, Handelsmand. 9, 13.
- se Musaphia.
- Diricksen, Poul, se Moseh Abenzur.
- Dons, Kancelliraad. 102.
- Dungan, Joh., Grosserer. 110.
- Dyring, Cathr. Marie (U. C. Milan). 77, 80, 86, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 117, 118.
- Edeking, Oberst. 59, 61.
- Eigtved, Oberstløjtnant. 84.
- Eisenberg, Alhed Ingeborg (Wesling). 66, 67.
- Enghavn, J. A., Raadmand.
- Erik af Pommern. 73.
- Esmit, Ad., Guvernør. 34, 35, 36, 37, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 53, 54, 58.
- Nik., Guvernør. 34, 36, 48, 52.
- Estrup, Raadmand, Etatsraad. 113.
- Ewald, Enevold, Præst. 86.
- Johs., Digter. 85, 86, 92.
- Feigan, Handelsmand. 19.
- Fersleff, Matth., Borgmester. 68.
- Filip IV af Spanien. 44.
- Flensborg, Købmand. 102.
- Floor (Flor), Anna Marie (Murm. Larsen). 101, 103.
- Elsebeth Lusie (J. Heebo). 104.
- Frederikke (Sebbelov). 104.
- Gabriel Ferdinand, Præst. 103.
- Jens Kristian, Regimentsdyrlæge. 103.
- Karoline Chr. (Lemming). 104.
- Lorentz, Præst. 79, 101, 102, 103, 105.
- Lovise (Ad. Bagger). 104.
- P., Skibskaptajn. 102.
- Petrea R. (Nørager). 104.

- Frankenau, Præst. 106.
Frederik III, Konge. 10, 12, 13, 15, 17, 18, 20, 53.
— IV, Konge. 62, 86.
— V, Konge. 67, 68.
Friesen, Carl von, Baron. 31.
Gabel, Christopher. 31.
Gjøe, Marcus, Gesandt. 15, 16, 21, 24, 25, 31, 54.
Gomez, Gabriel, Taksator. 9.
Griffenfeld, Charlotte Amalie. 21, 25.
— (Schumacher), P. 17, 19, 20—28, 29.
Grove, Peder Jensen, Fyrinspektør. 110.
Gyldenløve, Elisabeth Sofie (Cl. Ahlefeldt). 18.
— Ulr. Fr. 18, 59, 60.
Haagen, Anna M. (A. Wøldike). 92.
— Hans, Politidirektør. 92.
Hansen, Didrik, Marsvinslund. 69.
Harboe, Krigssekretær. 59, 61.
— C, Raadmand. 68.
— L., Biskop. 75, 76.
Harffe, H., Tehandler. 69.
Heebo, Gabr. Ferd. Floor, Farmaceut. 104.
— Jørgen, Prokurator, Byfoged. 104.
— Jørgen Siersted, Kaptajn, Branddirektør. 104.
Heicksen, P., Byskriver. 68.
Heins, Chr., Løjtnant, Guvernør. 35, 36, 37, 45, 50, 52, 58.
Heye, Johan, Officer. 18.
Hjorth, Peder, Assessor. 51.
Hopp, Viceadmiral. 53.
Hornemann, H., Provst. 102.
Høeg, Just, Diplomat. 13, 21, 24, 25, 26, 29, 30.
Høyer, Inger (Dr. med. T. Bræstrup). 93.
Ideking, Major. 59, 61.
Isaachsen, Dan., Købmand, Konsul. 88.
Iversen, Jørgen Dyppel, Guvernør. 34, 52.
Jacobsen, Anna Hedvig Olesdatter (A. Wøldike). 92.
— Ole, Fiskemester. 92.
Jechiel, Nathan ben, Rabbiner. 10.
Jessen, Ane Christine (Jens Chr. Bræstrup). 89, 90, 91.
— Tycho à., Diakon. 90.
Juan, Don Juan de Austria, Guvernør i Nederland. 44.
Jørgen (Georg), dansk Prins. 15.
Kesler, Anna Maria (C. Fr. Milan). 62, 63, 64, 65, 66, 81, 83, 89.
Kiem, Jørgen Hansen, Farver. 70.
Klarup, Kammerraad. 91.
Knudsen, Hans, Prokurator. 54.
Kregel, Oberstløjtnant. 59.

- Kristiansdatter, Ane Kirstine (Lars Nielsen). 116, 128.
— Anne Margrethe (Svend Larsen). 115.
— Ane Elisabeth (Jørgen Andersen Ulle). 115, 116, 120.
— Frederikke (Peder Larsen). 116, 129.
— Kathrine Marie (Bjørn Larsen). 115, 116, 120.
- Kristensen, Frederik, Fisker. 116, 125.
— Karl, Fisker. 116, 123, 129.
— Kristian, Fisker. 115, 116, 121, 125.
- Kristian IV, Konge. 10, 18, 30.
— V, Konge. 15, 26, 28, 31, 32, 45, 51, 53, 54, 55, 59, 60.
— VI, Konge. 86.
— VII, Konge. 73, 76, 107, 108, 109.
- Kruse, Vibeke. 10.
- Lachmann, B., Auditør. 35.
- Langemack, Dorothea Wium (A. Wøldike). 93.
- Larsen, Svend, Fisker. 115, 117, 121, 123.
- Lassen, Niels, Købmand. 35, 36, 37, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 49, 50, 58.
- Lauritzen, Hans, Præst. 110.
- Lembach, Carl Chr., Købmand. 77, 86, 110, 113, 114, 118.
- Lemfort, Z., Generalauditør. 59, 61.
- Lemming, Fred., Gæstgiver. 104.
— Hans J., Færgemand. 79, 104, 105.
- Lente, Chr., Gesandt. 18.
- Lindemann, Christine (P. Wøldike). 92.
— Johs., Præst. 92.
- Lorentz, Joh., Assistent, St. Thomas. 39, 36, 49, 50.
- Loutrup, Etatsraad. 70.
- Lundt, Peder Olufsen, Præst. 135.
- Lützou, Oberst. 84.
- Løvendal, Carl, Friherre. 18, 19.
— Valdemar, Friherre. 18.
- Matos, Ribka de (Manuel Teixeira). 13.
- Mazarin, Kardinal. 13, 14, 44.
- Meiercrone, Gesandt. 29, 30.
- Mesquita, Ester Gomes de (Manuel Teixeira). 13.
- Meyer, Jørgen, Kaptajn. 36, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 54.
— V. H., Assessor, Kammerjunker. 93.
- Meylan, Georg, Præst. 134.
— Heinrich, Bager. 135.
— Isaac, Tobakspantør. 134.
— Jacob, Tobakspantør. 134.
— Nicolaus. 135.
— P., Høker. 135.
— Samuel. 136.
- Mikkelsen, Mikkil, Fiskal. 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54.

- Milan, se Teixeira (Isaac Haim senior). 12.
- Anna Cathrina (H. Bech). 66, 76, 79, 80, 112.
 - Anna Christina (Lundt). 135.
 - Anna Christiana D. (Jens Chr. Bræstrup). 63., 64, 81, 86, 89—93.
 - Anna Friderica (Ziehlefeldt). 65, 66, 67, 76, 78, 79, 82, 94—101.
 - Anna Friderica (Bremer). 109, 111, 113.
 - Carl Friderich, Maler. 51, 56, 57, 61, 62—64, 65, 66, 81, 83, 89.
 - Caspar Felix. 63, 64.
 - Charlotta Isabella. 51, 57.
 - Christoph. 135.
 - Christian Ulrich. 51, 57.
 - Conrad Adam. 37, 51, 57.
 - Elisabeth (Floor). 66, 74, 79, 86, 101, 102—05.
 - Emanuel Teixeira Cardosa de, Købmand. 9.
 - Felix, Løjtnant. 35, 36, 37, 41, 45, 48, 57, 58.
 - Frantz Ferdinand, Løjtnant. 18, 35, 36, 45, 57, 58, 59—61.
 - Friderica Carolina (Pechüle). 109, 110, 111, 113, 114, 117—18.
 - Friderich Carl, Hofmaler og Hofforgylder. 62, 63, 64, 69, 77, 81, 82, 83—88, 90, 91, 94, 101.
 - Gabriel (Don Franco de Tebary Cordova), Oberst, Marchand, Generalfaktor, Guvernør. 9—57, 58, 59, 60, 61, 62, 64.
 - Gabriel Ferdinand, Hofforgylder, Maler, Viceborgmester. 61, 63, 64, 65—80, 81, 82, 83, 86, 89, 90, 94, 101, 102, 106, 107, 108, 112.
 - Hieronymus, (Edler v. Carpane), Handelsmand. 12.
 - Isaac. 134.
 - Jacques. 135.
 - Josef. 135.
 - Joseph Pedersen. 135.
 - Juliane Regina (Nissen). 63, 64, 81—82, 89.
 - Kirstine Marie (N. Davidsen). 66, 74, 78, 79, 106.
 - Lovise Ulricha (Kristen Nielsen). 77, 109, 111, 114—16, 117, 119.
 - Ulrich Christian, Købmand. 66, 65, 75, 79, 80, 86, 107—111, 113, 114, 117, 118.
- Miland, Georg, Chr., Arrestforvarer. 135.
- Milao (Milan), se Moseh Abenzur.
- Mintzel, Johan, Klejnsmed. 90.
- Moinicken, H., Raadmand. 68, 78.
- Munch, Franz, Ritmester. 18, 29, 30.
- Munk, Kirstine. 30.
- Musaphia, Benjamin (Benj. ben Immanuel Dionis M.), Dr. med., Rabbiner. 9, 10, 11, 12, 13, 22, 35.
- Müller, Resident. 24, 26, 29.
- H., Etatsraad. 13.
- Møller, Kirkevæрге v. Olai K. 77, 101, 106.
- Mørck, Ane Marie Jensdatter (Gabr. F. Milan). 65, 66, 79, 81, 94, 102, 106, 107, 112.
- Jens Ibsen, Staldskrædder. 65, 89.

- Nansen, Hans. 26.
— Karen (Griffenfeld). 21, 26.
Nielsdatter, Mette Marie (Ziehlefeldt). 94.
Nielsen, Hans (Aalborg), Assessor. 51.
— Kristen, Fisker. 111, 114, 115, 116, 117, 119, 120.
Nissen, Poul, Zahlmester m. m. 81, 82, 89, 90.
Pauli, H., Gesandtskabssekretær. 15, 26.
Pechüle, F. W., Lærer. 118.
— Jacob Heinrich, Møller. 110, 111, 113, 117, 118.
Peperlov, Kaptajn. 59.
Petersen, Jakob, Baron. 17, 18, 29, 30, 31.
Pontoppidan, Erik. 86.
Poulsen, Hannibal (Löwenschild). 18, 30.
Reedtz, Kansler. 24.
— Jørgen, Diplomat. 21, 23, 24, 25.
Rohde, Jacob, Vinhandler. 67.
Rosenvold, Frederikke (Bräutigam). 87, 88.
— Johs., Major. 88.
— Jonas, Kaptajn. 88.
Ross, T., Provst. 102.
Rostgaard, Hans, Amtsforvalter, Ridefoged. 110.
Rothe, Chr. de. 46.
Ryde, Math., Hofmaler. 87, 90.
Sanpayo, se Diego Teixeira.
Sauerbrey, N. Gotfr., Oberstløjtnant. 104.
Schack, Hans. 17.
Schinkel, Johann von, Generalmajor. 110.
Schophuus, L. Nielsen, Marsvinslund. 69.
Schultz, Oberstløjtnant. 59.
Schutz, Oberst. 60.
Schwertfeger, Johan, Kommissarius. 32.
Sebbelov, Benjamin, Skibsfører. 104.
Silva, Sara Abigail de (B. Musaphia). 10.
Sinzendorff, Maria, Komtesse. 31.
— Rudolf, Greve. 31.
Sofie Amalie, Dronning. 15, 17, 29, 31, 53.
Sperling, Otto, jun., Professor. 11.
— Otto, sen., Læge. 11.
Stapleton, Guvernør. 36, 44.
Sørensdatter, Elisabeth, g. m. Jens Ibsen Mørck. 65, 81, 82, 89, 90.
Tebary, se Gabr. Milan.
Teixeira, Isaac Haim, sen. (Don Manuel Cordosa de Milan), Købmand. 12.
— se Emmanuel T. Milan. 9.
— Diego T. Sanpaye (Abraham sen. T.). 12.
— Abraham (Diego). Teixeira de Matas. 13.
Thane, Elisabeth (O. Bræmer). 113.
Thaning, Chr., Præst. 93.
Thott, Thage, Etatsraad. 51.

- Treschouw, Præsi. 102.
Trolle, Mette (J. Rcedtz). 20, 21, 22, 23, 24.
Ulfeldt, Eleonora Kirstina. 18, 30, 31.
— Korfitz. 11, 13, 30.
— Leo, Generalfeltmarskal. 20, 30, 31.
Urne, Sofie (U. Pr. Gyldenløve). 18
Vilhelm III af Oranien. 28.
Vilhelmine Ernestine, dansk Prinsesse. 27.
Vinding, Poul, Professor. 51.
Wedel, Generalmajor. 59, 60.
Wellings, M., Gesandt. 52, 53.
Wesling, Frederikke (Gabr. P. Milan). 66, 67, 69, 73, 74, 75, 77, 78, 80, 91,
110, 114.
— Morten, Kammeradvokat. 66.
— Nikolaj, Hørkræmmer. 67.
Wilde, Tevis, Viceborgmester. 68.
Wind, Holger, Viceskatmester. 21,
Winter. Th. Andreas, Drabant. 62.
With, H. Chr., Organist. 83.
— Inger Marie (Fr. C. Milan). 62, 81, 83, 84, 85, 86, 87.
— Margrethe (Rosenvold). 62, 83.
Witt, Jan de, Hollands Raadspensionær. 17, 25.
Wohlert, Chr, Malermester. 89.
Wosemoese, Prokurator. 84.
Wøldike, Andreas, Biskop. 92.
— Andreas, Præst 90, 92, 93.
— Andreas, Havneskriver. 92.
— Anna Cathr. H. (H. C. Piehl Wøldike). 92.
— Hans Pedersen, Præst. 63.
— H. C. Pihl, Herredsfoged. 92.
— Marcus, Professor. 92.
— Marcus, Krigskancelitsekretær. 93.
— Peder, Priest i Sommersted. 92.
— Peder, Præst i Haderslev. 63, 92.
— Peter, Told forvalter, Justitsraad. 92.
Zebi, Sabbatai. 10.
Ziehlefeldt, J., Amtsbarber. 67, 76, 78, 79, 82, 94, 95, 97, 101.

TILLÆG

Til Side 9, Note 1:

Det mærkelige Tegn, Gariel Milan satte foran sit Navn (se Faksimilen), kunde tydes som et „J" (f. Eks „Juan"). Men det er næppe sandsynligt, at han skulde sætte et saadant Forbogstav alene foran sit andet Fornavn „Gabriel"; det var næppe almindelig Brug. Tegnet kan heller næppe være et „F" = Fray (hvis han var Præst eller munkeviet, hvad Milan ikke var) eller „L" = Licenciado, da de andre „F"er og "L"er i Teksten ser anderledes ud. — Sandsynligvis er Tegnet kun en Krusedulle, den paa Spansk saakaldte „*rubrica*", der skal betegne Underskriftens Originalitet og den skrivendes Individualitet, og som vel navnlig bestaar i Krusedulle efter og under Navnet, men dog ogsaa kan indledes med Sving *foran* det. Sønnen Frantz Ferdinand benytter det samme Tegn (se hans Brev af 1686 „Supplik til Kancelliet 1686 Litra M"), som han saaledes har taget i Arv efter Faderen.¹⁾ Den Dag i Dag lægges der i Spanien Vægt paa „*la rubrica*" idet man ikke er tilfreds med Navnet alene som Underskrift. (Meddelt af Bibliotekar H. Aa. Paludan — Det st. kgl. Bibliotek — som er Skriftekspert, og som har konfereret med andre Skriftekspertes om Sagen).

¹⁾ Krusedullen efter Navnet har Fr. Ferd. Milan ogsaa tages i Arv efter Faderen.

Til Side 58, Note 3.

SUPPLIK TIL KRIGSKANCELL. 1689 LITRA M. R. A.

Durchlaughtigster groszmächtigster

Erb-könig,

Allernädigster König und Herr.

Eurr. königl. Maytt. kan nicht laszen ausz wehemütigstem Hertzen hiedurch fuszfällig zuklagen, wie ich leyder! so unglücklich geworden, wegen der mir zugestoszenen Trübseeligkeit und Unfallsz, dasz ich meine Fortun alliie unter Er. Maytt. rühmlichsten Waffen nicht pousiren können, anbey mich in einem so miserablen und kläglichen Zustande befinde, dasz ich numehro zweifele, wo ich mein rechtschaffen Auszkommen haben und ehrlich subsistiren solle. Flehe und bitte derowegen allerdemütigst. Er. königl. Maytt. geruhen solche meine Noth atlergnd. zubehtzigen, und ausz allernad. Commiseration mich mit einem Reysepfenning zubegnaden, damit ich meine Fortun anderweit suchen und erlangen könne. Solche königl. hochstpreiszlichste Clemence soll ich die Tage meines Lebens rühen und ersterbe.

Eurr. königl. Maytt.

allerunterthänigst treuschuldigster Knecht

Felix Milan.

Copenhagen d. 27. May Ao. 1689.

Oversættelse: Durchlautigste, stormægtigste Arvekonge, allernaadigste Konge og Herre! Jeg kan ikke lade være overfor Deres kongelige Majestæt af vemodigste Hjerte herved med Knæfald at klage, eftersom jeg desværre er blevet saa ulykkelig paa Grund af den mig tilstødte Sorg og Ulykke (Ansøgerens Fader var jo bleven henrettet det Aar. — Udg. Anm.), at jeg ikke kan (fremme min Lykke her under Deres Majestæts berømmeligste Vaaben, da jeg befinder mig i en saa miserabel og beklagelig Tilstand, at jeg nu ikke aner, hvor jeg skal faa mit retskafne Udkomme og eksistere ærligt. Jeg beder og bønfalder derfor allerydmygst Deres kongelige Majestæt allernaadigst at have Medlidenhed med denne min Nød og af allernaadigste Barmhertighed at benaade mig med en Rejseskilling, for at jeg kan søge og opnaa min Fortuna andetsteds. En saadan kongelig, højpriselig Mildhed skal jeg alle mine Dage prise og (jeg) vil dø som Deres kgl. Majestæts allerunderdanigste, troskyldige Tjener.

Felix Milan p. p.

Kjøbenhavn d. 27. Maj Ao. 1689.

Til Side 62 og 83.

Hirsch fortællier, at de lo Drabantgardere, Carl Friderich Milan og Andr. Winther, var blevel arresteret 1701 p. Gr. a. Slagsmaal. og at deres Hustruer anraaber Kongen om Naade for deres Mænd (se nedennævnte Brev!). Han fortæller endvidere, at Carl Fr. Milan var gift med Anna Maria Wiet (With). I Brevet underskriver hun sig Anne Marie Millanin (d. v. s. Milan). At hendes Pigenavn skulde være With, støtter Hirsch paa nogle Aktstykker (Refer. Sager 22—12—1751 R. A.) fra Dec. 1751, hvori omtales, at en Friderich Carl Milan er gift med Kap-tajn Rosenvolds Enke, Margrethe Vit (With).

Hirsch har forvekslet den ældre Carl Friderich Milan (Side 62) med dennes Søn, Friderich Carl Milan (Side 83). Den ældre (død 1738) var gift med Anna Maria Kesler, hende, der underskriver nedennævnte Brev dat. 8—12—1701; den yngre var gift med Inger Maria With, der omtales i Referer. Sager Dec. 1751. og hvis Søster var Rosenvolds Enke, Margrethe With.

REFER. SAGER 1701 Nr. 2 13. DEC. R. A.

Aller-dürchleüchtigster groszmechtigster

Erb-König

Aller gnädigster Herr!

Es werden Ihre königl. Maytt. sich |: den leider auf dem königl. Schlosz begangnen Crimilese Exeess unszere beide Männer von dero königl. Drabanten Garde :| allergnädigst zu erinnern wissen, alsz fallen wir armen und durch solche begangne Exesse unszere Männer höchst-betrübte und nohtleydende Frauen Ihre königl. Maytt. hiemit aller-
unterthänigst zu Fusz, weinendt undt demühtiges bittende, Ihre königl. Maytt wollen gnädig geruhen mit selbe, doch nicht mit Recht, nach

Verdienst verfahren, sondern durch hohe königl. Gnad allergnädigst pardoniren. Welche hohe königl. Gnad der höchste Gott nicht unvergolten laszen wird, und wir in stetter Anruffung des Höchsten für Ihre Maytt. und Dero Hoch-königl. Erb-Hauszes Erwachsung, nimmer ermüden werder; undt ersterben

Ihre königl. Maytt. unszers allergnädigsten
Erb-König undt Herrens
allerunterthänigste Unterhännerinnen und
Fürbitterinnen bej Gott
Sussana Christiana Winterin
gebohrne Heidenreich.

Anne Marie Millanin.

Ausz der Hauptwacht d. 8. Decembr. 1701.

Paa Brevets Bagside staar:

Allerunterthänigst Suplic
an
Ihre königl. Maytt. unszern
allergnädigsten
Erb-König und Herrn.
Wegen 2 Arrestanten von Ihre
königl. Maytt.
Drabanten Garde.

Oversættelse: Allerdurchlautigste, stormægtigste Arvekonge, Allernaadigste Herre! — Deres Kgl. Majestæt vil sikkert allernaadigst vide at erindre sig den af begge vore Mænd af den kgl. Drabantgarde desværre paa det kgl. Slot begaaede Crimilese Exces (kriminelle Optøjer).. Vi stakkels og — ved saadanne af vore Mænd forøvede Excesser — højst bedrøvede og nødlidende Hustruer falder allernaadigst herved Eders Kgl. Majestæt til Fode, grædende og ydmygt bedende (om), at Deres Majestæt vil naadigst behage: ikke at behandle disse (vore Mænd) med Rette efter Fortjeneste, men allernaadigst pardonner dem ved høj kgl. Naade. Denne høje kgl. Naade vil den højeste Gud ikke lade uden Løn, og vi vil aldrig trættes i stadig Anraaben til den Højeste om Deres Majestæts og Deres højkongelige Arvehus' Trivsel, og (vi vil) dø (som) Deres kgl. Majestæts, vor allernaadigste Arvekonges og Herres allerunderdanigste Undersaattere og Forbedere hos Gud.

Sussana Christiana Winterin,
født Heidenreich.

Anne Marie Millanin.

Hovedvagten d. 8. December 1701.

Til Side 59, Note 7:

SUPPL. TIL KRIGSKANC. 1686 2. HALVAAR LITRA M. R. A.

*Groszmächtigster Erb König
Aller gnädigster König und Herr.*

Euer Königl. Maytt. geruhen in königl. Gnaden zuvermercken, wasz gestalt ich zwar vormahls umb meine Erlaszung bey Dero königl. Hoheit Regiment gewiszer Uhrsach halber angesucht, doch der Meinung, dasz ich unter Capitain Peperlow Commendo unmüeglich länger subsistiren könle, in Hoffnung aber von ermelten Peperlow zu einer andern Compag.ie transferiret zu werden, unverhofft und ohn Uhrsachen durch dieses Capitains Bruder von der Compag.ie, gleich als ob die Seconde Lieutenants Charge vacant gewesen, vermöge der am 8. Junij auszgebethener königl. Ordre von meiner Charge abgedrungen worden, obwohl ich 10 Tage darnach alsz am 18. ditto mit der Compag.ie von Præstøe nacher Copenhagen einmarchiren müssen, und meine Function wie einem Lieutenant zustehet rechtschaffen verwaltet, auch so viel müeglich allemahl der Compagnie Bestes suchen und befodern helffen. Wann aber allergnädigster König und Herr, ich anietzo durch Entsetzung meiner Charge brodtlosz worden, und zwar dieser Uhrsachen halber, weill der Capitain seinen Bruder bey der Compag.ie gern employret wiszen wollen, dannenher in allerunterthänigstem Ghorsamb bitte, Er Maytt. geruhen ausz königl. specialen Clementz mich dennoch bey Dero königl. Hoheit Regiment gegen meiner Miszgönner Meinung |: gestalt ich allemahl Rechtschaffen gethan :| einen Lieutenants Platz hinwieder allergnäd. zu gönnen. Ich soll allermaszcn mit Guth und Bluth contestiren, wie ich ersterben könne

Eur königl. Maytt.
allerunterthänigst pflichtschuldiger Knecht
Ferdinand de Millan.

Oversættelse: Stormægtigste Arvekonge, allernaadigste Konge og Herre! Deres kongelige Majestæt behager i kongel. Naade at lægge Mærke til, hvorledes jeg ganske vist tidligere af en bestemt Grund har ansøgt om min Afskedigelse fra min Stilling ved Deres kongelige Højheds Regiment, idet det var min Mening, at jeg umuligt længere kunde udholde at staa under Kaptajn Peperlows Kommando; men det var dog vist Haab, at jeg kunde blive overflyttet fra bemeldte Peperlow til et andet Kompagni, samt at jeg nu uventet og uden Grund af Hensyn til denne Kaptajns Broder — ganske som om Sekondløjtnantstillingen stod ledig — formedelst en den 8. Juni udbedt kongel. Ordre er blevet tvunget bort fra min Stilling, skønt jeg 10 Dage derefter: den 18. Juni maatte marchere med Kompagniet fra Præstø til Kjøbenhavn og har udfyldt min Plads paa retskaffen Maade, saaledes som det sømmer sig en Løjtnant, ligesom jeg stedse har søgt at gøre mit Bedste til Gavn for Kompagniet. Men naar jeg nu, allernaadigste Konge og Herre, ved Afskedigelsen fra min Stilling staaer brødløs, og endda af den Grund, at Kaptajnen gerne ser sin Broder i en Stilling ved Kompagniet, saa beder jeg i allerunderdanigste Lydighed, om det ikke maa behage Deres Majestæt af særlig kongelig Mildhed dog fremdeles allernaadigst at ville tilstaa mig en Løjtnantstilling paa Trods af mine Misunderes Opfattelse, desformedelst jeg stedse har baaret mig retskaffent ad. Jeg skal paa enhver Maade med Gods og Blod bevise, hvorledes jeg er rede til at dø som Deres kongelige Majestæts

allerunderdanigst pligtskyldige Tjener

Ferdinand de Millan.

Tit Side 83 fg. og S. 62.

Nedenstaaende Brev fra Friderich Carl Milan (gift med Inger Marie With) gengives som Supplement til Skildringen Side 83 fg. Det har desuden Interesse, fordi det sammen med Bønskriftet i Refer. Sager, 13. Dec. 1701 (se ovenfor) viser, at Fridrich Carl Milan d. yngre var gift med Inger Marie With.

Anledningen til Brevets Tilblivelse er følgende: Landværnskaptajn i Norge, Christen Rosenvold (g. in. Margrethe With. Se Side 83 og 87), har sluttet Akkord med Premierløjtnant Rosenkrantz om at afstaa sit Kompagni til denne (for 1000 Rdl. + 30 Rdl. aarlig i Pension, saa længe han lever), da Rosenvold selv er gammel og svag og med Kone og syv umyndige Børn sidder i usle og fattige Omstændigheder. Sagen trækkes i Langdrag af Regimentschefen, Oberst Krogh, der skal indsende den til Approbation af Kongen, men finder, at der begaas en Uretfærdighed mod ældre Officerer, derved at Rosenkrantz tilkøber sig Kompagniet. Og inden Sagen gaar i Orden, dør Rosenvold, hvorefter Enken ansøger Kongen om at ville approbere Akkorden (se de andre Akter i Refer. Sager 22—12—1751 R. A.), fordi hun sidder i stor Nød med sine 7 Børn (se Side 88). Margrethe Withs Svoger, Friderich Carl Milan, støtter hendes Andragende ved at sende nedenstaaende Anbefaling:

Deris højgrevelig Exclense

Høj velbaarne Hr. General og Ober Krigs Secreter!

Der som iche en fattig Encke med 7 umyndige Børn lige som drev mig til at kaste dette for Deris høj gr. Exelences Foed, törde ieg umuelig lade endten min Pen eller Person sees for Dennem. Hvad ieg frembringer er en Supliqve til Deris Majt. for sahl. Capitein Rosenvols Enke, hund er end Søster af min Koene, og ieg har der fore ej kunde undskylde mig at bære den til Deris høj grevelige Exellense, helst da den har været converteret til mig. Ieg submitterer den til naadigst Recommendation og Bøn Hørelse og forbliver med største Submission

Deris høj grevelige Exelenses

underdanigste Tiener

Friderich Carl Milan.

Kiøb.havn d. 22de Novbr. 1751.

(Udenpaa Brevet et Segl i rødt Lak. hvori bl. a. ses F. M.).

Bilag til Ref. Sager 1751. 22. Dec. Nr. 23. R. A.

Boghandleren bedes drage Omsorg for, at Køberne
af *H. C. Terslin: GUVERNØR OVER DANSK
VESTINDIEN, GABRIEL MILAN, OG HANS EF-
TERKOMMERE I DANMARK, 1926*, faar denne

Tilføjelses- og Retteliste i Hænde.

- Side 7. Der skal staa **Skifteretsprotokoller**. (Linie 13)
,, 9. Der skal staa **Franco** i I. Linie.
,, 9. Til Linie 4 meddeler Overrabbiner. Professor D. Simonsen, Kbhvn., at de portugisiske jøder, først Børnene. senere Forældrene, med Tvang blev døbt. — En kristen Historiker fortæller, hvorledes han saa Jøderne, trukne ved Haaret, blive slæbt hen til Døbefonten. — Forøvrigt ser vi (S. 17), at G. Milan var stolt over at han Jøde, selv om han (S. 61), da det gælder Sønnens Fremtid, hævder, at han er født Kristen.
,, 10. If. Jul. Margolinsky hed Milans Svigerfader **Benjamin ben Immanuel Mustaphia** eller **Benjamin Dionysius**, som han kaldte sig i sine Skrifter. (Se „Tidsskr. f. jød. Hist. og Lit." III S. 285.)
,, 11. Amn. 1. Der skal staa Punktum efter „Mussaphia". ikke efter „Ven".
,, 12. I Linie 10 skal staa „**auff**", ikke ...auf.
,, 12. I Brevets 5. Linie skal staa „**begnadiget**".
,, 12. I dets 6. Linie "**nach**", ikke noch".
,, 12. I deis 8. Linie "**Künfftig**", ikke „Künftig".
,, 17. Ved Faksimilen af det ene Segl skal staa „**1670**" i Stedet for 1870.
,, 21. I Linie 7 skal staa Lykønskningskrivelse.
,, 22. Ifølge Prof. Simonsen hed Medicinen vistnok **Cachunde**. Dermed menes paa Spansk en Slags Piller, i hvilke der indgaar Cachou.
,, 32. I Brevets 5. Linie hentyder Milan til det almindelige tyske Sprichwort: **Not bricht Eisen**.
,, 39. Brevets 4. Linie udgaar.
,, 39. Linie 9. Naar Jøden Milan straflede Planteren saa haardt, skyldes det maaske, at han endnu ikke havde glemmt gl. Testamentes Forskrift om, at den mægtige og den svage er lige paa Retten.
,, 40. Sidens nederste Linie udgaar.
,, 43. I Linie 19 skal staa „**geexperimentiret**"
,, 52. I Brevets 2. Linie skal staa „**att dett Skepp** —"
,, 52. I dets 5. Linie „**hafva**", ikke „hofva".
,, 53. I 15. Linie skal staa „**afrest**", ikke „oftest".

Side 57. Guvernør Milans Søn, **Christian Ulrich Milan**, angives død ung (?); se ogsaa Stamtavlen. — Det passer ikke. Efter Bogens Trykning har jeg erhvervet følgende Oplysninger: Under Kopskatten 1743 for Kalø Amt, Fausing Sogn, omtales „Christian Milian, Maler, gammel og fattig" (medd. af E. Qvistgaard). Og ifølge gl. Estrups Godsskifteprotokol (Landsarkivet i Viborg) døde Maleren Christian Ulrich Milian i Liltved, Fausing Sogn 1761, Natten mellem 25. og 26. Oktober, og efterlod sig Enken meddeles af den afdødes Broderbørn, nemlig: Gabriel Ferdinand Milan, Borgmester i Helsingør; Juliane Regine Milan, g. m. Pael Nessen, kgl. Zahlmester, Frederiksværn; afd. Ane Christiane Milan, g. m. Jens Bræstrup, Hofmaler; Friderich Carl Milan, Maler, København. (Om dem se Stamtavlen!). Kirkebogen anfører desværre ikke Christian Ulrichs Alder. — Som man ser, omtales de nævnte Personers Broder, Casper Felix, ikke; han var rimeligvis død uden at efterlade sig Arvinger. — Endvidere nævnes heller ikke Christian Ulrichs øvrige Søkende (eller deres eventuelle Børn), der maa være døde uden at efterlade sig Arvinger.

60. I Brevets 26. Linie skal staa „**sit** (Officers) Patent", ikke „sat".
- „ 61. -----) efter „København" slettes.
- „ 62. I Anm. 3 slettes „(12-4—1701)" efter „Drabantgarden".
- „ 63. I Linie 16 mangler) efterr „Navn".
- „ 64. Jul. Regine, g. m. Nissen, levede endnu 1761, if. ovenst. Meddel. om Chr. Ulrich Milan.
- „ 65. i Anm. 3 skal staa „**6. Juli**".
- „ 68. I Brevet skal staa „**Kiøbsted**", ikke „Kiøbstad".
- „ 73. I Linie 8 skal staa „**390 Rd1.**"
- „ 75. Efter „indlægges" tilføjes „**skal**" (Linie 5).
- „ 94. I Linie 5 slettes „i Trinitatis Kirke" efter Ordet „Sted".
- „ 102. Anm. 3. Der tilføjes: I Rhodes Saml. til Laalands og Falsters Hist 1859 II S. 161—62 fortælles, at man i Vaalse ofte saa „denne smukke Mand (Floor) at lægge Hænderne sammen, takkende Gud for Rolighed ved denne ene Kirke."
- „ 114. „**Cathr.** ell. **Dyrings**" slettes efter Klammen.
- „ 115. Anm. 1. Det ældste af Svend Larsens Bom, Bendt Svendsen, er af en Forglemmelse ikke kommet med.
- „ 116. I 1. Linie mangler) efter Ordet „giftede".
- „ 121. **Anna Lovise Bjørnsdatter** blev gift 22—8—1852.
- „ 124. If. Fam. Med. var **Ferdinand Andersen** (i Dragør) født i Gilleleje.
- „ 137. 12. Linie skal staa: **Ahlefeldt, Christine** etc.
- „ 138. Efter „Enghavn" skal staa „**S. 68**".

Stamtavle I. G. F. Milan blev gift 5—5—1729, ikke 15—5.

Stamtavle I. Nissen udn. 17—12—1750 til Zahlmester m. v., ikke 19—12 Side IV og VII (Oversættelsen). Der skal staa „**Durchlaughtigste**" og „**Al-lerdur chlaughtigste**".

X. De første 5 Linier skal lyde saaledes: Nedenstaaende Brev fra Friderich Carl Milan, der var gift med Inger Marie With, en Søster til nedennævnte Margrethe Rosenfold, gengives her som Supplement til Skildringen Side 83 fg. — Se iøvrigt Side V og 62. Et Par Steder (S. 25, 26) staar „Griffenfeldt" i Stedet for „**Griffenfeldt**". Tegnet ☉ er desværre et Par Steder blevet til et 5-Tal (S. 33 Anm. og 107). I Stedet for „Frederik" skal staa „**Friderich**" (S. 91 Anm. 2; og Side 101).

INDHOLD:

Forord.....	3
Kilder	5
Gabriel Milan, Oberst, marchand, Faktor, Guvernør.....	9
Felix Milan, Løjtnant.....	58
Frantz Ferdinand Milan, Løjtnant.....	59
Carl Friderich Milan, Maler.....	62
Gabriel Ferdinand Milan, Maler, Hofforg. Viceborgm.....	65
Juliana Regina Nissen, født Milan.....	81
Friderich Carl Milan, Hofforgylder	83
Anna Christiana Dorothea Bræstrup, f. Milan	89
Anna Fridericka Ziehlefeldt, f. Milan.....	94
Elisabeth Floor, f. Milan.....	102
Kirstine Marie Davidsen, f. Milan.....	106
Ulrich Christian Milan, Købmand.....	107
Anna Cathrine Bech, f. Milan.....	112
Anna Friderica Bremer, f. Milan.....	113
Lovise Ulricha Nielsen, f. Milan	114
Friderica Carolina Pechüle, f. Milan.....	117
Fortegnelse over Lovise Ulricha Milans og Fisker Kristen Nielsens Efterkommere.....	119
 Andre Milan'er	134
Personregister.....	137

Billeder i Teksten: Milans Brev og 2 Segl (S. 15)

Schumachers Brev og J. Regina Breitenbachs Navnetræk (S. 32)

Milans Gaard, Stengade, set fra Gaden og fra Gaarden (S. 64)

Milans Gaard, Stengade, set fra Gaarden og Huset Strandgade (S. 80)

Kristen Nielsens Hus, Gilleleje. (S. 113).

Tillæg

2 Stamtavler bag i Bogen. Nb. (<http://www.gabrielmilan.dk>)

Milan

Family

Links

Books

Forum

[Bent Madsen](#) pensioneret Civil - og Bygningsingeniør har forsket i Milanslægten. Til den oprindelige Milanbog skrevet af H.C. Terslin har han skrevet flere nye tillæg. Mange nye oplysninger suppleret med billeder. Bøgerne kan alle hentes på [Gabrielmilan.dk](#)
Nedenstående er Bent Madsen rettelselser til denne udgave af bogen.

Rettelser til bogen om GABRIEL MILAN

Side 66 linie 17 Brylluppet fandt (iA: kirkedag) sted d. 16 aug 1848

- Side 79:linie 15: barn nr 1 er begravet 15 Maj 1730
- 20: barn nr 3 er døbt CHRISTIANE ULRICA og begravet 26 Aug 1734.
- 26: - - 6 - - CHRISTIANA ULRICA
- 30: - - 8 - - CHRISTIANA ULRICA og begravet 7 Dec 1737.
- 32: - - 9 - - CHRISTIANA ULRICA
- 80 - 5: - -15 - - ANNE CATRINE
- 106 i næstsidste linie skal der stå: søndre Kor(Chor)
- 107 - 2: iht. ministerialbogen skal der stå:
CHRISTIAN ULRICH MILAN
- 111 I skiftet 1794-97 oplyser Carl Lembach:
barn nr 4 ANNA CHRISTINA døde 13 Jan 179
- - 5 INGER MARIE - 9 Apr 178
- 114 - 2: Der skal sikkert stå CHRISTEN NIELSEN, han selv i et brev til skifteretten har underskrevet det sådan, og det samme har præsten gjort i bekræftelsen af vielser af ham og LOVISE ULRICA.
- 115 - 6: Ifølge ovennævnte bekræftelse er Christ Nielsen og Lovise Ulrica Milan blevet viiede d. 31 Okt 1794.

Per Juul Larsen adm. www.gabrielmilan.dk. Databasen er blevet til ved hjælp af H.C. Terslin's bog om Gabriel Milan. Bogen er forsøgt kopieret som den fremstår som orriginal, men er tilpasset således, at der er indlagt link til historiens hovedpersoner.. H.C. Terslin bog er "kopieret" med ABBYYFinereader 9.0 og Microsoft Word 2003. Evt. rettelser bedes sendes til pjlarsen@gabrielmilan.dk

solde dem
i Borgere

er boetform
i 9 og 10
aren; bus
1794; fan

til Morde-
rede, msk.
eter Koe-
i Bunderet
detales en

paar Ho-
Sondag
i Dage som
uden dette,
fæste Sal-
des samme

i, deri Kir-
me fæder,
nd No. 11

den Ma-
n omkring
og Mærket
af Rioben-
vare fiede
e udlaante
nogen fan
it,
af en Doms-
male Pre-
ere samme

i til St.
fæder Vo-
Kunderen
Woimaa

mulde, er
ved paa
overen at
de; Kover
Saf.

t Formid-
rede over
Kobning-
etter, til
i der ber-
at beholde

en B. dk.
Far gule
urer; for
i Skjott.

opstift fra
c, boiffet

Riobenhavns Kongelig
Adresse-Concours Offterretninger.

Udgives ugentlig 4 gange.

Fredagen den 26 Julii.

Sej dem Graabe der Madame A. C. Dræstrup,
afdohrne Jesen d. 26 Julii 1793.

Im Garten des Prediger-Hofes zu Storehedinge vedetst
Du mich am 9 Julii, frühe um 3 Uhr, mit Weidens Worten
an: Wenn ich, o-Schicksel, deine Macht, die Weisheit deiner
Wege, die Liebe die für alles wacht, ansehnd überst; so
weiß ich von Bewunderung voll, nicht wie ich dich erheben soll,
mein Gott, mein Herr, mein Vater. An einer nicht unan-
gesehen, und nun zweifach interessanten Stelle, sähst Du,
und sprachst noch, vor die himel send: Mich ruft der Baum
in seiner Pracht, in's erst die Saat hat Gott gemacht
beingt unserm Schöpfer Ehre. Dies hast Du gethan, Ehre
hast Du, gute Mutter, dem Schöpfer, durch dein nützliches
Leben gebracht. Nun betest Du ihn, den Ewigen, im innern
des Tempels an, bewel die Eshlung im Zusammenhang,
und laust mit Lieberzeugung sprechen: Welch eine Piese des
Wachthums der Weisheit und Güte! i Innig froh über das
Wohl deiner um dich versammelten Kinder und Kindeskinde,
verleest Du uns segnend den 17 Julii. Wir sehen uns
wider, was das letzte was ich zu Dir sprach. Freude gabst
Du darüber zu erkennen. Des über Worte vom Vater nicht
lange säumen würde, war bei deinem Alter zu vermuthen.
Doch hatten die durchlehten 77 Jahre deine Kräfte nicht so
geschwächt, das wir ja öfterer hoffen konnten, gesammelt zu
werden. Diese Hoffnung öbete unerwartet auf. Zur Weg-
führung wardst Du den 1 Julii sanft und ohne viele Schmer-
zen entleidet. Doch — Wir sehen uns wider. We, dessen
göttliche Güte, dessen Verdienste um die Menschheit, von
Vieleu, die durch ihn glücklich sind, noch glücklicher werden
könten, verkauft wird, Jesus Christus, hat gesagt Job, 14,
2: In meines Vaters Hause sind viele Wohnungen u. s. w.
Auf dein Wort alle in, glaube ich; Wir sehen uns wi-
der auf einem bessern Steem. Heil Dir! Du bist erlän-
gen, jeder Noth, die mich noch hält gefangen.

A. Wölbise.

Et Hans Kongelge Majestät Kieneste bliver de for
Marsch 1794 fornødne Quantiteter Kornvare ved offentlige Ve-
ritat eller udbudde paa efterfølgende Tid og Sted:

- 1. Til Søe-Statens af waage vare leveret adn Skibsarten
for 1793 øberer: forkommande 19de August i Holst
1000 Tønder Aug, den 20de i Callundborg 1000 Tønder,
den 21de i Lørdag 1000 Tønder, den 22de i Nyborg 1000
Tønder, den 23de i Odense 1500 Tønder, den 24de i Badsborg
1000 Tønder, den 26de i Svendborg 1000 Tønder, den 27de
i Wordingborg 1000 Tønder, den 28de i Stege 1000 Tønder,
den 29de i Solbing 1000 Tønder, den 30de i Hørlens 1500
Tønder, den 31te i Marhuus 2000 Tønder, den 2den Østern-
ber i Nalsborg 2000 Tønder Aug.

forkommande 10de August i Holst 2000 Tønder, Wg, den
20de i Callundborg 2000 Tønder, den 21de i Lørdag 2000
Tønder, den 22de i Nyborg 2000 Tønder, den 23de i Odense
3000 Tønder, den 24de i Badsborg 2000 Tønder, den 26de i Svend-
borg 2000 Tønder, den 27de i Wordingborg 2000 Tønder, den
28de i Stege 2000 Tønder, den 29de i Svendborg i Nøst
hing paa Kistler 2400 Tønder, den 30de i Stubbelind 2000
Tønder, den 31te i Nøst 3000 Tønder, den 1ste i Nals-
fod 2000 Tønder, Wg, den 2de i Nalsfod 550 Tønder. Efter.
2. Til Land-Statens Broddagn 1793, af waage vare leveret
inden Skibsarten for 1793 øberer:

- a. Til leveret til Ober-Kriigs-Commissaire Wägen og
Søn i Citadelt af der Kbhavn forkommande 10de Au-
gust i Hørlens 1000 Tønder Aug, den 31te i Marhuus
1150 Tønder dito.
- b. Til leveret til forrige Entrepreneur Wages Eske i Ci-
tadelt i Frederikshavn: forkommande 30de August i
Hørlens 1000 Tønder Aug, den 2den September i Nals-
fod 1700 Tønder dito.
- c. Til leveret til Ober-Krigscommissaire Wägen og Søn,
samt forkommande Entrepreneur Wages Eske paa Kronborg
Bastion: forkommande 30 August i Hørlens 400 Tønder
Aug.

3. Til anden Kongelig Kieneste:

- a. Til leveret til Amtforvalter Geberich Christian Gram-
mer i Frederiksborg: forkommande 28de August i Fri-
deriksborg 1500 Tønder Havre, den 29de i Frederikshavn
1750 Tønder, den 30de i Roskilde 1750 Tønder Havre.
- b. Til ørbodde forkommande 20de August paa Vallørup
Laghuus og leveret til i resterne:

- 1. Til Slotskammeret Voigt og Gartner-Verken paa
Frederiksborg den 2den Januar i 1794, 164 Tønder
Havre, den 2den Julii 1794, 164 Tønder dito.
- 2. Til Gartner-Laghuus paa Nalsborg Slot 104 Tønder.
Den 2 Januar 1794, 2 Martii, 2 Mai, 2 Julii, 2
Septbr; af hvilke 104 Tønder Havre leveret til hver
af de fornævnte Tider 20 Tønder, udbragen af den
2 Septbr. leveret 24 Tønder.
- 3. Til Maistuen i Skibhuus til den Person, som af
General Postkammeret bestittis: Den 2 Januar,
14 Febr., 31 Martii, 15 Ma, 30 Junii, 15 Au-
gust, 30 Septbr. og 15 Novbr. af leveret i alt 27
Tønder Havre, til hver af fornævnte Tider 109 Tønder
4 Skjpper.
- 4. Til den Person, som fra Artillerie-Corpslet i Rioben-
havn er bestittet for de ved Artillerie-falden varende
Hæde for den 21ste Materialgaard: Den 2 Januar
1794 338 Tønder Havre, og den 2 Julii 328 Tønder dito.

Alt paa de Landstøtter, som ved Waagene af 20 Julii 1793
ere bekræftede.

er Millem
126 Erber
n nemsten
eben wick
Englischer
ut einma
len, nach
Adressen-

andlinger,
Bogtruffer
flet 24 h.
ungelache,
Mit

for May,
lade Pres
ni i fore
ile og tin
alle, som
ilgeledes

se, ved C.
for med 2
efaarne 2
drihgerne
tationfori
aren Bog

Arbejder
id i Dere
32 h. paa
Byendal

Seffe, sam
fr. Provst
mes i Kis
samt fr.
vor og laa
Mit 12 h.
em Midler
k Skoleva
for hæng
sle i fore
re.

illes Midler
udspant her
skal maatte
id Hofgaard
a Næregade

efomme paa
No. 124 i

delangt 14
Bilde no-
er og mindre
selde sig des
en No. 194
stbet; man
Suen.

No. 1788

30de Aargang

No. 238

Kjøbenhavn's Kongelig
Adresse-Contoirs

allene privilegerede
Efterretninger.

Udgives ugentlig 4 Gange.

Onsdagen, den 22 October.

Den til Fredagen den 24de overrettede Auction paa Island's
ke Væge, udskiltes til Kjøbenhavn den 24de.

E. K. Holck.

Placat.

Ober-Præsident, samt Borgmestere og Raad, i den
kongelige Residentenskab Kjøbenhavn, gøre vitterligt:
at os ved Skrivelse fra det vestindiske guineiske Reater
og General-Comptroller af 13de d. M. er tilmeldt, at
det obernaadigst har behaget H. Kongelige Majestæt at
bestille, at den indgaaende Told for roget Flest uans
bare nedsat til 28 p. per Skpd. for grønfarvet Flest
til 32 p. per Skpd., for saltet Raad til 32 p. per 16
Kbd., for roget Raad til 5 p. pr. Kbd., og for en Lønde,
eller 14 Skpd. om Aar til 24 h., naar disse Redvare
ind sendes fra fremmede Stæder her til Staden uden
forhøret af Raadets høilte Kongelige allerhøieste
Resolution her ved til alle Vedkommendes Efterretning
belienet, d. 1788. Kjøbenhavn's Raadhus den 20 December
1788.

Denne Riste

stammer Almindelig af Stædet, som
Anna Frederica Woldike, fød Jacobsen
var.

Hun laaet forke Gang i samme den 2 Jan. 1751.
Det var Stæderens Wille, at hun skulde være den
til 16 October 1752,
da blev den afløst, og hun indført i husets hvidere Gæst.
Afsættelse siden 1785 var en klar Gæst af de 8te Born,
hvortil hun i 1787 blev indføjet i Høst.

denket hendes og Bæverens og sine tilfreds været Godkendt
komme, i de forfættedes Forlovelse.

Hendes hvidbebrevede Mand, Andreas Woldike,
Sløts- og Garnvognsforer, Høstingver,
ønskede snart at følge hende, hvis alle
7 Almindelige, hvorefter den Woldike ved hendes Hiemgang var 10 Aar,
den Waasse 6 Dage gammel,
ved hams undertynde Woldike.

Hans Utsættelse er, med de efterladte Vandrer af dybt Kierlighed
at udsætte de tvende hiemgangsne Riste;

og da
eller Bæverens Opløstelse og Medrettkøller
at riddede Gæst,

i hvidt hvide, men for Bæverens udsættede Veie,
og med hende at kunne sig i alle de Tjæler,
Hæret; see her ere vi, og de Børn du gav os,
de have bevaret dig Ord.

Georg Gienigh af Sorgen ved Hene N. G. J. Woldikes Dod
i Høstingver den 16 Oct. 1788 i hendes 27de Aar.

Store Gud af Jords Fokomert

Skal saa din Gæstingver

Wolde ene Gæst af?

Skal da ingen Gæst være

Wolde for dem, som dig ere

For de hvide i der's Gæst?

Hun som hører Bæverens Gæst,

Se paa Gudstinget et Gæstingver.

Da betændig vider sig:

Kraften Mage, som Høstingver,

Kierlig Wolde, som Woldike,

Er hun ogsaa hvidt sig?

Maar end Gæst er du hvidt sig,

For saa se de Høstingver?

Hvor Gudt sig har en Gæst?

For Mand og for 7 Almindelige

Woldike er du den Kierlighed.

Denne Tid er saare Høst.

Dag af Stædens, Sorgen Gæst,

Gæst er du dig selv behøver,

Da paa at sig vider sig.

Medu til Høstingver du hende,

Denne Dødens Enger sendte,

Som tog hendes Raad til sig.

Hur med Enger at for Stædet

Lever, og sig hørte hader,

For en hvidt sig Gæstingver.

Gæst er du den Høstingver,

Woldike er du den Høstingver!

Levet her i Høstingver.

Men du hører den Høstingver,

Dine Høstingverste Woldike,

Woldike med, dit Raad er for

Woldike her paa Høstingver.

Woldike her paa Høstingver.

Da din Himmel her paa Høstingver.

Sorgeloangert blev dit Høstingver.

Alle ønske: Sid du udsætte.

Woldike Gæst; dig indgæde

Høstingver Kraft og Gudstingver Kraft.

For for dem, som hilt opbyggelse,

Da ved dig til Høstingver.

Høstingver jo efter sig.

For for dine Høstingver Gæstingver.

Kierlighedens hvide Woldike.

For dem an til Høstingver.

Maar du sig sig da skal hvide.

*) Den Riste 10 Aar, den yngre 6 Dage.

Lo v af Lykkens forinden kan besees i Ringel Meyer Prætorius & Comp. heres Pakhuus paa Amalienborg, hvor de resides af Forvalter Gotak.

Fredagen den 7 December Kl. 12 bliver paa Børsen ved Auction bortsolgt 170 Stykker meer og mindre skadede Petersborger Seyldage, hidkomne med Capt. Rivers Japp, som 2 Dage forinden Auctionen forevies i de Herredes Comink & Reiserens Pakhuus paa Christianskava af Forvalter L. C. Kaarsberg.

Fredagen den 7 Dec. bliver i Middagsstunden ved Auction paa Børsen bortsolgt:

- 3 Sække Cacaobønner,
- 4 dito Jernspil,
- 50 Bundter Bau,
- 16 Kasse besta af 22 Suetat,
- 21 Duster firdrede Anghobis,
- 2 Kister Theebøbe a 80 Pd. Thars,
- Etwa 400 Pd. Suorvotinger,
- 50 Bøks Kasse og Galer,
- 3 Kasser Huusblat,

som forinden Auctionen forevies af Mægler C. N. Høstfeldt.

Mandagen den 10 December om Formiddagen Kl. 9, bliver i Citadellet Fridevisehavn foretagen Auction over endel gamle Materialier og Inventari Sorter, bestaaende af Porte, Døre, Vinduer, gammel Tømmer, Planker, Bræder, Skafser, Løng, mes videre. De Lykkende vilde behage sig til bestemte Tid og Sted at indfinde, da Conditionerne paa Auctionskøbet skal blive bekendtgjort.

Mandagen den 10 December om Formiddagen Kl. 9 og følgende Dage bliver endel Prætiola, Tin, Kobber, Messing, Jernfang og Hiltion, Porcelain og Glas, endel gode Bræder; nogle Malerier og Udfligt mere, saa og endel Kræmvarer, sig. Mad. Wasserfals Eierboe tilhørende, ved Auction bortsolgt i Gaarden No. 2 paa Amagervej. De trykte Catalogi bliver paa Mandag at bekomme saavel paa Auctionskøbet som hos Høstfeldts Advokat Pongs boende paa Røstegade No. 244.

Onsdagen den 12 December, om Formiddagen Kl. 9, og følgende Dage, bliver endel Hede og Løvere adffins. Steen og Kalksten tilhørende, ved Auction bortsolgt i Procurator Andersen Gaard i Skidensgade No. 163, imod constant Hestaling ved Lillagat, eller naar paafordres, til bemeldte Procurator Andersen hos hvem de trykte Forhøvelses betoves forfættende Mandag blive at erholde.

Onsdagen den 12 Dec om Formiddagen Kl. 10 bliver ved den kongl grønlandske, islandke &c. Handel holdt Auction paa endel gode islandke Klædevarer og Guldrapper samt Klud, Tælle, Smør og Torrk, som forinden kan besees i Handelens Pakhuus hos Pakhuusforvalter Wolf.

Seft.

Onsdagen den 5 December om Formiddagen Kl. 10 bliver ved Auction i afsøgnen Suddes Gaard i Magstrædet No. 33 til de Hønskydende bortsolgt:

4 smukke sorte Høse, hvoraf de 2de haver været brugt til Karetske og de 2de andre for Bruggervogn. Samvilde afsøgnen Gessester og Brøgger Christian Ludvig Suddes Steenboe tilhørende; Betalingen derfor udsøges til Procurator Schiølerup ved Amtefogedens, eller naar paafordres, og Høstene som paa Auctionskøbet forinden Auctionen kan besees, arbettes hvor eller Lillagat.

Onsdagen den 5 Decbr. om Formiddagen Kl. 11 bliver i Gaarden No. 22 i Gøttersgade ved offentlig Auction bortsolgt en brun Wallak afn. Sr. Oberstlieutenant Caspers Steyr tilhørende, samt en græse dito.

Malerier Kobberstykker Bøger &c.

Mandagen den 3 Dec. om Kl. 9 og følgende Dage, bliver endel gode og velconditionerede Bøger til Historien og de fianske Videnskaber henbørende, i adffilge Sprøg, og endel af de nyeste theologiske Skrifter, en Samling af Grelvesvædens Skrifter for 1771 og 72, samt 400 Kobberstykker, Præster og Manuskripter, tillige aligemeine deurske Bibliotek mit Anseeg og vielen gelehrte Månners Portrait, 1766 til 1786, 20 Del., ved Auction bortsolgt hos Boghandler Malting i Gaarden No. 57 i Muntergaden. Catalogi saavel paa Auctionskøbet.

Forsdagen den 11 December om Formiddagen Kl. 9, bliver endel Malerier og en Samling af Kobberstykker, Konfærker og Guldstykker, samt nogle Bøger, sig. Materiemer Milans og efterlevende Enkes Voe tilhørende, ved Auction bortsolgt i Madame Milans Hus paa Dvænet af Gøtters- og Høstegaden No. 19, hvor saavel som hos Procurator Wostmoelle boende i Gøttersgade No. 21, Catalogi seft Mandag vilde at besee.

Licitation.

Mandagen den 31 December, Kl. imellem 11 og 12, bliver i Administrators- og Commissariats-Collegio holdt Licitation over de i Aar 1788 til Holmens og Frazdens Fødenhed behøvende Materialier og Vær, bestaaende af Steenkul, Klumpelye, Poodstæder, Slibestene, Beeg, Tiere, Havn, flunk Linred, Hør-Raveling, Røleders Huder, Polkenholt, pommerke Bieler, Spær og Patholter, pommerke Stumpmasser, Vognkudsblokke, Speylglærunder, barkede og saure Leders Huder, grovt Lerred, Kieler og Flensborger Muur- og Tagleer-Kalk, Tælle, Alkettømmer og Stænger, Aksearar, Bøge-Skiæfterar, Fyre-Billedhuggerstømmer, Lindeplanker, Elle- og Fyre-Pompetrær, Riiseg, Bøgebrænde, Bøkkergads, Tøndebrænd, Bege-Rappertplanker og Axeltømmer, hobre Baglæjern, Spliger og Søm i Sorter; hvis Quantiteter, Dionsformer og Conditioner paa Licitationsstedet nærmere vorder bekendtgjort, og forinden kan saes til Efterfyrn i Sæpstante Commissariats-Contoir — Dog tiener til Efterretning, at intet Efterbud imodtages, ligesom og at den Mindstbydende ma være betænkt paa Caution for promre og rigtig Leverance.

Til Leje.

Paa Kullervej No. 94 bliver i anden Etage meget smukke mæde Værelser for en Familie til Vaake til Leje.

I Wimmerkastet No. 21 er 2den og 3die Etage bestaaende af 2de Værelser med Stader og Vaskammer, Kjøkken, Kieker og Episkammer, Væse og Kullehuus samt Staldern, Bødeløster, Rudsstammer, Bogremiser og Rum til 24 Faar Brænde til Glatterid til Leje under et eller separa.

For en horet lille Verson er en smuk betrukken møbleret Sal i lille Høstegade No. 193 krav til leje med Vindovn.

I Høstegade No. 88 er krav en møbleret Sal til Gaarden til Leje for logerende a 3 Mk. vaemlig.

I Bruggergaarden No. 115 i Knabestrædet ere 2 møblerede Værelser til Leje for 2 logerende; krav eller til Naar.

I Høstegaden No. 306 er den første og anden Sal til Gaarden og Gaarden med den flakanteste Udset til Kongens Have, hvor Etage bestaaer af 6 Værelser og et Sengstammer, som ere baade givlede, betrukne og vandlede, med 2 og 3 Etage Kalkelovne, fælles Vaskeløster og frisk Vand i Gaarden.

Slagter leilighed, eller for en Haandværksmand, er til Vaake Værelser i Springgaden No. 11.

I Hummergaden No. 140 ere Værelser ledig for logerende.

Poste
reiser
at faae
reiser
Efterret
Fridersk

En
Familie
for en
tor; 2
paa 2de
Gaard
Enevne

velle a
bestaan

at best
den 24
paa 100
norste

Streker
Somm
Kun: 1
ten m. u

Ful til
for den
Glassar
Fulstren
Pouade
mif De

re, hals
24 f. u
i halve
Lisvand
Slags
gever
ge here

No. 55
De
paa Wa
C. 1
Appell
nye Mu
væse E
arta si
de Kan
væse ge
ter i D
og 304

Stapst

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

No. 1787

29de Aargang.

No. 202

Kjøbenhavns Kongelig Adresse-Contours Estterretninger.

Forsendes med Posten, og udgives ugentlig 4 Gange.

Fredagen, den 21 September.

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

1787
No. 1787
29de Aargang.
No. 202

Her
Riemmes Sover af
Vedlede Hr. FRIDERICH CARL MILAN,
Borger og Maler i Kjøbenhavn.
Fød den 20 November 1711,
død den 8 September 1787,
efter at have levet
et kjerligt Ægteskab 141 Aar
med
sin efterladte dybsørgende Enke
Vedlede Madame INGA MARIE WIT.
Træk nu Gerdinet fra.
Hans Siel er i det Høje,
Hvor den befrier fra
Al Verdens Sorg og Møje
Forblive skal, til Gud
Ved sin Bafanes Klang
Hans Legem sender Bud,
At sange Lammets Sang.

No. 1722 den 21 August var min Kone Anne Maria
Solt født af endte Forældre her i Kjøbenhavn Jeg Trefte
Solt som i Ægteskab med hende 1741, da vi begyde ogs i
1706 hvar, levede saa sammen til 1747 den 4 September,
om Aftens Kl. 8 og en Doast Time, da hun kaldes i Her-
sen, var saa 45 Aar 8 Maaned og 4 Dage vi har levet
sammen. Blek hdaaget gienem Kirken med honet Kofat til
sin O as den 8 September i Holmens Kirkegaard til sit Hviler
sted. Vi har haft 8 Børn, 4 Søner og 4 Døtre, en Son
og 2 Døtre lever og er gaade foran hende; de 3 Børn be-
graved deres Moder, 2 unge i Børnehøjen har mistet en god
Befalem hie, men endnu levet og sidt hendes gamle Mand,
der var mit 10 baade Moder og Kone, og i hendes Ungdom og
Alderdom en spædommelig Hundsoldere til den sidste Time.
Jeg bemer hver Dag at komme til hende. Skrevet af hun-
des Mand
Kerfel Solt.

I Medledning af Mod. Mette Margrethe Colbing fød Schjold,
Krup hendes Mor gaae fra det Kjønlige
den 6 September 1787.

O, min ved Awaags Vind fuldenkte tror Venude!
Min til Din bund, e Siel af Aagst henrevet blev,
Da Død os forbe Haand Dit Drette fra mit rev,
Da jeg, si Aa, for soest, saar al min Fred forsvinde.
Du, min Kjalstuehed por minne Gravens Side,
I samm, nu er stult. Af alt, br-d du mig dor,
Jes kan Er andrasen, di Ekremale, har,
Støt er mit Hertes Tab! Stor Smerten, jeg maas ldel
Fogt ved bidindtil min Siel er kaldt tilbage
Lil al hund fede Roe, dit minne Syndelag,
Din varme Venkabe-Id, din Kjerlighed, mig gav.

Jeg sofer ved dit Gavn ukjendte Smerters Pæg,
It:ndelig, jeg ved, e nu din Mandens Gæde,
Hvoraa du forsmag ved i endig Siel hos os,
Som andstetning dit forke for-a te A os.
Men, lange ved dit Gavn, jeg soed i l of ardel
Daa kam, som vinked dig hesea med Kienke Jofket
Kil Mandens Gøtighed, ham pule skal min Graad!
Gaae soet B. u. Pabs-Doans som looning, var hant Naad,
Der kalder samme Grund d. vera din erste Profer.
Jenshøes hentes Siel, som elsked sig saa kjerlig,
Du soiser nu i Fred; og din Minnebig
Skal forander's, hos mig saae levende.
Ei du i Venkab var elskværdig; lodig, ærlig.

Gjelds Advarsel.

Hvem som har Pantegods hos mig, advares hremed fre-
die Gang at indfrie samme inden 14 Dage, i manglende Fald
sættes det til Auction, og for det manglende forbeholdes mig
Det. Reelhandier Holm, i Wingeaa: hremdet No. 179.
Advares mine forskattet i Hals i Island at indfrie
hendes for Penge pandisatte Lev i Kjøbenhavn inden 4 A. er,
hvis ikke det er det til Auction, og for det manglende forbehol-
det jeg min Det.

Dorthe Christens Datter vaa Rosenjaerden No. 105

DeKiendtgjorelser.

I Kronprindsessagade i den gamle Bygning i den saa
kaldede Reventous Blads hie jeg saant mit Smødeskrifted,
og vil nu hase mig reanimereret i et Public at adferde alle
Sjæld Graftmed-Arbejde, og, om forlanges at h hase med
det engelske Sprog. Deuden modta er jeg en Hekleur, da
jeg saant, har lært Lærene som en Hæve paa den enættige
Maade som det brugelst er i England, saa og kaster,
hvoreaa jeg har taget min Exam n i Denmark, og siden saa
den kongelige Betsmaarskete her i Breen, og d. er endnu
skal finde sig ved mig for: Soreg Julius D. m. y,
Tur og S. os m. d. meker.

Hos Smødeskrifter Herman Valde: Noel: uden No. 106
er at bekomme følgende: Madoni Contourer med forgselte
Proter og Gørjglas, Kofjandel, Sukkerdamm, Leder ind-
lagte og Ege Contourer, indlagde Draakfiter med og uden
Forsjiding, Ege Skriftpulver og Draakfiter, mædede Forre
Draakfiter, nemendens Slagsanker med Ubræk, noemodens
Kestherde, Madoni og Ege Spilleborde, Madoni og Forre
Spilleborde, Madoni Perceffalans Borde, Madoni Kalkborde
de under Cheule, Forre dte, indlagde Lemmoder Madoni
dte, Spektrogrammer af Valnødder, alle Gortis Kog- og Dim-
mel-Senge, alle Gortis Lindesplanter til Kistherdrades, Pige-
litter med og uden Bæret for Rise og Batisse, Kisthøder og
Søretapper. Hvad ey hase er fordig skal blive paa det
bæstede opphæret.

Deni, te ber- it alle- e dem, nre afa- te, der- h hebe- for saa- ty, som me Wo- Hof, og Scholm- at tage Kungel.

ing, væd for ledand, an, som na, Nat. Wækes, it maad- te Afba- ret samt 17.

hingsket, skiot.

ved sub- ge Mar- de, ubi- 15 Juli- gaderne de Byld- de Afm- eret, og sin og og hans dre, for res For- e Tid og g Staud Provo- abrog og gi Brug- nplorer, udgøve- nelle og nhver af veist ge- lorer at behaer- man un- e mange maatte- være. d d Anfoer- tist for-

lemme at medde sig paa Grund af den alemnadigste Bedb- lings Ord allestunde tilfjæve sig, at deres Kæmpefæ- den Tid afslutte alle de bliv. aninger.

F. S. Falkenb. N. S. Walmuth.

Carber Arved Morian af Rødbøden Laurvig i Norge er i dette Foraar paa en Rejse til Helsingør ved Døden aisan- gen, uden at efterlade sig Børn, og hans Efterboer taget under Behandling af mig som Skitsforfatter, til Skifte og De- l og imellem hans efterladte Enke og Arvinger. Til den Ende bliver herved alle og enhver, som maatte have noget hos be- melde Arved Morian af fordr, herved indfalde at made for mig her i Laurvig inden den i Haven foreskrevne Tid, for at anmelde og bevisliggjøre deres Kæm. Afgisaa indfalde den Afhødes Arvinger, for at anmelde og legitimere deres Arveret- tighed, og tagtage deres Kæm under Skifte.

Peder Kasimussen, Buefoged og Buefryser.

Maager mig Broder, forrige Dejer, Waaler og Trager Jacob Wibe her i Helsingør, forend hans Død, som Rede i Juninaaiged Afslæden; har saavel Kristelig selv optegnet, som mundtlig for mig deklareret, hvad og til hvem han var skyldig; saa finder jeg mig dog anlediget til Sikkerhed nu og i Tiden, saavel for mig, som min Søster og eneste Medarving Mad Steim- de sal. Steinfeldts i Bergen, herved i Adresse-Contoirts og de berlingte Wiser at indfalde alle og enhver, som formene sig at have noget af fordr eller bemelde mig sal. Broder, at an- melde sig hos mig undersegrede inden den i Loven fastsatte Tid, da enhver skal vederfares, hvad lovlige, ret og billigt er. Helsingør, den 3 Dec. 1787.

Mad cane og Medarvinger Wagne, K. Wibe, Justitsraad og Borgemeister.

Publikant jeg ikke formoder, at um sal. Wundt og Ma- lemeder Frederich Carl Milan fulde have efterladt sig nogen Gæld, saa finder jeg dog til min Sikkerhed fornødent, her d at indfalde dem, som formene at have noget hos ham tilgode, for at anmelde og bevisliggjøre saadant deres Kæm inden 6 U; evs Føstid fra Dato, hos mig, som er boende i Sotretsgade No: 19, hvis de derfor vil vertte nogen Betaling. København, den 3 Dec. 1787.

Ingør Marie sal. Milan Som Langværgte Nordborg.

J Folge et imellem sig, Stokmester Jessen og hans efter- levende Enke Sophia Hebevig den 15 Jan. 1777 oprettet og den næstfølgende 3 Martii alemnadigst confirmeret Testamente, hører Enken, som Langskibende, til Hof- og Stadsrettens Skitscommissiøn indleveret 5 Kde, til Deilig i hem bererte hendes afdøde Wands Arvinger; thi indfalde herved berorte W- dodes Arvinger at melde sig i Hof- og Stadsrettens Skitscom- missiøn inden den i Loven foreskrevne Tid, med Brev til deres Arveret, for at modtage berorte til dem indleverede 5 Kde.

Foruden at Wises Kuden Henriques's Kallides Credit- erer ved Proclama af 5 Nov. sid, med War og Dags Warfel- erer indfalde at møde i Rødbødens Hof- og Stadsrets Skits- commissiøn, er tillige Kalliden selv derved indfalde at møde for- adante Gæld.

De, som maatte have noget af fordr af afdøde Hans Lunds, Kononier h: ved Rødbøden, og forden afdøde Pultacs Wans- te Jørgens Datters Kallid Størstoe, y de anmelde dem med deres bevilgige Forbringere ved Rødbødens Skitsret, inden den i Loven bestemt Tid; ligesledes indfalde de bemelte Ws- ded efterladte Son Jens Hansen med lovlig Warfel, at melde sig og legitimere sin Arveret, samt tagtage sin Kæm under Skifte. Rødbøden Christianders Skitsret, den 1 Nov. 1787.

N. Lemmiche, Kobl, Premierlieutenant, Secondlieutenant.

Da min Wands Peder Winkel ved Døden er aisanet, saa bliver herved alle og enhver, som formene sig at have noget til- gode i vores sødeds Wæ, lovlig indfalde at fremkomme med

deres Pretentioner inden 6 Uger fra Dato; de, som maatte være noget skyldig til min afdøde Wands, vilde og berord til bemelte Tid fremmelde mig paa Wæstgade No: 17. Kjø- benhavn, den 7 Dec. 1787.

Walden W. N. K. K.

Herved bekendtgjøres, at paa Gaarden Næs i Sognhal, Indre Sogn, Bergens Stift, i S. A. Hr. Major von Bruns Huus, er ved Døden aisaanet Joimne Hebera Angel Munthe, og ved Registreringen Skite 20 August er dogiven, som Arvin- ger; foruden bemelte Hr. Majors Erue en Søster Joimne Gubille Elisabeth Munthe, ophødvende sig i Tingveths Wæst- gade i Grundloens Stift, nader Mellemværdige Hr. Pæbst Baddes Wæstgaael, samt en Halbroder Hr. Christoffer Rødbø Munthe, kongel. Submagtig ved Oronoline og Commerce- Collegium i København; thi indfalde disse respective Arvin- ger med de Ulymndiges Wærg, inden den i Loven foreskrevne Tid, at møde, eller møde lade, deres Kæm og Ret at tag- tage. Sorenskrivers Gaarden Vestenes i Indre Sogn, Ber- gens Stift den 10 Nov. 1787.

N. K. K.

Sorenskriver over Indre Sogn. Tilkøbs.

Formedelt uformodentlig indløbne Omstændigheder, er Cronborg Regl-Kabell, tillige med sine for sig selv indelufte anseelige Forde, beliggende uden for Helsingør og grændser til Stranden, hvorudi og Indskibning af Kalk og Sten be- grænset kan ske, med sine Bogninger, Sifferie, Løvemø- ser og Herligheder tilkøbs at bekomme. Alt paa de Conditio- ner som nærmere hos Cleren Lieutenant de la Font, paa Ste- det kan blive foredrik.

Huse og Gaarde.

Et Hus med komplet Brandevins Wærl paa et meget nærfomt Sted, som til forkommende Paakke kan tiltrædes; anvies fra Adresse-Contoirt.

En god grundmuret Gaard til 1 a 2 Familier, med Staderum og Vognremise, er tilkøbs, og anvies af Johnien i Hænderstrædet No. 71. N. B. Med Betalingen kan det hen- skee til 11 Junii 1788.

En nye onbogget Gaard uden Wæstport er tilkøbs paa billige Conditioner; Underretning gives i Prindsengade ved Næboder No. 368 Nr. A. i Porten paa 1ste Gat.

Et got grundmuret Brandevinskæd er tilkøbs i en nær- som Gade; Kallidningen Fees fra Contoirt.

Musikalia.

Da mine 12 nye engellske Dagle med tilhørende Koneer nu ere trykte; saa vilde de Herre Subscriberere, som ei endnu have faaet deres Exemplarer, behøge at lade samme afsente saadant muligt, med Subskript nr. Wises Erilaggeffe 1 Kde.; ander Kibere koste de 8 Kd. ligesledes kan de 3 sidste Margange bekommes hestede for 15 Kd. Schall.

Kaende Wæstgardsstrædet No. 178.

Til behagelig Efterretning for Musikellere tilkten- degives, at jeg nu igjen har forøget mit Musikcatalog med et nyt Tilleg, som indeholder en udvalgt Samling af de nyeste og bedste i Frankertig, Holland og Tydskland udkomne Kober, og Koster 2 fl. Tillige maatte jeg erindre, at nager den kostbare Transport, selges Musikalienne dog for samme Pris, som udsalandsk. S. Sannichsen, i Adelgaden No. 308.

Kobberstykker.

Til mine gunstige Besøndere hader jeg den Ære at be- kendtgjøre, at jeg hader faaet de allerfjelle engellske og fran- ske Kobberstykker og Landkarter fra de beste Mæstere, og af den beste Romantiske Stille, som jeg kan overlade for de billigste Priser, og Begninger af Kobberstykker fra Kongl. Johannes Maria Cranchs, boendes i Østergade No. 36.

poneret af Hr. Valdemar Dalkroth. Biletterne faaes paa Forestillingsdagen i Skuespilhusets Forsal fra Kl. 10 til 12, samt om Aftenen ved Indgangen. Pengene gives aldeles ikke tilbage. Indgangenaabnes Kl. 5.

Med Kærlig allernaadigt Tilbedelse, have vi den Ere Mandag den 4 Jan. for det ærede Publikum at forbyde nye mekaniske, optiske og fysiske Forestillinger i Nolsgaardens i Landteatret No. 101. Forestillingen sker i 5 Acter, 1. mekaniske, 2. optiske og 3. fysiske. Den første Act er en Beskrivelse af en Visiøn, og findes igjen i en af Eliskanes Kammerer. 2. Uødeligheds Tempel, et meget sjældent Kunstværk vist paa Nova Glæden 1769 i Anledning af Sier-Johann Paulovits og Anna Ferdorovnas Forvieling. 3. Aftan, en Leetmand, som med sine lyslige Indfald og komiske Besværelser viser mange Forvridninger, som vil være Tilhørens morsomt. 4. Den amerikanske Dandse. 5. En Forestilling af Raices Gledede og Bømsbødement som beendrer med Hæder, Verd og Lykkelighed. Da nu alt er i den fastlængste Stand og vi ikke har sparet Besøgnis eller Umage for at ude der ærede Publikums Undersøgelse, saa smigret vi os med et talejt Bøst. Biletterne ere Forestillingsdage at bestemme paa første End som for Steds om Formiddagen fra Kl. 11 til 2, men gælder kun for den Aften de ere raagne; de overblevne faaes ved Indgangen. Første Plads 2 Rk., Anden Plads 1 Rk. 8 S. Tredie Plads 1 Rk. Indgangen aabnes Kl. 5 og beendres Kl. 6.

A. Korner & Søn,
berfat Væger her i Staden.

Lettere.

Lørdagen den 29 December, er i Tals-Lotteriets 653 Trækning i Wandsbek følgende Numere udkomne:

12. 23. 35. 16. 21.

Dødsfald.

Jyck. Den 25 Dec. Hr. Kammerherre Christ. Holger Adeler til Hindsgabl, 58 Aar.

At vores elskede Fader, forhenverende Vindhavler Lars Kuhr, Navn imellem den 30te og 31te d. M. har omskillet Liden med Bygheden i sin Aftens 74de Aar dette skulde jeg paa egen og Sødskendes Vegne herved tilmedle de fraværende Slægt og Venner, overhøvet om deres Deeltagelse frabedes af Condolence. Kiøbenhavn den 31 December 1801. Nils Kuhr.

Den første Januarii behagede det Fortønes, efter en langsom og Svaghed at bortfalde min elskede Kone Margrethe Kaasmeier Kohde i sin Alders 82 Aar. Dette Dødsfald beklædes herved sørgeligt for Familie og Venner. Condolence frabedes. Kiøbenhavn, d. 2den Januari 1802.

Kage Raasbøl, Raadmand.
Den 29de Dec 1801, henfor efter 23 Dages Sygdom vor Datter Johanna Jacobsa, det tredje Barn, Døden i den korte Tid af 5 Maaned har belevet og. Vore Venners Deeltagelse i vor blotte Kammer, vil overbevise dem om, at Besværelse kun foreger Smerten og skrider det lange blødende Saar.
H. S. Møller, fød Søfart. E. Møller.

Det behagede Fortønen ved en salig og roelig Død i Dag Morges at bortfalde til sin himmelske Glæde min kjære Møder Inger Marie fød With, afg. Borgerlieutenant og Malermester Friedrich Carl Wilous Euse, i gode Aars Alder, hvilket sørgeligt beklædes for Venner og Bekjendte, om hvis Deeltagelse i min Sorg jeg alier mig forskrevet uden Privatlig Bøst.

Kiøbenhavn den 1 Januari 1802.

Friedrich Rosenfeldt, fød Brantgaard.

Nyfaars-Dufter og Gader.

Notarskabs for Christen, et Løbskædet Bøst be-
roende af adskillige fine Dufter og Afskrivninger af afsligge
Forfatter, og Udvalde af H. Pöckelns, Pöckel i Høcker i Jyck,
faaes indbunden for 10 Rk hos Bogbønder Buch ved Sammel-
stræde og Schudbøtten nær Børsen.

Talstøberstærker soloes; Musikalfisk Nyaarsgave for
det smukke Bøst af Koperbøder Langen No. 1, som indehol-
der: 1. til Nyaarsgaven. 2. Gæver. Romaner af Erik C.
god med Variationer. 3. Den sidste Aften. 4. Deberd Nya-
arsgave. 5. Menner. 6. Samlesang. 7. Adagio. 8. Bivare.
9. Sang af Maria. 10. Scherzando. 11. Maerksang. 12.
Afskrivning. 13. Thema af Orpheus. 14 til 17. 4 Fæ-
relser af Notænen. 18. en Balise. — Ligetodes kan ogsaa
bestaa af Kapellmeisters Nyaarsgave No. 2, indehol-
der: 1. af Galathea. 2. Variationer paa den bekjendte
Arie: naar jeg tænker paa min Kone. 3 og 4. af Gæstgæve. 5.
Sang. 6. til Sønnen. 7. af Galathea. 8. Chor af Maria
høker i et Variationer. 9. af Galathea. 10. Nyaarsgave.
11. Menner. 12. Bivare. 13. Sang. 14. den alene minne
Kone. 15. Adagio. 16. Scherzando. Prisen er i Rk. for
hver Samling indbunden og i Rk. 15 g. hefter, hos
S. Sonnenfelsen.

i Pilestræde No. 11 Lt. B. 3die Dør fra Klareboderne
Musikalfisk Nyaarsgave for begge Køn, af Concerne-
ster Schall, indeholdende: 1) Aria af Pöckel med Varia-
tioner for Klaveret. 2) Sæng efter Goldsmith. 3) Varia-
tioner. 4) Romaner af Elskeren. 5) af Galathea. 6) Me-
ner. 7) af Stella. 8) af Celine. 9) af Galathea. 10)
af Stella. 11) Variationer. 12) af Galathea. 13) til enhver
smulst, som der Bøst og omhaaret. 14 a 16) Skitser af
angst og roligt national Dansemusik. 17) Bøst af
den 3. Sæng for 3 Rk. indbunden og i Rk. hefter hos E. Son-
nensfelsen i Pilestræde No. 11 Lt. B. 3die Dør fra Klareboderne.
Som med de ovenfor er nu udkomne; En Nyaarsgave
for Klaveret, under Titel af: Anvisning til at compo-
nere Enkelte Dandse ved Hjælp af Lærninger, uden at være
musikalfisk eller forstaae noget af Compositionen af W. A. Mo-
zart, som selges for 2 Rk hos
S. Sonnenfelsen,
i Pilestrædet 11 Lt. B. 3die Dør fra
Klareboderne.

Notarskabsforøielse eller Sænge for Klaveret, frit over-
satte efter det tydske, tilligemed 4 Originaler af M. Mehl, som
indeholde: 1) Forelle af Daumbach. 2) Høreligelsen af
Daan. 3 og 4) 2 Grauerfange af Lauska. 5) Philosophernes
Udval af Claudius. 6) Maja af Wau. 7) Stimulerfange af
Lauska. 8) Fortæner. 9) Bøst af Klompfen. 10) Maria Che-
rkes Afskrif af Daumbach. 11) Meisen nærmest Løst af Mo-
zart. 12) et er langvarig Lerte af Wauers Adhæ. 13) Da
min Louise staaede, af samme. 14) Ved Solens Opgangs af
Abbe Vogler. 15) Døer Christi Død af samme, selges for 5
Rk. indbunden og i Rk. heftede hos E. Sonnenfelsen i Pile-
strædet No. 11 Lt. B. 3die Dør fra Klareboderne.

Paa mit Forslag er nu udkomne: Nyaarsgave
for Harpe- og Klaver-Spillere, af Hof-
Violong Lorenz, med tilhørende Texter
af Dr. Frankenan, som indeholder: 1) Elskors
Berømmelse. 2) Mødyk. 3) Vaarsfølelse. 4) Bekien-
delgen. 5) Syner, 6) Elskor. 7) Det første Kys. 8)

Ulykkelig
sang for
bløsten.
selges for
bernde 4 R
Væker,
aars gav
Sænge f
hvorved n
Slykker. 4
Klaver
ser og 8
aars gav
Grethe.
af Kamme

Konge
Conto i P
Da M
Dyfer i ha
Haud, fore
naer den n
er at gratu
ener til E
troes noget
alt. Chri

Ogbe
talstede i 6
de Hr. Mel
Onsda
og Quarta
Svandt i 8
Hr. Medlet
Tredie
tal: forsam
Guan om E
kammer her

Da her
trængende 6
Hr. hører
miser for Me
leie, hende
hver Dag he
og det som
fætte min W
1775 af Ma
Den 2
i den 2
for jo bek
all

En tre
mens retsfi
ger Arbejde
anden Sted
retning.

Et ung
abjortet r
and, og
for gode: fort